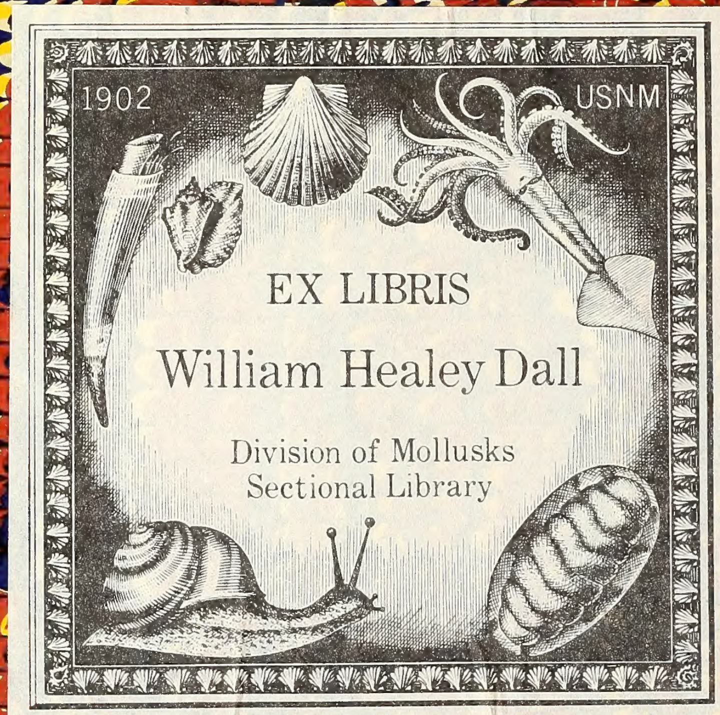
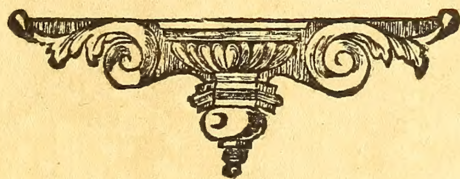
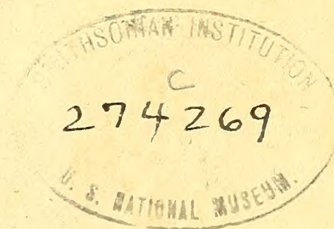

1902
USNM
EX LIBRIS
William Healey Dall
Division of Mollusks
Sectional Library

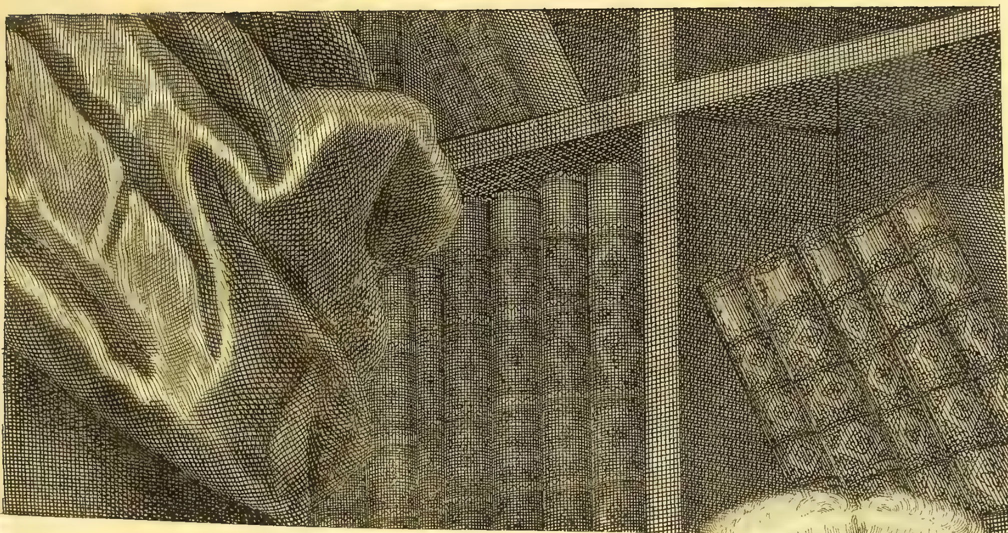
JACOBI THEODORI KLEIN
TENTAMEN
METHODI
OSTRACOLOGICÆ
SIVE
DISPOSITIO NATURALIS
COCHLIDUM ET CONCHARUM
IN SUAS
CLASSES, GENERA ET SPECIES,
Iconibus singulorum Generum aeri incisis illustrata.

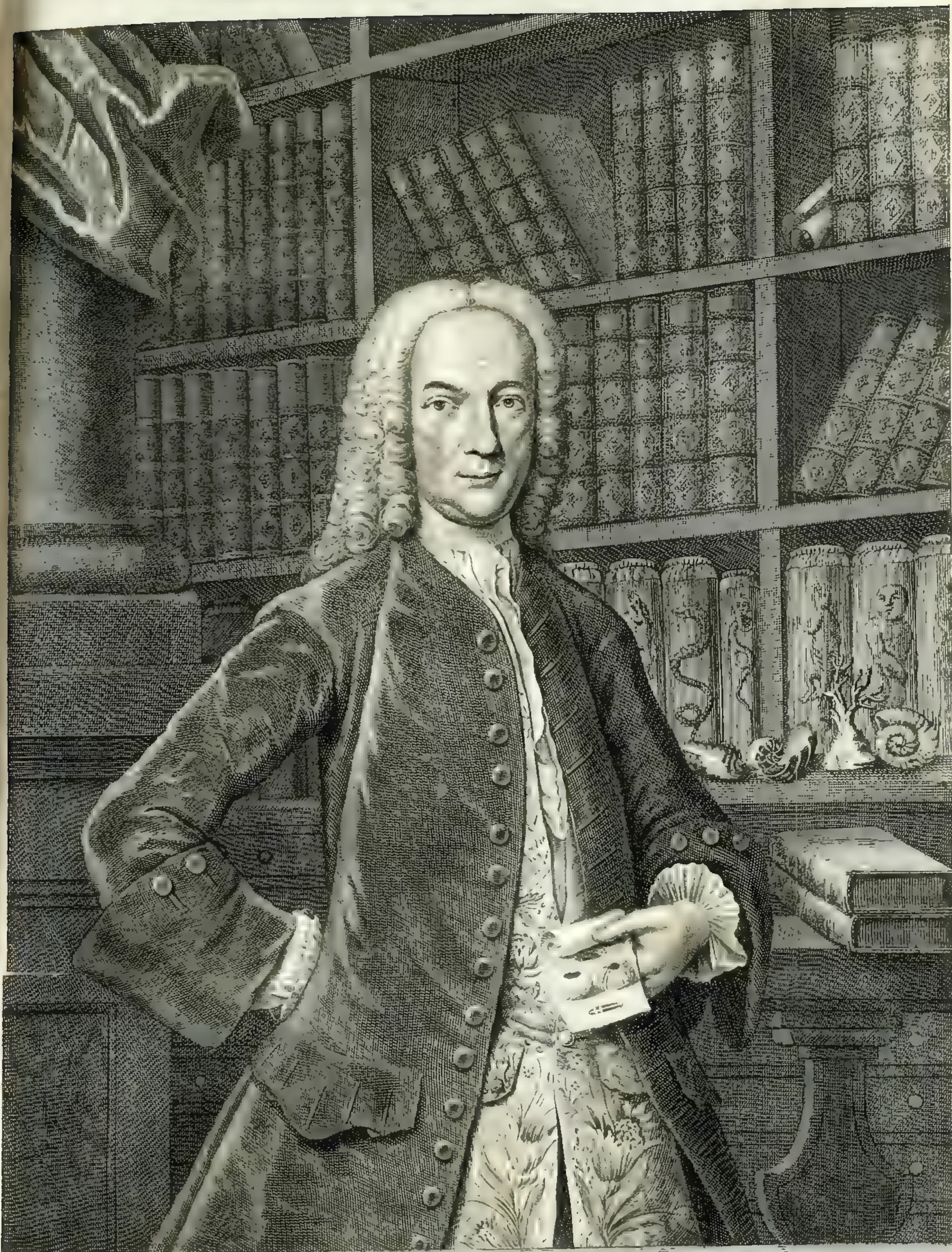
ACCEDIT
LUCUBRATIUNCULA
DE
FORMATIONE, CREMENTO ET COLORIBUS TESTARUM
QUÆ SUNT
COCHLIDUM ET CONCHARUM,
TUM
COMMENTARIOLUM
in locum PLINII *Hist. Nat. Libr.* IX. *Cap.* XXXIII.
DE
CONCHARUM DIFFERENTIIS.
DENIQUE
Sciagraphia Methodi ad Genus SERPENTIUM ordinate digerendum.

LUGDUNI BATAVORUM,
Apud GEORG. JAC. WISHOFF, CONR. FIL. 1753.

JACOBUS THEODORUS KLEIN
Secr. Civ. Gedan.
Reg. Soc. Angl. Sodalis.
Aet. LIX.

Sysang sc. 1743. Lips.

VIRIS

CELEBERRIMIS DOCTISSIMIS

JOANNI ESGERS

ET

HIERONYMO DAVIDI GAUBIO,

ILLI

S.S. THEOLOGIÆ DOCTORI, EJUSDEMQUE FACULTATIS, UT ET ANTIQUITATUM HEBRAICARUM, IN ACADEMIA BATAVA, QUÆ LEIDÆ EST, PROFESSORI, MATERIÆ OSTRACOLOGICÆ INPRIMIS CURIOSO.

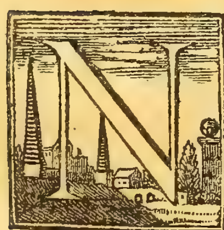
HUIC

MEDICINÆ ET CHEMIÆ IN EADEM UNIVERSITATE PROFESSORI.

HISTORIÆ NATURALIS AMANTISSIMIS

S. P. D.

JACOBUS THEODORUS KLEIN.

Nihil mihi optatius accidere poterat, VIRI DOCTISSIMI AMICISSIMI, quam ut præsens *Opus* VESTRIS ederetur AUSPICIIS: *Doctrina* enim VESTRA & *Experientia* maturarunt mea, qualiacunque, in hoc genere studia. Ita factum, ut,

 quod

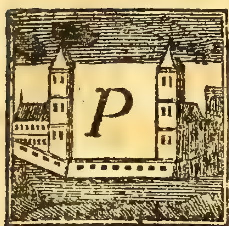
quod multos per annos parturiverat animus, jam tandem VESTRIS pariat *auxiliis*. Multum curæ operæque consumsistis & in corrigendis, qui irrepserant, *erroribus*, & in *nominibus* OSTRACODERMATUM vulgatioribus adjiciendis, & in *iconibus* conquisitis adpingendis ac aere excudendis. In quibus ordinandis quanta usi sitis *diligentia*, facile omnes judicare poterunt.

Grave, amore mei incitati, suscepistis *onus*. Quum autem *tantam* VOBIS referre *gratiam* non possum, *quanta* debetur, habenda tamen est, *quantam maximam* animo concipio, verbis licet exprimere nequeam.

Hoc est, quod VOBIS perbrevi quidem *epistola nuncupatoria*, simulque *Omnibus Bonis*, publice testatum cupio. Valete! Favete! Dabam Gedani x. Calend. Septembr. MDCCLII.

PRÆ-

P R Æ F A T I O.

Per OSTRACODERMATA (*a*) *in genere intelligimus animalium teſtaceorum integumenta, quæ ſunt Cochlidum: (vulgo, univalvium:) Concharum, Balanorum, Echinorum & Tubulorum marinorum. In ſpecie dermata Cochlidum & Concharum hoc loco adæquata methodo in ordinem redigendi animus nobis eſt; quæ* DERMATA *partes ſunt adeo conſtitutivæ animalium teſtaceorum, ut illis privata vitam diu non agant, non ſecus, ac quadrupedia deglupta cute; quod alibi ſufficienter comprobaſſe confidimus. Hiſtoriam itaque animalium, quæ vocantur teſtacea, valde usque dum incompletam, poſteris commendatam cupimus, perpauca enim cognita deprehendimus. Hoc loco non niſi cum Teſtis vacuis* (*b*) *res nobis erit, animum curioſorum, vel minus doctorum, oblectatione afficientibus, cum quibus alicubi locorum velut a pueris cum nucibus luditur, ordine ſatis confuſo.*

(*a*) Ὄστρακον, ab ὀστέον, os. Proprie eſt receptaculum, durum, quaſi *oſſeum, ruptile*; latine *Teſta.* Hinc *methodus* oſtracologica eſt *ordo* in deſcribendis ejusmodi teſtis vel receptaculis ſervandus. Animalia ejusmodi teſtacea varie a Græcis & Latinis vocantur. Ariſtoteli audiunt ὀστρακοδέρματα, *oſſeæ cutis animalia, Lib.* III. *de Anim. facult.* ὄστρεα *Lib.* I. *Hiſt. An. C.* 6. σκληροδέρματα; *Empedocli:* λιθόῤῥινα; *Oppiano:* ὀστρακόῤῥινα, ὀστρακηρὰ, ὄστρακα; *Suidæ:* ἰχθύες ὀστρακόδερμοι; *Heſychio* & *Varino:* λιχάδης κοματοφορτίδης, κόγχοι, κόγχαι, unde κογχία, κογχάρια, conchulæ. *Plinio:* teſtacea operimenta modo ſilicum duritie intecta; animalia teſtis incluſa duris; ſilicea teſta incluſa. *Ciceroni:* Belluæ nativis teſtis adhærentes. *Palladio:* clauſa maris animalia. *Theodoro:* Teſtata. *Rondeletio:* Teſtacea. *Alberto M.* Teſtudines. *Gazæ:* Conchæ & oſtrea. *Aliis:* Conchylia. *Tournefort:* appellat TESTACEA quorundam animalium integumenta, quæ teſtæ, ſeu lateris duritiem habent; TESTA enim quid lapidei fragilis ſignificat, ut in fictilibus obſervare eſt. *Idem* animalia dividit in MONOTOMA, quorum indiviſa, DIBOMA, quæ geminis conſtant teſtis, & POLYTOMA, quæ ex plurimis ſimul adnexis compinguntur.

(*b*) Teſta animali vacua, græce: λεβηρίς, autore *Galeno:* item: κογχάρια.

METHODUM *autem, quam premimus* OSTRACOLOGICAM, *non nobis privative, ſed amico olim familiari Dn.* Chriſtiano Gabrieli Fiſcher *maxime debemus, quum muſeum quondam noſtrum adornaverimus, & illata conchylia in ordinem redigere ante viginti, & quot excurrunt, annos ſolliciti fuerimus. Ipſe vel ter revidit, correxit, in melius verſit; inſuper ego, quæ mihi minus adæquata videbantur, eaque per plures annos digeſſi, demi plura, alio translocans; multa addidi; aliquando caput ſculpſi, ungues momordi, ut memet ipſum & amicum intelligerem, quaque fieri potuerit arduum ejusmodi opus abſolutum pene redderetur; quem quoque in finem* Rumphii muſeum Ambonenſe, *nec non* Bonanni & Liſteri Teſtacea (*libros pretioſos*) *laceravi, ſingulaque in paginis ſeparatis ſecundum enata genera juxta ſe invicem poſui, non correſpondentia tranſtuli, rurſusque revocavi ſimilia; & quæ porro.*

Labor utique videbitur intelligentibus *abſtruſus; difficultatibusque*

innumeris plenus est ex autorum descriptionibus & schematibus eruere differentias testarum & criteria. Pleræque enim descriptiones *sunt rudes, obscuræ ex notis generalioribus conflatæ. Partes Testarum aliis aliter denominantur; hinc frequens vocum æquivocatio & descriptionum anceps sensus. In describendo* Rumphius *omnium felicissimus.* Bonanni *multum luxuriat.* Rondeletio, Aldrovando, Gesnero, *genera tantum curæ sunt.* Listerus *in tabularum ænearum titulis parcus & jejunus est.* Jonstoni *rapsodiæ valde confundunt; textus corruptissimus schematibus sæpissime non congruit. Sic & ipsa* Schemata *autorum valde decipiunt. In* Aldrovando, Gesnero, Fabio Columna *quædam sub umbra latent. In* Jonstono *veterum nævos Chalcographi phantasia auxit. In* Rumphio *&* Bonanni *icones multæ per sculptoris errorem sunt inversæ; pleræque ab una saltim parte testam contemplandam exhibent; in conchis testa altera tantum, eaque aversa plerumque, cernitur, neglecto interiori cardine & laterali situ partium, ex quo concharum species definiendæ.* Nisi quis testas nativas pene multas oculis usurpaverit, nec schemata nec descriptiones ad sensum revocabit. Picturæ sine commentario sunt mortuæ, quo vivide idea inde resultet, circumspecte & distincte hic adornandus est.

Quantum itaque in nobis fuit, autorum descriptiones cum schematibus sedulo contulimus, & criteria specialia connotavimus; generalia ex definitione generis præcognita, ad evitandam nimiam dicacitatem studio omisimus; tum descriptiones paratas, quotquot licuit, cum nativis exemplis contulimus & adeo ad naturam polivimus.

Petrefacta Listeri *aliorumque specimina jure merito hoc loco prætermisimus; paucissimorum & quidem incidenter mentionem facientes, illumque in tabulis potius quam per tractatus, citare malumus; emendatis passim autoris inscriptionibus, nunc jejunis, nunc tautologicis; pretiumque operæ esse judicamus, concinnasse* indiculum Tabb. Listeri, *quarum specimina in paragraphis methodi evolvenda, unde mox apparet, disturbata & dissipata apud auctorem esse, quæcunque ad unum idemque genus forent revocanda;* Bonanni *ita ut in usum nostrum conversimus, ut descriptiones singulas provide contraxerimus ac suppleverimus, eundemque autorem cum* Rumphio *in consensum redegerimus; cumque* Aldrovandus *&* Listerus *jam exhausere* Rondeletium, *allegato Aldrovando simul & ille adcitatur. Aliorum methodos (a) suis autoribus acceptas relinquimus; nostram*

(*a*) Recentissima est GUALTERI; opus splendidissimum, carissimum; placet interna plurimarum testarum structura, ad historiam animalium utique multum faciens, omnia minime absolvens; quin ad illam non solum *dermata nuda* & *vacua*, non solum *structura*, sed *ipsa animalia* integra desiderarentur; & ne quidem pro absoluta historia componenda ordo a *loco*, quo degunt, legitimus videri posset. Quo sensu *thalamus* animalis nobis veniat *Par.* §. 5. mox innuimus; unde est, quod omnia animalia testacea potius *monothalamia*, quam *polythalamia* esse judicemus. Sed mittimus hæc hoc loco; de quibus magis ex professo in *Lucubratiuncula de formatione, structura & Cremento Testarum, quæ sunt Cochlidum & Concharum.*

nostram strenue prosecuti, eamque brevem & facilem condere annisi sumus. Classes & Genera ex diversa testarum externa structura, quæ mox in oculos cadere potest, exstruximus, hancque in additis definitionibus distincte enarravimus; species intermedias plerumque ex superficiei conditione, infimas ex specialissima testæ seu configuratione seu pictura indicavimus. Cochlides & Turbines ex coni, seu integri, seu secti, flectione & curvatura genetice sunt deducti; in Conchis principaliter ad laterum conjunctionem respeximus, unde apparet essentialis illa concharum differentia, cujus umbram in Listeri *Historia observavimus; in descriptionibus brevitatis & perspicuitatis studiosi; vocesque non usque adeo usitatas, ubi primum occurrunt, illustravimus.* (*b*)

(*b*) In subsidium vocandus *Fischerus*, juxta enarratos testarum Colores, in animadvers. ad Cap. *Plinii* 33. *Lib.* IX. *Hist. nat. novis actis Erudit.* mense Novembri *A.* 1733. *p.* 487. insertis, de Concharum differentiis.

Usus hujus methodi præcipue triplex est. Primo: *inservit thesauro Testaceorum instruendo. Etenim, ne in hoc cumulentur specimina in solius admirationis, non eruditionis & Historiæ subsidium, convenienti ordine disponendus est, quo facile inveniantur quæsita, & evitentur abundantia.* Secundo: *licebit dato nomine descriptionem testæ sub genere & classe congruis reperire, & una manu plures autores evolvere.* Tertio: *licebit & inde indagare conchas dubias, si datur testa sine nomine, & quæritur ejus genus speciesque specialissima; An Testa sit indaganda* Cochlis, *an* Concha? *si v. g.* Cochlis, *dispiciatur amplius: an sit simplex, an composita? si ex. gr. simplex, an sit plana, convexa, conica? an educta? an diducta? In inventa hoc modo classe, perlegantur definitiones generum, & genere invento, perlustrentur species. Ita testæ definitio vel parata justo loco comparebit, vel ex specialissimis antecedentium differentiis facile adornabitur. Cum vero in successiva auctorum lectione nec schemata nec descriptiones ita perfecte, inprimis propter nævos autorum supra accusatos, conferantur, quin multæ differentiæ & Convenientiæ oculum etiam lynceum subterfugiant, errores facile tolli queunt, ubi ex eodem schemate species plures enatæ, partim & diversa sub eodem genere recensita occurrerent; inprimis, si quis vel absolutam multitudinem Testaceorum ipse collegerit, vel schemata ex* Rumphio, Bonanni & Listero *exscissa definitionibus singulis jungere, atque adeo totum opus polire e re sua fore, judicaverit; optandum, ut ejusmodi Tabulas aliquando juris publici fieri quis curaret. Quod reliquum est, præter* Indiculum Listeri, *Synopticas quoque Tabulas* Cochlidum & Concharum, nec non Nomenclatorem, *quid vocabula & Termini valeant; denique* Indicem Rerum *præ cæteris memorabilium, & ultimo loco* Indicem *rerum* Polyglotton *construximus. Reliqua ex ipsis autoribus eruenda.*

COCHLIDUM.
TABULA SYNOPTICA.

- COCHLIS. §. 1.
  - I. Simplex. §. 3.
    - I. Plana. §. 4.
      - Nautilus. §. 5.
      - Seminautilus. §. 8.
      - Cornu Ammonis. §. 10.
      - Semicornu. §. 13.
    - II. Convexa. §. 15.
      - Nerita. §. 16.
      - Serpentulus. §. 19.
      - Sol. §. 22.
      - Luna. §. 24.
      - Stella. §. 26.
      - Angyſtoma. §. 28.
    - III. Tornicata. §. 32.
      - Cricoſtoma. §. 33.
      - Platyſtoma. §. 38.
      - Dontoſtoma. §. 41.
      - Pentadactylus. §. 44.
      - Tribulus. §. 46.
    - IV. Elliptica. §. 48.
      - Auris. §. 49.
      - Catinus lactis. §. 54.
      - Cidaris. §. 56.
      - Mamma. §. 58.
      - Scapha. §. 60.
    - V. Cono-Cochlis. §. 62.
      - Trochus. §. 63.
      - Hamus. §. 67.
      - Pſeudo Trochus. §. 69.
      - Strombus. §. 71.
      - Tympanotonos. §. 75.
      - Vertagus. §. 77.
      - Noctua. §. 79.
      - Anas. §. 81.
      - Pes anſerinus. §. 83.
      - Oxy ſtrombus. §. 85.
      - Tuba phonurgica. §. 88.
      - Pſeudo ſtrombus. §. 91.
      - Dipſaccus. §. 93.
      - Auris Midæ. §. 95.
      - Naſſa. §. 97.
      - Terebellum. §. 99.

COCH-

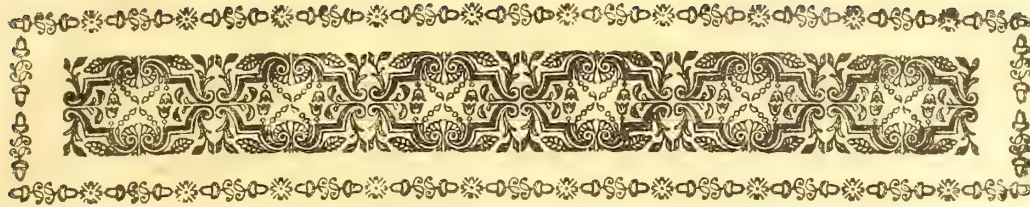
COCHLIS.

- I. Simplex.
  - VI. Cochlea. §. 102.
    - Lunaris. §. 103.
    - Cælata. §. 106.
    - Petholata. §. 109.
    - Olearia. §. 112.
    - Tigris. §. 114.
    - Fornax. §. 116.
    - Trocho-Cochlea. §. 118.
    - Saccus. §. 120.
  - VII. Buccinum. §. 122.
    - Tritonis. §. 124.
    - Argo-Buccinum. §. 127.
    - Cophino-Salpinx. §. 129.
    - Buccinum lacerum. §. 131.
    - Buccinum muricatum. §. 133.
  - VIII. Turbo. §. 135.
    - Urceus. §. 136.
    - Lagena. §. 140.
    - Simpulum. §. 142.
    - Gutturnium. §. 144.
    - Caniſtrum. §. 146.
    - Scala. §. 148.
    - Epidromus. §. 151.
    - Sipho. §. 153.
    - Auricula. §. 156.
    - Neritoſtoma. §. 158.
    - Turbo lunaris. §. 160.
    - Garagoi. §. 162.
    - Gallinula. §. 164.
    - Galea. §. 166.
- II. Compoſita. §. 168.
  - IX. Roſtrata. §. 169.
    - Trochus roſtratus. §. 170.
    - Gladius. §. 172.
    - Fuſus. §. 174.
    - Mazza. §. 176.
    - Rapa. §. 178.
    - Hauſtellum. §. 180.
    - Tribulus roſtratus. §. 182.
  - X. Voluta longa. §. 184.
    - Conus. §. 185.
    - Trocho-Conus. §. 189.
    - Ditrochus. §. 193.
    - Turricula. §. 195.
    - Thema muſicum. §. 197.
    - Veſpertilio. §. 199.

COCHLIS.

- II. Composita.
  - X. Voluta longa.
    - Nubecula. §. 201.
    - Dactylus. §. 203.
    - Cucumis. §. 205.
    - Ficus. §. 207.
    - Conchylium Rondeletii. §. 209.
    - Radix Bryoniæ. §. 211.
    - Aporrhais. §. 213.
    - Concha natatilis. §. 215.
    - Cymbium. §. 217.
  - XI. Voluta ovata. §. 220.
    - Bulla. §. 221.
    - Oliva. §. 223.
    - Pila. §. 225.
    - Porcellana. §. 227.
    - Caſſis. §. 234.
    - Semi-Caſſis. §. 240.
    - Caſſis bicornis. §. 244.
    - Cithara. §. 246.
  - XII. Alata. §. 249.
    - Monodactylus. §. 250.
    - Harpago. §. 252.
    - Heptadactylus. §. 254.
    - Millepes. §. 256.
    - Lentigo. §. 258.
    - Alata lata. §. 260.
  - XIII. Murex. §. 262.
    - Frondoſus. §. 263.
    - Coſtoſus. §. 265.
- III. Cochlidum Opercula: Appendix.
  - Umbilicus. §. 267.
  - Operculum Callorum. §. 270.
  - Unguis odoratus. §. 272.

METHO-

METHODUS OSTRACOLOGICA
SISTENS
COCHLIDES ET CONCHAS.

PARS PRIMA.

COCHLIS.

§. 1. COCHLIS, ad differentiam *Cochleæ*, designat canalem testaceum circa principium tenue & clausum in gyros gradatim vastiores constanti ratione (*a*) circumactum.

§. 2. Vulgo dicuntur Turbines; sed præstat hoc nomen reservare Cochlidibus simplicibus, inter Buccina & Cochleas ambigentibus, sive Cochlidibus elongatis vel extrorsum flexis.

(*a*) *Ita distinguitur Cochlis a* Tubulis, *Anguino & Vermiculari, qui* Solenes *audiunt.*

SECTIO I.

COCHLIS SIMPLEX.

§. 3. Est canalis gyrosus ex una testæ circumvolutione resultans.

CLASSIS I.

COCHLIS PLANA.

§. 4. Eſt canalis teſtaceus ita circumvolutus, ut in centrum circularium ſpirarum profunde (*a*) videatur (*b*) intortus.

(*a*) *Sic character Cochlidis planæ eſt Centrum ſpirarum profundum, ſine quo difficile erit eam a nonnullis convexis diſtinguere.*

(*b*) *Re ipſa ſpiræ circulares ex Centro acuto principium habent; videntur tamen quaſi conicus canalis in Centrum profundum circumactus gyris circularibus.*

GENUS I.

NAUTILUS.

§. 5. Eſt Cochlis Plana, ſemilunaris, ſpiraliter ita inflexa, ut ſimplex ſpira extima & capacior fere ſola appareat, proximam ſibi ſpiram oris (*a*) medio recipiens.

(*a*) *Ita loqui amant Oſtracologici, aperturam ſive extremitatem ſpiræ extimæ* Os *vel* Domiportam, *illius cavitatem autem* Thalamum *animalis vocitantes.*

§. 6. Species I. Lævis.

1. Nautilus major craſſus; dorſo (*a*) & carina (*b*) ſubrotundis, *Rumph. p.* 62. *Tab.* XVII. *Lit.* A. *Liſteri Tab.* 550. *f.* 1. & 3. *Bonanni num.* 1. Si rudis, corticem habet ex caſtaneo colore variegatum. Figuram exhibet Tab. Noſtra I. n°. 1, 2.
2. Nautilus umbilicatus, (*c*) *Liſteri Tab.* 552. *f.* 4.
3. Nautilus ſtriatus ipſa puppe nigra: Cochlea peregrina *Liſt. T.* 551.
4. Nautilus ex caſtaneo variegatus, ad puppim nigram & in carina lata quatuor coſtis, quales reſectæ cameræ relinquere ſolent, margariticis. *Nobis.*

5. Coch-

(*a*) *Convexitas extrema extimæ ſpiræ dicitur* Dorſum.

(*b*) Carina, *aliis* Dorſum, *eſt maximæ ſpiræ ambitus.*

(*c*) Umbilicus *hoc loco eſt centrum ſpirarum profundius.*

5. Cochlea umbilicata depressa, medio orbe acuto. *List. T.* 574. *f.* 27. Icon exstat in Tab. Nostra I. n. 5.

Synonyma. Nautilus II. *Aristot.* Pompilus *Plinii.* Pompylius *Eustachii.* Cochlea Indica *Cardani.* Concha margaritifera *Bellon.* & *Musei Septaliani.* Perlmutter/ Perl-Schneck a colore, non fœtu perlato, *Rondel.* Porcellane *Gallorum.* **Coquilje/ Paarlemoer-hoorn/ Papedo-hoorn** *Belgis.* Bia Papeda *Amboin.* item Bia Coyn. Krang modang. Kikalapia. Thick sail schell, *Angl.*

§. 7. Species II. Sulcatus. (*a*)

1. Nautilus sulcis rectis lævibus & densis; carina angusta, auriculis (*b*) acutis. *Rumph. Tab.* XVIII. A. *List. Tab.* 557. *f.* 7.
2. Nautilus priori similis, sed in carinæ latæ lateribus obtuse serratus, auriculis obtusis; rarior. *Rumph. p.* 64. *List. T.* 556. *f.* 7. Vide Figuram in Tab. Nostra I. n. 3.
3. Nautilus sulcis rarioribus, auriculis obtusis, carinæ lateribus acute serratis. *Bonanni n.* 13.
4. Nautilus verrucosus (*c*) in striis rectis & elatis, carinæ angulis profunde serratis. *Rumph. Tab.* XVIII. *n.* 1.
5. Nautilus sulcis raris, quodammodo hiulcis (*d*), carinæ latæ lateribus obtuse serratis. *List. T.* 554. *f.* 5.
6. Nautilus sulcis rarioribus & irregularibus, auriculis acutis. *Rumph. Tab.* XVIII. *lit.* B.

7. Nau-

(*a*) i. e. *agri instar vomere subacti frequentibus lacunis in longum excavatis inæquabilis.* Sulci cochleati *sunt intervalla spirarum, seu profunditates inter-spirales:* subuculares *intorti ex rugis transversalibus oriundi.* gefurcht *Germ.* **gevorent** *Belg.*

(*b*) *Vide not.* (*e*) *infra.*

(*c*) Verrucæ *sunt protuberantiæ quædam testarum rotundæ, verrucas animalium imitantes, unde verrucosus, qui copiam ejusmodi verrucarum habet. Si protuberantiæ sunt* cavæ, *dicuntur* bullæ; *unde* Listero *frequens epitheton:* bullatus. Pustulas *potius diceres, quam* bullas.

(*d*) *Alio nomine dicuntur* undosæ *vel* flexuosæ, *per similitudinem undarum, quæ modo altiores modo profundiores in decursu apparent.*

7. Nautilus auritus (*e*) & diductus h. e. ex centro ſpirali patentiori bifariam ſulcatus. *Liſt. T.* 555. *f.* 6.

(*e*) Auritus *Liſtero dictus, quia verſus centrum ſpirarum diductum callus auriformis ad inſtar auris humanæ externæ comparet.*

Synon. Nautilus I. *Ariſtot.* Nauplius *Athenæi.* Nautes *Suidæ.* Piſcis nauticus, Ovum Polypi *Græcorum.* Roema gorita ſeu domuncula polypi, Kika Waroutia *Amboin.* Schippertje / Doekehuyf *Belg.* Hollandſche Haube / *Germ.* *Jonſtonus* perquam confuſe deſcribit ſpecies Nautilorum, recoquens fabulam de Nautilo velificante, quam exploſit *Rumphius.*

GENUS II.

SEMI-NAUTILUS.

§. 8. Cochlis Plana, plurium ſpirarum, ab altera parte apparentium, in cujus Os, ad Nautili inſtar, ſpira proxima inflectitur.

§. 9. Species :

1. Semi-nautilus ſtriatus; ad medium orbis unica rufeſcente linea, *Liſteri T.* 574. *f.* 26. Iconem vide Tab. Noſtra I. n°. 4.
2. Semi-nautilus faſciatus (*a*): Cochlea umbilicata depreſſa, medio orbe acuto, variegata, *Liſt. T.* 574. *f.* 27.

(*a*) Faſcias *dicimus cingula lineis anguſtioribus contradiſtincta eademque non prominula, ſed ſuperficietenus ſaltim picta; Græce* ζῶναι; *& a* ζώνη μονοζώνιος, περιζώνιος.

GENUS III.

CORNU HAMMONIS.

§. 10. Cochlis Plana, cujus ſpiræ ab utraque parte ſimiles & æquales; ore integro (*a*), margine ſimplici (*b*); ultima ſpira vel a reliquis ſeparata, vel reliquis contigua.

§. 11.

(*a*) Os integrum *eſt domiporta integra, & rotunda, non interrupta per ſpiram proximam.*

(*b*) Margo, *vel* limbus *oris* ſimplex, *non fimbriatus, vel labiatus.*

§. 11. Species I. Legitimum.

1. Cornu Hammonis legitimum; *Rumphii p.* 68. *T.* XX. *n.* 1. vix calamum ſcriptorium craſſum; *Liſteri T.* 550. *f.* 2. Nautilus exiguus albus pellucidus. *Bonanni Supplem. R. M. & O. n.* 46. Figuram vide in Tab. Noſtra I. n. 6.
2. Cornu Hammonis peculiare nativum, Liburni littoris, quod *Semilituus* adpellari non omnino inepte poterit, cum appendicem quamdam rectam habeat; albiſſimi coloris. *Jani Planci append. ad Phytobaſanon F. Col. Tab.* XXXVIII. *lit. D. E.* Gratulamur perſpicaciſſimo *Autori*, cujus obſervationibus debemus alterum *Hammonis Cornu* legitimum juxta *Rumphii Cornu* hactenus *ſolitarium*. Vah! quantum eſt, quod neſcimus circa Conchylia pelagia, quæ in conſpectum noſtrum non veniunt, quorum tamen exiſtentiam mundus ſubterraneus circa foſſilia nos docet.

Synon. Malabar: Taymanuſa. Merendreck. Scheerhorn. Ziegerhorn. Poſthoorntje. *Belg.*

§. 12. Species II. Spurium. *(a)*

1. Cornu Hammonis ſpurium; maximum fluviatile corrugatum transverſim. Cochlea marina compreſſa *Liſteri T.* 136. *f.* 40. Figuram oſtendit Tab. Noſtra I. nº. 7.
2. Cornu Hammonis ſpurium: Cochlea fuſca limbo *(b)* circumſcripta, *Liſteri T.* 138. *f.* 42. Plan-orbis minor fluviatilis acie acuta *Petiv. Gaz. nat. Tab.* 10. *f.* 11. Picturam vide in Tab. Noſtra I. nº. 8.
3. Cornu Hammonis ſpurium: Cochlea exigua quinque orbium. *Liſteri T.* 138. *f.* 43. Icon exſtat in Tab. Noſtra I. nº. 9.
4. Cornu Hammonis ſpurium: Cochlea terreſtris *Rumphii p.* 92. *Tab.* XXVII. P. *Belg.* Poſthoorn.

(a) *Cujus quidem ſpiræ ſunt Cornu Hammonis faciei, arcte tamen ſibi invicem incumbunt, ut in orbem convolutæ videantur, ore autem integro, ſimplicique margine.*

(b) *Limbus aliquando eſt circulus circa dorſum teſtæ elatior.*

GENUS IV.

SEMICORNU.

§. 13. Cochlis Plana, umbilicata; cujus ultima ſpira vaſtior Cornu muſicum

ſicum refert; (*a*) ore labiato dimidiam ſpiram proximam recipiens.

(*a*) *Labium dicitur oris extrema ora quaſi fimbria lata replicata.*

§. 14. Species:

1. Semicornu fuſcum: Proboſcis Elephanti *Rumphii p.* 92. *Tab.* XXVII. *lit.* O. **Slangetje / Bel-ſlak.** *Belg.* Figuram exhibet Tab. Noſtra I. n°. 10.
2. Semicornu, quod Serpentulus *Rumphii p.* 93. *T.* XXVII. *R.* **Poſthoorn.** *Belg.* Vide Figuram in Tab. Noſtra I. n°. 11.

CLASSIS II.

COCHLIS CONVEXA.

§. 15. Quæ ex gyrorum Centro verticali in aliquod ſegmentum Sphæræ rotundatur. (*a*)

(*a*) *Character ergo Cochlidis Convexæ eſt centrum ſpirale verticale, in ſuperficie ſphærice convexa, cui alterum latus, ubi os, fere planum opponitur.*

GENUS I.

NERITA. (*a*)

§. 16. Cochlis Convexa; umbilico notabili; ore laterali ſimplice dimidiam ſpiram proximam manifeſte includens.

(*a*) *A Nereo, Deaſtro marino, ejus incola, ita dicta.*

§. 17. Species I. Oris margine ſimplici.

1. Nerita Vortex. Trochus planior, maculoſus, umbilico leviter dentato, lævis. (*a*) *Liſt. T.* 636. *f.* 24. pronus & ſupinus *Bonanni num.* 27. 28. *Belg.* **Werwel-hoorn; Perſpectiv-hoorn/**

(*a*) Læve *opponitur aſpero; & notat ſuperficiem, per partes æque altas extenſam. Lævoris autem ſunt gradus; quod in læviſſimis excellit, Nitidum eſt.*

hoorn/ Perspectiv-steck/ Pavelken/ *Rumphii Tab.* XXVII. *L.* vid. *Phil. Transf. Angl. Vol.* XXII. *n°.* 276. *p.* 1027.

2. Nerita fibularis; (*b*) spiris subtilissime striatis, micis puniceis super cinereo & argenteo. *Bonanni num.* 196. *Listeri* alia *T.* 78. *f.* 79. Picturam vide in Tab. Nostra I. n°. 12.

3. Nerita flammea:

   a. Trochulus planus subfuscus, opere quodam vermiculato ex toto depictus. *List. T.* 651. *f.* 48. An Plan-Orbis pulchre undata, ventre elato albido *Petiv. Gaz. nat. T.* 11. *f.* 6.?

   b. Rariore pictura vermiculata, *List. T.* 652. *f.* 49.

4. Nerita nigricans: Trochulus planus ex purpureo nigricans, ipsa margine ex albo variegata, *List. T.* 652. *f.* 50. Figura exstat in Tab. Nostra I. n°. 13.

5. Nerita subrubra: Trochulus planus subruber, *List. T.* 650. *f.* 45.

6. Nerita granulata: Trochulus planus ex fusco maculatus, striis super nodos; *List. T.* 649. *f.* 44. & *T.* 651. *f.* 47. Icones vide in Tab. Nostra I. n°. 14, 15.

7. Nerita maculata ex albo: Trochulus planus, margine ex albo maculata, subruber, unica fascia vermiculata depictus; *List. T.* 650. *f.* 46.

8. Nerita spiraliter fasciata; Narbonensis, *List. T.* 85. *f.* 85.

9. Nerita lævis, Narbonensis, *List. T.* 86. *f.* 86.

10. Nerita ex umbilico striata, unica fascia alba ad marginem primi orbis, modo rufescens, modo citrina; *List. T.* 60. *f.* 57.

11. Nerita integra striata; *List. T.* 79. *T.* 81. *T.* 65. *T.* 67. *f.* 65. *T.* 72. *T.* 70. *T.* 78. *f.* 78. *T.* 64. *T.* 71. *A. A.*

12. Nerita striis nodosis; umbilico denticulato; *List. T.* 634.

13. Nerita margine pulvinata, umbilico denticulato. *List. T.* 635.

14. Nerita alba; margine acuta, clavicula plana; *List. T.* 80.

15. Nerita sulcata; sulcis cochleatis; circa centrum corona, ovalibus tuberculis ornata, lineis pullis (*c*); coloris plumbei. *Bonanni n°.* 213.

16. Ne-

(*b*) Fibularis *dicitur a similitudine fibularum, seu sphærularum, quibus vestes conjungimus.*

(*c*) Pullus *color fuliginem seu terram nigram pratorum imitatur,* Swartz grau.

16. Nerita vitrea:

a. Colore roſeo, ſemilunulis albis & plumbeis ſpiraliter, *Bonanni n.* 208.

b. Colore albo, maculis pullis & puniceis. *Bonanni n.* 209.

c. Colore carneo, maculis albis & plumbeis. *Bonanni n.* 210.

17. Nerita trium ordinum; *Liſt. Tab.* 139. & 140.

§. 18. Species II. Oris margine fimbriato. (*a*)

1. Nerita ſtriata, *Liſt. T.* 73. *f.* 71. Figuram vide in Tab. Noſtra I. n°. 16.

2. Nerita faſciata:

a. Unica faſcia fuſca per medium orbem; *Liſt. T.* 56.

b. Multifaſcis.

(*a*) *Oris pars extrema turgidula, aut eminentia marginem cingens; cui opponitur oris margo ſimplex; os ſimplex.* vid. *Labium* §. 13.

GENUS II.

SERPENTULUS.

§. 19. Cochlis Convexa; ſpirarum configuratione NERITICA, ſed in hoc a Nerita diverſa, quod orificium propriam ſpiræ ſuæ lamellam ſervet integram, nec adeo ſpiram proximam in ſe recipiat, ſed tegat, eidemque ſe accommodet.

§. 20. Species I. Ore labiato acutangulo, edentulo.

1. Serpentulus pullus: Cochlea ingens pulla, *Liſt. Tab.* 63.

2. Serpentulus faſciatus:

a. Faſcia nigra ſuper ſpiris albis, *Liſt. T.* 67. *f.* 66. & *T.* 68.

b. Faſcia ultimam ſpiram ambiente, *Liſt. T.* 73. *f.* 72.

3. Serpentulus ſtriatus; *Liſt. T.* 77. Pictura exſtat in Tab. Noſtra I. n°. 17.

4. Serpentulus lævis: Cochlea noſtra umbilicata, pulla, *Liſt. T.* 69.

5. Ser-

5. Serpentulus fubrufus, unica fafcia alba ad marginem, *Lift. T.* 74. *f.* 73.
6. Serpentulus varius; Turbo variegatus *Lift. T.* 74. *f.* 74. Figuram vide in Tab. Noftra I. n. 18.

§. 21. SPECIES II. Ore fimbriato.
1. Serpentulus, quatuor ordinum; Purpura lacuftris; cochlea pulla quatuor ordinum, coccum fundens, *Lift. Tab.* 137.
2. Serpentulus fafciatus & maculatus, *Lift. T.* 76.
3. Serpentulus ad marginem acutam fafcia lata vermiculata eleganter depicta, *Lift. T.* 66.
4. Serpentulus maculis pullis & puniceis (*a*): *Bonanni n.* 209.
5. Serpentulus cinereus, puniceis punctis afperfus, *Bonanni n.* 211.

(*a*) Rofienen-farb.

GENUS III.

SOL.

§. 22. COCHLIS parum CONVEXA, muricibus (*a*) fpirarum radians.
§. 23. SPECIES:
1. Sol coloris leucophæi (*b*); *Rumphii Tab.* XX. K. *Lift. T.* 622. *f.* 9. *Bonanni num.* 366. 367. (*c*) Zonnehoorn *Belg.* Figuram oftendit Tab. Noftra I. n. 19.
2. Solis eclipfis; femirotundus; muricibus curtis, coloris flavefcentis; *Mufei olim noftri.*

(*a*) Murices *dicuntur proceffus teftæ elatiores quicunque; hinc* Muricatus, *cujus partes funt notabiliter elatiores; Ita & dicuntur* littora muricata.
(*b*) *Color ex cinericeo flavefcit, vel ut ftramen aut arundo in tectis.*
(*c*) Bonanni *colores hujus teftæ exprimit: Ruftico veluti amictu induta & terreo colore, quo argenteus nitor celatur.* Idem *cornicula radiofa nominat pinnulas, quibus linea fpiralis belle laciniatur.*

GENUS IV.

LUNA.

§. 24. Cochlis Convexo Plana; ore baſeos plano & neglecto.

§. 25. Species:

1. Striata, tribus ſpiris circumactis. *Liſt. T.* 627. Picturam vide in Tab. Noſtra I. n. 20.

GENUS V.

STELLA.

§. 26. Cochlis Convexa, plicis (*a*) ultra marginem protenſis radioſa.

§. 27. Species:

1. Ore rotundo prominulo. *Liſteri* Nerita ſtriatus, compreſſus, margine ſtellata, *Tab.* 608. *f.* 46. Figuram vide in Tab. Noſtra I. n. 21.

(*a*) Plicæ *ſæpius ſunt ſuperficiei ſinuoſæ corrugationes.*

GENUS VI.

ANGYSTOMA.

§. 28. Cochlidibus convexis hoc nomen imponimus, ore anguſto irregulari.

§. 29. Species I. Simplex prominulum.

1. Purpuraſcens e cæruleo, apice ad oris initium parum elato, *Liſt. Tab.* 572. *f.* 23.

§. 30. Species II. Fimbriatum ſimplex.

1. Variegatum per ſtrias *Liſt. T.* 77. *f.* 77.

§. 31. Species III. Fimbriatum & dentatum.

a. Monodon: (unidens.)

1. Virginianum *Liſt. T.* 93. *f.* 93, 94. Figuram vide in Tab. Noſtra I. n. 22.
2. Subrufum, quod Liſtero bidens eſſe videtur, clavicula paululum exerta, altero dente vix ac ne vix quidem conſpicuo. Cochlea bidens ſubrufa, clavicula paululum exerta, *Liſteri Tab.* 96. *f.* 97.

3. Faſciis

3. Fasciis & ipso ore nigricantibus; columella (*a*) unico dente distincta *Listeri Tab.* 95.
4. Rubrum & quasi reticulatum, *List. Tab.* 648. *f.* 43.
5. Striis capillaceis obliquis, *List. Tab.* 91. *Petiv. Gaz. T.* 13. *f.* 12. *Rumph. Tab.* XXII. N. *Bonanni n.* 220. *Sloane It. Jam.* II. *p.* 238.

b. BIDENS:

1. Margine obtuso, clavicula compressa, *List. Tab.* 83. Cochlea Jamaicensis depressa bidens *Petiv. Gaz. T.* 21. *f.* 6. Cochlea terrestris minor alba, ore duobus dentibus donato. *Sloane It. Jam.* II. *p.* 227.
2. Labro minus promisso, *List. Tab.* 87.
3. Leviter umbilicatum, margine acuto; *List. Tab.* 90. Cochlea terrestris mediæ magnitudinis, compressa, albida, ore duobus dentibus donato, *Sloane ib. p.* 228.
4. Dente uno ad columellam, altero sub labro. *List. Tab.* 88.

c. TRIDENS:

1. Per Triangulum, *List. Tab.* 92.
2. Ad columellam, *List. Tab.* 94. Cochlea terrestris maxima, albida, spiris parum elatis, ore tribus dentibus donato, repando, *Sloane ib. p.* 229.

d. TETRAODON.

1. Subrufum, quatuor dentibus sinus formantibus, *List. Tab.* 97. & 98. Cochlea Jamaicensis minor, ore tetradentino. *Petiv. Mem. Cur. An.* 1708. *p.* 98. *n°.* 11. *Sloane p.* 227.
2. Album fasciatum, fasciis plumbeis & piceis. *Bonanni num.* 216.

e. HEXAODON.

1. Clavicula inversa; i. e. ore obtorto ad turbinis apicem respiciente. Cochlea variegata septem dentibus donata, scilicet duobus in fundo, & quinque (*b*) in Labro, *List. Tab.* 99.
2. Ore laterali. Cochlea compressa variegata lateribus acutis, senis

(*a*) *Et clavicula audit.* Clavicula *Aldrovando & sequacibus dicitur a clava*, scapi *seu* columellæ *productio. Quæ circa hunc scapum volvuntur, claviculatim torqueri dicuntur.*

(*b*) *Mihi non nisi quatuor dentes in oculos cadunt.*

ſenis minimum dentibus donata *Liſteri T.* 577. *f.* 31. Figura exſtat in Tab. Noſtra I. n. 23.

3. Fuſcum & faſciatum. Cochlea compreſſa fuſca, faſciata, brevior (præcedenti,) ſinu longo ad roſtrum notabili, *Liſt. T.* 577. *f.* 32. Picturam vide in Tab. Noſtra I. n. 24.

CLASSIS III.

COCHLIS FORNICATA.

§. 32. Cochlides Fornicatæ ſunt, quarum ſpira maxima in fornicem axe ampliorem excurrit; vel: Cochlis fornicata eſt, quæ ori impoſita & per umbonem lateralem inſpecta, maximæ ſpiræ diametrum axe longiorem habet.

GENUS I.

CRICOSTOMA.

§. 33. Eſt Cochlis fornicata; ore circulari, edentulo, fimbriato.

§. 34. Species I. Læve

1. Album *Liſteri Tab.* 75.
2. Corrugatum *Bonanni n.* 212.
3. Faſciatum:
   - a. Unica faſcia lata; *Liſteri T.* 607. *f.* 40. Picturam vide in Tab. Noſtra I. n. 25.
   - b. Citrinum vel coloris caſtanei, *Liſteri T.* 607. *f.* 39. Exſtat Figura in Tab. Noſtra I. n. 26.
   - c. Subrubrum. Trochilus unidens *Liſt. T.* 653. *f.* 53.
   - d. Ex fuſco variegatum, apertura fere circinata. *Liſt. Tab.* 50.

§. 35. Species II. Striatum

1. Subrubrum & undoſum *Liſt. Tab.* 648. *f.* 42.
2. Striis granulatis, *Liſt. T.* 653. *f.* 52.

§. 36. Species III. Muricatum:

1. Margine dentato: Nerita parvulus *Liſteri T.* 608. *f.* 46. *a.* Spoortje *Belg. Rumph.* Tab. XX. *lit.* I. Figuram vide in Tab. Noſtra I. n. 27.
2. Striis muricatis, *Liſt. Tab.* 653. *f.* 51.

§. 37.

§. 37. Species IV. Laciniatum. Lobbetje/Wolfsputje/Baardmannetje *Belg.*
1. Sundensis freti, *List. T.* 608. *f.* 45.
2. Griseo rufum, intus perlatum, *Rumphii T.* XX. *H.*
3. Multicolor, sexcentisve coloribus, *Bonanni n.* 31.

GENUS II.

PLATYSTOMA.

§. 38. Est Cochlis fornicata; ore diducto elliptico, ad umbilicum replicato (*a*).

(*a*) *Character ergo hujus generis est, umbilicus replicato labio vicinus; dicuntur alias* Valvatæ, Slekhoorns/Klipkruiken/Maanhoorns *Belg.*

§. 39. Species I. Ore simplici
1. Fasciatum:
a. Linea alba spirali in latere, *Rumph. Tab.* XXII. *n°.* 1.
b. Cochlea umbilicata, minor, subrufa, ore circinato & operculato Listeri: Jamaic. *Listeri T.* 55. Figuram vide in Tab. Nostra I. n. 28.
c. E viridi subflavum, *List. Tab.* 129.
d. Literata, cujus lineas spirales aliquot albicantes intersecant characteres quidam nigri, *List. T.* 560. *f.* 3. & 4.
e. Fascia hepatica obscura super dorso cinereo. *Rumph.* XXII. *lit. D.*
f. Trifascis, zonis longitudinalibus, latis, albis, *Rumph.* XXII. *n°.* 2.
g. Ponderosa, carnea, rufis & castaneis maculis alternantibus fasciata. *Bonanni n.* 169.
h. Squamis lacteis super oleacino, nitida; ternis fasciis pullis, quas interrumpunt squamæ majores. *Bonann. n.* 200.
i. Pennata (*a*), asperula, pennulis albis super nigro pluries fasciata integra, *Bonann. n.* 220.

2. Im-

(*a*) Pennæ *dicuntur maculæ semilunares serietim dispositæ, instar pennarum in avium pectore aut tergo; hinc* Pennatus, a, um, Gefedert/Gevedert *Belg.*

2. Imbricatum (*b*), linguas animalium extremas effingens; nigra albaque; *Bonann. n°.* 198.

3. Sulcatum:

a. Et punctatum; maculis atris, super funiculis flavidis ex colore purpureo. *Bonann. n°.* 217.

b. Undulatum (*c*); **Camelotje**; undis nigris, super sulcis gyrorum. *Rumph. Tab.* XXII. *lit.* L.

c. Granulatum; *Rumphii Tab.* XXII. *lit.* M. **De gekorrelde Alykruik / zwarte geribde Doljer of Maanhoorn** *Belg.*

d. Costis (*d*) planis, nigris, striatis, hinc inde albicantibus. *Rumph. ib. lit.* N. **De zwart gevoorende Alykruik / de geribde Doljer of Maanhoorn met zwarte en witte vlekken** *Belg.*

e. Auris Lunæ; sulcis profundis, striis latis, maculis grandiusculis; rarissima. *Rumph. Tab.* XXII. *n°.* 3. **De oprechte Maanhoorn** *Belg.*
rotundis maculis densioribus. *Id. ib. n°.* 4.
fasciis spiralibus aurantiis inter maculas albas & nigras. *Id. ib. n°.* 5.

4. Cinereum; sub vulgari cute margaritica. *Bonann. n°.* 219.

5. Undatum; lineis ruffis. *Lift. Tab.* 567. *f.* 17. *Tab.* 561. *f.* 7.

6. Vitellum; *Belg.* **Dojer**; a coloris similitudine:

Rotundatum; oculis albis in ultima spira, *Rumph. Tab.* XXII. *lit.* A. an, Cochlea aurantii mali flavedinem imitans ex albo nebulata, *Lift. Tab.* 565. *f.* 12.?

Compressum leviter hepaticum. *Belg.* **de leggende / gedrukte of platte Dojer.** *Rumph. Tab.*XXII. *lit.*B.

7. Can-

(*b*) Imbrices *sunt striæ in decursu fractæ, & ad speciem tegularum in tectis dispositæ; hinc* imbricatus.

(*c*) Undatum *differt ab* undoso. *Illud de testis, undarum more hiulcis: sic* undosa *per strias quasi fluctus repræsentantia:* undulata, *ejusmodi maculas pingentia. vid.* Undosum §. 42.

(*d*) Costæ *sunt tractus eminentes per corpus testæ transversim, velut costæ in corpore animalis, exporrectæ, nonnunquam læves & rotundæ, aliquando planæ, striatæ, rugosæ &c.*

7. Canrena lima; nigrarum macularum seriebus in dorso albo. *Rumph. Tab.* XXII. *lit. C.*
8. Melastomos, Zwart-mondje *Belg.* Coloris intense hepatici, ore nigro *Rumph. Tab.* XXII. *lit. E.*
9. Serpentaria; tenuis, parva, nigricans; serpentinis inscriptionibus; *Rumph. Tab.* XXII. *lit. G.*
10. Gothica; Bia Sarassa Kitsjil; characteribus rufis, velut Gothicis, super dorso albo, ore purpurascente. *Rumph. p.* 76. *n°.* IX.
11. Punctata; colore fulvo super cute aurea. *Bonann. n°.* 228. Gespikkelde Dotjer *Belg.*
12. Lineata; albida; crebris lineis subrufis transversim & undatim ductis. *List. Tab.* 559. *f.* 1.
13. Livida; ore interno ex aureo & fusco nigricante. *List. Tab.* 563. *f.* 10.
14. Poelorontana; Poelorontje *Belg.* a loco sic dicta. *Rumph. Tab.* XXII. *lit. K.*
15. Montosa; ex nigro montibus picta, oris labio crasso & flavo. *Rumph. Tab.* XXII. *lit. I.*

§. 40. Species II. Ore fimbriato:

1. Fasciatum; pullum; capillaribus striis leviter exasperatum. *List. Tab.* 42. 43.
2. Maculatum; Limax *Bonanni n°.* 224. *List. Tab.* 567. *f.* 18.
3. Punctatum; colore lacteo super nigro. *Bonann. n°.* 218.
   colore rufo super albo; *List. Tab.* 564. *f.* 11.
4. Onychinum; *Bonann. n°.* 225.
5. Variegatum; coloribus subviridi, rufo & croceo, dilutis; commissuris a fasciola alba claviculatim intorta, in umbilico fultis. *Bonann. n°.* 226.
6. Sublividum; ore fusco; ad basin cujusque orbis velut funiculo constrictum; *List. Tab.* 569. *f.* 19. 20.
7. Subflavum; unicolor; *List. Tab.* 566. *f.* 14.
   ima parte volutæ primæ breviter sinuatum, quem sinum alba linea circumscribit. *List. Tab.* 565. *f.* 13.
8. Subrufum; media & ima parte albicante. *List. Tab.* 559. *f.* 2.
9. Anonymum; Jamaicense; *List. Tab.* 84. *f.* 84.

GE-

GENUS III.

DONTOSTOMA.

§. 41. Est Cochlis fornicata; ſemilunato ore dentato.

§. 42. Species I. Dentibus ad Columellam.

1. Striatum:
   - a. Variegatum majus; ex auro vel croceo ruſeſcens. *Liſt. Tab.* 595. *f.* 1.
   - b. Variegatum minus; per ſtrias profundas ex ruſo. *Liſt. Tab.* 598. *f.* 12.
   - c. Undoſe (*a*) maculatum; ex nigro tenuiter ſtriatum. *Liſt. Tab.* 598. *f.* 13.
2. Faſciatum:
   - a. Faſciis tribus variegatis ex fuſco purpuraſcens. *Liſt. Tab.* 602. *f.* 20. Figuram vide in Tab. Noſtra I. n°. 29. l. a. & b.
   - b. ——— inæqualibus miniatis, ore citrino. *Liſt. Tab.* 603. *f.* 21.
   - c. ——— literatis, maculoſe purpuraſcens. *Liſt. Tab.* 603. *f.* 23.
   - d. Faſciis transverſis. *Bonann. n°.* 216.
3. Undulatum læve; undis citreis in ſubviridi ex flavo. *Liſt. Tab.* 603. *f.* 22.
4. Viride, exiguum; *Liſt. Tab.* 601. *f.* 18.
5. Sulcatum; tenue; raris & profundis ſulcis nigris, clavicula flaveſcente; dentibus brevibus, duobus tribusve; *Liſt. Tab.* 596. *f.* 4.
6. Nigrum; dentibus quinque; *Liſt. Tab.* 596. *f.* 5.
7. Aduncum; mucrone (*b*) incurvo; plurimis exiguisque dentibus. *Liſt. Tab.* 601. *f.* 19.

(*a*) Undoſum *vel* flexuoſum, *per ſimilitudinem ab undis, modo ac modo declivibus; ſive vel altiore vel profundiore decurſu apparentibus. vid.* undatum §. 39.

(*b*) Mucro *nobis eſt apex ex cochlide exſertus; ſive conus acutior ex ampliori baſi procedens.*

§. 43. Species II. Dentibus utrinque; (ad Columellam & ad Labium).

1. Striatum;
   - a. Ore citrino; tenuiter ſtriatum; *Liſt. Tab.* 598. *f.* 11.

b. Bi-

b. Bifariam ſtriatum; ſtriis majoribus & minoribus alternantibus. *Liſt. Tab.* 598. *f.* 14.

2. Sulcatum;

a. Inter latos ſulcos ſtriatum, & variegatum. *Liſt. Tab.* 599. *f.* 15. *Tab.* 600. *f.* 16.

b. Profunde ſtriatum; ex purpura nigricans. *Liſt. Tab.* 595. *f.* 2.

c. Dentibus introrſum inflexis, profunde ſulcatum. *Liſt. Tab.* 595. *f.* 3.

d. Multis & exiguis ad Labrum, admodum paucis brevibus & acutis ad Columellam. *Liſt. Tab.* 596. *f.* 6. 7. leviter ſulcatum.

e. Ex albo & nigro variegatum, profunde ſulcatum. *Liſt. Tab.* 597. *f.* 9. (*a*)

f. Nigrum; leviter ſulcatum. *Liſt. Tab.* 597. *f.* 10.

3. Undatum; ore citrino. *Liſt. Tab.* 600. *f.* 17.

4. Mucronatum, depreſſum; lateribus acutis, ſenis minimum dentibus; *Liſt. Tab.* 577. *f.* 31. *Belg.* **Toveraar/ Toverſlak/ Stormſlek/ Onweershoorn/ Oude Wyf met tanden/** *Rumphii Tab.* XXVII. *lit.* I. An ad *aures Midæ?* (*b*)

(*a*) *An, Nerita Jamaicenſis ex albo & rubro teſſellata;* Petiv. Gaz. Tab. 13. f. 12.?

(*b*) *An cochlea Bengalenſis, ore lacerato;* Petiv. Tab. 4. f. 10.?

GENUS IV.

PENTA-DACTYLUS.

§. 44. Eſt Cochlis fornicata, Labro diducto, in quinque canaliculos (*a*) vel murices exeunte.

§. 45. Species I. Dorſo ſtriato, *Liſteri Tab.* 804. *f.* 12.

Species II. Dorſo nodoſo & maculato, *Liſt. T.* 804. *f.* 13. *Bonann. n°.* 173. Figura exſtat in Tab. Noſtra I. n°. 30.

(*a*) Canaliculi, Canales, Tubuli, *ſunt proceſſus teſtarum pervii; præcipue verticum proceſſus elongati.*

GENUS V.

TRIBULUS. (*a*)

§. 46. Est Cochlis fornicata, circumcirca muricata.

§. 47. Spec. I. Leucophæus, ore albo, nonnihil flavo & roseo; labio intus verrucoso. Bandanus, **Bandasche Pimpeltje / de groote getakte Moerbei**; *Rumph. Tab.* XXIV. *lit.* C. Figuram vide in Tab. Nostra VII. n°. 112.

Spec. II. Castaneus; exiguus; **Bruine Pimpeltje.** *Rumph. p.* 82.

Spec. III. Flav-osculum; **kleine Geelmond / kleine getakte Moerbei /** *Belg.* rotundum; albicans; muricibus nigris; ore striato ex luteo micante. *Rumph. Tab.* XXIV. *lit.* E.

(*a*) *Latius hoc nomine utimur, ac* Rumphius, *qui alius generis testæ, infra nominandæ,* TRIBULI *nomen imposuit.*

CLASSIS IV.

COCHLIS ELLIPTICA.

§. 48. Cochlides ellipticæ nobis audiunt, quarum venter Ovalis, depressus, in mucronem spiralem (*a*) terminatur.

(*a*) Spiræ *sunt cochleares circumvolutiones, vel in sinistram vel in dextram flexæ. Aliis;* Helices, gyri, anfractus. *Sed nos anfractus a spiris distinguimus cum* Majore, *cui sunt distinctiones annuæ, seu* epiphyses *circa orificia Turbinatorum, velut annuli in boum cornubus.*

GENUS I.

AURIS.

§. 49. Auris marina, a similitudine auris humanæ dicta, cujus concham (quæ auris externa) quodammodo imitatur. Gyri (*a*) apparent in superficiei convexæ extremitate.

(*a*) *Vide* spiræ §. 48.

§. 50.

§. 50. *Synon.* Patella fera, *Rondel.* Meer-Ohr; wilde Schüssel-Muschel/ *Gesn.* Lepas Agria, *Arist.* Mother of Pearl, *Angl.* Patella major *Bellon:* Malaice; Telinga Maloli; Bia Sacatsjo, Hoviley, *Ind.*

§. 51. Species I. Lævis.

1. Longior viridis in nigro; *Belg.* **Maloli-oor/ Zee-oor/ lange Paarlemoerschulp.** *Rumph. Tab.* XL. *lit.* E. F.
2. Latior; cretata; granulata; *Belg.* **de kleine ronde Paarlemoer-schulp;** *Rumph. ib. lit.* G. Vide Figuram in Tab. Nostra VII. n. 113.
3. Brevissima; sine foraminibus. *Rumph. ib. lit.* I.
4. Angustior; exotica; ex flavo viridescens; maculosa. *List. Tab.* 610.

§. 52. Species II. Striata.

1. Tenuis; lata; leviter striata. *Rumph. Tab.* XL. *lit.* H.
2. Mexicana maxima, in centro crustosa; *Langii.*
3. Vulgaris, *Bonann. n.* 10. 11. *List. de cochl. pag.* 167. *Tab.* 16. & *Hist. Tab.* 614.
4. Major, latior; plurimis foraminibus, eorumque vestigiis, ad 40. circiter, conspicuis; clavicula elata. *List. Tab.* 611.
5. Minor; dense in margine interna striata; Africana; *List. Tab.* 612. *f.* 3.
6. Aspera; parva; rotunda; clavicula lata, compressa; limbo valde lato cincta. *List. Tab.* 612. *f.* 4.
7. Profunde sulcata; ingens; *List. Tab.* 613.

GENUS II.

CATINUS LACTIS.

§. 53. Est Cochlis elliptica; instar catini lactis; lævis; intus lactea; circa alterum extremum, Nautili more, quodammodo in ansam intorta. Milch-napf; **Melknapje; witte Oorschulp/** *Rumph. Tab.* XL. *lit.* R. Figura exstat in Tab. Nostra VII. n. 114.

GENUS III.

VITTA.

§. 54. Est Cochlis elliptica depressa; ore semilunari diducto, edentulo; *Anodontes* vocata.

§. 55. Spec. I. Nivea.

1. Ponderosa, ex mari rubro; *Bonann. n.* 7.
2. Nitida; rarior; *Fab. Col. List. Tab.* 571. *f.* 22.

Spec. II. E cæruleo virescens; operculo subcroceo. *List. Tab.* 141. *f.* 38.

Spec. III. Cancellata; *List. Tab.* 566. *f.* 16.

Spec. IV. Subviridis; lineis capillaceis nigris obliquis. *List. Tab.* 605. *f.* 33.

Spec. V. Ore subcroceo, nigro-linea, exigua. *List. Tab.* 605. *f.* 31. An Nerita Jamaicensis alba, parva, striis castaneis; *Petiv. Gaz. Tab.* 15. *n.* 8.?

Spec. VI. Fasciata: &

1. Reticulata; Labro producto, fascia lata albicante. *List. Tab.* 606. *f.* 38. Figuram vide in Tab. Nostra II. n. 31.
   Subrufa *List. Tab.* 607. *f.* 43. 44.
2. Squamea; binis fasciis eleganter picta. *List. Tab.* 606. *f.* 35. Icon exstat in Tab. Nostra II. n. 32.
3. Purpurascens; *List. Tab.* 606. *f.* 36. 37.
4. Fascia alba, nigricans. *List. Tab.* 606. *f.* 34.
5. Nubes maculis imitans; *Jonstoni Tab.* XI.
6. Striis nigro-cinereis, fasciis albis & latis. *Rumph. Tab.* XXII. *n°.* 7.
7. Inter strias planas & latas, nigris & albis maculis picta; crasso oris limbo. *Rumph. p.* 78. *n°.* VIII.

Spec. VII. Undata vel maculata.

1. Lineis nigris capillaceis crispata. *List. Tab.* 605. *f.* 32. *Sloane It. Jam.* II. *p.* 237.
2. Albida lineis angustis umbrosis. *List. Tab.* 604. *f.* 24. 25.
3. Alia, *Listeri Tab.* 604. *f.* 27.
4. Maculata & reticulata. *List. Tab.* 604. *f.* 28. *Tab.* 605. *f.* 30.
5. Maculis trigonis. *List. Tab.* 604. *f.* 29.
6. Maculis latis flavescentibus. *List. Tab.* 604. *f.* 26.
7. Striis subtilibus, colore fusco, albo & nigro pictis. *Rumph. Tab.* XXII. *n°.* 6.

GE-

GENUS IV.

CIDARIS.

§. 56. Est Cochlis Elliptica duarum ſpirarum, externa figura Turcico capitis tegumento vittato ſimilis; ex ſpira maxima, altera in ſphærellam eminens.

§. 57. Spec. I. Ore admodum expanſo; depreſſa; leviter ſtriata. *Liſt. Tab.* 570. *f.* 21.

Spec. II. Subruſæ; *Liſt. Tab.* 607. *f.* 41. *&* 42. Picturam vide in Tab. Noſtra II. n. 33, 34.

GENUS V.

MAMMA.

§. 58. Mammis aſſimilamus Cochlides Ellipticas paucarum ſpirarum ex ventre oblongo, turgido, in papillarem mucronem leviter aſſurgentes.

§. 59. Spec. I. Albula. Iſſo paleſſu; i. e. carne abundans.

1. Candidiſſima. *Rumph. Tab.* XXII. *lit.* F.
2. Macula ad os, nigra. *Rumph. p.* 76. *n°.* VII.
3. Leviter flaveſcens, eburnea, lineis nigerrimis, flexuoſis; *Bonann. n.* 389.
4. Faſciata. *Liſt. Tab.* 142. *f.* 36.

Spec. II. Cingaris; coloris aurantii. *Rumph. p.* 76.

Spec. III. Virginea; mucrone, ſive mammilla vix apparente:

1. Hieroglyphica, faſciis albis cum contiguis nigris lineis in veſte, velut lacca nitente, ductis. *Bonann. n.* 399.
2. Ramoſa, habens faſciam teſſeris alternantibus ramoſam. *Bonann. n.* 400.
3. Nigra, lacteis guttis & media faſcia alba diſtincta. *Bonann. n.* 401.
4. Ore fimbriato, coloris lactei, duabus zonis cinereis & atris vittata; *Bonann. n.* 402.
5. Squamata, ſquamis lividis & albis picta, ſuper anthracino (*a*). *Bon. n.* 205.

(*a*) Anthraces *dicuntur carbones; unde* anthracinum.

Spec. IV. Æthiopissa; Krangsussu; sulcata, squamata, intus parce margaritica.

1. Nigra tota. *Belg.* Zwartgeborende of kleine Maanhoorn met het Mammetje. *Rumph. Tab.* XIX. *lit.* C.
2. In nigro viridis & alba. *Rumph. p.* 70.

Spec. V. Vetula. Est mamma spiraliter parce striata, albo nigra, lineis albis intermixta in superficie grisea; os patulum intus album, lineatum, in margine plicatum, castaneo & flavo colore imbutum. *Mus. nostri.*

1. Major, striis subtilibus.
2. Minor, striis crassioribus.
3. Longa, striis fuscis, flammeis, albis, ore leucophæo nitente, labio leviter denticulato.

Spec. VI. Globosa; cujus mucro papillam ex iride prominulam imitatur.

1. Pramnios, lapidi lydio, colore aterrimo, similis. *Bon. n.* 164.
2. Ternis fasciis albis & zonis rubeis, punctatis. *Bon. n.* 203.
3. Charletan s. zanni, coloribus igneo, purpureo, flavescente, velut vestis personæ ridiculariæ distincta. *Bonann. n.* 334.
4. Umbilicata, nitida, quatuor fasciis albis cruentatis & heluaceo colore undatis cincta, super veste arundini indicæ simili. *Bonann. n.* 372.

Spec. VII. Variolata, vix trium ordinum frequentibus punctis aspersa ex pice crocea. *Bonann. n.* 180.

Spec. VIII. Maculata

1. Candida, maculis ovalibus, filo pullo circumseptis. *Bon. n.*204.
2. Punctata, rubra, clavicula paululum producta. *List. T.* 560. *f.* 5.
3. Tenuis & pellucida. *List. Tab.* 566. *f.* 15.

Spec. IX. Verrucosa, papilla prominente, labio oris ad columellam repando, extus densis variolis aspera, nigricans, intus cornea. *List. T.*989. *f.*49. De geknobbelde Wydmonder of Rudolphus-Hoorn *Belg.*

GENUS VI.

SCAPHA.

§. 60. Est Cochlis elliptica explanata, paucissimis spiris ad alterum latus inflexa, quæ, inversa, scaphæ ad instar natare dicitur.

§. 61. Species I. Spiris binis absoluta; testa levi; tereti; in parte gibba coccineo humore imbuta, quam lineolæ nigræ albescentes discolorant. *Bon. n.* 197. Icon exstat in Tab. Nostra VII. n. 115.

CLAS-

CLASSIS V.

CONO-COCHLIS SEU COCHLIS CONICA.

§. 62. CONO-COCHLIDES sunt gyri (spirales) in Conum geometricum turbinati.

GENUS I.

TROCHUS.

§. 63. Est CONUS SPIRALIS amplioris & complanatæ baseos, ut fere rectus insistat horizonti. A similitudine instrumenti, quod Pueri scutica circumagunt, nomen petiit *Rondeletius*.

§. 64. *Synon.* Bia-Cucussan, sive infundibulum. *Belgis:* **Tollen/ Pyramiden/ Wagyne-drollen.** *Badanens:* Tombor: Meer-topffe/ Topfachtige Schraub Schnecken/ *Gesn.*

§. 65. SPECIES I. Lævis:

1. Maculatus:
   - a. Æqualium fere laterum, spiris planis, superioribus in concursu nonnihil crenatis, sub crusta ex obscura rubedine nigrescente, margariticus; ore oblongo, angusto, in ambitu umbilici guttato (*a*); *Rumph. Tab.* XXI. A. B. *Aldrovandi p.* 363. Trochus pyramidalis. **De geblaste Tol** *Belg.*
   - b. In omnibus spirarum juncturis crenatus, *Rumph. Tab.* XXII. *n°.* 3.
   - c. Flammis rubidis, viridibus, albisque. *Rumph. ibid. n°.* 4.
   - d. Late radiatus ex amplo ore rubro. *List. Tab.* 617. *f.* 3.
   - e. Intus perlatus, extus terreis fasciolis segmentatus. *Bonann. n.* 102.
   - f. Variegatus ex viridi; parvus. *List. Tab.* 618. *f.* 4. Figura exstat in Tab. Nostra II. n. 35. a. & b.
   - g. Ex rufo nebulatus, major. *List. Tab.* 620. *f.* 6.
   - h. Spiris convexis, rubro & albo maculatis. *Rumph. Tab.* XXII. *n°.* 5.

i. Schyn-

(*a*) Guttæ *dicuntur maculæ rotundæ, per marginem integrum circinatæ.*

i. *Schynvoetii* apud *Rumph. Tab.* XXII. *n°*. 8. 9. 10.
k. Tuberosus, acutus; albus & ruber. *Rumph. ib. n°. 6.*

2. Fasciatus:
a. Granulis striarum puniceis, fasciola spira li alba. *Rumph. Tab.* XXI. *n°*. 1.
b. Adriaticus; minimus; flavescens; maculis rubicantibus & terreis, filo albo interspirali. *Bonann. n.* 91.
c. Acutus, sub cuticula crocea nitide margariticus. *Bon. n.* 93.
d. Sub lacca nitidus, maculis linearibus. *Bonann. n.* 99. colore sanguineo.
e. Fascia interspirali tessellata; ex mari Adriatico; cochloides latior. *Bonann. n.* 98.
f. Albus, leviter umbilicatus, exiguus, pluribus fasciis cinctus; *List. Tab.* 59. *f.* 56. Hispanicus.
g. Mons pessulanus, exiguus fasciatus. *List. Tab.* 61. *f.* 58.
h. Limbo angusto, in quovis orbe medio cinctus. *List. Tab.* 616. *f.* 1. Figuram vide in Tab. Nostra II. n. 36.

3. Virgatus (*a*):
a. Inter spiras sulcatus, vix ciceri æqualis. *Bonann. n.* 97.
b. Labrum Leonis; *Bonann. n.* 94. 95. 96.
c. Urna pyramidalis prima, *Bonann. n.* 89.
d. Labeo; *Belg.* **Diklip.** *Rumphii Tab.* XXI. *lit.* E.
e. Tombor; **de gegranuleerde Tol**; *Rumph. Tab.* XXI. *lit.* C.
f. Trochilus *Schynvoetii* apud *Rumph. ib. n.* 11.

(*a*) Virga *a similitudine meteori cognominis dicitur, plaga seu macula ex acuto apice condensatis lineis in latum sensim exporrecta. Inde* virgatus, *qui ejusmodi picturam exhibet. Habemus &* virgas sinuosas, *quarum latera non rectis sed flexuosis lineis terminantur.*

§. 66. SPECIES II. Asper.

1. Muricatus: Albidus Jamaicensis *List. Tab.* 628. *f.* 14.
Nodosus in basi; cæterum muricatus. *List. Tab.* 646. *f.* 39.

2. Polygonus; umbilicatus ore rotundo, sub cortice marmoreo margariticus. *Bonann. n.* 100.

3. Longævus; quod diu extra aquam vivit animal; sive Papuanus; saxeus, fenestratus, griseus, eum pauco virore intus perla

perla mortua. *Rumph. Tab.* XXI. *lit.* D. De Papoesche of langlevende Tol / Moorsche Tempel *Belg.*

4. Hispidus in spiris, quasi rectangulis inter fila cærulea, aurantia & fusca. *Rumph. Tab.* XXI. *n°.* 2.
5. Fuscus & albus; fenestratus (*a*) *Schynvoetii ad Rumph. p.* 75. *Tab.* XXI. *n°.* 7.
6. Pharaonis Cochlea. *Bonann. p.* 138. *n.* 195. & *p.* 144. *n.* 222. & 223.
7. Undatus sive sinuosus (*b*).
   - a. Variegatus ex rubro. *List. Tab.* 619. *f.* 5.
   - b. Auricula ad Columellam tortili. *List. Tab.* 625. *f.* 11.
   - c. Similis, sed major. *List. Tab.* 630. *f.* 16. *Tab.* 626. *f.* 11. a.
   - d. Similis, columella dentata. *List. Tab.* 632. *f.* 20.
   - e. Asper & inæqualis. *List. Tab.* 629. *f.* 15.
   - f. Ex viridi & rufo variegatus; basi lævi; striis multum extantibus. *List. Tab.* 646. *f.* 38.
   - g. Striis undosis asper. *List. Tab.* 631. *f.* 18.
8. Verrucosus:
   - a. Variegatus striis nodosis; basi valde cava. *List. Tab.* 631. *f.* 17.
   - b. Brevis; ex rubro undatim virgatus; cæterum subcæruleis striis nodosis, valve asper. *List. Tab.* 632. *f.* 19.

(*a*) Fenestratus, *qui cellulas profundas habet fenestrarum more dispositas.*

(*b*) *Vide* virga §. 65.

GENUS II.

HAMUS.

§. 67. Reticulo piscatorio, quo pisces ex majoribus receptaculis hauriuntur, adsimilamus COCHLIDEM TROCHIFORMEM obtusam, margine lacero, labio nonnihil exerto & acuminato.

§. 68. SPECIES I. In longum coni elatioris striatum, *List. Tab.* 623. *f.* 9.
SPECIES II. Muricatum. *List. Tab.* 644. *f.* 36. Icon exstat in Tab. Nostra II. n. 37.

GENUS III.

PSEUDO-TROCHUS.

§. 69. Est Trochoides longa, ore in canaliculum exertum contracto.

§. 70. Species I. Lævis:

1. Fasciis tricolor, seu Buccinum septem ordinum, fasciis fere bicoloribus, interdum tricoloribus, iridis instar pictum, *List. Tab.* 15. *f.* 10. Icon exstat in Tab. Nostra VII. n. 116. Buccinum Barbadense perelegans, fasciatum; *Petiv. Gaz. Tab.* 22. *f.* 11.
2. Pentazonos, seu quinque fasciis cinctus, trochiformis. *Bonann. n. 66.*

Species II. Striatus; insigniter elongatus; **Zeeton**; coloris nigro-castanei, striis nonnihil asperis; *Rumph. Tab.* XXI. *n°.* 12. Trochus fuscus, clavicula valde producta. *List. Tab.* 624. *f.* 10. Strombus admodum productus, sub cortice sulcis rugoso, margariticus. *Bonann. n. 92.*

GENUS IV.

STROMBUS.

§. 71. Strombi sunt canales spirales in Conum acutum & longum contorti.

§. 72. *Synon.* **Paalden**; **Zeepots**; Turbines; **Pennen**; Binkrang, Diarong, Nadeln / Schraub Schnecken.

§. 73. Species I. Aculares; Nadelförmige.

A. Lævis, seu Subula:

1. Maxima; **Marlpriem**; **dikke Tyger-pen.** Strombus maximus, palmam longus, albidus, nubeculis nigro-cæruleis super cingulis pictus. *Rumph. Tab.* XXX. *lit.* A.
2. Tessellata, spiris velut geminis:
   a. Tesseris nigris; *Belg.* **de zwartgevlekte Paald / de dunne Tyger-pen**; *Rumph. Tab.* XXX. *lit.* B.
   b. ——— subfusce rufis. *List. Tab.* 842. *f.* 70.
   c. ——— plumbeis, quodammodo fasciatus; **de grauwachtige Paald / de omgewonde Pen.** *Rumph. Tab.* XXX. *lit.* C.
3. Orthoceras; testa quasi eburnea, ore angusto semilunari. *Bon. n.* 118.

4. To-

4. Toroceras, ſulcatus, maculis latis, ex rufo nigricantibus, radioſis. *Liſt. Tab.* 841. *f.* 69.
5. Teleſcopium: duplicatis velut orbium ſpiris cochleatur, in quarum altera teſſellulis conchyliatis pulchre diſcriminatur color albus, quo totus tegitur. *Bonanni n.* 317. *Liſt. Tab.* 846. *f.* 74.
6. Marmoratus; nitidus; longus; acutus; juncturis ſpirarum vix dignoſcendis, maculis rufis. *Bonann. Tab.* 126. *n.* 107.
7. Subniger, paluſtris; craſſulus. *Rumph. Tab.* XXX. *lit.* Q.
8. Alternas ſpiras latiores & ſtrictiores ex flavo nebulatas exhibens. *Liſt. Tab.* 843. *f.* 71.
9. Flammea, albis ſerpentulis, tenuis. *Rumph. p.* 100. *n.* V.
10. Folium Tritici; Strombus indicus rarus & pulcher; niveus & nitens, ex binis faſciolis ſpiralibus, quæ triticea folia ſuo acumine exprimunt, bis cinctus. *Bonann. n.* 109. Icon exſtat in Tab. Noſtra VII. n. 117.
11. Infundibulum; Strombus brevis, ventricoſus, canaliculatus, faſciis ſubrufis per ſpiras planas ſulcatas pictus; *Liſt. Tab.* 844. *f.* 72.

B. Aſper:

1. Lima.
   a. Caſtanea; denticulis (*a*) & rugis aſpera; **de Naald-pen**; *Rumph. Tab.* XXX. *lit.* F.
   b. Chalybea; ſpiris ſulcatis ex cæruleo chalybeis, aliquando albis, nigredine aſperſa; **de fyne Naald of Zeil-naald**; *Rumph. Tab.* XXX. *lit.* I.
   c. Faſciatim ſtrigilata (*b*). **De gegranuleerde Naald**; *Rumph. Tab.* XXX. *lit.* H.
   d. Lancinula; **Piekenier**; parva, tenuis, alba; cujus cancellorum extremitates haſtularum apices referunt. *Rumph. ib. lit.* G.
2. Acus Sartoria, per faſcias ſpirales ſtriata; *Liſt. Tab.* 845. *fig. altera minor.*
3. Luſſapinjos; a loco;

a. Ebur-

(*a*) Dentes *ſunt apices breves, vel obtuſi vel acuti.*

(*b*) Strigiles *ſunt* Wormio *canaliculi apertis ſtriis intercepti.* Striges *ſunt interſtitia depreſſiora & plana, vel ſtriarum vel coſtarum.* Columna.

a. Eburneus; **De Yvoore Marlpriem / de gekartelde Pen**; spiris dentatis & striatis flavis. *Rumph. Tab.* XXX. *lit.* E.
b. Fasciatus; & punctatus in ambitu spirarum. *List. Tab.* 846. *f.* 75.

4. Borongan; Sipotkilsil; palustris; labiosus, apice plerumque fracto, spiris dentatis; intus albus; **de Ceramsche Bastaard Marlpriem / de West-indische Bastaard Paus-kroon**; Falsch/ Bastart-Bapst Krohn. *Rumph. Tab.* XXX. *lit.* Q.

5. Pastinaca; a figura; Strombus dentatus in labro interno; ore acuminato; fusca. *List. Tab.* 837. *f.* 63.

6. Siphunculus, super spiris convexis perpendiculariter dense striatus; *List. Tab.* 837. *f.* 64.

7. Fascis
a. Semilævis; videlicet supra lævis, infra striatus. *List. Tab.* 979. *f.* 37.
b. Duplicatus; in orbibus maculatis per longum striatus. *List. Tab.* 979. *f.* 36.

§. 74. Species II. Cochloides, proprie Schraub-schnecken; spitze Schrauben; spiris

A. Planis: depressus in primi orbis parte superiore, albus. *List. Tab.* 591. *f.* 57.

B. Torosis (*a*), mit gantzen Stäben gewunden.

1. Lævibus:
a. Marmoreus; albus; decem orbibus tumidis; ore laterali angusto. *Bonann. n.* 24.
b. Fasciatus; ore rotundo, contracto & plicato. *Bon. n.* 106.
c. Astragaloides super toris; mit ringen über den Stäben gedrehet/ coloris rosei. *Bonann. n.* 114.
d. Tenuis; exiguus, ore circinnato. *List. Tab.* 20. *f.* 16.
e. Olivaris Jamaicensis, striis capillaribus; *Petiv. mem. cur.* 1708. *p.* 98. *n.* 15. *Hans Sloane, It. Jam.* II. *p.* 230. *List. Tab.* 21. *f.* 17.
f. Rufus, exiguus quinque spirarum. *List. Tab.* 22. *f.* 19.
g. Orizæ granum, exiguus, albus, septem orbium; *List. Tab.* 40. *f.* 38.

2. Stria-

(*a*) Torus *est annulus crassus vel articulus rotundus in columnis.* Der Stab; *unde* torosus.

2. Striatis.

a. Tiburtinus, ſubtiliſſimis crenis criſpatus, colore lapidis Tiburtini, ex mari Adriatico. *Bonann. p.* 116. *n.* 23.

b. Carminatus, albidus, ad imum quemque orbem una vel altera ſtria majuſcula; ore rotundo, parum ad ſiniſtram labiato. *Liſt. Tab.* 591. *f.* 56.

c. Clava; magnus, ore lunato ſimplici; ſeu cochlea longiſſima clavicula, medio quoque orbe unica, valde acuta & eminente, ſtria. *Liſt. Tab.* 591. *f.* 59.

d. Cippus viarum ſimplex; ein einfacher Weg-weiſer; *Belg.* **de enkelde Crommelſchroef**; gyris convexis, ſtriatis; coloris aliquando caſtanei, aliquando albi. *Rumph. Tab.* XXX. *lit.* M.

e. Eroſus; molem grani hordeacei æquans, colore figulino, vel tophaceo, ſpiſſis contuſionibus æqualiter excavatus. *Bonann. n.* 108.

f. Σαλπιγξ *Fabii Columnæ.* Buccinum ſtriatum, *Liſt. Tab.* 590. *f.* 54. Tuba eburnea longiſſima, ſpiris ventricoſis; *Bonann. n.* 118.

g. Rufus ex fuſco, ſtriis lævibus, ore rotundo, anguſto. *Liſt. Tab.* 590. *f.* 55.

h. Faſciis teſſellatis (*a*) in quoquo orbe duabus. *Liſt. Tab.* 592. *f.* 60.

i. Variegatus in ſpiris anguloſis, grandiuſculus. *Liſt. Tab.* 593. *f.* 61.

C. Echinoſis; aus viertel Stäben gedrehet.

1. Simplicibus:

a. Xylohelix; Cochlea lignorum, Holtz Schraube; propter ſpiras ejusmodi cochleæ ſimiles. Apice obtuſo. *Bon. n.* 112.

2. Geminis:

a. Helix acuta: Spitz Schraube; notulis rufis ſignata. *Bon. n.* 117.

b. Peglia, ſpiris per angulum acutis & faſciis latis, ab invicem diviſis. *Bonann. n.* 67.

D. Trochiloſis: mit Hohl Kehlen.

1. Lævibus

a. Coccyx: (*ab oſſis coccygis ſimilitudine*) regularis, eburneus. *Bonann. n.* 113. b. Coc-

(*a*) Teſſellatum, *quod quadratulis diverſi coloris alternantibus quaſi ſtratum eſt.*

b. Coccyx irregularis ſive hiulca; Strombus albus in mediis orbibus ſæpe depreſſus. *Liſt. Tab.* 589. *f.* 53.

c. Polyophthalmos; oculatus in juncturis. **De roſſe Naald met witte drupgels of zoutkorls / de wit-geplekte Pen /** *Rumph: p.* 100. *Tab.* XXX. *lit.* D.

2. Carminatis

a. Sagitta. Excavatus in medio cujusque orbis; albidus. *Liſt. Tab.* 591. *f.* 58.

GENUS V.
TYMPANOTONOS.

§. 75. Trommel Schraube. *Belg.* **Trommelſchroeven.** Eſt STROMBUS acute muricatus; ore irregulari, vario.

§. 76. SPECIES I. Fluviatilis:

1. Fuſcus, atro purpureis faſciis ex ore videndis cinctus, ſtriatus, & limbis acutis, maxime prioribus aſper. *Liſt. Tab.* 120. *f.* 15. Figuram vide in Tab. Noſtra II. n. 38.
2. Faſciatus & muricatus per medios orbes. *Liſt. Tab.* 121. *f.* 16.
3. Striatus & muricatus, fuſcus. *Liſt. Tab.* 121. *f.* 17. Pictura exſtat in Tab. Noſtra II. n. 39.
4. Nodoſe ſtriatus, oris labio effuſo. *Liſt. Tab.* 122. *f.* 18.; unicornu undoſum, nodoſum & verrucoſum. *Petiv. Gaz. Tab.* 5. *f.* 5. Icon exſtat in Tab. Noſtra II. n. 40.
5. Similis, minor; *Liſt. Tab.* 122. *f.* 19.
6. In primis orbibus muricatus; cæterum nodoſus in ſtriis; *Liſt. Tab.* 122. *f.* 20.

SPECIES II. Pelagius:

1. Roſtratus, leviter dentatus, fuſcus, ſtriatus & faſciatus; *Liſt. Tab.* 836. *f.* 62.
2. Minor, ore contracto, *Liſt. Tab.* 1018. *f.* 81. Jamaicenſis. Buccinulum recurviroſtrum, nigrum, ſtriatum & aſperum, minimum. *Hans Sloane It. Jam.* II. *p.* 231.
3. Loricatus (*a*), recurviroſter, turgidulus; labio oris ſemilunati criſpo; *Liſt. Tab.* 1019. *f.* 82. Unicornu foſſile, faſciis regularibus verrucoſis. *Petiv. Collect. n.* 90.
4. Undatus, rugoſe; labio rotundo, effuſo; ore longo anguſto. *Liſt. Tab.* 1021. *f.* 85.

GE-

(*a*) Loricatus *per ſimilitudinem* loricæ *dicitur, cruſta aſpera velut denſe ex funiculis vel catenulis contextæ.*

GENUS VI.

VERTAGUS.

§. 77. Eſt STROMBUS STYLI-FORMIS; oris oblongi labiis fimbriatis, in canaliculum recurvum excurrentibus.

§. 78. SPECIES:

1. Longitudinaliter; ex India; rarus; figura & colore Zezyphino (*a*), aureus, croceus & aliquando candidus; valde nitidus. In ſpiris foſſiculæ ſunt perpendiculares, æque diſtantes; alterum oris labium falcatum prominet & inflectitur; ut in cane venatico. *Bonann. n.* 84. *Liſt. Tab.* 1020. *f.* 83. Icon exſtat in Tab. Noſtra VII. n. 118.
2. Carminatus; albus; ſinuoſus. *Liſt. Tab.* 1021. *fig. altera.*
3. Dentatus in ſpiris; **de Snuit-pen / het witte Tuitje**; ſtriis nunc nigris fuſcisve. *Rumph. Tab.* XXX. *lit.* K.
4. Biſalcatus
   a. Muricatus, maculoſus; ſpiris dentatis. *Liſt. Tab.* 1017. *f.* 79.
   b. Faſciatus & aſper. *Liſt. Tab.* 1018. *f.* 80. *H. Sloane p.* 248.
5. Labio plicatus:
   a. Major; ſpiris anguloſis & muricatis; cretatus; labio oris obliquo, & quaſi incurve plicato. **De ruige Trommelſchroef / de West-indiſche Pauſe Kroon**; *Rumph. Tab.* XXX. *lit.* O. Alius ſpiris longe magis muricatus, *Muſ. noſtri.*
   b. Montoſus; ſeu obtuſe muricatus per ſpiras univerſas. *Bon. n.* 69.

(*a*) Zezypha *i. e. Jujubæ* rohte Bruſt-beerlein / gelbe oder weiſſe.

GENUS VII.

NOCTUA.

§. 79. Eſt STROMBUS, roſtro adunco, bicipiti. Aſio avis.

§. 80. SPECIES I. Granulata; **de Knobbel-pen / het gegranuleerde of gekartelde Tuitje**; cinereus; granis majoribus, aliquando albis. *Rumph. Tab.* XXX. *lit.* L. Figuram vide in Tab. Noſtra VII. *n.* 119.

SPECIES II. Hiulca; **geknobbeld Tuitje**; maculis & faſciis nigris. *Aliis:* **de gedoorude Snuit-pen**; *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XXX. *lit.* N.

GE-

GENUS VIII.

ANAS.

§. 81. Est Cochlis Strombo similis, sed cucullata; anati natanti sua figura aliquo modo comparanda.

§. 82. Species I. Brevis; acutus; circa ultimam spiram apertam & leviter rostratam constrictus, coloris nivei, notulis ex sanguineo nigricantibus, velut calami ductibus signatus. *Bonann. n.* 81. Figura exstat in Tab. Nostra VII. n. 120.

GENUS IX.

PES ANSERINUS.

§. 83. Est Strombus alatus; seu Labio in murices diviso, digitos anserinos referentes.

§. 84. Species I. Digitis longis, membranam intercipientibus; intus albus, foris flavens. *Bon. n.* 85. *List. Tab.* 866. *fig. minor.* Figuram vide in Tab. Nostra II. n. 41.

Species II. Digitis brevioribus, quasi laciniis membranæ cinctis; coloris nivei; *Bon. n.* 87. qui illum alæ Vespertilionis vel Draconis assimilat. Buccinum striatum labro propatulo digitato. *List. Tab.* 865. *f.* 20. Pictura exstat in Tab. Nostra II. n. 42.

GENUS X.

OXY-STROMBUS.

§. 85. Hoc nomine comprehendimus omnes Strombos breves, propter oris varietatem & configurationem a generibus, hactenus recensitis, diversos.

§. 86. Species I. Lævis:

1. Ligatus:

a. Acutus, seu Turbo brevis, sed crassus, albus & lævis, quasi ligula pulvinatim (*a*) constrictus; ore rotundo contracto. *Bonann. n.* 39.

b. Ob-

(*a*) Pulvinata *Listero dicuntur*, *quæ turgent; ita fimbria, ligula, pulvinata eadem ac turgida, vel culcitræ instar turget*, ausgestopft; *usurpatur de partibus testæ turgidioribus.*

b. Obtusus; ore semilunari contracto, fasciola tenui in spirarum commissuris arcte ligatus, coloris eburnei; vivit in spongiis. *Bonann. n.* 56.

2. Pupa fasciata; orbibus ex dextra in sinistram flexis, ore oblongo, patulo, ad ventrem contracto. *Bonann. n.* 41.

3. Geometricus; castaneis lineis duabus punctatis, circa tredecim spiras ventricosas, ductis; ore contracto. *Bonann. n.* 42.

4. Crenatus, albus, una cujusque orbis parte crenata. *List. Tab.* 588. *f.* 52.

5. Fasciatus supra; infra septem spiris undatus; ore subrotundo laevi. *List. Tab.* 12. *f.* 7. Figura exstat in Tab. Nostra II. n. 43.

6. Multicolor, exacte conicus, ore patulo canaliculato; labio plicato; foris asper; in maximis spiris denticulatus, & luto, sub quo stabulatur, deformis; intus albus, circa oris aperturam violaceus & nitidus. *Bonann. n.* 81. 82.

7. Undulatus, maculis nigris. *List. Tab.* 980. *f.* 39.

§. 87. Species II. Asper:

1. Arachnoides; a cardine ad mucronem miro artificio crispatus; ore subrotundo, coronato. *Bonann. n.* 68.

2. Mangiorum Strombus: Band-hoorn: crassus; digitum longus, chalybeus, sine nitore. *Rumph. Tab.* XXX. *lit.* T.

3. Clathratus, sive Bidens:

a. Albus, ventricosus, striis eminentibus asper. *List. Tab.* 588. *f.* 47.

b. Similis, productior, per longum striatus. *List. ib. f.* 48.

c. Similis cylindraceus, per longum striatus. *List. ib. f.* 49.

d. Rufescens, ex fusco; ore promisso, & obliquis rectisque striis asper. *List. ib. f.* 50.

GENUS XI.

TUBA PHONURGICA.

§. 88. Tubae Phonurgicae nobis dicuntur Cochlides conicae ore patulo, cucullato, in spira maxima inflatae.

§. 89. Species I. Torosa:

1. Pellucida, alba, decem orbium, primo medio acuto, ultimo obtuso, & ultra vicinum aucto. *List. Tab.* 18. *f.* 13. Figuram vide in Tab. Nostra II. n. 44.

2. Tenuis, alba, octo minimum ordinum. *List. Tab.* 20. *f.* 15. Icon exstat in Tab. Nostra II. n. 45.
3. Fluviatilis, spiris leviter convexis. *List. Tab.* 117. *f.* 12.
4. Spiris acutis angulosa & undosa. *List. Tab.* 118. *f.* 13.
5. Ex rufo radiata. *List. Tab.* 9. *f.* 4. & *Tab.* 10. *f.* 5.
6. Carminata; seu Buccinum exiguum fasciatum & radiatum. *List. Tab.* 19. *f.* 14.
7. Subflava ex viridi, tenuiore & longiore clavicula. *List. Tab.* 110. *f.* 3. 4.
8. Heterostrophus, rufescens ex fusco, striis duabus, in primo orbe eminentibus. *List. Tab.* 37. *f.* 36.

§. 90. Species II. Spiris planis:

1. Fasciata:
   a. Bifascis: subflava ex viridi; Virginiana, duabus fasciis atro purpureis cincta. *List. Tab.* 113. *f.* 7.
   b. Radiata a sinistra dextrorsum torta. *List. Tab.* 8. *f.* 2.
   c. Tenuis subflava, circiter quinque spirarum. *List. T.* 8. *f.* 3.
   d. Subviridis, brevibus lineolis subrufis, velut fasciatim depicta. *List. Tab.* 109. *f.* 2.
   e. Perlonga, lata; ex rubro fasciata, columella alba. *List. Tab.* 578. *f.* 33.
2. Carminata.
   a. Spiraliter: Atro purpurea; oris vertice (*a*) seu rostro paululum sinuoso *List. Tab.* 115. *f.* 10.
   Terrestris, abrupta, in extremo tota alba. *List. Tab.* 17. *f.* 12.
   Nigra, parva; ex toto lævis. *List. T.* 976. *f.* 32.
   b. In longum: Longitudinalibus lineis & spiralibus fasciis insignis. *List. Tab.* 116. *f.* 11.
   Callosa (*b*), medio primo ordine leviter acuto. *List. Tab.* 11. *f.* 6.
   c. Bifariam: Atro purpurea, in medio orbe modis obliquis pictus. *List. Tab.* 119. *f.* 14.
3. Flammea, e rufo; spirarum quinque tenuium valde productarum. *List. Tab.* 38. *f.* 37. GE-

(*a*) Vertex *alias est* conchæ *extrema ad cardines valvarum pars angustior vel acuta, vel obtusa, vel adunca, vel aurita, vel umbonata; usurpatur etiam de ore* cochlidis *rostrato.*

(*b*) Callum *in testis dicimus processum planum crassiorem.*

G E N U S XII.

P S E U D O-S T R O M B U S.

§. 91. Est Cochlis Conica brevis, ore, in spira maxima valde lata nec multum ventricosa, longo, diducto, infra acutangulo, supra quasi resecto.

§. 92. Spec. I. Carminatus ad imum quemque ordinem, ibidemque eleganter striatus. *List. Tab.* 977. *f.* 33.

Spec. II. Nodosus inter spiras. *List. Tab.* 977. *f.* 34. Icon exstat in Tab. Nostra VII. n. 121.

Spec. III. Callosus, fuscus. *List. Tab.* 978. *f.* 35.

Spec. IV. Hirsutus, sinuosus, fasciatus, rostro leviter detorto, labii peripheria dentata. *List. Tab.* 967. *f.* 22.

Spec. V. Lævis, lineis subflavis ad primum quemque orbem striatum. *List. Tab.* 981. *f.* 40.

Spec. VI. Tessellatus, lævis, effuso margine oris lati, ad turbinem tessellatus. *List. Tab.* 1013. *f.* 77.

Spec. VII. Angystomos; ex fusco fasciatus. *List. Tab.* 963. *f.* 17.

Spec. VIII. Struthio-Camelus, a similitudine cum plumis hujus avis, coloris lactei, maculis igneis rutilus, ore longo, vertice sinuose scisso. *Bonann. n.* 120. Similis labro aspero *List. Tab.* 838. *f.* 65. fasciis punctatis ex rufo nigricantibus.

Spec. IX. Mitra papalis, **de Paus-kroon** / spirarum margine per turbinem plicato.

1. Guttis quadratis, intense rubris super testa candidissima. Si excellit, antiquum pretium 100. thalerorum meretur. *Rumph. p.* 96. *n.* X. *Tab.* XXIX. *lit.* I.
2. Maculis aurantiis aspersum habuit *Bonanni p.* 127. *n.* 119.
3. Labio dentato; gravis; maculis croceis majusculis fasciata, *List. Tab.* 839. *f.* 66.
4. Labio simplici; gravis; maculis sanguineo-croceis. *List. Tab.* 839. *f.* 67.
5. Labio simplici, magnis maculis croceis inter fascias albas tessellata. *List. Tab.* 840. *f.* 68.
6. Punicea, minor; **Bruine Paus-kroon**; spiris minus plicatis, maculis nigro-cruentis. *Rumph. p.* 97.
7. Minima, rubra; albis flammis. *Rumph. ibid.*
8. Adusta; parva; lævis; sulcata; maculis rufis *Rumph. ib. n.* XI.

Spec. X. Mitra Epiſcopi; Biſſchops Myter; Oranje-Pen; (ſi maculæ ſint aurantiæ) ore dentato; maculæ plerumque rubræ, magnæ. *Rumph. p.* 97. *n.* XI. *Tab.* XXIX. *lit.* K.

Spec. XI. Anguſtus; ſubrufus; leviter ſtriatus. *Liſt. Tab.* 819. *f.* 33.

Spec. XII. Clathratus (*a*), variegatus ex fuſco; ſtriis lævibus. *Liſt. Tab.* 821. *f.* 40.

Spec. XIII. Amarala. Laholun. Lahorun. Papeitje. Teſta tenuis ſubcinerea; ſpiris ventricoſis, coronæ inſtar, per plicas, muricatis. *Rumph. Tab.* XXXIII. *lit.* F. F. River Miter Shell. Rivier-Pauſe-Kroon *Belg.*

Spec. XIV. Faſciatus; ſtriatus & dentatus. *Liſt. Tab.* 820. *f.* 37.

Spec. XV. Sanguinolentus; ſtriatus; & ſanguineis guttis radiatus. *Liſt. Tab.* 822. *f.* 38.

Spec. XVI. Cancellatus (*b*). *Liſt. Tab.* 822. *f.* 39.

(*a*) Clathratus *idem quod* cancellatus *notat texturam retiformem, inſtar cancellorum ferreorum apud veteres. Inde clathrum, opus cancelloſum, quo lineæ teſtarum reticulatim componuntur.* Columna de purp.

(*b*) *Vide* clathratus.

GENUS XIII.

DIPSACCUS.

§. 93. Eſt Cochlis Conica, paucis ſpiris producta; ore longo, in extremitate ſinuoſe exerto, & abhinc ſulco notabili verſus dexteram circumſcripto, ubi ad ſcapum ſinus longus & profundus patet. Quaſi duplex ſaccus.

§. 94. Spec. I. Lævis; varie luteus, labio dextre albo; ſpiris fere obliteratis. Buccinum breviroſtrum, læve, ſinu ad Columellam longo, anguſto, profundo. *Liſt. Tab.* 974. *f.* 29.

Spec. II. Teſſellatus:

a. Ventricoſus; candidus; teſſeris rubris, vel caſtaneis, pictus. *Bonann. n.* 70.

b. Ventricoſus; lævis; croceis maculis magnis, ex triplici ordine faſciatim pictus. *Liſt. Tab.* 981. *f.* 41. Picturam vide in Tab. Noſtra II. n. 46.

Spec. III. Eburneus; *Bonann. n.* 149.

Spec. IV. Nebulatus:

a. Simplex; ex croceo. *Liſt. Tab.* 982. Icon exſtat in Tab. Noſtra II. n. 47.

b. Fimbriatus; *Liſt. Tab.* 983.

GENUS XIV.

AURIS MIDÆ.

§. 95. Sub hoc nomine intelligimus Cochlides ex ventre longo, ovali conico, decurrentes, quæ ad latus formant os amplum, auriforme, & productum. Reuze-Oor.

§. 96. Spec. I. Ore lævi

1. Faſciata; parva; roſtro integro; tenuiter ſtriata, clavicula paulo productiore. *Liſt. Tab.* 835. *f.* 58. (*a*)

Spec. II. Ore dentato

1. Incarnata; in ventre rugoſa (*b*); in mucrone ex faſciis adſtrictis turbinata, livida & granulata; Midas Oor / *Rumph. p.* 107. *Tab.* XXXIII. *lit.* H. H. *Liſt. Tab.* 32. *f.* 30. Figuram vide in Tab. Noſtra VII. n. 122.

2. Faſciata; bidens; *Liſt. Tab.* 834. *f.* 59.

(*a*) Liſter. *unicum dentem ad Columellam eſſe ait, quem deprehendere non potui.*

(*b*) Rugoſus *ſeu corrugatus*, runtzlich / *cujus ſuperficies cutem ſenilem imitatur.*

GENUS XV.

NASSA.

§. 97. Nassa dicitur corbis conice plexa ex viminibus, qua capiuntur anguillæ; ſimili figura gaudent quædam Cochlides graciles, acute conicæ; ore patulo, longo.

§. 98. Spec. I. Roſtrata, ſive ore acuto; aliquando oſtrino (*a*) diluto tincta.

(*a*) *Color* oſtrinus *aſſimilatur ceraſis nigricantibus;* Kirſchbraun / *communiter.*

tincta, nonnunquam vinosa, interdum ossibus similis. In singulis orbibus instar aurantii decorticati videtur in plures æquales partes dissecta, quas fasciola plana eleganter distinguit. *Bon. n.* 45. Icon exstat in Tab. Nostra VII. n. 123.

SPEC. II. Fissa; seu Strombus astragaloides inter toros. *Bon. n.* 110.

GENUS XVI.

TEREBELLUM.

§. 99. Est COCHLIS CONICA, gracilis, altera parte teres & aperta, altera acute conica; veluti ex quadam fascia testacea figurata.

§. 100. *Synon.* Avena marina; Folium arboris conglomeratum; Arundo palustris. **De Boor.**

§. 101. SPEC. I. Pullum, nigris venis nonnunquam micans, nonnunquam album; tenue & læve. Salire dicitur ex aqua per arcum. *Rumph. Tab.* XXX. *lit.* S.

SPEC. II. Folium arboris conglomeratum. *Bonann. n.* 57.

SPEC. III. Punctatum. **De gestippelde Boor** *Belg. List. Tab.* 736. *f.* 30. & *Tab.* 737. *f.* 32. Icon exstat in Tab. Nostra II. n. 48.

SPEC. IV. Album *Mus. nostri.* **De witte Boor.**

SPEC. V. Striatum; **de gestreepte Boor.** *List. Tab.* 736. *f.* 31. Figuram exhibet Tab. Nostra II. n. 49.

SPEC. VI. Flammeum. **De gevlamde Boor.** Rhombus major, strictior, undatus & fasciatus, clavicula acuta, & producta. *List. Tab.* 722. *f.* 9.

SPEC. VII. Fasciatum, zonis mustelinis (*a*), super albo. *Bon. n.* 369.

SPEC. VIII. Patens, columella fusca. *List. Tab.* 729. *f.* 17.

(*a*) *Color* mustelinus, *qui in* Mustelis, *luteo pallens.*

CLASSIS VI.

COCHLEA.

§. 102. COCHLEÆ (§. 1.) sunt COCHLIDES SIMPLICES (§. 3.) CONIS (§. 62.) obtusis & inclinatis quodammodo similes, spiris pluribus, iisdemque excentricis, contortæ.

GE-

GENUS I.

COCLEA LUNARIS.

§. 103. Cochleæ lunares sunt breves; acutæ; ore rotundo, fimbriato, ad sinistrum labiato: ori impositæ scapum (*a*) horizonti fere parallelum sistunt.

§. 104. *Synon.* Oculus Lunæ. Maans Oogen. Ab operculo rotundo; vulgo dicto: Umbilico marino.

§. 107. Spec. I. Nodosa, major; Matta bulanbesaar. Mattalemboe. Alykruik. Cochlea margaritica. Knobbelhorn. Ad magnitudinem duplicis pugni excrescens. Ore est patulo rotundo, ad sinistram labiato, ventre nodoso, anguloso. Testa sub crusta scabra; in simplicissimis lamellis opalina. *Rumph. Tab.* XIX. *lit.* A. B. Het groot Maans Oog / het Reuzen Oor / de bonte Knobbelhoorn *Belg.* Figuram vide in Tab. Nostra VII. n. 124.

Spec. II. Viridis; de groene Knobbelhoorn / nodosæ similis; *Rumph. p.* 69.

Spec. III. Cinerea; a curiosis posthabita. *Rumph. ib.*

Spec. IV. Exigua, æqualis ungui humano; coloris terrei, intus parce perlata. *Rumph. ibid.*

(*a*) Scapus *sive* Columella, clavicula.

GENUS II.

COCHLEA CÆLATA.

§. 106. Est Cochlea ventricosa, spiris pulvinatis acute turbinata; ore rotundo simplici, excentrico; cui imposita apice suo valde inclinat.

§. 107. *Cælata* Jonstono dicitur *Tab.* XII. quia cælaturis & mucrone muricato aspera est. Tegitur crasso & scabro cortice coloris lutei, tanquam tritici, ferreoque munimento loricata; in quo innumeri pulvilli, striges, squamulæ & filamenta crispata, adeo pulchro ordine disposita apparent, ut opus phrygium (*a*) in rudi corio pictum.

(*a*) Phrygium *opus est tela bombycina undulata;* gewässert Seiden-zeug.

pictum videatur. In decorticato tubercula ſeu tympana margaritica ſpirales circumvolutiones conſtituunt ſenſim minores.

§. 108. SPECIES valde variant. Quæ apud autores comparent exempla ſingularia, ſunt diſſimilia, non ſine ſuperflua ſubtilitate ad ſpecies revocanda. vide *Bon. p.* 114. *num.* 11. 12. 13. & *Liſteri* Trochos *Tab.* 647. *f.* 40. 41. Figuram exhibet Tab. Noſtra II. n. 50.

G E N U S III.

C O C H L E A P E T H O L A T A.

§. 109. Eſt COCHLEA minor, ore lunato, fimbriato & labiato; in ſpiris pulvinatis levibus argute, inſtar Serpentis *Oelar Pethola*, picta; colore fuſco, nigro & albo; raro viridi & puniceo; intus flavide margaritica.

§. 110. *Synon.* Bia-Pethola. Paſſauwer / Pethool-hooꝛn *Belg.*

§. 111. SPEC. I. Faſciata diverſimode ſuper dorſo rotundo. *Rumph. Tab.* XIX. *n.* 5. 6. 7.

SPEC. II. Interlinearis, quaſi ex pario lapide facta, alba in parte exteriore, ſed viridi pellucido obvelata, ſupra quem colorem maculæ terreæ diſcriminant lineolas, quibus ſpiraliter ductis orbes omnes ſignantur. *Bonann. n.* 320.

SPEC. III. Rufeſcens catenatis aliquot lineis circumdata. *Liſt. Tab.* 584. *f.* 39. Icon exſtat in Tab. Noſtra II. n. 51.

SPEC. IV. Vireſcens, ex nigredine, rarior; *Rumph. Tab.* XIX. *n.* 1.

SPEC. V. Diviſa, cujus medium orbem ſubucularis albus & lævis bifariam dividit, & cum ipſo circumvolutus, in ſecundi orbis commiſſura deperditur. *Bonann. n.* 335.

G E N U S IV.

O L E A R I A. (*a*)

§. 112. Sub hoc titulo deſcripſit *Bonanni* Cochleam quatuor ſpirarum teſtæ craſſæ, ex ventre diducto & compreſſo, leviter anguloſo, mucronem

(*a*) Olearia; *quia hæc Cochlea in uſu* oleario *erat;* Rond. & Aldrov.

cronem brevem trium ſpirarum ventricoſarum extendentem, detracto cortice nitide margariticam. öhl Schneck.

§. 113. Spec. I. Umbilicata major, *Bonann. Claſſ.* III. *n.* 9.
Spec. II. Tympanoſa (*b*), margaritica ſub cute muſtelina. *Bon.n.*406.
Spec. III. *Jonſtoni Tab.* XII. *Rondel. Aldrov.* Figuram exhibet Tab. Noſtra VII. n. 125.

(*b*) *Idem quod ventricoſa.*

G E N U S V.

T I G R I S.

§. 114. Eſt Cochlea obtuſa, regularis, ad oris rotundi excentrici fimbriam umbilicata, in qua ſupra colorem eburneum exteriorem atræ maculæ miro ordine diſpoſitæ, ſub cortice lapideo autem argentea ſubſtantia apparet.

§. 115. Spec. I. Malabarica, *Bonann. n.* 29. 30.
Spec. II. Barbadenſis, trochoides. *Liſt. Tab.* 640. *f.* 30. Figuram vide in Tab. Noſtra II. n. 52.

G E N U S VI.

F O R N A X.

§. 116. Eſt Cochlea ſpiris pulvinatis, obtuſe conica, ex aperturæ rotundæ colore diſtinguenda.

§. 117. Spec. I. Argentea; **Groote Zilvere Oven** (in apertura rotunda velut argentea).
1. Maculoſa ſeu albo nigra. **De geplekte of bonte Zilvermond.** *Belg. Rumph. T.* XIX. *n.* 3.
2. Viridis major; **de groene Zilvermond**/ *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XIX. *n.* 4.
3. Variegata; ex cinereo, viridi & fuſco *Rumph. T.* XIX. *n.* 2.

Spec. II. Candens; Gold-mund; raro viridis, intus veluti candens. **De gloeijende Oven of Goudmond** *Belg.*
a. Sulcata & ſquamata; maculis nigris; *Rumph. T.* XIX. *lit.* C. Figuram vide in Tab. Noſtra VII. n. 126.
b. Viridis ſulcata & ſquamata; *Muſ. noſtri.*

GENUS VII.

TROCHO-COCHLEA.

§. 118. Eſt Cochlea per modum trochi conice turbinata, ſed in ultima ſpira ventricoſa os laterale diducens, ne ei cochlea ſine magna inclinatione queat inniti.

§. 119. Spec. I. Integra:

1. Lævis, maculis nigris per ſeries picta; *Liſt. Tab.* 642. *f.* 33. 34. Figuram exhibet Tab. Noſtra II. n. 53. & 54.
2. Faſciis catenatis, ex nigro albidoque, ſeu vermiculato opere picta. *Liſt. Tab.* 643. *f.* 35.
3. Variegata, ore dentato, faſciis granulatis. *Liſt. T.* 645. *f.* 37.
4. Rubra dentata, nigris juncturis. *Liſt. Tab.* 637. *f.* 25. Trochus faſciis verrucoſis ex rubro albo nigroque alternatim perbelle diſtinctis. *Petiv. Gaz.* II. *Tab.* 14. *fig.* 10.
5. Granulata, faſciata, dentata, ex fuſco varia. *Liſt. Tab.* 638. *f.* 26.
6. Unidens; Trochilus ſtriatus, clavicula tenui, acuta. *Liſt. Tab.* 654. *f.* 54.
7. Umbilicata; Buccinum umbilicatum, *Liſt. Tab.* 28. *f.* 26.
8. Labio plicato; guttata, ſuper ſtriis nodoſa; *Liſt. T.* 584. *f.* 42.

Spec. II. Undata & umbilicata.

1. Plana; ex rubro undatim late radiata. *Liſt. Tab.* 641. *f.* 32.
2. Striata; undata, ex fuſco denſe radiata; parva. *Liſt. Tab.* 641. *f.* 31.

GENUS VIII.

SACCUS.

§. 120. Eſt Cochlea gibba, vaſti ventris, ore rotundo, diducto, ad dextram labiato; turbine brevi excentrico.

§. 121. Spec. I. Ore infra fiſſo:

1. Hiulcus, *Liſteri Tab.* 587. *f.* 46.
2. Faſciatus, *Liſt. Tab.* 584. *f.* 40. Icon exſtat in Tab. Noſtra II. n. 55.
3. Striatus, guttatus; *Liſt. Tab.* 576. *f.* 29. 30.

SPEC. II. Ore integro:

1. Striatus & undatus, lineis rufis obliquis. *List. T.* 583. *f.* 37.
2. Sublividus, lineis nigris, undatis, distinctus. *List. T.* 583. *f.* 38.
3. Cochlea vivipara, fasciata, rugosa. *List. T.* 126. *f.* 26.
4. Rufescens, striata, nodosa, granulata. *List. T.* 584. *f.* 41.
5. Umbilicata; inter strias tessalata; fasciata; subviridis; ore intus striato. *List. Tab.* 586. *f.* 45.

SPEC. III. Ore circum circa fimbriato.

1. Nigricans, dense & leviter striatus. *List. Tab.* 585. *f.* 43.
2. Sublivida, terrestris, striis nodosis & interdum muricatis. *List. Tab.* 30. *fig.* 28.

CLASSIS VII.

BUCCINUM.

§. 122. BUCCINA sunt Strombi, in ventrem ultimæ spiræ globosum & vastum dilatati; ore subrotundo, breviter canaliculato.

§. 123. Sunt ergo verorum Buccinorum (*a*) Characteres; I. Venter globosus. II. Os subrotundum; III. Canaliculus brevis; IV. Mucro Strombi-formis.

(*a*) *Circa quæ hallucinationes innumeræ apud autores.*

GENUS I.

BUCCINUM TRITONIS.

§. 124. Hoc nomen adhæret BUCCINIS maximis, quibus *Mauri*, *Tartari*, imo & *Itali* loco Tubæ sonoræ utuntur.

§. 125. *Synon.* Bia Trompetta; Krang Scroney; Kima Tahuri. *Chinensibus:* Tsjasku; Liukieuw; Lequeos. **Kinkhoorn** *Batavis.* Ring-hörner. Blas-Posaunen-hörner.

§. 126. SPEC. I. Pennatum, mucrone granulatis cingulis constricto; ore subrotundo, labio inciso & dentato, intus nitide rubro. *Rumph. Tab.* XXVIII. *lit.* B. *Bon. n.* 188. **De Tritons Hoorn of Trompet** *Belg.*

SPEC. II. Variegatum ac striatum *Fab. Columnæ;* per ventrem similariter fasciatum, striatum & elegantissime marmoratum,

 utro-

utroque oris labio ſemilunato & breviter canaliculato. *Liſt. Tab.* 959. *f.* 12.

Spec. III. Nebulatum (*a*), ex ruſo maximum, ventricoſum, nodoſum. *Liſt. Tab.* 960. *f.* 13.

Spec. IV. Minus, crocei vel aurei coloris; **het Oranje Trompetje**/ *Muſ. Esgerſiani.* Figuram vide in Tab. Noſtra VII. n. 127.

(*a*) Nebulatum *Liſtero ſive* nubeculoſum *i. e. nubes maculis imitans.*

GENUS II.

ARGO-BUCCINUM.

§. 127. *Argo* tribuuntur plures oculi (*a*). Dicimus ergo Argo-Buccinum teſtam hujus generis, ſpiris pulvinatis in apicem toroſum elongatam; labio parum exerto, & canaliculato, cujus ſuper coſtulas fuſcas apparent multæ maculæ rotundæ oculis aſſimilatæ. Teſta elegans.

§. 128. Spec. I. Faſciatum; **de gebande Argus Oog**/ *Schynvoetii ad Rumph. p.*161. *Tab.* XLIX. *lit.* B. Icon exſtat in Tab. Noſtra VII. n. 128.

(*a*) Oculata *dicuntur, quæ habent* (1) *maculas albas rotundas ſuper tergo obſcuro,* (2) *circellos in medio pallidiores.*

GENUS III.

COPHINO-SALPINX.

§. 129. Κόφινος dicitur Corbis, & Σάλπιγξ Tuba. Eſt ergo nomen compoſitum Cophino-salpinx proprium iis Buccinis, quæ Corbis inſtar contexta apparent.

§. 130. Spec. I. Carduus; **Diſtelhoorntje.** Buccinum cancellatum & totum aculeatum, coloris caſtanei. *Rumph. Tab.* XXIX. *lit.* N.

Spec. II. Exiguum; ſtriis ſemilunaribus; plerumque album vel plumbeum, aliquando flaveſcens, & violaceum dilutum; raro punctis fulvis & rufeſcentibus aſperſum. *Bonann. n.* 34.

Spec. III. Oſſeum, parvum, ubique ſinuoſis lineis tam bene ſulcatum, ac ſi eſſent ſcalpro inciſæ. *Bonann. n.* 35.

Spec. IV. Nigrum, parvum, leviter ſtriatum. *Liſt. T.* 976. *f.* 31.

Spec. V.

SPEC. V. Dentatum majus, labio ſiniſtro calloſo, dextro leviter dentato, & in canaliculum incurvato. *Liſt. Tab.* 1022. *f.* 86.

SPEC. VI. Dentatum minus; *Liſt. Tab.* 939. *f. alt.* Icon exſtat in Tab. Noſtra III. n. 56.

SPEC. VII. Granulatum, planum, recens piloſum; coloris albi; faſcia media rubra vel nigra. *Rumph. p.* 97. *n.* XIII.

SPEC. VIII. Granulatum rotundum, ventre convexo, coloris albicantis, **de Rystenbry-hoorn /** quoniam grumo orizæ coctæ ſimilis. *Rumph. Tab.* XXIX. *lit.* M. Vocatur quoque **de gekartelde kleene Trompet** *Belg.*

SPEC. IX. Ore fimbriato, plicato; cujus cochleati orbes ſimul connectuntur ligula, variis in locis contexta; modo foris educta, & in veſtem reticulatam compoſita; Ligula eſt furva; Teſta ferruginea. *Bonann. n.* 73.

G E N U S IV.

BUCCINUM LACERUM.

§. 131. LACERUM dicimus BUCCINUM, cujus os ad canaliculum in lacinias diſtenditur.

§. 132. SPEC. I. Craſſum; rufum; undatum; *Liſt. de Cochl. p.* 156. & *Hiſt. Tab.* 962. *f.* 14. *Bonann. n.* 189.

SPEC. II. Læve; undatum; tenue; *Liſt. de Cochl. p.* 157. & *Hiſt. Tab.* 962. Icone Cochleæ minoris, quæ eſt prope f. 15. A. Figura exſtat in Tab. Noſtra III. n. 57.

SPEC. III. Striatum, turbine undoſe dentato. *Liſt. T.* 958. *f.* 11. Vide Figuram in Tab. Noſtra III. n. 58.

SPEC. IV. Recurviroſtrum claviculatum album, læve; *Liſt. Tab.* 1020. *f.* 83.

G E N U S V.

BUCCINUM MURICATUM.

§. 133. Definitio patet ex nominibus jam definitis.

§. 134. SPEC. I. Hector; manum longa teſta; in ventre & mucrone tuberculoſa; ignave alba; intus candida; ad inſtar porcellanæ; labio intricato. *Rumph. Tab.* XXVIII. *lit.* C. *Bonann. n.* 103. **De geknobbelde Kinkhoorn / de dubbelde of gebulte Olykoek /** *Belg.*

Spec. II. Ajax. Buccinum tuberosum, rufum, *Rumphii;* tuberculis in dorso & mucrone frequentibus, tartareum, in verrucis nigrum, ore rotundo, plicato, rubro. Alias Honka. Indorum amuletum bellicum. *Rumph. Tab.* XXVIII. *lit.* D. Buccinum recurvirostrum, claviculatum, majus, aculeatum, ore croceo utrinque dentato. *List. Tab.* 1023. *f.* 88. **De rood geknobbelde Kinkhoorn / de enkelde Olykoek** *Belg.* Icon exstat in Tab. Nostra III. n. 59.

Spec. III. Crustula oleaginea. **De ongemeene Olykoek-hoorn.** Buccinum, gyris ventricosis, insigniter elongatum, nodosum, rugosum, plicatum, breviter rostratum, labio exerto, crasso. *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XLIX. *lit.* I.

Spec. IV. Lapideum; lapideis costis ita munitum, ut ipsi testæ super impositæ videantur, ac claviculo firmatæ; coloris cinerei, terrei, conchyliato diluto & caltheo (*a*). *Bonann. n.* 105.

Spec. V. Variegatum; labio duplicato, striis inæqualibus. *List. Tab.* 934. *f.* 29.

(*a*) Calthæ *palustri concolor;* gelb/ wie Butter-blumen.

CLASSIS VIII.

TURBO.

§. 135. Turbinis nomen *vagum* est; liceat autem assignare Cochlidibus simplicibus, inter *buccina* & *cochleas* ambigentibus; i. e., quæ nec his nec illis, propter oris, ventris aut mucronis structuram conveniunt.

GENUS I.

URCEUS.

§. 136. Urcei sunt Trochi in ventrem inflatum & oblongum producti, qui mucrone sursum verso urceos repræsentant ventricosos, iis similes, quos medios inter collaterales, ornatus gratia, collocamus. Venter cochlidis comparatur vasculo; mucro seu trochus insidens operculo. Vulgo ad Buccina reducuntur; sed minus circumspecte; quia inter utrumque genus manifesta est differentia.

§. 137. Spec. I. Ore integro, subrotundo, ad dextram labiato.

1. Vi-

1. Vitreus; grandiusculus, testæ tenuissimæ, transparentis, cujus venter obtuso mucrone ex spiris planis formato duplo longior, in juncturis crenatus, intus lacteus, ad sinistram lividus, extra super lacteo, fusco colore flammatus. *Bonann. n.* 192. **De Fransche Belhoorn of St. Malosche Hoorn** *Belg.*
2. Vermiculatus, exiguus; instar seminis citri induitur veste alba, punctis purpureis aspersa, maculis amaricinis (*a*) notata & lineolis flammeis & inflexis picta. *Bonann. n.* 176.
3. Vittatus (*b*), æqualis priori, triplici serie macularum albescentium, quorum medietatem lunaris color circumit, paulatim vinosus, puniceis punctis aspersus. *Bonann. n.* 179.
4. Fimbriatus; quatuor spiris intortus, quas saxea & subrotunda vincula nectunt. Hæc alba sunt, illæ autem aut vinosæ aut subflavæ; utraque vero fasciis conchyliatis (*c*), vel coracinis (*d*) vittata. *Bonann. n.* 278.
5. Doliolum; *Listeri Tab.* 827. *f. ult.* (49. e.) a figura ventricosa, ore angusto; parvum; vid. *Phil. Transf. Vol.* XXII. *n°.* 274. *p.* 930.
6. Νηελτοίδης *Fab. Col.* ventricosior, fasciis ex nigro purpurascentibus, ad tergum undatis, columella purpurascente. *List. Tab.* 579. Figuram vide in Tab. Nostra III. n. 60.
7. Ovalis; super striis undatus. *List. Tab.* 814. *f.* 24.
8. Rugosus; **wydmondige Pimpeltje**; striis spiralibus asperis; coloris nigricantis; testa crassa, labio tenui, trocho longiusculo; *Rumph. Tab.* XXIV. *lit.* D.
9. Costosus, seu Oculus Cæsius, *Bonanni n.* 77.
10. Lamellatus; exiguus; *Bonann. n.* 177.
11. Undatus, seu spinose inflexus, *Bonann. n.* 178.
12. Purpureus; cui vestem phrygiam, meandris intertextam, formant colores purpurei; *Bonanni n.* 181.
13. Spinosus; Valvata spinosa *Rumphii.* **Kivier Doorntje.**
    a. Major, terrei coloris, *Rumph. Tab.* XXII. *lit.* O.
    b. Minor, nigra. *Id. p.* 79.
14. Crenulis transversis asper, *Bonanni n.* 62.

15. Py-

(*a*) *Color* amaricinus; majoran-farbe.
(*b*) Vitta *proprie fascia circa caput; sæpius notat fasciam quamque.*
(*c*) Purpurfarb.
(*d*) *Corvi nigredine tinctus.*

15. Pyriformis, squamatus, coloris cinerei. *Bonann. n.* 51.
16. Ore plicato integro, duplici sinuum serie muricatus. *List. Tab.* 943. *f.* 39.

§. 138. SPEC. II. Ore integro acuminato.

1. Syracusanus, mucrone acuto, cochleato; calice ventricoso, nunc albus, mucrone nigro; nunc flavus, rubeus, sanguineus, tophaceus; diversimode mixtus. *Bonann. n.* 33.
2. Punctatus, super oleacino (*a*) albo, nitente. *Bon. n.* 49.
3. Cinereus, sinuose productus cum striis nigricantibus. *Bon. n.* 38.
4. Mucronatus, cujus turbo ex plana ventris spiralis & aculeati basi eminet. *Rumph. Tab.* XXIV. *n.* 6.
5. Aculeatus, brevibus & sine ordine dispositis aculeis, fasciis insuper albis cinctus; colore tyrio (*b*) in nigrum abeunte. *Bonann. n.* 295.
6. Buccinum foliosum, exiguum, tenue; ventre rotundo, mucrone ventricose elongato; gyris striatis; coloris cinereo-viridis, micis nigris. *Rumph. Tab.* XXIX. *lit.* Y. **Het Bladhoorntje** *Belg.*

SPEC. III. Ore canaliculato recurvo.

1. Fasciatus; non tantum super ventre elongato, sed & in conjunctione Trochi humilioris. *Rumph. Tab.* XXIV. *n.* 3. **De gladde Schilpadstaart of Beddetcik** *Belg.*
2. Tympanosus; spinis rugosis.
   a. *Rumphii Tab.* XXIV. *n.* 5. & *Listeri Tab.* 956. *f.* 8. **De geknobbelde Beddeteik** *Belg.*
   b. Echinophora esculenta, coloris tophacei, *Bonanni n.* 19. *Listeri* buccinum muricatum, ventricosum; Cochlea Echinophora *Rond.* apud *Aldrov. List. Tab.* 1003. *f.* 68. Bursa nodosa; *Petiv. Gaz.* 89.
3. Compressus, aculeatus;
   a. In concursu spirarum dentibus caninis asper, ad mucronem plicatus vel rugosus, talis & in testa media; *Rumph. Tab.* XXIV. *n.* 4. **De getakte bastaard Beddeteik** *Belg.*
   b. Buccinum striatum, aculeatum, nodis (*c*) compressis, subacutis; *List. Tab.* 957. *f.* 10.

4. Fim-

(*a*) Oleacinus, Oliven-farb.
(*b*) Tyrius *i. e. violaceus.*
(*c*) Nodosa *Listerus minus accurate dicit, quæcunque minutis apicibus exasperantur, sive sint dentata sive granulata.*

4. Fimbriatus:
   a. Canarium nodoſum; labio fimbriato; trocho alato, plicato; dorſo gibboſo, coloris cinerei, micis nigricantibus; *Rumph. Tab.* XXXVII. *lit.* T. **De gebulte Canary.** (*a*)
   b. Canarium floſculoſum (a pictura ita dictum) trocho cochloide; dorſo nodoſo; labio fimbriato. *Rumph. Tab.* XXXVII. *lit.* W. **De gebloemde Canary.**

(*a*) Canarium *vid.* §. 146.

§. 139. Spec. IV. Ore ad canaliculum ſinuoſe reflexo.
1. Clathratus, quatuor ſpirarum, intus lividus, foris reticulatis floſculis ſuperinductus, inter quos roſeus color rubeſcit. *Liſt. Tab.* 984. *f.* 43.
2. Labroſus; ore ſubcroceo; roſtro umbilicato. *Liſt. T.* 990. *f.* 51.

Spec. V. Ore alato, ſive, labio exſerto.
1. Faſciatus; **de gebande Canary**; mucro cochleatus, nodoſus; corpus canaliculatum, leviter alatum ſuper albo: exterius faſciis flavis cinctus; intus ex violaceo radioſus. *Rumph. Tab.* XXXVII. *lit.* V.
2. Lunatus; priori ſimilis, ſed ad mucronem lunatus, ſinuoſus; Buccinum bilingue; *Liſt. Tab.* 897. *f.* 1.
3. Gibboſus & rugoſus; flavidi coloris, *Bonann. n.* 150.
4. Columba; colore & turbine priori ſimilis, ſed figura columbam ovis incubantem repræſentans. *Bonann. n. eod.*

G E N U S II.

L A G E N A.

§. 140. Lagenis adſimilamus Turbines breves, ventricoſos, qui oris configuratione collum anſatum referunt. Scapus videlicet collum anguſtatum, labium oris anſam imitatur. Differunt *Lagenæ* ab *Urceis*, quod in his Trochus apparet diſtinctus, qui in Lagenis eſt ventri continuus. Ἀγγεῖα. **Bouteille.**

§. 141. Spec. I. Ore ſemilunato.
1. Toroides; labio dentato. *Liſt. Tab.* 940. *f.* 36. Figura exſtat in Tab. Noſtra III. n. 61.
2. Breviroſtrum parvum; ſtriatum, aſperum; ex ſubcroceo variegatum. *Liſt. Tab.* 953. *f.* 2.

3. Similis, ex albo & nigro variegata. *Liſt. Tab.* 953. *f.* 3.
4. Craſſa, fuſca, tenuiter ſtriata. *Liſt. Tab.* 963. *f.* 16. & *Tab.* 831. *f.* 55.
5. Compreſſa, labio duplicato, ſtriata, aculeata. *Liſt. Tab.* 995. *f.* 58.
6. Dentata; *Liſt. Tab.* 995. *f.* 59.
7. Labio duplicato, ſtriis tenuioribus, eminentibus, rufis. *Liſt. Tab.* 938. *f.* 33.
8. Diſtorto leviter roſtro. *Liſt. Tab.* 968.
9. Tympanoſa, dentata, roſtrata, clavicula muricata; *Liſt. Tab.* 828. *f.* 50.
10. Marmorea, ob teſtam ponderoſam & albam. Crumena Gallorum. *Bonanni n.* 194.

Spec. II. Ore longo, anguſto.

1. Buccinum dentatum parvum, faſciis albis & nigris alternatim pictum. *Liſt. Tab.* 826. *f.* 47.
2. Rufa, exiguis maculis albis, rictu ſubpurpureo. *Liſt. Tab.* 826. *f.* 48. 49.
3. Undoſa & dentata. *Liſt. Tab.* 827. *f.* 49. a.
4. Phrygie picta & dentata. *Liſt. Tab.* 827. *f.* 49. b. An, Olivaris Barbadenſis vix dentatus, ex albo & caſtaneo reticulatus, clavicula cæruleſcente? *Pet. Gaz. Tab.* 30. *f.* 6.

GENUS III.

SIMPULUM.

§. 142. Simpulum audit vaſculum ſacrificale antiquum. Metaphorice nomen uſurpamus de Urceis recurviroſtris, qui oretenus inſpecti ejusmodi Simpulis antiquis apparent ſimiles. Canaliculus enim inflexus ex ventre turgido aſſurgens, collum roſtratum vaſculi anſati exprimit. Alias Conchylium *Aldrovandi.*

§. 143. Spec. I. Toroſum, majus, ſeu Buccinum roſtratum læve, labro ſimplici, undoſo; alte ſtriatum ad intervalla. *Liſt. Tab.* 932. *f.* 27. Minus *Liſt. Tab.* 933. *f.* 28. Cujus figuram vide in Tab. Noſtra III. n. 62.

Spec. II. Rugoſum, turbine undoſo, labio ſtriato; *Liſt. Tab.* 935. *fig. altera minore* (30. b.)

Spec. III.

SPEC. III. Maximum omnium. *List. Tab.* 936. *f.* 31. *Bon. n.* 289. Figura exstat in Tab. Nostra III. n. 63.

SPEC. IV. Clathratum, fasciis tessellatis & oculatis. *List. Tab.* 935. *fig.* (30. a.) *Bonann. n.* 193.

SPEC. V. Fasciatum; ore angustiore, fasciis eminentibus. *List. Tab.* 937. *f.* 32.

SPEC. VI. Achatinum; **de gebande Achaat-hoorn.** Est quasi cochlea lunaris rostrata, labio effuso in rostrum bene recurvum producto, intus strigato, & in limbo leviter dentato; extra inter maculas fuscas alba, vittata. *Rumph. Tab.* XLIX. *lit.* H. *Bonann. n.* 187. *List. Tab.* 911. *f.* 2.

SPEC. VII. Lineatum, grande, in ima parte cujusque spiræ tantum striatum, labro producto, in ambitu denticulato. *List. T.* 910. *f.* 1.

SPEC. VIII. Tenue, striatum, bilingue. *List. Tab.* 859. *f.* 16.

GENUS IV.

GUTTURNIUM.

§. 144. Hoc nomen convenit Turbinibus Urceiformibus, aliquatenus compressis, utrinque fimbriatis, ideoque velut ansa præditis, quibus rostrum tubulosum recurvum est. Propter similitudinem GUTTURNIA, seu vascula dicta, ex quibus aqua lavandis manibus destillat.

§. 145. SPEC. I. Ranula; **Kikvorsch**; Keulpfogge. **Hoogstaart.** Coloris pulli, spiris rugosis & nodosis; labio fimbriato & nodoso, canaliculo elongato. *Rumph. Tab.* XXIV. *lit.* H. Figuram exhibet Tab. Nostra III. n. 64.

SPEC. II. Cercopithecus. **Meerkatte**; testa exigua; rugosa; hiulca; cretata; canaliculum, ut Cercopithecus caudam, curvans. *Rumph. p.* 82. *n.* VIII.

GENUS V.

CANISTRUM.

§. 146. CANISTRUM dicitur corbicula, quam fœminæ ex manibus suspensam circumferunt. Cum ei aliquo modo adsimilentur Turbines obtuse conici, ore subrotundo ad figuram [figure] accedentes, nomen CANISTRI iis imposuimus, secuti *Rumphium*, qui quasdam Cochli-

 des

des dixit Canaria barbaro nomine nusquam reperiundo, quod forte Caniſtrum ſcribere voluit.

§. 147. Spec. I. Album, unica faſcia nigra. *Liſt. Tab.* 13. *f.* 8. Icon exſtat in Tab. Noſtra III. n. 65.

Spec. II. Subflavum, ſuperiore orbis primi parte faſciatum. *Liſt. Tab.* 33. *f.* 31.

Spec. III. Bidens, *Liſt. Tab.* 31. *f.* 29.

Spec. IV. Citrinum, ſex orbium, albo ore. *Liſt. Tab.* 34. *f.* 33.

Spec. V. Flammeum ex rufo. *Liſt. Tab.* 35. *f.* 34.

Spec. VI. Septem orbium, *Liſt. Tab.* 108. *f.* 1. an Buccinum perſicum olivare, *Petiv. Gaz. Tab.* 17. *f.* 4?

Spec. VII. Rufeſcens ex fuſco, lineis undatis, albis. *Liſt. Tab.* 583. *f.* 36.

Spec. VIII. Sulcatum, unidens; coloris cinerei. *Bonanni n.* 140.

GENUS VI.

SCALA.

§. 148. Dicitur per metaphoram Cochlis ſimplex, cujus ſpiræ intra coſtulas, ſive clathrum longitudinale, Scalarum more decurrunt.

§. 149. *Synon.* Buccinum ſcalare; **Wenteltrap**/Windeltreppe. Royal Stair Eaſe.

§. 150. Spec. I. Genuina, cujus ſpiræ ventricoſæ, nonniſi per coſtas longitudinales cohærent. Nonnunquam 500. flor. belg. carius æſtimatur. *Schynvoet ad Rumph. p.* 161. *Tab.* XLIX. *lit.* A. **De oprechte Wenteltrap.**

Spec. II. Spuria, **Baſtaard Wenteltrapje.**

a. Coſtis variis aſpera. *Liſt. Tab.* 588. *f.* 51. Figuram vide in Tab. Noſtra III. n. 66.

b. Spongiarum, frequens in Mari Adriatico. *Bonanni n.* 111. *Jonſton Tab.* XI. *f.* 9. an eadem *Rumphii p.* 98. *Tab.* XXIX. *lit.* W.?

GENUS VII.

EPIDROMUS.

§. 151. Epidromus dicitur malus ad puppim, cui velum pulvinatim adſtringitur. Per metaphoram hoc nomen *Rumphius* tranſtulit ad

Tur-

Turbines per modum Strombi torosi acute elongatos ex ventre oblongo leviter convexo, labiis callosis sive fimbriatis.

§. 152. Spec. I. Buccinum sulcatum maculosum *Schynvoetii*, **de geboorene de Plekhoorn.** Strombus grandiuscule longus per ventrem adstrictum in canaliculum terminans, super rugis longitudinariis maculatus; *Rumph. Tab.* XLIX. *lit.* G.

Spec II Arachnoides, in spiris veluti malleolo frequenter compressus, intus albus, labiis reflexis, *Bonanni n.* 48.

Spec. III. Coronatus in exitu spiræ maximæ, pinnulis veluti in disco positis & multiplicatis; *Bonanni n. 59.*

Spec. IV. Maculosus, in juncturis spirarum lævis, labio lata fimbria cincto, maculis candidis & sanguineis modo distinctis, modo flavo & cyaneo colore fusis, modo notis candidis super osseo colore pictis. *Bonanni n. 63.*

Spec. V. Semi-striatus; prima spira lævi, reliquis striatis; ore quater fimbriato, coloris lividi, interdum albi. *Bonanni n. 60.*

Spec. VI. Dentatus, variegatus, leviter admodum striatus. *List. Tab. 926. f.* 19. Pictura exstat in Tab. Nostra III. n. *67.*

Spec. VII. Oculatus; *List. Tab. 929. f.* 24.

Spec. VIII. **Samaar**; sive Buccinum parvum, strombo acuto, labio fimbriato; ventre oblongo, ad mucronem plicato; coloris varii. *Rumph. Tab.* XXXVII. *lit.* Y.

Spec. IX. Canadensis; Buccinum bilingue; labro lævi; ex inferiore parte muricato; clavicula dense admodum striata, longa, tenui. *List. Tab.* 855.

Spec. X. Striatus & undatus. *List. Tab. ead.*

GENUS VIII.

SIPHO.

§. 153. Siphones dicimus Turbines acute conicos, longos, in os pariter longum terminantes, cujus inspecti scapus collum Siphonis angustum, labium ansam repræsentat.

§. 154. Spec. I. Lævis.

1. Crassus, orbibus pulvinatis. *List. T.* 913. *f.* 4. 5. Figura videatur in Tab. Nostra III. n. 68.

2. Tiburtinus, colore similis lapidi Tiburtino. *Bonann. n.* 53.

Spec. II. Striatus

1. Fuſcus, admodum tenuiter ſtriatus, exiguus, unica faſcia nebulata medio orbe cinctus. *Liſt. Tab.* 912. *f.* 3.
2. Dentatus in labio oris, læviter ſubrufus, faſciis interſectis ſive teſſellatis. *Liſt. Tab.* 822. *f.* 41. Jamaicenſis.
3. Teſſellatus in ipſis faſciis. *Liſt. Tab.* 914. *f.* 7.
4. Nebulatus, ex flavo aſpere ſtriatus, labio obtuſe ſerrato. *Liſt. Tab.* 919. *f.* 13.
5. Sinuoſus, imo labro fiſſo. *Liſt. Tab.* 925. *f.* 17. 18.
6. Tenuis, exiguus, aſper, ſtriatus, maculoſus. *Liſt. Tab.* 926. *f.* 20.
7. Flammeus, labiis ſerratis. *Liſt. Tab.* 819. *f.* 35.
8. Faſciatus, exiguus, oryzæ grano æqualis. *Bonanni n.* 37. ubi per microſcopium aucta ſpecies cernitur.
9. Nitidus & lævis; extra carneus & fuſcus, intus albeſcens. *Bonanni n.* 322.

§. 155. Spec. III. Hiulcus

1. Anſatus; ex fuſco ſtriatus. *Liſt. Tab.* 858. *f.* 14.
2. Cælatus; inſigniter ſinuoſus; *Liſt. Tab.* 927. *f.* 21.
3. Angyſtomos, labro duplicato. *Liſt. Tab.* 948. *f.* 43.
4. Tympanoſus
   a. Faſciis crebro nodoſis exaſperatus. *Liſt. Tab.* 969. *f.* 23.
   b. Maculoſus; ſpiris ſtriatis & bullatis. *Liſt. Tab.* 922. *f.* 15.
   c. Roſtro ſtriato, mucrone tympanoſo. *Liſt. Tab.* 848. *f.* 2.
5. Lineatus; lineis ſubrufis. *Liſt. Tab.* 930. *f.* 25.
6. Cancellatus & dentatus. *Liſt. Tab.* 819. *f.* 34.
7. Ore nigro hiulcus. *Liſt. Tab.* 857. *f.* 13.

GENUS IX.

AURICULA.

§. 156. Auriculæ ſunt Turbines parvi mucronis, ex ventre turgido os in figuram auris externe diducentes. Notetur ergo auris fimbria marginalis, ad ſcapum angulo quodam, Tragi (*a*) inſtar, inſignis.

(*a*) Tragus, *ſpecies fungi.*

§. 157. Spec. I. Auricula Stagnorum

1. Subflava, pellucida, in tenue acumen ex ampliſſima baſi mucro-

cronata. *Lift. de Cochl. p.* 137. & *Hift. Tab.* 123. *f.* 21. Picturam vide in Tab. Noftra III. n. 69. Turbo lævis in ftagnis degens, *Aldrov. Lib.* III. *p.* 359. *n.* 3.; an *Lift. Tab.* 124. *f.* 24.?

2. Nitide atra, *Bonanni n.* 55.

SPEC. II. Pellucida, quatuor fpirarum, mucrone acutiffimo; teftæ apertura omnium maxima. *Lift. de Coch. p.* 139. & *Hift. Tab.* 123. *f.* 22.

SPEC. III. Exiguæ; altera Virginiana, altera Javana. *Lift. Tab.* 114. *f.* 8. 9.

GENUS X.

NERITOSTOMA.

§. 158. Hoc nomine comprehendimus TURBINES ore oblongo, fere Auricularum fimili, fed fimplici fine Trago, fpira maxima in os manifefte inflexa.

§. 159. SPECIES I. Vetula; ob cafum a *Tulpio* notatum, *Obferv. med. Lib.* III. *c.* 7. *Lift. de Cochl. p.* 140. & *Hift. Tab.* 123. *f.* 23. *Bonanni n.* 54. Icon exftat in Tab. Noftra III. n. 70.

GENUS XI.

TURBO LUNARIS.

§. 160. Ad differentiam Cochleæ Lunaris denominamus TURBINES LUNARES Cochlides torofe elongatas, ore rotundo angufto.

§. 161. SPEC. I. Umbilicatus; quinque orbium admodum tenuiter ftriatus & cancellatus. *Lift. Tab.* 25. *f.* 23.

SPEC. II. Nimbofus; ore circinnato, limbo lato & ftriato. *Lift. Tab.* 26. *f.* 24. Pictura exftat in Tab. Noftra III. n. 71. a. & b.

SPEC. III. Teffellatus & ftriatus *Fabii Col. Lift. Tab.* 27. *f.* 25.

GENUS XII.

GARAGOI.

§. 162. Hoc nomen *Rumphius* dedit TURBINI, qui per dorfum infpectus Buccino apparet fimilis, fed oppofitum os contra Buccini morem per fpiras majores usque ad mucronem aperit.

§. 163. SPEC. I. Alba & rugofa. *Bon. n.* 143. Figuram vide in Tab. Noftra III. n. 72.

GE-

GENUS XIII.

GALLINULA.

§. 164. Gallinis incubantibus adſimilamus Volutas gibbas acute mucronatas; labio expanſo inſtar alæ; in acumen terminatas.

§. 165. Spec. I. Lapponica; mucrone cochleato, coloris flavi, maculis nigris diſtincti, labio paululum effuſo. **De Lapſche geplekte Laphoorn** *Schynvoetii ad Rumph. Tab.* XXXVII. *n.* 3.

Spec. II. Indiæ Occidentalis, labio effuſo, ventre oblongo, in recurvum canaliculum abeunte; oppoſitus mucro eſt trochiformis; color ignobilis. **De West-Indiſche Laphoorn** *Schynvoetii ad Rumph. Tab.* XXXVII. *n.* 4.

Spec. III. Vexillum aurantium; teſta nobilis, conoides, labio exſerto; mucrone trochiformi, elongato, & quaſi in obturaculum tornato. Faſciis cingitur aurantiis & albis; ad mucronem nodi ſunt diſpoſiti in orbem. *Schynvoet ad Rumph. p.* 112. *Tab.* XXXVII. *n.* 2. **De Oranje Vlag.**

Spec. IV. Aſpera & craſſa. *Liſt. Tab.* 987. *f.* 46. 47.

Spec. V. Minima, pollicem longa; teſta craſſa, dorſo fuſco, ore luteo. *Rumph. T.* XXXVI. *lit.* P. **Het klein Bezaantje of Duifje.**

Spec. VI. Gibba; *Rumphii Tab.* XXXVI. *lit.* M. *Liſt. Tab.* 853. *f.* 10. **Het Bultje / Bezaantje / Duifje.** *Rumph. Tab.* XXXVI. *lit.* N. *Liſt. T.* 853. *f.* 9. Figura exſtat in Tab. Noſtra IV. n. 73.

Spec. VII. Faſciata; micis flavis & albis. *Rumph. Tab.* XXXVII. *lit.* X. **De breede Kanary.**

Spec. VIII. Multicolor, turbine Stromboide anguloſo; intus lactea. *Bonanni n.* 342.

GENUS XIV.

GALEA.

§. 166. Galeæ ſunt Cochlides globoſæ, labio ſimplici diducto & canaliculato, adeo Galeis ſive Capitum ferramentis, quibus olim milites tegebantur, ex parte ſimiles.

§. 167. Spec. I. Striata:

1. Pennata; **Patrys;** *Malab.* Bia Culi Bawang. **Kivits Ey. Belhoorn.** Ball-Schnecke; Indian Patridge Shell. Paucis gyris obtuſe

obtuſe mucronata; ad latus ventris ovalis, turgidi, & canaliculati. Coſtæ ſpirarum latæ, ex fuſco flavæ, maculis albis ſemilunaribus pictæ, inſtar gallinarum. **Patrys** / *Rumph. Tab.* XXVII. *lit.* C.

2. Alba, tenuis, flave pennata ſuper coſtis craſſiuſculis. *Amboin.* Culit Bawang. **Ajuin-Schil.** *Rumph. p.*91. *Tab.* XXVII. *lit.* D. *Liſt. Tab.* 899. *f.* 19.
3. Echinophora *Aldrov. Jonſton. Tab.* XII. *n.* 9. *Liſt. Tab.* 1011.
4. Fuſca *Liſteri de Cochl. p.* 162. Couvins a Piſcatoribus Scarborgenſibus dicta.
5. Mucrone trochiformi, ſpiris toroidibus. *Bon. p.* 116. *n.* 26.
6. Heluacea (*a*); Galea *Bonanni n.* 183. magna globoſa inter faſcias planas ſulcata.
7. Rugata, ſtriis capillaribus, *Liſt. Tab.* 131. *f.* 31.
8. Ampullacea, roſtro ſinuoſo, tenuis, ſtriata, muricata, clavicula compreſſa. *Liſt. Tab.* 894. *f.* 14.
9. Dentata ad Columellam; *Liſt. Tab.* 830. *f.* 52.
10. Lamellis rugoſa, roſtro tenui, productiore. *Liſt. Tab.* 830. *f.* 53. 54. *Sloane It. Jam.* II. *p.* 251.
11. Clavicula acuta. *Liſt. Tab.* 832. *f.* 56.
12. Parva, admodum tenuiter ſtriata, *Liſt. Tab.* 896. *f.* 16.
13. Sinuoſa, *Liſteri Tab.* 897. *f.* 17.
14. Umbilicata, aſperius ſtriata, variegata. *Liſt. Tab.* 985. *f.* 44. Picturam vide in Tab. Noſtra IV. n. 74.
15. Capillaceis ſtriis, ex ruſo infuſcata. *Liſt. Tab.* 986. *f.* 45. Icon exſtat in Tab. Noſtra IV. n. 75.

(*a*) *Inuſitatum vocabulum; forte:* Helvolus. *i. e. rubore vini diluto;* **dünroht.**

Spec. II. Faſciata:

1. Cochlea lutaria, ſive Pomatia *Major.* Siſſo Salombo; nigra ad lucem transparens, faſciata. *Rumph. Tab.* XXVII. *lit.* Q. **De gebande Ajuin-Schil of het Koejen-oog.**
2. Maxima Pomatia Surinamenſis. *Liſt. Tab.* 128. *f.* 28.
3. Media Pomatia, tenuis, ſubviridis & fuſca, venis transverſalibus. Siſſo Capang, *Rumph. p.* 92. *n.* XV.
4. Minor Pomatia; mucrone acutiore; Siſſo potir; Wonko; Kakol; *Rumph. ibid.*

SPEC. III. Muricata:

1. Tuberculoſa; murici ſimilis propter teſtæ validitatem & tubercula (*a*), quibus in maximo orbe intumeſcit. *Bon. n.* 174.
2. Echinata, ſeu Cochleæ echinatæ inſtar hiulca. *Bonanni n.* 184.
3. Breviroſtrum muricatum, labro dentato; ore ex purpura leviter tincto; clavicula brevi. *Liſt. Tab.* 955. *f.* 6. Burſoides Mauritana, nodoſa, ore croceo. *Petiv. Coll.* 125. *Liſt. Tab.* 956. *f.* 7. vid. *H. Sloane It. Jam. p.* 253.
4. Clavicula acuta; ſimilis præcedenti, ore ſubluteo. *Liſt. Tab.* 957. *f.* 9. An, Nodis compreſſis, *Liſt. ib. f.* 10.?
5. Labroſa; craſſa, variegata, unico ordine clavata; *Liſt. Tab.* 991. *f.* 52. *Sloane loc. cit.*
6. Digitata, ex bino ordine muricata. *Liſt. Tab.* 991. *f.* 53.
7. Bimaculata. Buccinum labroſum, craſſum; Columella plana, eaque media bimaculata. *Liſt. Tab.* 990. *f.* 50.
8. Ore ſubcroceo, roſtro umbilicato. *Liſt. Tab.* 990. *f.* 51.
9. Sinuoſa; labro duplicato, ſtriis latis & eminentibus. *Liſt. Tab.* 942. *f.* 38.
10. Ex roſtro & clavicula muricata. *Liſt. Tab.* 811. *f.* 20.
11. Ampullacea; gravis, ſubfuſca, clavicula compreſſa. *Liſt. Tab.* 895. *f.* 15.

(*a*) Tuberculoſa *hæc ad citatas ex Bonann. icones eadem eſt Bimaculatæ n.* 7., *cujus ex Liſtero allegatur icon. Aſſervatur autem in Muſeo Clariſſimi Esgers Cochlea Bimaculatæ ſimillima, at quæ una modo macula in columellæ medio inſignis eſt, adeoque huic* Tuberculoſæ *ſubſtitui poſſet, dicique* Unimaculata. *Imo iſtiusmodi duo ſpecimina in laudato Muſeo habentur, ut dubium omne eximatur.*

PAR-

PARTIS PRIMÆ.

SECTIO II.

COCHLIS COMPOSITA.

§. 168. Cochlides Compositas dicimus, in quibus duplex Testæ circumvolutio, ita ut quasi ex duabus Cochlidibus videatur composita.

CLASSIS I.

COCHLIS ROSTRATA.

§. 169. Rostrum in cochlidibus processum testæ ex oris labio extremo rectum, plus minus turbinatum elongatumque; ipsas autem Cochlides ejusmodi rostro instructas Rostratas dicimus, atque ex notis modo expressis sequentem in modum distinguimus.

GENUS I.

TROCHUS ROSTRATUS.

§. 170. Hoc nomen damus Cochlidibus compositis, quarum mucro Trochus est per ventrem laxiorem in canalem longum, teretem, rectum, excurrens.

§. 171. Spec. I. Aruanus; ab Aru Insula. Testa crassa fissilis, sine nitore plicas loco spirarum circa grandiorem Trochum gyrans, labio & rostro diductis. *Rumph. Tab.* XXVIII. *lit.* A. Buccinum Aruanum, de Aroesche Trompet.

Spec. II. Indumentum Persicum, *Bonann. n.* 75. Figuram vide in Tab. Nostra IV. n. 76.

Spec. III. Magnus & duplex, *Bonann. n.* 101.

GENUS II.

GLADIUS.

§. 172. Est Strombus ex ultima spira gibba, in extremitate oris, tenue rostrum canaliculatum, acutum, extendens; per analogiam cum pisce Gladio hoc nomine salutatur.

§. 173. Spec. I. Labro dentato. *Bonann. n.* 121. Buccinum roſtratum labro muricato, longiſſima clavicula, parte ima ſtriata. *Liſt. Tab.* 916. *f.* 9. ſive Labro ſerrato. Buccinum bilingue; læve; roſtro cornuto gibboſum. *Liſt. Tab.* 854. *f.* 11. **De getande Spil of Starre-pen** *Belg.* Icon exſtat in Tab. Noſtra IV. n. 77.

Spec. II. Labro lacero. *Liſt. Tab.* 854. *f.* 12.

GENUS III.

FUSUS.

§. 174. Fusus h. l. dicitur Cochlis per ſimilitudinem inſtrumenti, quo lanæ fila ducuntur, & eſt Cochlis ex Strombo in roſtrum teres, rectum, producta.

§. 175. Spec. I. Fuſus longus; ſeu roſtro longiore. **De Spil of Cabaks-pyp** *Belg.*

1. Rumphianus. Strombus inſigniter elongatus & roſtratus; ſpiris ventricoſis, rugoſis, longitudinaliter ſulcatis; coloris eburnei, roſtri & ſtrombi extremis nigricantibus; *Rumph. Tab.* XXIX. *lit.* F. *Liſt. T.* 917. *f.* 10. Figuram oſtendit Tab. Noſtra IV. n. 78.
2. Leviter acutus in nodis per ſulcos formatis; albus; magnus. *Rumph. p.* 96. *n.* VII.
3. Aureus leviter, ſuper candido criſpo. *Bonann. n.* 360.
4. Labio ſimplici rotundo exſerto; inſigniter elongatus. *Liſt. Tab.* 918.
5. Fiſſus. Buccinum roſtratum, maculatum, fiſſum ad imum labri. *Liſt. Tab.* 917. *f.* 11.

Spec. II. Fuſus brevis. **Stompe Spil**; non roſtri ſolum brevitate ſed & turbinis ſtructura a priori diſtinguitur.

1. Lævis.
   - a. Gyris æqualiter convexis. *Rumph. p.* 96.
   - b. Maculoſus inter ſpiras paucas & rotundas ligatus, cyaneo diluto colore tinctus, punctisque candidis & pullis notatus. *Bonann. n.* 71. 72.
   - c. Magnus, colore puniceo vel figulino, *Bonanni n.* 88.
   - d. Undoſo ventre, ore patulo. *Liſt. T.* 914. *f.* 6.
   - e. Sinuoſus *Liſteri T.* 915. *f.* 8.
   - f. Faſciatus, binis tenuiter & valde acutis ſtriis circumdatus. *Liſt. Tab.* 924. *f.* 16.

2. Stria-

2. Striatus
   a. Rumphianus. Strombus ventricoſus, & ventricoſe inſigniter elongatus, transverſim ſtriatus, longitudinaliter ſulcatus, ideo nodoſus & hiulcus; roſtro tereti, & brevi; coloris pallide cinerei. **De ſtompe Spil** / *Rumph. Tab.* XXIX. *lit.* G.
   b. Pſeudo-Purpura: **Baſtaard Purper-Slek.** Strombus ventricoſus, ſpiris per angulos quaſi muricatis, roſtro brevi, paululum incurvo, coloris cinerei vel terrei, ſine nitore in cruſta; qua detracta apparent ſtriæ nigræ, veluti filamentoſæ ſuper albo; labium oris tenue, denticulatum; pars oris ſiniſtra purpurea. *Rumph. Tab.* XXIX. *lit.* E.
   c. Turris Babylonica. **Babyloniſche Toren / en Pyramide.** Babylons Towr. Strombus elegans, acutiſſimus, ſpiraliter ſulcatus, gyris ex albo & nigro feneſtratis, roſtro tereti & recto. *Rumph. Tab.* XXIX. *lit.* L.: minoribus maculis dilutis, nec non tertiæ ſpeciei nigricantis *Rumphius* meminit *p.* 97. Pleurotoma
   d. Craſſus, fulvi coloris. *Bonanni n.* 47. Tritonidea
   e. Acutus, inter ſpiras plicatas granulato filo conſtrictus. *Bonanni n.* 79. Pleurotoma
   f. Tubulatus, cujus collum quaſi tubum format; turbo anguloſus; oris apertura valde longa, & in centro ſpirarum foramen profundum. *Bon. n.* 104. *Liſt. Tab.* 921. *f.* 14. Latirus
   g. Æthiops, **de Moor** / a colore; binis faſciis inæqualibus cinctus. *Bonann. n.* 357. Melongena
   h. Perizonius, **de gebande Knobbelhoorn.** Eſt Trochus ventricoſus, nodoſus, in mucrone muricatus, roſtro inclinante; totus filo multiplici ſinuoſe conſtrictus. *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XLIX. *lit.* K. *Bonann. n.* 287. Buccinum roſtratum duplicibus lineis, *Liſt. Tab.* 931. *f.* 26.
   i. Dentatus. Buccinum fuſcum leviter & denſe ſtriatum, *Liſt. Tab.* 920. *f.* 12.
3. Muricatus:
   a. Filamentoſus; **de omgewonde Hoorn** / ſpiris nodoſis, cinereis, filo fuſco æqualiter conſtrictis, roſtro brevi coniformi. *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XLIX. *lit.* T.
   b. Polygonus, carneus, aut ſubflavus, paſſim obvius. *Bonann. n.* 32. Latirus?
   c. Syracuſanus, angularis, ſulcis undoſis aſper. *Bon. n.* 80.

GENUS IV.

MAZZA.

§. 176. Mazza Italis audit Clava argentea, Regibus & Romanæ Ecclesiæ Antistitibus præferri solita. Ab hujus similitudine dicimus Mazzas Cochlides globosas in rostrum nonnihil incurvum, vastius canaliculatum, productas.

§. 177. Spec. I. Lævis:

1. Tessellata; crassissima. *List. Tab.* 815. *f.* 25.
2. Ampullacea (*a*); *List. Tab.* 878. *f.* 3.

Spec. II. Striata:

1. Teres mucrone; ventre globoso, striato; verrucoso annulo ad mucronem. *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XXXVI. *n.* 7.
2. Punctata *List. Tab.* 816. *f.* 26. Icon exstat in Tab. Nostra IV. n. 79. a.
3. Longitudinaliter striata, *List. Tab.* 816. *f.* 27. Figuram vide in Tab. Nostra IV. n. 79. b.
4. Labiata; labio effuso. *List. Tab.* 877. *f.* 1. An eadem *Tab.* 751?
5. Granulata, irregularis; striis asperis extantibus. *List. Tab.* 893. *f.* 13.

Spec. III. Hiulca & muricata.

1. Variegata; clavicula leviter nodosa. *List. Tab.* 883. *f.* 5.
2. Mucrone muricato. *List. Tab.* 892. *f.* 12.
3. Purpura marina exotica; NB. a dextra sinistrorsum torta, ex fusco radiata. *List. Tab.* 907. *f.* 27. *Tab.* 908. *f.* 28.

(*a*) Ampullaceum *idem quod ventricosum.*

GENUS V.

RAPA.

§. 178. Rapa dicitur Cochlis leviter mucronata, rotunda, breviterque rostrata, rapæ rotundæ similis. **Knol / Knol-bel / Knol-hoorn.**

§. 179. Spec. I. Tenuissima, semidiaphana, alba, rugosa; ad dextrum oris labium nitida. *Mus. nostri.*

Spec. II. Pallens, lutea. *Rumph. Tab.* XXVII. *lit.* F. Figuram exhibet Tab. Nostra IV. n. 80.

GE-

GENUS VI.

HAUSTELLUM.

§. 180. Est Vas concavum, longiori manubrio instructum, quo aqua ex profundiori loco in sublimem hauritur. Cochlis ejusmodi instrumento nonnihil similis per metaphoram idem nomen admittet, si constat ex globoso corpore spirali & rostro gracili, longissimo.

§. 181. Spec. I. Fimbriatum. Bia Sibor. **Snippekop of Scheppertje** *Belg.* Torose rugosum, hiulcum; labio effuso, fimbriato & plicato; rostro longo, sparsim muricato; intus rubens. *Rumph. Tab.* XXVI. *lit.* F. Icon exstat in Tab. nostra IV. n. 81.

Spec. II. Muricatum seu dentatum; **getakte Snippe-kop.**

1. Rostro & turbine brevioribus; curtis & acutis muricibus. *Rumph. Tab.* XXVI. *n.* 4. *Bonann. n.* 281. Purpura *Jonston. Tab.* X. *Aldrov. p.* 285.
2. Ex duplici ordine in ima parte primi orbis. *List. Tab.* 900. *f.* 20. *Bonann. n.* 283.
3. Longirostrum spinosum; ventre & rostro rugosis; spinis raris aduncis & magnis, trocho obtuso. *Rumph. Tab.* XXVI. *n.* 5. *Bon. n.* 282. *List. Tab.* 901. *f.* 21. **De gedoornde Snippe-kop** *Belg.*

Spec. III. Torosum. Purpura *Jonstoni Tab.* X. *n.* 6. Extus torose plicatum, versus mucronem obtuse muricatum; intus læve; labio altero replicato, altero serrato, rostro acuto.

Spec. IV. Rugosum longirostrum; totum transillis (*a*) velut hiulcum. Album sive osseum leviter flavescens; intus nitidum & lævigatum, extus super fulva tubera notulis roseis, flavis, furvis & rubicundis sparsim depictum. *Bonann. n.* 268. *List. Tab.* 903. *f.* 23.

(*a*) Transillæ *per similitudinem dicuntur protuberantiæ testarum, velut glandulæ in faucibus eminentes.*

GENUS VII.

TRIBULUS ROSTRATUS.

§. 182. Hæc Cochlis equidem cum tribulo nil nisi spinas habet communes; interim tamen, quia *Rumphius* & alii eam hoc nomine jam

dudum

dudum insigniverant, sub usitato hoc, licet incongruo, nomine intelligimus Cochlidem globosam longirostram, muricibus longis acutis densisque hispidam.

§. 183. SPEC. I. Simplex. **Spinnekop of Limoen-doorn.** Bia Duri Lemon. Buccinum longirostrum, tenue, tribus seriebus spinarum teretium acutarum & aduncarum, versus mucronem incurvatarum, obsitum; coloris albidi; *Rumph. p.* 86. *Tab.* XXVI. *lit.* G. Purpura aculeata: Sconciglio spinoso *Bonann. n.* 269. *List. Tab.* 902. *f.* 22.

SPEC. II. Duplex, spinis longioribus, cum minoribus super buccino grandiusculo rostrato in tribus seriebus alternantibus. **De dubbelde Spinnekop of het Peeten-kammetje.** Bia Sissia. *Rumph. Tab.* XXVI. *n.* 3.

SPEC. III. Frondosus, muricibus longis, raris, frondosis, aduncis; ventre rugoso, rostro elongato, muricato. **Harte Hoorntje/** *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XXVI. *n.* 1. Picturam ostendit Tab. Nostra IV. n. 82.

CLASSIS II.

VOLUTA LONGA.

§. 184. Cochlides VOLUTÆ dicuntur LONGÆ, quæ, præter ventris oblongi gyros internos, alios ex basi producunt externos.

GENUS I.

CONUS.

§. 185. CONI nomen damus fasciis testaceis latis in formam coni convolutis, ita ut ex basi mucro plus minus conicus se exserat.

§. 186. *Synon.* Bia Tsjintsjing. Kranglanke. **Wellen/ Tooten/ Bakken/** *Belg.*

§. 187. SPEC. I. Baseos lævis:

1. Meta butyri. **Boterweg; geele Tyger.** Spiris in basi divisis, planis, ex nigro flammeis; medio mucrone brevi, acuto; ventre butyraceo, per series micarum nigricantium inæqualium quasi fasciatus. *Rumph. Tab.* XXXI. *lit.* C.
2. Meta Butyri minor, characterum seriebus magis regularibus. *Rumph. p.* 102. *n.* II.

3. Vo-

3. Voluta musicalis; Muspkhoorn. A B C Boekje. Letterhoorn; witte Tygertoot. Basi plana, testa alba, maculis nigris, per series inscripta.
 a. Maculis nigris tessellatis. *Rumph. Tab.* XXXI. *lit.* D. *List. Tab.* 773. *f.* 19.
 b. Venter medius duabus vel tribus fasciis vittatus; notæ longiores. *Rumph. p.* 103. *List. Tab.* 774. *f.* 20.
 c. Notulæ parvæ, instar Metæ butyri. *Rumph. ibid.*
 d. Eburnea, ebeno nigro velut tessellata. *Bonann. n.* 122.
 e. Fulva, heluaceis notis, nigricans. *Bonann. n.* 128.
 f. Notis aureis & rufis ordinatim distributis. *Bonann. n.* 131.
4. Cereola. Keersje. Bia liling. Mennisle Toot. Basis obtuse conica, spiris planis lævibus; apice oris violaceo.
 a. Striis albis. *Rumph. Tab.* XXXI. *lit.* E. Icon exstat in Tab. Nostra IV. n. 83.
 b. Spiris baseos toroidibus, ore extremo violaceo. *List. Tab.* 754. *f.* 2. Similis, paulo coloratior, rictuque fere toto violaceo; *List. Tab.* 758. *f.* 3.
5. Voluta pennata, baseos mucronatæ. *Belg.* Speldewerk-hoorns vulgo: ab aliis vocantur etiam Goudlakense/ sed male juxta *Schynvoetium ad Rumph. p.* 107.
 a. *Rumphii Tab.* XXXII. *lit.* O. & P.
 b. Turcica; velut Attalica manu, aureo albo & sanguineo colore, picta; *Bonann. n.* 135.
 c. Rubra major, subtiliter striata, plumis minus regulariter dispositis, & minus grate coloratis. *List. Tab.* 788. *f.* 40.
 d. Rubra minor, gracilis plumis candidis. Zilverlakense *Rumph.*
 e. Attagenata flava. Attagen, Korhoen/ Goudlakense/ plumis flavis, nigro distinctis, *Rumph.*
 f. Purpurea, maculis albis, aurea lineola circumdatis. *Bonann. n.* 123.
 g. Jaspidizans, seu Siculo Jaspidi similis. *Bonann. n.* 133. *List. Tab.* 790. *f.* 43.
6. Voluta maculosa. Achaate-toot. Geplekte Katje. Achaate Stamper. Baseos mucronatæ; ventre maculis latis, longis, intense flavis, inter micas plumbeas & puncta, instar arenæ dispersa, picto. *Rumph. Tab.* XXXII. *lit.* Q.

7. Voluta granulata. **Gegranuleerde Katje.** Est voluta minor, in basi maculata, in ventre per series transversales granulata. *Rumph. Tab.* XXXII. *lit.* T.
8. Voluta transversalibus filis cincta, superficie fusca, nigricantibus filis circumducta.
   a. Quercino ligno similis. **Eikenhouts-toot.** *Rumph. Tab.* XXXI. *lit.* V.
   b. Fasciata per medium & ad mucronem cingulo albo. **De Eikenhouts-toot met banden.** *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XXXIII. *n.* 1.
9. Voluta longitudinalibus filis.
   a. Rufis venis longitudinalibus, fasciis transversalibus, varii coloris. **Gebande Olyven-toot / Aracans Garen.** *Rumph. Tab.* XXXIII. *lit.* W. *List. Tab.* 786. *f.* 34.
   b. Rufis circulis, nonnihil sinuosis, basi parallelis, ad apicem plicata; intus alba; basi rufa. *Mus. nostri.*
10. Fasciata; in basi lata & conica maculosa; in medio simili fascia constricta.
   a. Viridis, instar casei, fascia alba nigre maculata; ore violaceo seu nigro. **Groene Kaas.** *Bonann. n.* 139. *Rumph. Tab.* XXXIII. *lit.* X.
   b. Fusca, nitens & varie micans, fascia media divisa per micas, vulgo: **Speldewerks Kussen.** Bia bantal, *Rumph. Tab.* XXXIII. *lit.* Y.
   c. Magna, **de groote Olyven-bandtoot**; maculis magnis super fasciis latis. *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XXXI. *n.* 5.
   d. Aurantia. **De Orange Admiraal.** *Voluta rarissima.* Alba, fasciis latis aurantiis, inter strias asperas, nigro albas. Turbo trochiformis ejusdem coloris. *Schynvoet ad Rumph. p.* 108. *Tab.* XXXIV. *lit.* A.
   e. Bifascis Admiralis; **de Admiraal**; *olim* 500. *flor. Belg. vendita;* maculis albis, cordatis, super fasciis latis; reliqua superficie quasi texta. *Schynvoet ad Rumph. l. c. Tab.* XXXIV. *lit.* C.
   f. Polyzonos; maculis albis, majusculis, inæqualibus; *species rara. Schynvoet ad Rumph. l. c. Tab.* XXXIV. *lit.* D.
   g. Admiralis Indiæ Occidentalis; **West-Indische Admiraal of de Admiraal van Oma**; American-Admiral *Anglice;* fasciis

albis

albis maculatis. *Schynvoet ad Rumph. l. c. Tab.* XXXIV. *lit.* E.

h. Vice-Admiralis; coloris punicei; maculis albis; fascia alba venosa, venis fuscis divisa; trocho acute exserto; spiris nonnihil convexis. **De Vice-Admiraal** / *Schynvoet ad Rumph. l. c. Tab.* XXXIV. *lit.* F.

i. Genuana; **Geneesche-toot.** *Testa rara & cara.* Coloris purpurei, fasciis albo-nigris, asperis, cincta; latioribus cum tenuioribus alternantibus. *Schynvoet ad Rumph. l. c. Tab.* XXXIV. *lit.* G.

k. Leo; a maculis leoninis, *sive* leonibus per deceptam phantasiam adsimilatis (*cum Leones nullas habent maculas*) baseos planae; fasciis obscuris. **De klimmende Leeuw-toot of Schildpad-toot** / *Schynvoet ad Rumph. p.* 109. *Tab.* XXXIV. *lit.* M.

l. Byssina; in qua quadratae notae sanguineae; puncta crocea; & lineolae rufae, vel fulvae; opus quasi acu pictum efformant. *Bonanni n.* 132.

m. Fasciata, pennata; coloris fulvi dilucidi, super fasciis; maculis cruentis, velut squamis, decorata. *Bonann. n.* 136. *List. Tab.* 762. *f.* 11. Similis *List. Tab.* 770.

n. Plumbea; super qua multiplices fasciae latiores, angustiores albae, conchyliatis notulis tessellatae, alternant. *Bonann. n.* 337. *List. Tab.* 769.

o. Livida; binis fasciis albis cincta; notulis cruentatis gyrose tessellata; basis alba sanguine velut maculatur. *Bon. n.* 361.

p. Pardus; ob maculas sanguineas tessellatas aeque distantes, super lacteo colore inter tres zonas aureas. *Bon. n.* 363.

q. Sublivida, lineis ex rufo alboque tessellatis vittata. *List. Tab.* 763. *f.* 12. an, Rhombus fasciis ex albo nigroque catenatis, *Petiv. Tab.* 15. *f.* 11.?

r. Lineis integris, subrufis, dense fasciata. *List. Tab.* 785. *f.* 32.

s. Lineis integris, obliquis, fasciata. *List. Tab.* 768.

t. Sublutea; lineis quibusdam punctatis & fasciis undatis picta. *List. Tab.* 780. *f.* 27. An Rhombus, *Petiv. Gaz. Tab.* 28. *f.* 4.?

u. Lineata; fasciata; & maculis rufis undosis marmorata; mucrone breviter acuminato. *List. Tab.* 777. *f.* 23. 24.

w. Similis; mucrone gracili. *List. Tab.* 786. *f.* 35.

11. Arenata; quasi arena consperſa, **Zandhoorntje.**
   a. Major; micis majuſculis; **Vliegeſcheetje**, *Rumph. p.* 106. *Tab.* XXXIII. *lit.* Z. **De Vlooieſcheet**, *ibid. n.* 2.
   b. Minor; **Muggeſcheetje**; *Rumph. Tab.* XXXIII. *lit.* A A.
12. Muſica ruſticorum; **Boeren Muſyk**; tota rubra, maculis nigris, quadratis; **geplekte katje.** *Rumph. T.* XXXIII. *lit.* B. B.
13. Meta Butyri, Boeroenſis; **Cyperſche katje of 't aſchgraauw. Boero's Botertwegje**; pollicem longa; coloris cinerei; ſtriis transverſis interruptis. *Rumph. Tab.* XXXIII. *lit.* G. G.
14. Luhuana, **de Loehoneeſche Canary of Hoorn.** Venter conicus, paulo diductus, alatus; teſta craſſa, lævis, albida; maculis latis, fuſcis, velut in faſces confluentibus; labio intus rubente, ex oppoſito nigro, viridi & flavo; mucrone cochleato. *Rumph. Tab.* XXXVII. *lit.* S.
15. Nuſſatellana, a loco; **de ruige of gegranuleerde kuipers Boor**; ad Cylindrum inclinans; longa; trocho baſeos elongato, tota granulis ſtriata; coloris rufi; aliquando maculoſa. *Rumph. Tab.* XXXIII. *lit.* E. E.
16. Nodoſa; colore vinoſo tincta; circa baſin in ambitu plicata; glandulis prominentibus; ubi in mucrone decreſcit, eam cingunt quædam velut fila, frequenter nodis implicata. *Bonann. n.* 125.
17. Baſeos fere planæ & latæ; colore albo, cyaneo diluto, tyrio & caſtaneo. *Bonann. n.* 130.
18. Transverſim ſtriata, tota candida, notis aureis ſine ordine notata. *Bonann. n.* 364.
19. Voluta ſpectrorum; **Spookje; Achaate toot**; baſeos rotundatæ; coloris lutei; characteribus undoſis; ſpectra chartarum luſoriarum quodammodo repræſentantibus. *Rumph. Tab.* XXXII. *lit.* S.
20. Nebulata, ex rufo paſſim lineatim punctata. *Liſt. Tab.* 772. *f.* 18. Similis & ingens, *Liſt. Tab.* 771. *Tab.* 745. *f.* 36. & *Tab.* 760. *f.* 6.
21. Undata ex rufo; clavicula acuta & ſulcata. *Liſt. Tab.* 782. *f.* 29. & *Tab.* 785. *f.* 33.
22. Flammea; vel undatim ſecundum longitudinem depicta; clavicula compreſſa. *Liſt. Tab.* 781. *f.* 28.
23. Striis capillaceis, & velut acu pictis circumſcripta. *Liſt. Tab.* 755. *f.* 7.

24. Nu-

24. Nubecula; maculis albis, inter obſcuriores nubes, montoſis. Wolkt-toot; *Rumph. Tab.* XXXIII. *n.* 4. *Bonann. n.* 126.
25. Punctata, rufa vel alba; punctis fulvis (*a*) vel rubentibus aſperſa; *Bonann. n.* 124. *Liſt. Tab.* 757. *f.* 9.
26. Conſtricta; verſus apicem coni furvi (*b*), candidi quidam funiculi gyros efficiunt, & circa baſin pinnularum quaſi corona nectitur, *Bonann. n.* 137.
Striis punctatis granulatis, *Liſt. Tab.* 744. *f.* 35.
An Rhombus albus, faſciis flavis & mæandrinis (*c*) alternatim perbelle pictus, *Petiv. Gaz. Tab.* 22. *f.* 11?
Virgulis catenatis & bicoloribus. *Liſt. Tab.* 738. *fig.* 33.
27. Pyriformis; birn-feigen-artig; candida; faſciolis piceis ſegmentata. *Bonann. n.* 138.
28. Lactea; circa baſin in pinnulas deſinentem candidior, intus violacea. *Bonann. n.* 365.
29. Subpurpurea; ſtriis majuſculis eminentibus. *Liſt. T.* 760. *f.* 5.
30. Subrufa, faſciata, zonis anguſtis ex albo & nigro teſſellatis *Liſt. T.* 767. *f.* 16. minutiſſimis maculis, *Liſt. T.* 788. *f.* 41.
31. Undulata parva; maculis ex rufo nigricantibus. *Liſt. Tab.* 779. *f.* 26.
32. Maculata, parva; quaſi ex rufo denſe reticulata. *Liſt. Tab.* 789. *f.* 42.
33. Pennata; Caſſis pennata *Rumphii Tab.* XXXIII. *lit.* C. ore rubente; pinnis nigro-fuſco-albis diſtincta; apice fimbriato.
34. Achatina. Achaat-toot:
a. Maculoſa, verſus apicem parumper curva, baſi convexa, mucrone acuto. *Rumph. Tab.* XXXIV. *lit.* K.
b. Striata; geſtreepte Achaat-toot; *marbled Achat Stamper;* mucrone trochiformi, nubeculis albis picta, baſi decurrente. *Schynvoet ad Rumph. ib. lit.* L. *Liſt. Tab.* 775. *f.* 21.

35. Ca-

(*a*) Fulvus, *cum levi rubedine flaveſcens*, wie ſpaniſch Roht.
(*b*) Furvus, *nigredinis obſcuræ*, getuſcht.
(*c*) Mæandrinus, verzogen wie ein Irrgarten.

35. Capucini; Grau München; Graeuwe Munniken; Oude Wyben/ *Belg.* Volutæ fere ovales parvæ:
a. Cinereæ, rugosæ. *Rumph. p.* 106. *Tab.* XXXIII. *lit.* DD.
b. Albæ, granulis nigris conspersæ. *Ibid. lit.* CC.
36. Bruinetta, maculis inter obscuriores nubes albis & squamatis. Bruinet-toot / Hoenderveder / *Belg. Rumph. Tab.* XXXIII. *n.* 3. *List. Tab.* 744. *f.* 34.
37. Multicolor; viridi, flavo, sanguineo, fusco, citreo & oleacio sine ordine aspersa. *Bonann. n.* 125. *altera.*
38. Ravida (*a*), fascia alba transversim cincta, & binis aliis fasciolis in longum segmentata. *Bonann. n.* 127.
39. Brasiliensis; lævis; labio paululum exerto, coloris castanei. *Bonann. n.* 326.
40. Fasciata, & per fascias quasi turbinata. *List. Tab.* 786. *f.* 36.
41. Albida, lævis, mucrone acuto. *List. Tab.* 753. *f.* 1.
42. Nubecula mucronata, seu Rhombus ex rufo nebulatus, lineisque quibusdam intersectis inscriptus. *List. Tab.* 764. *f.* 13.
43. Alia, acutius mucronata; *List. Tab.* 765. *f.* 14.
44. Raris undis subrufis, tenuis albida; *List. Tab.* 783. *f.* 30.
45. Clavicula producta, fusca lævis; ex albo fasciata. *List. Tab.* 786. *f.* 37.
46. Cedo nulli; musei olim D. de la *Faille;* nunc Regis Portugalliæ; cujus icon vivis coloribus in *Mus. Klein.* (*b*)

(*a*) Ravidus, schwartz-gelb/ nigro-luteus.
(*b*) Catalogue raisonné de Coquilles p. 18. *Le Cabinet de feu M.* de la Faille, *Auditeur des Etats, fut vendu à la Haye il y a* 4. *ans* (1732.). *Il s'y en trouva une en particulier d'environ deux pouces de longueur, de l'Espece de celles, que l'on appelle* Amirales, *& à laquelle on avoit donné le nom* Cedo nulli, *qui fut achetée par un marchand pour mille vingt Livres de notre argent (de France). Cette coquille orne actuellement le Cabinet du Roy de Portugal.*

§. 188. Spec. II. Baseos muricatæ:
1. Voluta marmorata. Marmer-hoorn. Hartg-hoorn/ a maculis cordiformibus. Bija Tsjintsjing. Ring-hoorn.
a. Vulgaris; cujus basis mucronata; spiræ verrucosæ; venter niger,

niger, maculis albis, magnis, cordiformibus pictus. Fiunt hinc annuli rarioris artificii. *Rumph. Tab.* XXXII. *lit.* N.

b. Basi compressa. Rhombus compressus clavicula nodosa. *List. T.* 787. *f.* 39.

c. Fasciata; basi obtusa, hiulca; duabus plagis, fasciarum instar, obscuratis, maculis majoribus. **Hartshoorn met banden.** *Schynvoet ad Rumph. p.* 107. *Tab.* XXXII. *n.* 1.

2. Voluta Tygerina; **Tyger**; **Wolkhoorn**; baseos angustioris, spiris sulcatis; ventre longo, subtiliter striato, nubeculis castaneis, sæpe nigricantibus, super albo & rubenti. *Rumph. Tab.* XXXI. *lit.* F.

3. Admiralis. **De Opper-Admiraal.** Obscure fasciata, eleganter maculosa; ex flavo fusca; obscurioribus nubeculis interlabentibus; maculæ sunt cordiformes; zonæ luteo albo distinctæ; mucro acute trochiformis; quod Belgi dicunt **Topschoon.** *Schynvoet ad Rumph. p.* 108. *Tab.* XXXIV. *lit.* B.

4. Coronata; testa alba, labio paulum diducto; fasciis duabus latis, luteis, nigro & albo maculatis; basi lata denticulata & maculosa. **De Kroonhoorn**/ *Schynvoet ad Rumph. p.* 108. *Tab.* XXXIV. *lit.* H. I. Figuram vide in Tab. Nostra IV. n. 84.

5. Gemmata; cujus mucro corona multiplici decoratur, quam format globulorum linea, in spiris orbium, supra basin eminentibus, posita. Colore aureo, notis albis artificiose distincto. *Bonanni n.* 129.

6. Jaspidizans, tincta colore albo, rufo, rubro, mustelino, terreo. *Bonanni n.* 134.

7. Gagates, *Bonann. n.* 362.

8. Punctata per series; clavicula muricata. *List. T.* 761. *f.* 10.

9. Subcrocea; fasciis ad rostrum bullatis. *List T.* 759. *f.* 4.

10. Alba, lineis latis croceis tessellatis cincta; apice coni purpurascente; *List. Tab.* 767. *f.* 17.

11. Nebulata ex rufo, exiguis lineis ad rostrum bullatis. *List. Tab.* 777. *f.* 24.

12. Undata, maculis ex nigro rufescentibus. *List. T.* 779. *f.* 25.

13. Punctata & tessellata. *List. Tab.* 766. *f.* 15.

G E-

G E N U S II.

T R O C H O - C O N U S.

§. 189. Trocho-Conum dicimus Cochlidem per *Coni* & *Trochi* fere æqualium *bases conjunctas* formatam. Apparent videlicet in hoc genere duo coni; basibus confertis; sed alter *turbinatus*, alter *volutus* seu intortus.

§. 190. Spec. I. Lævis:

1. Fragilis, albus, nonnihil terreus, in mucrone lentiginosus (*a*); *Bonanni n.* 291.
2. Undatus, aliquando instar Serpentis squamatus; *Bon. n.* 292.

(*a*) Lentiginosa *a* Verrucosis *differunt exactiore tuberculorum rotunditate*, *quæ in* Verrucosis *negligitur*.

§. 191. Spec. II. Striatus:

1. Conus toroides. **Stompje.** Costis rotundis; labio lacero; micis nigris inscriptus; trocho lato & isopleuro (*a*) (*cujus latera sunt æqualia*) *Rumph. Tab.* XXXV. *lit.* C.
2. Pyramidalis; *Bonanni n.* 303.
3. Ampullaceus, undatim depictus; columella ima crocea. *List. Tab.* 883. *f.* 6.
4. Inflatus; dense striatus. *List. Tab.* 889. *f.* 10.
5. Nebulatus; *List. T.* 891. *f.* 11.

(*a*) Isopleuron, *figura geometrica.*

§. 192. Spec. III. Muricatus:

1. Lucifer; **Morgenstar**; per metaphoram a militari instrumento veterum ita dictus (**getakte Switzers Broek. Bonte Takhoorn.**) Crassus, dense muricatus, super albo castaneus. *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XLIX. *lit.* L. *List. T.* 829. *f.* 51.
2. Gallicus. **De Fransche Hoorn / de gemarmerde Cameel-hoorn /** *Belg.* Lævis, in Cono marmoratus & fasciatus; in Trocho leviter muricatus & constrictus. *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XLIX. *lit.* M. *List. Tab.* 888. *f.* 9. *Bonann. n.* 288. Figuram exhibet Tab. Nostra IV. n. 85.
3. Tubulosus. Bia Papuwa. Banda Burshell; male Cassis verrucosa.

a. Se-

a. Secunda *Rumphii Tab.* XXIV. *lit.* B. Eſt enim Conotrochus acutus, in dorſo nodoſus, & hiulcus; in trocho erectis tubulis ſive canaliculis muricatus; coloris leucophæi, muricibus nigro pollutis. Getakte Pimpeltje *Belg.*
b. Tenuis; ſquamis ſemilunaribus (*a*) in labio.
c. Albus, mucrone minus elongato.
d. Niger, mucrone elongato, in dorſo & ore leviter muricatus.

4. Marmoreus. Caſſis Ceramica. De Morgenſtar of getakte Zwitſers Broek, *Belg. Rumphii Tab.* XXIV. *lit.* A. Purpura marmorea *Bonanni n.* 270. Teſta, quaſi petroſa, in dorſo & mucrone ſpiraliter inæqualibus canaliculis pyramidalibus muricata, dorſo terreo, muricibus nigricantibus, ore languide albo.
5. Plicatus; ſeu Caſſis plicata, canaliculis ſpiralibus rugoſis inſtar faſciarum complicatarum & laciniatarum, planis; de Zwitſers Broek; *Rumph. Tab.* XXIV. *n.* 1. Purpura Neapolitana ſeu caroſa *Bon. n.* 271. fuſca ſive livida, raro albeſcens, cum maculis rufis, faſciisque conchyliatis aut croceis.
6. Tota quaſi lacerata; *Liſt. Tab.* 906. *f.* 25.
7. Laciniis circa Coni & Trochi conjunctiones diſpoſitis. *Liſt. Tab.* 906. *f.* 26. & *Tab.* 885.
8. Tumidus, quaſi ex fuſco nigricans; Trocho humili; Cono plicato & muricato, lineolis fuſcis circumdato. *Bon. n.* 76.
9. Sinuoſus in turbine; Buccinum ſtriatum, faſciatum, fuſcum. *Liſteri Tab.* 928. *f.* 22.
10. Undatus; Buccinum magnum, roſtro muricato; *Liſt. Tab.* 810. *f.* 19.
11. Toroſus; clavicula muricata; apertura leviter purpuraſcente. *Liſt. Tab.* 886. *f.* 7.
12. Lineatus; grandioribus muricibus. *Liſt. Tab.* 887. *f.* 8. alius *Liſt. Tab.* 893. alter ſine num.
13. Dentatus; *Liſt. Tab.* 890.

(*a*) Lunaris *i. e. rotundus: nam veteres & barbari rotunda Lunæ comparant;* Semilunatus, *figura lunæ dimidiæ.*

GENUS III.

DITROCHUS.

§. 193. Eſt Cochlis Voluta, longa, quaſi ex gemino Trocho figurata. Conicus enim venter, ſpiraliter toroſus eſt.

§. 194. Spec. I. Semiplicatus; Semilentiginoſus; ſive Turbo tuberculis ubique diſtinctus, quae ſupra colorem aureum mirifice albeſcunt. *Bonanni n.* 61. Figuram vide in Tab. Noſtra V. n. 86.

Spec. II. Cinereus & lividus, cujus teſtam formant decem ſpirae aculeatae, circa baſin auctiores; pars exterior circa labia lacteſcit; velut ſub Sandaracca. *Bonann. n.* 286.

GENUS IV.

TURRICULA.

§. 195. Turriculas dicimus Cochlides volutas, ex ventre conico longo in acutiſſimum Strombum productas.

§. 196. Species.

1. Articulata:
   - a. Nigricans, ſpiris plicatis. *Rumph. pag.* 98. *n.* XIX.
   - b. Sulcata in longum & rugoſa; ſpiraliter ſtriata; coloris rufi & flavi, aliquando rubris nigriſque faſciis cincta. **Het Torentje / de Band-pen /** *Rumph. Tab.* XXIX. *lit.* R.
   - c. Plicata; Teſta craſſa, griſea, ob plicas, ſtriges, rugas, tota hiulca. **Het geplooide Torentje.** *Rumph. Tab.* XXIX. *lit.* S. Magna in his eſt colorum & figurae varietas. *Bonann. n.* 64. Icon exſtat in Tab. Noſtra V. n. 87.
   - d. Corallium. Bia Bidji gnemon; plicis anguloſis & faſciatis, mire ludens. *Rumph. p.* 98. *n.* XX.
2. Spiris rectangulis, ore contracto. *Schynvoet ad Rumph. T.* XLIX. *lit.* E.
3. Digitellus:
   - a. Craſſus; ſemidigitum longus; ventre rotundo; pullo; nunc granulato, nunc faſciato; turbine plerumque incurvo; apice obtuſo. **Het Vingertje /** *Rumph. Tab.* XXIX. *lit.* Q.
   - b. Minor; laevis; albus; nitens. *Rumph. p.* 97. *n.* XVIII.
4. Filis cincta; ventre tereti; ſtriis ſpiralibus nigricantibus, in-

ſtar ferreorum filorum compoſitis. **Het Torentje met draadjes of geribt Torentje**, *Belg. Rumph. Tab.* XXIX. *lit.* T.

5. Granulata, cinereo alba. **Het gebandeert Torentje of de Staten Vlag-pen**, *Rumph. Tab.* XXIX. *lit.* V.
6. Bozios *Luſitan.* ſeu Buccinum ſpirale, coloris cinereo-fuſci, rugoſum & plicatum. *Rumph. Tab.* XXIX. *lit.* X.
7. Multicolor; canaliculo recurvo; mucrone plicato; trochoide exſerto; colore vario picta. *Bonann. n.* 65.
8. Monozonos; cono partim plicato, partim rugoſo, interlabente faſcia, a mucrone plicato diviſa; coloris albi & pulli diverſimode confuſi. *Bonann. n.* 74.
9. Reticulata; vulgo *Garaggo;* ab Hiſpanico: *Scaragol;* multiplici colore tincta. *Bonann. n.* 78.

GENUS V.

THEMA MUSICUM.

§. 197. Sunt Trochi anguloſe plicati in conum diductum abeuntes, cujus apex per ſinum hiat; os labium craſſum exſerit, & ex oppoſito plicas, ſtriarum inſtar, format. In maculis & lineis notarum muſicarum ſimilitudo quæritur. **Hoornbak Stampers.**

§. 198. SPECIES:

1. Marmorea; rugoſa; craſſa teſta; in oceani fundo candida, rubris maculis cruentata. *Bon. n.* 284. *Liſt. Tab.* 810. *f.* 19.
2. Clavicula muricata, craſſum, *Liſt. T.* 805. *f.* 14. **De Muſyk-hoorn.** Picturam exhibet Tab. Noſtra V. n. 88.
3. Ebraicum, inſignis ex maculis vel ſanguineis vel terreis, quæ tanquam arbitrariæ notæ ſupra colorem album, aureo mixtum, diſperſæ, Hebræorum characteres multoties exprimunt. *Bon. n.* 393. Buccinum muſicum grave faſciatum. *Liſt. T.* 809. *f.* 18. **De Wilde Muſyk-hoorn.**
4. Gallorum muſica. *Bonann. n.* 296. 297.
5. Lividum; lineis luteis, ſerpentinis, inſcriptum. *Bon. n.* 305.
6. Anguſtum; clavicula leviter nodoſa. *Liſt. Tab.* 806. *f.* 15.
7. Sinuoſa clavicula, & ſtriata. *Liſt. Tab.* 812. *f.* 21.
8. Tenuis ex fuſco variegata; *Liſt. Tab.* 807. *f.* 16.

GENUS VI.

VESPERTILIO.

§. 199. Dicitur genus volutæ Cochlidis, quod ex Cono diducto Trochum muricatum & irregularem paucis ſpiris flectit. Bia Morſego, Bia Buduri, *Mal.* Vleermuis / *Belg.* Etiam Wilde Muſyk / quia quidam eorum veri Muſici ſimilitudinem quandam referunt; *Schynvoet ad Rumph. p.* 107.

§. 200. Species:

1. Pallide rufus, nigris undis; ore albo; muricibus longis, acutis. *Rumph. Tab.* XXXII. *lit.* H. *Bonann. n.* 294. *Liſt. Tab.* 808. *f.* 17. De getakte Vleermuis *Belg.* Icon exſtat in Tab. Noſtra V. n. 89.
2. Mucrone nodoſus, longior; rufus; undis fuſcis. *Rumph. T.* XXXII. *lit.* I. De lankwerpige Vleermuis *Belg.*
3. Murex Carthaginenſis, intus albus & roſeus; e Sandaracca valde pellucidus; *Bonann. n.* 321.

GENUS VII.

NUBECULA.

§. 201. Nubeculas cum *Belgis* dicimus volutas longas, inter conum & cylindrum ſua gibboſitate ambigentes; in baſi conica dentatas, maculis nubium more pictas. Wolkje / Achaate Kroonbak.

§. 202. Species:

1. Tulipa Gallorum; Puntu Madame. Coloris roſſi; albis nubibus diſtincti. *Rumph. Tab.* XXXI. *lit.* G. *Bonann. n.* 318. Figuram vide in Tab. Noſtra V. n. 90.
2. Purpuraſcens; nubibus cæruleis; *Rumph. p.* 103.
3. Tabula Geographica; ſuper teſta alba maculas & lineolas furvas, velut regiones, in tabulis Geographicis habet diſpoſitas. *Bonanni n.* 319.
4. Rhombus maximus, ex rufo vermiculatus; clavicula muricata. *Liſt. Tab.* 747. *f.* 41.

GENUS VIII.

DACTYLUS.

§. 203. Dactyli (Datten; Wellen) sunt cochlides cylindricæ volutæ; ad speciem ossiculi fructus arboris dactyliferæ; in apice sinus est semilunatus nonnihil incurvus. Cylinders/ Rollen/ Dadels/ *Belg.*

§. 204. Species:

1. Porphyriticus; obscure cinereus, quasi nigricans, instar porphyritæ; per medium fasciatus, intus flavus. *Rumph. Tab.* XXXIX. *n.* 1. *List. T.* 727. *f.* 14. De Porphyrsteene Dadel.
2. Reticulatus & fasciatus. *List. Tab.* 728. *f.* 15.
3. Nebulatus; *List. Tab.* 728. *f.* 16. *Tab.* 739. *f.* 28.
4. Undatus *List. Tab.* 732. *f.* 21. *Tab.* 734. *f.* 23. 24. *Tab.* 739. *f.* 26.
5. Niger; Satyne Rolletje; nitens; margine castaneo; labio sæpe fimbriato; Zwarte Dadel nonnullis. *Rumph. T.* XXXIX. *n.* 2. *List. Tab.* 739. *f.* 27.
6. Varius. Achaat Dadel; *Rumph. p.* 119. *n.* 3. Olivacea, fusca, leucophœa.
7. Sepultura; Prince Begraaffenis; Prince Stamper; maculis nigris & venis super olivaceo, exequiis similibus. *Rumph. Tab.* XXXIX. *n.* 4.
8. Vulgaris, super viridi flave ex cæruleo flammeus. *Rumph. p.* 119. *n.* 5. *List. Tab.* 731. *f.* 20. De gemeene gemarmerde Dadel.
9. Kamelotje/ undis nigricantibus; *Rumph. Tab.* XXXIX. *n.* 5.
10. Tessellatus; *List. Tab.* 720. & 721. *f.* 5. 6. 7.
11. Striatus & ex fusco undatus. *List. Tab.* 724. *f.* 11.
12. Ex fusco & nigro undatus. *List. Tab.* 735. *f.* 25. Figuram ostendit Tab. Nostra V. n. 91. a. & b.
13. Gibbosus, undis raris; *List. Tab.* 740. *f.* 29.
14. Franciscani: Graauwe Monniken *Belg.*
    Cinereo-nigri, ore violaceo. *Rumph. p.* 120. *n.* 6.
    Ex fusco nigricans; *List. Tab.* 718. *f.* 2.
15. Gutta cærulea. Blauwdroppen/ *Rumph. Tab.* XXXIX. *n.* 6.
16. Mica magna. Groote Glimmertje; mucrone acute elongato. *Rumph. Tab.* XXXIX. *n.* 7.
17. Mica parva. Kleine Glimmertje. *Rumph. Tab.* XXXIX. *n.* 8.

18. Jaſpidizans; *Liſt. T.* 719. *f.* 3. *T.* 720. *f.* 4. *T.* 725. *f.* 12.
19. Venoſus, ſeu nebuloſus. *Schynvoet ad Rumph. T.* XXXIX. *n.* 9.
20. Cylindroides *Bon. n.* 141. **De lange dunne zeldzaame Dadel.**
21. Zimbo, e littore Braſiliano. *Bon. n.* 142. **De Brazilſche Dadel**
22. Acutus; ex toto albidus ſeu leucophæus, unica ſtria acuta. *Liſt. Tab.* 717. *f.* 1. **De witte Dadel.**
23. Brevis & ventricoſus. *Liſt. Tab.* 723. *f.* 10. an cylindrus Madraspatan: medio nubeculoſo, clavicula carnea. *Petiv. Gaz. Tab.* 10. *f.* 9?
24. Calloſus & diductus. *Liſt. Tab.* 730. *f.* 18. 19.
25. Exiguæ; *Liſt. Tab.* 733. *f.* 22. & *Tab.* 726.
26. Clavicula nodoſa. *Liſt. Tab.* 718. *fig. alt. parva.*

GENUS IX.

CUCUMIS.

§. 205. Hoc genus a Dactylis non niſi figura oblonge elliptica differt. Eſt igitur VOLUTA, oblonga, elliptica, leviter ad extremum turbinata, ore longo falcato ſinuoſe, in apice reſecto.

§. 206. SPECIES:

1. Undulatus & maculatus. *Liſt. Tab.* 818. *f.* 31. 32. Pictura exſtat in Tab. Noſtra V. n. 92.
2. Craſſus:
   - a. Denſe ſtriatus, *Liſt. Tab.* 813. *f.* 23.
   - b. Subrufus, maculis albis *Liſt. Tab.* 818. *f.* 29. *Tab.* 813. *alt. fig.*
3. Ad claviculam variegatus; *Liſt. Tab.* 814. *fig. ſuper.*
4. Profunde ſtriatus; *Liſt. Tab.* 819. *f.* 36.
5. Obſcure nebulatus; *Liſt. Tab.* 818. *fig. parva.*
6. Faſciis punctatis. *Liſt. Tab.* 812. *f.* 22.

GENUS X.

FICUS.

§. 207. Cochlis tenuis in figuram FICUS voluta. **De Kuit / Peer-Hoorn / Spaanſche Vyg /** *Belg.* Spanſche Feige.

§. 208.

§. 208. Species:

1. Grisea, rugosa; *Rumph. Tab.* XXVII. *lit.* K.
2. Magna, turbine neritico. Cochlea rugosa, & umbilicata. *Jonston. Tab.* XII.
3. Umbonata. *Bonann. n.* 15.
4. Alabastritica; costosa; *Bonann. n.* 338.
5. Maculata; vel nebulata & fasciata. *List. Tab.* 748. *f.* 42. 43.
6. Longa & teres ex fusco fasciata; *List. Tab.* 741. *f.* 37.
7. Parva, vel subpurpurea maculis fuscis; vel subfusca, bifasciata per strias. *List. Tab.* 749. *f.* 44. 45.
8. Cancellata. *List. Tab.* 750. *f.* 46. Icon exstat in Tab. Nostra V. n. 93.

GENUS XI.

CONCHYLIUM RONDELETII.

§. 209. Est Voluta magnæ Tulipæ similis, cujus ex basi turbinata mamilla cylindrica eminet; labium sinistrum plicatur; dextrum ad basin usque productum in apice sinuose resectum est.

§. 210. Species *Unica:* Tela argentea; egregii coloris; instar Drap d'Argent. *Bonann. p.* 111. *n.* 10. *Aldrov. de Pisc. p.* 346. Figuram vide in Tab. Nostra V. n. 94.

GENUS XII.

RADIX BRYONIÆ.

§ 211. Huic radici assimilamus Volutam conicam in decurrente mucrone radiatam.

§. 212. Species.

1. Variegata; seu Buccinum ampullaceum grande, variegatum; clavicula extrema, plana; leviterque muricata. *List. Tab.* 882. *f.* 4.

GENUS XIII.

APORRHAIS.

§. 213. Dicitur obscuro nomine Voluta conica; ore longo ad turbinem sinuato.

§. 214.

§. 214. Species:

1. Marmorata; *List. Tab.* 149. *f.* 4. Icon exstat in Tab. Nostra V. n. 95.
2. Nubeculata; *List. Tab.* 849. *f. altera;* & *Tab.* 850. *f.* 5.
3. Fasciata; *List. Tab.* 851. *f.* 6.

GENUS XIV.

CONCHA NATATILIS.

§. 215. Est voluta Conchiformis, amplo admodum hiatu; infra se turbinem oblique colligens. *Fab. Columna de Purpura Cap.* XVIII.

§. 216. Species:

1. Rotundata; ex pullo candicans. Concha natatilis, seu Νηειτοίδης minima; persicæ dictæ recentiorum congenera; *Fab. Columnæ.*
2. Viridescens, aut ex toto flavescens, aut rufa; *List. de Cochl. p.* 164.
3. Fasciata. *List. ib. pag.* 165.
4. Pellucida; in dorso lævigata; coloris intus lactei, extus cinerei cum tyrio misti. *Bonann. n.* 332. Figuram vide in Tab. Nostra V. n. *96.*

GENUS XV.

CYMBIUM.

§. 217. Est Voluta valde inflata; labio velut in Concham explanato, turbine baseos manifesto.

§. 218. Spec. I. Umbilicatum:

1. Concha nautiloides altera magna, *Fab. Col.* Buccinum subfuscum maximum, angustum, clavicula excavata; cujusque margo admodum acuta. *List. Tab.* 800. *f.* 7.
2. Subrufa; *List. Tab.* 102. *f.* 8.

Spec. II. Mammillare: pro turbine mammillam exserens.

1. Philippinum; ab Insulis Philippinis. *Bonanni Class.* 3. *n.* 2. Buccinum persicum majus, clavicula pulvinata. *List. Tab.* 794. *f.* 1. Persica minor, *Aldrov.* Concha νηειτώιδης altera, lutea, minor: *Fab. Col.*

2. Ibe-

2. Ibericum, coloris modo albidi, modo lividi, modo carnei vel figulini, maculis nigris. *Bon. n. 6.* De Tepelbak *Belg.* Iconem oſtendit Tab. Noſtra V. n. 97.

2. Rugoſum, foris colore ex fulvo caſtaneo; intus candicans, zonis diſtinctum flavis & cinereis. Teſta craſſa in vertice ſemilunata. *Fab. Col. de Purp. Cap.* XVIII.

§. 219. Spec. III. Auritum; labio concavo, inſtar auris in duas extremitates acutas terminante, altero latere voluto; turbine infra baſin.

1. Concha perſica major *Jonſtoni Tab.* XVII. & *Fab. Col. c.* XVIII. Semipedem & unciam longa, palmum lata; coloris ex cinereo flavicantis; intus pallida, nitida, circa Columellam externe rugoſa, aſpera & magis flavicans. Natare, additoque pondere circa interiora, latior pars velificare dicitur.

2. Buccinum perſicum ex rufo nebulatum, clavicula profunde ſulcata, ejusque margine acuta. *Liſt. Tab.* 796. *f.* 3.

3. Aliud parvum; clavicula obtuſa; labio craſſiore. *Liſt. Tab.* 795. *f.* 2.

Spec. IV. Coronatum. Gekroonde Bak of Kroonhoorn/ *Rumph.* Bia Sempe *Malab.* *Aliis* Wina. *Chin.* Ongle, i. e. Koningshoorn. *Belg.* Kroontepelbak. Nomen Kroonhoorn rejicitur a *Schynvoetio ad Rumph. p.* 107.

1. Magnum; 15. poll. long. & 9. latitudine; coloris fuſci, maculis albis; intus albidum. Fiunt ex eo vaſa varia. *Rumph. p.* 102. *Tab.* XXXI. *lit.* A. *Liſt. Tab.* 801.

2. Minus; læve, flavo rufum; corona anguſta. *Rumph. Tab.* XXXI. *lit.* B.

3. Teſſeris caſtaneis & violaceis ſuper candido faſciatum; intus quaſi porcellaneum; corona anguſta, circa mucronem inſtar Emboli ſeu Obturaculi prominulum. Alias Velum nauticum, ſeu concha latina ex mari perſico. *Bonann. p.* 112. *n.* 1. *Liſt. Tab.* 797. *f.* 4. vid. *Tab.* 798. An idem, corona detrita? De gebandeerde Kroontepelbak *Belg.*

Spec. V. Muricatum:

1. Faſciatum; ventre breviore; teſta craſſa, rugoſa; in dorſo circa turbinem acute muricata; color albus faſciis lividis diviſus; intus lacteſcens; *Muſ. Klein.*

2. Ampullaceum: Turbine vel acuto vel obtuſo; labris patentioribus. *Liſt. Tab.* 904. *f.* 24. & *Tab.* 905.

L Spec. VI.

SPEC. VI. Cochleatum; cujus turbo per modum Cochleæ prominet.

1. Patulum; Wydmonder of Rudolphus-hoorn *Belg.* Testa crassa; labio denticulato; dorso cinereo; maculis albis & nigris.
   a. Majus, ovo anatis æquale; rarius. *Rumph. Tab.* XXVII. *lit.* E.
   b. Minus, & globosius; ex cinereo calcarium. *Rumph. p.* 91. *n.* V.
   c. Buccinum persicum; maculis undatum; magnum. *List. Tab.* 799. *f.* 6.

CLASSIS III.

VOLUTA OVATA.

§. 220. VOLUTÆ OVALES extra ventrem oviformem intortum, gyros alios ad extremum figurant.

GENUS I.

BULLA.

§. 221. BULLA videtur formata ex duabus ellipsibus concavis continuis, quarum altera conglobata in alterius concavitatem, velut in concham, recta devolvitur. *Langio* Nuces maris audiunt. *Bonann.* Cochleæ quasi omnino in concham vulgarem explanatæ; *Belgis:* Blaasjes.

§. 222. SPEC. I. Umbilico simplici; profundo:

1. Limbo simplici. Agaate Bakje / Kivits-Ey. *Rumph. Tab.* XXVII. *lit.* G. H. *List. Tab.* 713. *f.* 69.
2. Limbo introrsum flexo; tenuis; coloris varii. *Bon. n.* 4.
3. Limbo simplici valde diducto; tenuis; diversicolor; ex mari Syracusano. *Bon. n.* 3. *Mus. Kircher. n.* 406. *List. T.* 714. *f.* 71.
4. Pyriformis; livida; sessilis; ex purpura violaceo-fusca & quasi velo albo tecta, ad latus sinistrum dentata. *Bon. n.* 246.
5. Ex fusco maculata; utroque latere se colligens; *Fab. Col.* Labro sinuoso; *List. Tab.* 714. *f.* 72. Veneroides *Barbad.* Minor marmorata *Petiv. Gaz. Tab.* 50. *n.* 13. *Sloane It. Jam.* II. *p.* 236.
6. Striis undatis quasi ramosa. *List. Tab.* 715. *f.* 74.

7. Li-

7. Lineis nigris, innumeris, circumpicta; tenuis; interque illas punctata. *List. Tab.* 715. *f.* 75. Figuram vide in Tab. Nostra V. n. 98.

Spec. II. Umbilico duplici:

1. Subrotunda: *Bonann. Mus. Kirch. n.* 330.
2. Utrinque acuminata; ore fimbriato. *Ibid. n.* 390.
3. Labro promisso & crassiusculo. *List. Tab.* 714. *f.* 73.

GENUS II.

OLIVA.

§. 223. Olivas denominamus Volutas parvas, quæ his figura sunt similes: os longitudinale integrum, nonnihil canaliculatum.

§. 224. Species:

1. Multifasciata. *List. Tab.* 834. *f.* 61.
2. Bifasciata. *List. Tab.* 834. *f.* 60.
3. Tessellata in fasciis. *List. Tab.* 992. *f.* 54.
4. Variegata; rictu compresso. *List. Tab.* 824. *f.* 43.
5. Cylindrica; vel Nucleus olivæ. *List. Tab.* 714. *f.* 70. Figuram ostendit Tab. Nostra V. n. 99. a. & b.

GENUS III.

PILA.

§. 225. Est Voluta in sphæram acta; circa os dentatum leviter complanata.

§. 226. Species:

1. Marmorea, alba; velut ex subucularibus (*a*) filis compacta. *Bonann. n.* 386. Icon exstat in Tab. Nostra V. n. 100.

(*a*) Subucula, *vestis ex linteo seu lana interior:* ein untercamisol/ unterhemde. *Sumitur aliquando pro* funiculo, *quasi ex lino vel lana constricto, apud* autores.

GENUS IV.

PORCELLANA.

§. 227. Porcellanæ audiunt volutæ, utroque labio in ellipticam figuram inter duos velut cardines intortæ.

§. 228. *Synon* Conchæ venereæ. *Ennii* matriculus. *Græcorum* charina; a ſimilitudine pudendæ muliebris; *Græci* χοῖρον, *Latini* porcum vel porculum vocant. *Belg.* **Klipkouſſen / Kliphoorns.** *Malab.* Bia vel Sipo bilalo. **Likhoorntjes /** i. e. concha lævigatoria. *Amboin.* Huri Hulilu.

§. 229. Spec. I. Longa ſeu cylindroides.

1. Teſtudinaria; nitens elegantibus maculis. *Rumph. Tab.* XXXVIII. *lit.* C. **De Karet of Schildpad-hoorn** *Belg.* Olim, ſed male, *Caap falſo*, **de valſche Caap.** Maxima, longiſſima, maculis ex fuſco rufeſcentibus. *Liſt. Tab.* 688. *f.* 35. *Tab.* 689. *f.* 36. *Bonanni n.* 258.
2. Argus:
   a. Major, in dorſo annulis albis geminis nitida. **De dubbelde Argus /** *Rumph. Tab.* XXXVIII. *lit.* D.
   b. Palearis; annulis aureis. *Bonann. n.* 263. **De Argus.**
   c. Minor; pullo in dorſo ocellis albis, confluentibus. *Rumph. Tab.* XXXIX. *lit.* H. **De kleine Argus.**
   d. Ocellis albis maculas fuſcas intercipientibus. Fuſca magna *Liſt. Tab.* 698. *f.* 45. *Sloane It. Jam. p.* 234. Concha veneris Jamaicenſis major oculata. *Petiv. mem. cur. An.* 1708. *p.* 157. *n.* 9.
   e. Ocellis majoribus faſciata. *Liſt. Tab.* 699. *f.* 46.
   f. Ocellis fuſcis ſuper albo ventre, quatuor maculis inſigni. *Liſt. Tab.* 705. *f.* 54. Figuram oſtendit Tab. Noſtra VI. n. 101.
3. Talpa. **Een Mol;** fuſca; lateribus nigricantibus; zona triplici in dorſo. *Rumph. Tab.* XXXVIII. *lit.* I.
4. Carneola. Bia dading; coloris obſcure carnei; zonis in dorſo. *Rumph. Tab.* XXXVIII. *lit.* K. **De Vleeſch-hoorn of Vleeſchverwige Klipkous** *Belg.*
5. Variola; dorſo punctato; lateribus maculis variolatis.
   a. Nigris majoribus. **Pokken / Roode Maſelen /** *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XXXVIII. *lit.* O.
   b. Purpureis minoribus. **Maſelen;** *Rumph. Tab.* XXXVIII. *lit.* P.
6. Wadaat, *Arabum;* teſtulæ ſunt albæ, nuci Been æquales, & ſimiles ſpecies Cauris. *Rumph. p.* 117. Pharmaceutarum Entales, qui filo trajecto faſciculos formatos vendunt.

7. Ovum

7. Ovum Casuarii. **Casuaris Ey.** Instar hujusmodi ovi punctis variis distinctum; magna subinde macula in dorso comparente. *Rumph. p.* 118. *n.* V.
8. Isabella: **Isabelle of Garneelen** *Belg.*
   a. Tota alba. *Rumph. p.* 118. *n.* 8.
   b. Dorso pullo, fasciis nigris; circa extrema aurantia. *Rumph. Tab.* XXXIX. *lit.* G.
   c. Tribus fasciis nigricantibus. *List. Tab. 666. f.* 10. vel bifasciata. *List. Tab. 673. f.* 19.
9. Anomala; dorso hiulco; intus amethystina; foris livida, aureis notis. *Bonanni n.* 262.

§. 230. Spec. II. Brevis sive elatior vel gibba.
1. Guttata; pugni magnitudine, maculis in dorso nigris, fuscis, flavisve, ventre candidissimo:
   a. Mas, testa crassior. *Rumph. Tab.* XXXVIII. *lit.* A. *Bon. n.* 231. 232. *List. Tab.* 672. *f.* 18. *Tab.* 682. *f.* 29. **De groote gemeene Kliphoorn.**
   b. Femina, testa tenuior, labro introrsum flexo, maculis cæruleis, inter nigras & flavas; *Mus. Klein.*
   c. Cinereis notulis, *Bonann. n.* 254.
   d. Sanguineis super cute cerussata. *Bonann. n.* 256.
   e. Fusca, lævis, trifasciata; grandibus maculis albis. *List. Tab.* 675. *f.* 22.
   f. Bifasciata. *List. Tab.* 676. *f.* 23.
2. Montosa. **De bergachtige Kliphoorn/ de Caap.** Caput bonæ spei. Super Testa subalbida rubiginosis maculis montosa. *Rumph. Tab.* XXXVIII. *lit.* B.
3. Salita. **Zoutkorreltje.** Salt Coury. Saltz Corallen; a maculis rotundis albis in dorso cinereo-fusco, nonnunquam eminentibus: intus venter ex flavedine rubet.
   a. Mas, crassior; *Rumph. Tab.* XXXVIII. *lit.* L. *List. T.* 697. *f.* 44.
   b. Femina, tenuior; *Rumph. p.* 115.
   c. Parva purpurascens, exiguis maculis albis dense picta. *List. Tab.* 694. *f.* 41.
   d. Rima candida, dorso fusco, maculis albis reticulata. *List. Tab.* 701. *f.* 49. *Tab.* 704. *f.* 53.
4. Lentiginosa. **Kakkerlak**; in dorso elato inter maculas rubi-

ginosas nigras & flavas nonnihil cærulea; ventrem costa per longum dividit:

a. Mas; crassior.

b. Femina; tenuissima, sine costa, coloris dilutioris. *Rumph. Tab.* XXXVIII. *lit.* N.

5. Achatina, nubeculosa. **Schoon gewolkte Achaate klip-hoorn.** Rarissima species. *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XXXIX. *lit.* Q.

6. Venter Felis; a macularum similitudine; Carthagenensis alias; rarissima. **De Cartageensse klip-hoorn**/ *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XXXIX. *lit.* S.

7. Thoracica quarta. *Rumph. Tab.* XXXIX. *lit.* D. **Blaeuwe Cauris** *Belg.* Schlechte blaue Cauris; cujus dorsum plumbeum, per latera lutea, velut Turcois, ex auro eminet. *Bonanni n.* 240.

8. Nussatellana.

a. Granulata. **Rys-korrels**/ *Rumph. Tab.* XXXIX. *lit.* I. per longitudinem dorsi elati sulcata.

b. Plumbea ventre subpurpureo dentato. *List. Tab.* 710. *f.* 62.

c. Fusca extremis flavescentibus. *List. Tab.* 708. *f.* 58.

d. Bicornis; capitibus bicornibus subflava. *List. T.* 710. *f.* 60.

e. Fere albida, dorso striato & nodoso, capite utroque bicorni. *List. Tab.* 710. *f.* 61.

9. Globuli. **Knopjes**; sine extremitatibus productis, fibularum instar. Als Knöpfe. *Rumph. p.* 118. *n.* II.

a. Granulati; **korrelige Knopjes**; luteoli & albi. *Rumph. Tab.* XXXIX. *lit.* K.

b. Læves, minores, dorso sulcato; **gladde Knopjes**; luteoli & albi. *Rumph. Tab.* XXXIX. *lit.* L.

10. Aselli; **Eseltjes**: triplici zona nigra transversali per dorsum album. *Rumph. Tab.* XXXIX. *lit.* M. Est species, quæ habet fascias aurantii coloris, *Schynvoet ad Rumph. p.* 119.

11. Perlæ; **Paereltjes**; unguis humani magnitudine. *Rumph. Tab.* XXXIX. *lit.* N.

12. Ursulæ; **Beertjes**; albæ, in dorso maculam pullam ursæ similem ferentes. *Rumph. Tab.* XXXIX. *lit.* O.

13. Pediculus; **de Luis**; dorso sulcato, per longum transversaliter dense striatus.

a. Nucis avellanæ magnitudine, subalbidus. *Bonann. n.* 239.

b. Pe-

b. Pediculi magnitudine, candidiſſimus. *Rumph. T.* XXXIX. *lit.* P.

c. Anglicus, ſine notabili ſulco, ex albido ruſeſcens. Duns *Anglorum. Liſt. de Cochl. p.* 168. & *Hiſt. Tab.* 707. *f.* 57. Concha veneris Americana, ſtriata, dorſo ſerrato. *Petiv. Muſ. n.* 5. *p.* 18. American Duns. *Sloane It. Jam. p.* 235.

d. In dorſo ſulcata fuſcis maculis. *Liſt. Tab.* 706. *f.* 56. *Grew. Muſ. Reg. p.* 138. An Concha veneris Americana, ſtriata, exigua, carnea; *Petiv. mem. cur. An.* 1708. *p.* 157. *n.* 16. *Sloane It. Jam. p.* 236?

e. Striata, dorſo ſinuato nodis exaſperato, leviter ruſeſcens. *Liſt. Tab.* 706. *f.* 55.

14. Gibbi; Hoch-rucken. **Hoogruggen / witte Jamboeſen** *Belgis.*

a. In dorſo angulus transverſalis & in utraque extremitate emicans quaſi granulum, cum adjuncta micula rubra, ſenſim evaneſcente. *Rumph. Tab.* XXXVIII. *lit.* H. *Liſt. Tab.* 712. *f.* 67.

b. Extremitatibus obtuſe rotundis. *Bonann. n.* 249. Concha utroque latere ſe colligens, *Fab. Col.* cujus medio velut annulo circumcingitur. *Liſt. Tab.* 711. *f.* 64. Conchæ veneris affinis, albus, medio annuloſo. *Petiv. Gaz. Tab.* 15. *f.* 5. **Het baſtaard Webers-ſpoeltje of Jokje** *Belg.*

c. Fimbriata in circuitu, coloris oſſei. *Bonann. n.* 339.

15. Caricoides a figura, utroque extremo elongato, leucophæa, punctis ſubflavis diſtincta, *Bonann. n.* 243.

16. Interlinearis punctata, notulis rotundis & caſtaneis. *Bon. n.* 248.

17. Bezoardica ſeu Porcellana Sicula ſeu Tarentina. *Bon. n.* 251.

18. Literata ſeu Arabica; **Arabiſche Letterhoorn**, *Rumph. Tab.* XXXVIII. *lit.* M.

19. Ficus a figura. *Bonann. n.* 259.

20. Cruciata, faſciis quatuor per longum & totidem per transverſum exporrectis. *Bonann. n.* 266.

21. Faſciata guttata; innumeris fere coloribus aſperſa. *Bon. n.* 267.

22. Ovalis, lævis in baſi ſenſibili, ſpira in apice exſerto, canaliculo ornato. *Bonanni n.* 325.

23. Tumida, ſeu toto ventre & lateribus leviter gibboſis, albido dorſo. *Liſt. Tab.* 657. *f.* 2.

24. Ci-

24. Cinerea, ventre candido, utroque capite croceo, dorſo nigris lineolis & puncturis depicto. *Liſt. Tab. 660. f.* 4.
25. Undoſa, parva, ventre ſubluteo, maculoſo. *Liſt. Tab. 661. f.* 5.
26. Admodum lævis, undatim nubeculoſa, clavicula acuta, prominula. *Liſt. Tab. 662. f. 6.*
27. Eadem aut valde ſimilis, dorſo gibboſo. *Liſt. T. 663. f.* 7.
28. Faſciata:
   a. Lævis, faſciis obſcuris & fere obliteratis. *Liſt. T. 665. f. 9.*
   b. Fuſca, valde lævis, duabus faſciis albidis. *Liſt. T. 667. f.* 11.
   c. Craſſa, ventre ſubcroceo, tribus faſciis albidis. *Liſt. Tab. 667. f.* 12.
   d. Parva, ſubcinerea, unica faſcia fuſca. *Liſt. T. 668. f.* 13.
   e. Subfuſca parva, lævis, elato dorſo bifaſciato. *Liſt. Tab. 670. f.* 16. Concha veneris Jamaic. fuſca, faſciata, rima rufeſcente. *Petiv. Gaz. Tab.* 8. *f.* 85. *Sloane It. Jam. p.* 235.
   f. Magna, lævis, trifaſciata, ſubcinerea; *Liſt. T. 669. f.* 15.
   g. Ex fuſco rufeſcens, bifaſciata. *Liſt. Tab. 671. f.* 17.
29. Oculata, parum latiuſcula, paululum gibboſa. *Liſt. Tab. 696. f.* 43. Concha veneris minor maculata & oculata. *Petiv. Gaz. Tab. 9. f.* 7.

§. 231. Spec. III. In uno latere fimbriata. *Fimbria* h. l. eſt latus impar vel per angulum, vel per labium duplicatum protuberans.

1. Achatina, candide maculoſa. **De witgeplekte Achaate Kliphoorn/** *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XXXIX. *lit.* R.
2. Glauco-Dorſum. **Blaauwrug/** oblongo labio dextro fimbriato; albo dorſo obſcure maculato; quatuor oculis circa extremitates nonnunquam conſpicuis. *Rumph. T.* XXXIX. *lit.* F.
3. Faſciata; faſciis
   a. Binis, albis in dorſo ex purpureo flaveſcente. *Bon. n.* 235.
   b. Bifaſciata, anguſta, livida; *Liſt. Tab. 674. f.* 20.; an Concha veneris cæruleſcens parva; *Petiv. Gaz. T. 30. f.* 3?
   c. Bifaſciata, fuſcis maculis picta. *Liſt. Tab. 677. f.* 24.
   d. Bifaſciata, pictura tabeſcente & quaſi detrita. *Liſt. Tab. 679. f.* 26.
   e. Trifaſciata, violaceo-lactea, maculis purpureis. *Bonann. n.* 234.
   f. Trifaſciata, lacteo-purpureis faſciis, marginaliter aureis. *Bonann. n.* 236.

g. Tri-

g. Trifaſciata, ipſo ventre & denticulis nigricantibus. *Liſt. Tab.* 668. *f.* 14.

h. Trifaſciata, anguſta, livida, lateribus maculatis. *Liſt. Tab.* 674. *f.* 21. An concha veneris cæruleſcens, *Petiv. Gaz. Tab.* 30. *f.* 9.?

i. Pluribus faſciis aureis vittata. *Bonann. n.* 238.

4. Mitra polonica; labro albo excreſcente. *Bonann. n.* 237.

5. Undoſa ſeu flammea; varii coloris. *Bonann. n.* 242.

6. Belliculus (quaſi belliſſimus) minimus, lacteus, *Bonann. n.* 244. 245.

7. Teſtudo, dorſo longitudinaliter ſulcato. *Bonann. n.* 250.

8. Labiis niveis. *Bonann. n.* 253.

9. Chalcographica; ſuper livido albeſcens. *Bonann. n.* 260.

10. Oculata; parva; aureo fulgore tecta. *Bonann. n.* 359.

11. Sublivida, quaſi bifaſciata, magnis maculis in lateribus. *Liſt. Tab.* 680. *f.* 27.

12. Plumbea aut leviter purpuraſcens. *Liſt. Tab.* 656. *f.* 1.

13. Salita, craſſa, ſubfuſca, maculis albis, ad latus ſtriata. *Liſt. Tab.* 693. *f.* 40.

14. Lata, gibba, maculis fuſcis diſtincta; *Liſt. Tab.* 685. *f.* 32.

§. 232. Spec. IV. In utroque latere fimbriatæ:

1. Caput Serpentum majus, ventre plano, nigricante, ex caſtaneo maculoſo. **De groote Slangekop** / *Rumph. T.* XXXVIII. *lit.* E. *Bon. n.* 261. *Liſt. Tab.* 703. *f.* 52.

2. Caput Serpentum minus. **De kleine Slangekop** *Belg.*

a. In dorſo ſubcæruleo venoſe luteum. **De blaeuwe Slangekop**/ *Rumph. Tab.* XXXVIII. *lit.* G.

b. Craſſum, ventre lato, rima albida, lateribus nigricantibus; dorſo ſummo albis maculis picto, vel etiam faſcia flavida diſtincto. *Liſt. Tab.* 702. *f.* 50. *Rumph. Tab.* XXXVIII. *lit.* F.

3. Thoracica, oculata. **Witoogje** / **Brandvlakje**; pollicem longa, fimbria laterum plicata, rima ventris dentata; intus rubra; dorſo ſubcinereo; lateribus maculatis. Longior: *Rumph. T.* XXXIX. *lit.* A. Brevior, vel latior; *Liſt. T.* 690. *f.* 37.

4. Stellata, thoracica; **Sterretje**; ſtellulis rubiginoſis in dorſo albido diſtincta, lateribus ex fuſco caſtaneis. *Rumph. Tab.* XXXIX. *lit.* B. *Bonann. n.* 247. In inſulis Philippinis uſum pecuniæ præſtat.

5. Thoracica vulgaris, ſive Caurica; **gemeene geele Cauris**; vulgo: Schlangen-köpffe Pharmaceutarum, Siamenſium nummi, theſauro digni habiti regibus. *Rumph. Tab.* XXXIX. *lit.* C. *Bon. n.* 233. *Liſt. Tab.* 709. *f.* 59.
6. Circinata, in fimbria helva (*a*) ſive lignea; ventre albo; in ſummo dorſo amethyſtina. *Bonann. n.* 255.
7. In clathro ſtellata; ventre albo; in lateribus livida; in ruſo dorſi gibboſi clathro albis ſtellulis inſignis. *Bonann. n.* 247.
8. Dracæna, **Draakenhooftje**/ cujus in dorſo pallide cinereo, macula inſulæ, vel, ſi mavis, Draconi ſimilis, apparet. *Rumph. Tab.* XXXIX. *lit.* E.
9. Tygris, a maculis venuſtiſſime variis. **De Mozambiekſche kliphoorn**/ *Bonann. n.* 264. & 265.
10. Literata; a Freto Sunda. *Liſt. Tab.* 658. *f.* 3. *Tab.* 659. *f.* 51.
11. Clathrata, in dorſo ſubflava. *Liſt. Tab.* 664. *f.* 8.
12. Ex viridi fuſceſcens, gibboſa. *Liſt. Tab.* 687. *f.* 34.
13. Salita:
    a. Cinerea, infinitis albis punctulis. *Liſt. Tab.* 691. *f.* 39.
    b. Ventre leviter purpuraſcente; *Liſt. Tab.* 701. *f.* 48.
    c. Ventre & lateribus flaveſcentibus; *Liſt. Tab.* 692. *f.* 38.
    d. Dorſo ſubflavo. *Liſt. Tab.* 695. *f.* 42. an, concha veneris parva fulva circulis albis, *Petiv. Gaz. Tab.* 8. *f.* 3?

(*a*) Helvus, ledergelb.

§. 233. SPEC. V. Roſtrata.

1. Ovum *Rumphii; Malaice*: Sipat Saloacco. Teſta uniformis, præter limbum ante & retro elongatum, extus alba & quaſi vitrea; intus violacea. Mas habet teſtam craſſiorem. **Ey of witte Porcelein-hoorn**/ *Rumph. Tab.* XXXVIII. *lit.* Q. *Bonann. n.* 252. *Liſt. Tab.* 711. *f.* 65.
2. Leviter ſtriata, utroque capite valde roſtrato. *Liſt. T.* 711. *f.* 63. Eſt valde rara & pretioſa. **Het Jokje of Wevers Spoeltje** *Belg.*
3. Purpuraſcens leviter, tenuis, parva; *Liſt. Tab.* 711. *f.* 66.
4. Dorſo parumper annulato, leviter ſtriato, unico, ut mihi videtur, latere fimbriato. *Liſt. Tab.* 712. *f.* 68.

GENUS V.

CASSIS.

§. 234. CASSIDES ſunt Turbines ſua baſi in ventrem vaſtum, oblongum, dilatati, utroque labio exſerto, fimbriato, tandem in recurvum canaliculum abeunte, apprime ſimiles veterum Romanorum Caſſidibus. **Kasketten/ Stormhoeden/** *Belg.* Sturm-Hauben/ Beckel-hauben.

§. 235. SPEC. I. Lævis:

1. Cinerea, globoſa; mucrone obtuſo trochoide, quaſi funiculis cincto, labio fimbriato, per faſcias latas diviſo, verſus canaliculum anteriorem recurvum & patulum per duos ſinus ſemilunares dentatus. **Graauwe Kasket of gemeene Bezoar-hoorn** *Belg. Malab.* Bia bawang, ab odore allii, quem ſpirat caro comeſta; Bia Cabeſette Kitzjil. *Rumph. Tab.* XXV. *lit.* A.
2. Areola (*a*). **Beddeken.** Mucro trochoides, acutus, paſſim fimbriatus.
   a. Alba, per ſeries caſtaneo colore teſſellata; **de kleine geblakte Bezoar.** *Rumph. Tab.* XXV. *lit.* B. Buccinum recurviroſtrum ventricoſum, *Liſt. Tab.* 996. *f.* 60.
   b. Alia, teſſeris majoribus. **De groote geblakte Bezoar-hoorn/** *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XXV. *n.* 1.
   c. Teſſeris aureis ſuper albo, trocho rugoſo. *Bonann. n.* 154. Figuram vide in Tab. Noſtra VI. n. 102.
   d. Buccinum recurviroſtrum leviter cancellatum, magnis maculis quadratis rufis. *Liſt. Tab.* 997. *f.* 62.
3. Virgata; virgis a mucrone fimbriato ad verticem excurrentibus. **De geſtreepte Bezoar-hoorn/** *Rumph. Tab.* XXV. *n.* 2. *Liſt. Tab.* 1014. *f.* 78.
4. Dorſo fimbriato, mucrone cochleato, fimbriis maculoſis. *Rumph. Tab.* XXV. *n.* 9. Buccinum recurviroſtrum, ventricoſum, variegatum, ſtriis rarioribus exaſperatum, *Liſt. Tab.* 996. *f.* 61.
5. Arcularia minor; teſta exigua; mucrone elongato; coloris cinerei nitentis. Bia totombo. Dicitur *Arcularia*, quia ſtramineis

(*a*) Areola, ein klein garten Bett.

mineis cistulis intexitur. **Kleine Kofferhoorntje / of Doosjens-Vlek** / *Rumph. Tab.* XXVII. *lit.* N.

6. Articularia major, mucrone acute elongato, coloris cinerei nitentis. **Groote Kofferhoorntje of Doosjens-Vlek.** *Rumph. Tab.* XXVII. *lit.* M.

7. Anglicana; Cochlea rufescens, fasciis maculatis, maxime ad imos orbes distincta; mucrone acuto. *List. de Cochl. p.* 163.

8. Venosa velut Achates. *Bon. n.* 152. *List. Tab.* 1015. *f.* 73.

9. Buccinum recurvirostrum, columella callosa; rufum; læve. *List. Tab.* 973. *f.* 28.

§. 236. Spec. II. Sulcata seu per longum striata.

1. Flammea:

a. Flammis puniceis, fimbria albo-nigra parum tuberculosa. **De gevlamde Kasket** / *Rumph. Tab.* XXIII. *n.* 2. *List. Tab.* 1007. *f.* 71.

b. Sulcis profundioribus, flammis obscurioribus, mucrone nodoso. **De geribde Kasket** / *Rumph. Tab.* XXIII. *n.* 3.

c. Flammis luteis; *Mus. Klein.*

2. Crumena Gallorum; mucrone acuto, & circa calicem plicato. *Bonann. n.* 161. *List. Tab.* 1002. *f.* 67.

3. Fasciatim flammea; mucrone ex ventre ovali velut neritico. *Bonann. n.* 162. *List. Tab.* 1001. *f.* 66.

4. Plicata; rugosa; mucrone echinato. *Bonann. n.* 163.

5. Brevirostra, columella callosa. *List. Tab.* 971. *f.* 26.

6. Ponderosa; Buccinum recurvirostrum, summo labro & imo quoque orbe leviter muricatis. *List. Tab.* 1016. *f.* 74.

§. 237. Spec. III. Striata.

1. Costosa; costis rotundis, spiralibus, crassis, labio nodose fimbriato. *Rumph. Tab.* XXV. *n.* 7. *Bonann. n.* 22.

2. Annularis: nam in concursu dorsi & trochi est annulus: mucro elongatus. **De dwars gestreepte Bezoar.** *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XXV. *n.* 4.

3. Costosa & sulcata; fimbria maculosa; turbine obtuso; maculis puniceis super costis. **De geribde of geboorende Bezoar.** *Rumph. Tab.* XXV. *n.* 5. *Bon. n.* 20. *List. T.* 999. *f.* 64.

4. Labio triplicato, mucrone trochiformi. *Bonann. n.* 21.

5. Clathrata, fimbria altera in rostrum falcatum producta. *Bon. n.* 157. *List. Tab.* 1000. *f.* 65. magnis maculis quadratis, rufis.

6. Ro-

6. Rotundior; coſtoſa; coloris nunc calthei (*a*), burrhis (*b*) maculis diſcriminati, nunc maculis ſanguineis cruentati. *Bonann. n.* 158.
7. Faſciata, labio fimbriato, magno, coloris ravi (*c*). *Bon. n.* 159.
8. Recurviroſtra, ſulcata, ſtrigis profundis tripliciter diſpoſitis. *Bonann. n.* 160.
9. Multicolor. *Bonann. n.* 323.
10. Columella calloſa; buccinum cancellatum minus. *Liſt. Tab.* 970. *f.* 25.
11. Labroſa, aſpera, craſſa, ore croceo. *Liſt. Tab.* 988. *f.* 48.

(*a*) Calthæ paluſtri *concolor.*
(*b*) Burrhus röthlich / **roodagtig.**
(*c*) Ravus, *flavo griſeus*, gelbgrau.

§. 238. Spec. IV. Verrucoſa:

1. Setoſa; **Haarige Oor**; **Oorlieze**; **Oorhoorn**; **Paerskten**; coloris ſubflavi, coſtis verrucoſis; ſetis ſiccis, tandem deciduis; ore labioſo, verrucoſo, auriformi, *Rumph. T.* XXIV. *lit.* F.
2. Piloſa; ventre planiore priori; cætera ſimilis, ſed pilis mollioribus & denſioribus. *Rumph. p.* 82. §. 6.

§. 239. Spec. V. Muricata.

1. Caſſis cornuta ſeu tuberoſa. **Oſſekop**; **gehoornde Stormhoed**; Bia Cabeſette; Krang boekoe. Hubuſſata; an Aporrhais *Ariſtotelis? Rumphius* negat, quia non ad ſcopulos, ſed ſub arena hæret.
   a. Minor; dorſo ſtriato; per vices tuberculoſa; tuberculis, maxime in trochi & dorſi concurſu, eminentibus, ſuper albo exterius rufo micans, intus per labia denticulata flaveſcens. *Rumph. Tab.* XXIII. *lit.* A.
   b. Major & antiquior, quantitate humani capitis, quinque ſaltim muricibus in trochi & dorſi concurſu, reliquis in teſta ſepultis, labio craſſo, lato, faſciato; teſta exterior alba, minus elegans. *Rumph. p.* 80. *n.* 1. *Liſt. T.* 1008.
2. Caſſis rubra; **roode Stormhoed.** Red Kasket-Shell; rarior; in dorſo faſcias transverſales nigro fuſcas inter ſulcos & ſuper faſciis verrucas ordinans; ventre rufo, loturæ carnis ſimilis. *Rumph. Tab.* XXIII. *lit.* B.

3. Caſſis granulata; de gebreide Stormhoed of Hoorn. Tota ſtriis granulatis inter coſtas rotundas craſſiuſculas carminata, muricibus in trochi & dorſi concurſu condenſatis. *Rumph. Tab.* XXIII. *n.* 1. *Bonann. n.* 155. *Liſt. Tab.* 1006. *f.* 70. *Tab.* 1009.

4. Bezoar ferum; de wilde Bezoar; mucrone nigro, granulato, duabus ſeriebus verrucatum per dorſum transverſalibus; teſta tenuis, leucophæa. *Rumph. Tab.* XXV. *n.* 3.

5. Rugoſa per transverſales & obſcuras corporis globoſi coſtas, trochoide mucrone granulato, in concurſu dorſi lentiginoſo: teſta transparens leucophæa, nitens, velut faſciis obliteratis vittata. *Liſt. Tab.* 998. *f.* 63.

6. Drap d'Argent; ſulcata per longitudinem, maculis croceis ad quincuncem diſpoſitis. *Bon. n.* 156. Het geribt Westindisch Stormhoedje.

7. Gibboſa; a gibbis, quæ in ſingulorum orbium latere intumeſcunt, oris apertura valde anguſta. *Bon. n.* 279. 280. *Liſt. Tab.* 833. *f.* 57.

8. Labroſa, ſeu craſſo labro circumſepta. *Bon. n.* 329.

9. Columella, velut callo quodam diffuſa. *Liſt. T.* 970. *f.* 24.

10. Dorſo bullato. *Liſt. Tab.* 972. *f.* 27.

11. Aurita & tuberculoſa; teſta inferne crocea, *Aldrov.* Hiulca, mucrone clathrato, eleganter marmorato. *Liſt. Tab.* 1004. *f.* 69. Burſa Jamaicenſis, maxima, nodoſa. *Pet. mem. curr. an.* 1708. *p.* 190. *n.* 18. *Sloane It. Jam. p.* 242.

12. Purpura, minus muricata, *Aldrov. p.* 284. Eſt Caſſis longiuſcula per longum ſegmentata, circa mucronem trochiformem muricibus parvis coronata; oris labium ſiniſtrum eſt calloſum, dextrum fimbriatum & muricatum; canalis anterior per lacinias muricatus; intus colore ferrugineo flaveſcente & eleganter cæruleo varia.

GENUS VI.

SEMICASSIS.

§. 240. Semi-Cassides ſunt Volutæ Caſſidibus a dextero latere apprime ſimiles, ſed ab altero ſiniſtro per ſcapum, ſimpliciter ſine labio intortum, diverſæ.

§. 241.

§. 241. Spec. I. Lævis.

1. Venter; **Buikje.** Teſta tenuis mucrone trochoides; ore patulo.
   a. Sulcis per longum, denſis maculis quadratis, obſcuris. *Muſ. Klein.*
   b. Major & globoſior, ſulcatus, coloris flaveſcentis. *Rumph. Tab.* XXV. *lit.* C. Icon exſtat in Tab. Noſtra VI. n. 103.
2. Serpentaria; teſta tenuis; fimbria faſciata; ante dentata; lineis ſerpentinis ſuper dorſo lævi.
   a. Alba, ſerpentulis flavis. **Het gladde Zoomtje** / *Rumph. Tab.* XXV. *lit.* E.
   b. Clathrata, lineis fere inſenſibilibus per ventrem & clathrum; *Muſ. Klein.* ſerpentibus obſcure flavis.
3. Ignave viridis, minor, luteo micans, gyris verrucoſis. *Rumph. p.* 84. *n.* IV.
4. Cochleata, in turbine; ventre magis longo quam rotundo; fimbria maculoſa; anteriori in parte dentata; teſta leviter rugoſa, tota lactea. *Rumph. Tab.* XXV. *n.* 8.
5. Nubecula, globoſa, alba; nubibus caſtaneis; mucrone cochleato, *Rumph. Tab.* XLIX. *lit.* D. *Liſt. Tab.* 1016. *f.* 75.
6. Citrea, mucrone per longum ſinuoſe ſtriato. *Bonann. n.* 8.
7. Eburnea, ſeu Turbo auritus *Aldrov. Bonann. n.* 151.
8. Corrugata; labio craſſo; tyriis notulis teſſellato; turbine cochleato; ſuper dorſo venoſe picta. *Muſ. Klein.*
9. Trochoides; *Liſt. Tab.* 1012. *f.* 76.
10. Muſicalis; in roſtro lentiginoſa. *Bonann. n.* 298.
11. Labro brevi, ſimplici; *Liſt. Tab.* 1007. *f.* 71.
12. Ex fuſco undata. *Liſt. Tab.* 818. *f.* 31.

§. 242. Spec. II. Striata.

1. Verrucoſa ad Trochum; fimbria labii faſciata, coloris nunc albi, nunc pulli. **Het geſtreepte Zoomtje** / *Rumph. Tab.* XXV. *lit.* D.
2. Coſtoſa:
   a. Labio ſimplici, plicato; figuræ globoſæ; maculis albis ſuper luteo. **De geknobbelde Belhoorn of diklippige Olyhoorn** / *Rumph. Tab.* XXVII. *lit.* B.

b. Ca-

b. Canaliculo tubuloso. *List. Tab.* 792. *f.* 45.
c. Umbilicata in fine spirarum. *Bonann. n.* 25.
d. Mucronata. *List. Tab.* 898. *f.* 18.

§. 243. SPEC. III. Muricata,

1. Et in concursu mucronis dorsique verrucosa; sulcata; fimbria maculosa, coloris lactei. *Rumph. Tab.* XXV. *n.* 7.
2. Fasciis dorsi inter seriem muricum versus mucronem duplicem, versus canaliculum fimbriatum simplicem. *Rumph. Tab.* XXIV. *n.* 2. *Bon. n.* 186. **De dubbelde getakte of gedoornde Bedeteik of Schildpadstaart**/ *Belg.*
3. Crispata, instar pomi passi, spissis rugis aspera, intus alba, foris onychina. *Bonann. n.* 273.
4. Aculeata; aculeis longis; ore labra reflectente. *Bon. n.* 285.
5. Cassis aspera, *Rumph. Tab.* XXIII. *lit.* D. fusca, striata in concursu trochi & ventris conici muricata, labio simplici denticulato, & serrato, ore intus albo; *Mus. Klein.*

GENUS VII.

CASSIS BICORNIS.

§. 244. Est TURBO oris utroque labio diducto, antrorsum duos canaliculos recurvos formans, quibus a CASSIDIBUS distinguitur.

§. 245. SPECIES:

1. *Fabii Columnæ de purp. cap.* I. §. 27.; obsolete purpurea, vel cærulea vel flavicans, oblique percurrentibus purpuro-nigris maculis ex oris margine in interna parte ventricosa. *Id. ib.* §. 33. *List. Tab.* 952. *f.* 1. Purpura mediterranea rigosa, fasciis castaneis & albis translucidis; *Petiverii.*
2. Purpura Tarentina. *Bonann. n.* 272.
3. Echinophora, sive Echinata; a validis aculeis in primo circuitu eminentibus; ut plurimum alba in parte exteriore, quæ partim malleo videtur contusa, partim in pulvillis tumens; labium oris est plicatum, mucro nodosus, elongatus. *List. Tab.* 1010. *Bonann. n.* 274. Icon exstat in Tab. Nostra VI. n. 104.
4. Compressa, longis ac teretibus aculeis. *List. Tab.* 949. *f.* 44.

GE-

GENUS VIII.

CITHARA.

§. 246. CITHARA est Voluta valde diducta & inflata, coluris (*a*) longitudinariis, labio simplici, dentato, fimbriato; circa mucronem muricibus rectis coronata.

(*a*) Coluri *sunt circuli per longitudinem testæ, ut solent in sphæra geographica, ducti.*

§. 247. *Synon.* Bia Sarassa. **Amuretjes.** Bia Basaghi. Ob Busighi. **Chrisant/ Harp/** *Belg.* Buccinum breviroſtrum, labrosum; costis latis plicabilibus & acutis distinctum. Concha μελιτώδης altera minor variegata, *Fab. Col.* Tairwing, *Angl.*

§. 248. SPECIES:

1. Major; **de graauwe Chrisant;** coluris incarnatis; spatiis magnis, rubris albisque fenestratis, ventre interiore nigricante. *Rumph. Tab.* XXXII. *lit.* K.
2. Media; nobilis; **de edele Harp of bonte Chrisant;** priori melius picta, quasi flosculis, super maculis rubris; coluri sunt nigri fuscis vittati, labium oris dentatum. *Rumph. ib. lit.* L. *Bonann. n.* 185.
3. Minor, oblonga, **de kleine Chrisant;** coluris exilibus; spatiis cinereis, leviter fenestratis. *Rumph. Tab.* XXXII. *lit.* M. Figuram vide in Tab. Nostra VI. n. 105.
4. Alba; **de witte Chrisant/** *Schynvoet ad Rumph. p.* 107.
5. Rosea; **de roozenroode Chrisant/** *Schynvoet ibid.*
6. Valde crassa; costis paucioribus longitudinariis. *List. T.* 993. *f.* 56.
7. Angusta, costis tenuioribus; *List. Tab.* 994. *f.* 57.
8. Costis latis, plicabilibus, & acutis. *List. Tab.* 992. *f.* 55.

CLASSIS IV.

ALATA.

§. 249. ALATAS dicimus, cum *Rumphio*, Cochlides compositas, quæ labium insigniter expandunt, & ad anteriorem canaliculum sinum exscissum habent. Si labium in murices abit, dicuntur speciali nomine; CORNUTA. **Gevleugelde Hoorns, Laphoorns/ Krabben/** *Belg.*

GENUS I.

MONO-DACTYLUS.

§. 250. Est Trocho-Conus alatus seu labiosus, in processum styliformem terminans.

§. 251. Species:

1. Bilinguis, major, ex ruso radiatus, muricatus, unico digito in imo labro. *List. Tab.* 873. *f.* 29.
2. Alius subfuscus; rictu subcroceo. *List. Tab.* 871. *f.* 25. Murex bilinguis Jamaicensis, vulgaris. *Petiv. mem.* 1708. *p.* 189. *n.* 3.
3. Marmoreus, striatus & virgatus. *List. Tab.* 874. *f.* 30.
4. Undequaque candidus; notulis sanguineis. *Bon. n.* 309. 310.
5. Pugiles: **Schermers; Wyzers**/ ab indice posteriore; **geknobbelde Laphoorntjes.**
   a. Striatus ex livido & flavo, super albo varius, intus ruber, & ad stylum vinosus. *Rumph. Tab.* XXXVII. *lit.* R. *Bonanni n.* 301. *List. Tab.* 872.
   b. Fuscus in dorso micans ex albo; labio crasso, rotundo; intus ruber; *Rumph. p.* 111. *n.* XI.
   c. Dentatus ad apicem. *Bonann. n.* 302. Iconem ostendit Tab. Nostra VI. n. 106.
   d. Ex ruso variegatus. *List. Tab.* 871. *f.* 26.
   e. Aureus, circa oris aperturam, digito curto. *Bon. n.* 306.

GENUS II.

HARPAGO.

§. 252. Ab uncis dicitur Trocho-Conus, labiosus, torosus, tympanosus, in sex murices acutos & aduncos fissus. Ultimus ad mucronem longissimus; duo sequentes & sibi oppositi sunt recurvi, instar cornu bovini; reliqui tres breviores, valde adunci. Testa ab extra alba; maculis fuscis picta. Pentadactylus, *Plinii.* **Vyf-vinger-krab/ Bootshaak/ Duivelsklaauw/** *Belg.*

§. 253. Species:

1. Mas; muricibus canaliculatis, gracilioribus clausis; testa crassa, maculis magis rufis quam nigris. **Het Manneken.** *Rumph.*

Rumph. Tab. XXXV. *lit.* A. *Bonann. n.* 312. *List. Tab.* 870. *f.* 24. Pentadactylus *Bellon. Aldrov.*

2. Femina; testa tenuis; micis nigris, muricibus brevissimis. **Het Wyfken**/ *Rumph. Tab.* XXXV. *lit.* B.

GENUS III.

HEPTA-DACTYLUS.

§. 254. Est Trocho-Conus, labio in septem murices diviso. Bia Cattam. Tatallan-Sipe. Murex caracoides, *Jonstoni.*

§. 255. Species:

1. Maculosus; muricibus longioribus; dorso costato passim tuberculoso; maculæ nigricantes; *Rumph. Tab.* XXXV. *lit.* E. **De geplekte of gebulte Krab.**
2. Flavus, muricibus anterioribus recurvis. *Rumph. T.* XXXV. *lit.* F. **De geele gebuchelde Krab.**
3. Aporrhais; mas. *Aldrov. List. Tab.* 866. *f.* 21.
4. Femina; nigro maculosa. **Het Wyfje van de geele Krab.** *Rumph. Tab.* XXXVI. *lit.* G. Testa tenuior, pro muricibus plicas habens, eodem ordine dispositas.
5. Cornuta, decumana; testa crassa, gravis; in limbo murices breves; dorsum gibbum, salsilagine incrustatum. *Rumph. Tab.* XXXV. *lit.* H.
6. Nodosa, sive Podagra; mas; Scorpius; **Scorpioen of Podagra-kreeft. Knot-vinger**; septem muricibus longis & nodosis per limbum dispositis; rostro longo & recurvo; ore striato, ex rubro & nigro vario; costis albis. *Rumph. Tab.* XXXVI. *lit.* K. *Bonann. n.* 314. *List. Tab.* 867. *f.* 22.
7. Femina; pro corniculis protendit plicas longiores quinque præ cæteris. **Het Wyfje van de Podagra-Kreeft**/ *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XXXVI. *n.* 1. *List. Tab.* 875. *f.* 31.

GENUS IV.

MILLEPES.

§. 256. Est Trocho-Conus labiosus & cornutus; ex labio 10. vel 11. murices curvos protendens; super dorso nodoso lineis rufis & nigris pictus. **Duizentbeen of Zonnestraal-Krab**/ *Belg.*

§. 257. Species:

1. Subalba, denſe micans; ſtriis rufis. *Rumph. Tab.* XXXVII. *lit.* I. *Liſt. Tab.* 868. *f.* 23. *Tab.* 869. *f.* 24.
2. Sanguinea, intus alba. *Bonann. n.* 311.

GENUS V.

LENTIGO.

§. 258. Lentigo, ſeu Alata lentiginoſa dicitur Teſta Alata, tota velut lentibus obſita. **Sproetjes of kikvorſen.** Bia Taylala.

§. 259. Species:

1. Multicolor; ſuper albo colore flavo, cinereo, diſtinctus. *Rumph. Tab.* XXXVII. *lit.* Q. *Bonann. n.* 300.
2. Tenuis; ex rufo nebulata. *Liſt. Tab.* 860. *f.* 17. Icon exſtat in Tab. Noſtra VI. n. 107.
3. Gravis, labro craſſo, ſeu pulvinato. *Liſt. Tab.* 861. *f.* 18.

GENUS VI.

ALATA LATA.

§. 260. Eſt Trocho-Conus, quaſi plicatus; obſcure flavus; maculis rufis; intus lævis & carneus; labio rotundo effuſo inſignis.

§. 261. Species:

1. Coſtoſa; Tallan. **De groote Lapboorn of Calanhoorn / de Breedlip /** *Belg. Rumph. Tab.* XXXVI. *lit.* L. *Liſt. T.* 862.
2. Clavicula denſe ſtriata. *Liſt. Tab.* 856.
3. Labro & Columella ſubcrocea, muricibus acutis horrida. *Bonann. n.* 304. *Liſt. Tab.* 864. *f.* 19.
4. Garagoi, cornuta. *Bonann. n.* 404. *Liſt. Tab.* 863.
5. Variegata. *Liſt. Tab.* 859. *f.* 15. ore interno ſubpurpureo.
6. Leviter roſtrata. *Bonann. n.* 299. **De getakte of gekroonde Lapboorn.**
7. Carcer; labio inſigniter expanſo; ore valde anguſto. *Bon. n.* 307. **Het kemphaantje /** *Belg.* Figuram oſtendit Tab. Noſtra VI. n. 108.

CLAS-

CLASSIS V.

MUREX.

§. 262. Murices antiquo nomine, sed vago, dicuntur hoc loco Cochlides angulares, quasi ex duplici pyramide compositæ & exochis pluribus asperæ. **Getakte en doornachtige Kaskketten**/ *Belg.*

GENUS I.

MUREX FRONDOSUS.

§. 263. Cujus Exochæ sunt crispæ; foliis Brassicæ nonnihil similes.

§. 264. Species:

1. Triangularis. Bia Unam; Laynoa; Paleynoa; Sassalon; **getakte Kasket**/ **Krulhoorn**/ **Oenam hoorn.** Testa dura, verrucosa, muricibus canaliculatis, reclinatis, per tres series dispositis; pone cretata, ante nitida; intus alba; labiis carneis. *Rumph. Tab.* XXVI. *lit.* A.
2. Brandaris. Bia Papua. Munkyzers. **Brandhoorntjes.**
   a. Niger & quasi adustus super albo, laciniis crispis. *Rumph. Tab.* XXVI. *lit.* C. *Bonann. n.* 276. Purpura seu murex, pelagius, marmoreus; *Fab. Col. List. Tab.* 946. *f.* 41.
   b. Fuscus; muricibus longioribus. *Rumph. p.* 86.
   c. Flavescens; mucrone obtuso; muricibus brevioribus. *Rumph. p.* 86. *Bonann. n.* 275.
   d. Brandaris duplex, nigris laciniis super albo corpore per plures series asperata. **De dubbelde Brandaris of Brandhoorn**/ *Rumph. Tab.* XXVI. *n.* 2. Figuram vide in Tab. Nostra VI. n. 109.
   e. Duplex; fasciis & laciniis nigris. *Schynvoet ad Rumph. pag.* 86. *List. Tab.* 945. *f.* 40.
3. Scorpius parvus; mucrone brevi; ventre longo; faucibus similibus Scorpionum forficulis; coloris cinerei. **Het Scorpioentje**/ *Rumph. Tab.* XXVI. *lit.* D.
4. Minor, cinereus; muricum breviorum seriebus. *Rumph. p.* 86. *n.* III.

GENUS II.

MUREX COSTOSUS.

§. 265. Definitio patet ex titulo.

§. 266. SPECIES:

1. Triangularis; labio duplicato. **De Verkensbek.** *Lift. Tab.* 941. *f.* 37. *Bonann. n.* 290. *Aldrov. p.* 285. Buccinum Jamaic. triangulare. *Petiv. mem.* 1708. *p.* 190. *n.* 15. Triangular Wilk. *Muf. Soc. Reg. p.* 130. *Tab.* 10. *f.* 12. *Sloane It. Jam. p.* 250.
2. Quinquangularis; *Rumph. p.* 85. *Lift. Tab.* 944.
3. Saxatilis, *Rumph. Tab.* XXVI. *lit.* B. **De Boefhoorn**/ etiam **de gedroogde of roode gebrande Peer**/ *Belg.*
4. Pyrum ficcum; **de gedroogde Peer**; a fimilitudine: quo nomine appellatur a *Rumphio pag.* 86. *Tab.* XXVI. *lit.* E. Icon exftat in Tab. Noftra VI. n. 110.

PARTIS PRIMÆ.

APPENDIX.

COCHLIDUM OPERCULA.

GENUS I.

UMBILICUS.

§. 267. UMBILICI dicuntur lentes teftaceæ convexo-planæ, umbilico fimiles, quibus cochleæ nonnullæ, velut operculo, clauduntur.

§. 268. *Synon.* Matta Bulan. **Maans-Oogen.** Venus-Nabelen.

§. 269. SPECIES:

1. Umbilicus maximus, cochlearum lunarium majorum, feu ex Aure Gigantum; palmam latus; leviter cochleatus; fubtus fufcus; cute facile deterenda. **Het dekzel van de Reuzen-Oor**/ *Rumph. Tab.* XX. *lit.* A.
2. Niger, cochleæ petholatæ majoris, pulcherrimus, nitidus, viridi & ferruginofo mixtus. **De zwarte Venus-Nabel**/ *Rumph. Tab.* XX. *lit.* B.

3. Pla-

3. Planior, & umbilici figura insignis, ex aurantio flavescens. **De Middellandsche Navel**/ *Rumph. Tab.* XX. *lit.* C.
4. Granulatus, ex cochlea sulcata, nigra, & cochlea aspera minore, ignobilis:
   a. Sub planitie nigricans. **De gekorrelde of gepaerelde Venus-Navel.** *Rumph. Tab.* XX. *lit.* D.
   b. Nonnihil cavus; extra albescens, sine nitore. **De omgekeerde Middellandsche Navel of van onderen**/ *Rumph. Tab.* XX. *lit.* E. Figuram vide in Tab. Nostra VI. n. 111.
5. Convexior, *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XX. *lit.* F.
6. Subviridis planior. *Idem ad Rumph. Tab.* XX. *lit.* G.
7. Carneolus. *Bonanni n.* 14.
8. Lentiformis, leviter convexus; in lithologicis aliquando sub titulo: Numismatum lapides, Transylvaniæ, aliorumque locorum. obvii similes. Umbilicus, parvulus, marinus, lapidem numismaticum referens, in Liburni littore repertus; *Jani Planci App. ad Phytobas. Fab. Col.*

GENUS II.

OPERCULUM CALLORUM.

§. 270. Callus est Limacis species, in dorso gerens testulam unguiformem, quæ operculum dicitur.

§. 271. Species:

1. Oblongum. *Rumph. Tab.* XL. *lit.* L.
2. Rotundum, instar patellæ. *Rumph. Tab.* XL. *lit.* M.
3. Incurvum. *Rumph. Tab.* XL. *lit.* N.

GENUS III.

UNGUIS ODORATUS.

§. 272. Ungues Odorati dicuntur cochlearum opercula squamata & quasi cornea; unguibus & colore & figura quodammodo similia; in pharmaceuticis ad Thymiamata expetita.

§. 273. *Synon.* Onyx; Conchula indica; *Arab.* Adfaro Tibi. Ostraceon *Plinii. Hebr.* Schelet (*Exod.* XXX: 34.). Quod *Bochartus* minus convenienter Bdellion interpretatur. *Mal.* Uvam Car-

bou;

bou; Ambelau; Laccanuga; Lagnia Matta. *Sinenſ.* Lepi & Hicle. vid. *Rumph. p.* 89.

§. 274. Species:

1. Major, ſeu Taurina; Muricis majoris operculum, acute ellipticum, ſinuoſe curvum; thalero æquale; extra cinereum, ſulcatum; intus altero latere craſſiuſculum & læve; altero tenuius & vorticoſum; coloris fuſci; odoris gravis. *Rumph. p.* 87. *num.* I.
2. Blatta Byzantina, a Byza, urbe Africæ, non *Byzantio*, priori ſimilis. *Rumph. ib.*
3. Onyx ſecunda, ſive Moſcha; Unam Caſturi. Operculum Purpuræ; ſemidigitum longum & unicum latum, craſſiuſculum, nigricans, ſinuoſe curvum; griſeum; intus fuſcum; margine fimbriato rotundo, lævi, altero plano & rugoſo. *Rumph. ib. n.* II.
4. Onyx minima & moſchata; Unam Caſturi. Ungui humano æqualis, curvus, ſinuoſus; operculum Muricis ramoſi, optimi odoris. *Rumph. p.* 88. *n.* III. *Tab.* XX. *n.* 6.
5. Onyx quarta; Blattæ ſpecies. Operculum Buccini Tritonis; folio ſimile, quinque pollices longum; 2½ latum; calamum ſtramineum craſſum, gibbum, planum, extra griſeo-tartareum, odore quam prior ignobiliori. *Rumph. ibid. n.* IV. *Tab.* XX. *n.* 4.
6. Onyx quinta; Blatta quinque uncias longa, duas lata, utrinque acuminata; fuſca; lævis; in medio ſinuoſa. Operculum Buccini Arvani. *Rumph. ibid. n.* V. *Tab.* XX. *n.* 3.
7. Onyx ſexta, plana, tenuis, ungui pollicis æqualis; extra coſtoſa, lamellis conſtans; operculum Hauſtelli & Tribuli. *Rumph. ibid. n.* VI. *Tab.* XX. *n.* 5.
8. Onyx ſeptima, tertiæ æqualis, ſed tenuior, planior; operculum Cochleæ patulæ; boni odoris. *Rumph. ibid. p.* 88. *n.* VII.
9. Onyx octava, minor, rotundior; craſſior; operculum Muricis minoris. *Rumph. p.* 88. *n.* VIII.
10. Onyx nona, *Dioſcoridis*, operculum Siſſe, ſeu Cochleæ paluſtris, planum, tenue, unciale; extra tophaceum, intus argenteum, nitens, odoris ignobilis. *Rumph. ibid. n.* IX.

Nota: Quia his Cochlidum operculis inter curioſa locus conceditur, nec ſemper conſtat, quibus præciſe teſtis olim adhæſerint; eadem appendicis loco recenſenda adinvenimus; plura, ſi quando obvia, addantur.

INDI-

INDICULUS.

Tabularum Listeri (Hist. Conchyl.) in Paragraphis primæ hujus Operis Partis, quæ ad Cochlides pertinet, reperiundarum; prætermissis figuris dubiis, severiori examini relinquendis.

Sinistra *columna Numeros Tabularum Listeri*; Dextra *Paragraphos nostræ Methodi indicat.*

COCHLIDES.

Tabb. Listeri.	Par. Meth.	Tabb. Listeri.	Par. Meth.	Tabb. Listeri.	Par. Meth.
8. *f.* 2. 3.	90.	73. *f.* 71.	18.	139.	17.
9. *f.* 10.	89.	*f.* 72.	20.	140.	17.
11.	90.	74. *f.* 73.	20.	141.	55.
12.	86.	75.	34.	142.	59.
13.	147.	76.	21.		
15.	70.	77.	30.	Vid. Indiculum II. CONCHARUM.	
17.	90.	78. *f.* 78. & 79.	17.		
18. & 19.	89.	79. 80. & 81.	17.		
20. *f.* 15.	89.	83.	31.	550. *f.* 1.	6.
20. *f.* 16. }		84.	40.	2.	10.
21. *f.* 17. }	74.	85. & 86.	17.	3.	6.
22. *f.* 19. }		87. & 88.	31.	551. & 552.	6.
25. 26. & 27.	161.	91. 92. & 93.	31.	554-557.	7.
28.	119.	94. 95. & 96.	31.	559. *f.* 1.	39.
30.	121.	97. 98. & 99.	31.	2.	40.
31.	147.	108.	147.	560. *f.* 3. & 4.	39.
32.	96.	109.	90.	5.	59.
34. & 35.	147.	110.	89.	561.	39.
37.	89.	113.	90.	563.	39.
38.	90.	114.	157.	564.	40.
40.	74.	115. & 116.	90.	565. *f.* 12.	39.
42. & 43.	40.	117. & 118.	89.	13.	40.
50.	34.	119.	90.	566. *f.* 14.	40.
55.	39.	120.	76.	15.	59.
56.	18.	121. *f.* 16. & 17.	76.	16.	55.
59.	65.	122.	76.	567. *f.* 17.	39.
60.	17.	123.	157. & 158.	18.	40.
61. *f.* 58.	65.	124.	157.	568. & 569.	40.
63.	20.	126.	121.	571.	55.
64. & 65.	17.	128.	167.	572. *f.* 23.	29.
66.	21.	129.	39.	574. *f.* 26. & 27.	6.
67. *f.* 65.	17.	131.	167.	576. *f.* 29.	} 121.
f. 66.	20.	136.	12.	30.	}
69.	20.	137.	21.	577. *f.* 31.	31. & 43.
70. 71. & 72.	17.	138.	12.	32.	31.

INDICULUS.

Tabularum *Lifteri* ad COCHLIDES.

Tabb. Lifteri.	Par. Meth.	Tabb. Lifteri.	Par. Meth.	Tabb. Lifteri.	Par. Meth.
578.	90.	630. & 631.	66.	696. & 697.	230.
579.	137.	632.	66.	698. & 699.	229.
583. *f.* 36.	147.	634. & 635.	17.	701. *f.* 48.	232.
37. & 38.	121.	636.	17.	49.	230.
584. *f.* 39.	111.	637. & 638.	119.	702. & 703.	232.
40. & 41.	121.	640. *f.* 30.	115.	704.	230.
42.	119.	641.	119.	705.	229.
585.	121.	642. & 643.	119.	706.	230.
586. & 587.	121.	644.	68.	707. & 708.	230.
588. *f.* 47-50.	87.	645.	119.	709.	232.
51.	150.	646.	66.	710.	230.
52.	86.	647.	108.	711.	233.
589.	74.	648. *f.* 42.	35.	712. *f.* 67.	230.
590.	74.	43.	31.	68.	233.
591.	74.	649. & 650.	17.	713.	222.
592. & 593.	74.	651. & 652.	17.	714. *f.* 70.	224.
595. *f.* 1.	42.	653. *f.* 51.	36.	71-73.	222.
2. & 3.	43.	52.	35.	715.	222.
596. *f.* 4. & 5.	42.	53.	34.	717. & 718.	204.
6. & 7.	43.	654.	119.	719. & 720.	204.
597.	43.	656.	231.	721. *f.* 6.	204.
598. *f.* 11.	43.	657.	230.	7.	207.
12. & 13.	42.	658.	232.	722.	101.
14.	43.	659.	232.	723.	204.
599.	43.	660. & 661.	230.	724. & 725.	204.
600. *f.* 17.	43.	662. & 663.	230.	727. & 728.	204.
601. 602. & 603.	42.	664.	232.	729.	101.
604.	55.	665.	230.	730. & 731.	204.
605.	55.	666.	229.	732. & 733.	204.
606.	55.	667.	230.	734. & 735.	204.
607. *f.* 39. & 40.	34.	668. *f.* 13.	230.	736. & 737.	101.
41. & 42.	57.	14.	231.	738.	187.
43. & 44.	55.	669. & 670.	230.	739. & 740.	204.
608. *f.* 45.	37.	671. & 672.	230.	741.	208.
46.	27.	674.	231.	744. & 745.	187.
46.	36.	675. & 676.	230.	747.	202.
610.	51.	677.	231.	748. & 749.	208.
611. & 612.	52.	678.	229.	750.	208.
613. & 614.	52.	679. & 680.	231.	751.	177.
616. & 617.	65.	681.	233.	753. & 754.	187.
618.	65.	682.	230.	755.	187.
619.	66.	685.	231.	757. & 758.	187.
620.	65.	687.	232.	759.	188.
622.	23.	688. & 689.	229.	760.	187.
623.	68.	690. & 691.	232.	761.	188.
624.	70.	692.	232.	763. & 764.	187.
625. & 626.	66.	693.	231.	765.	187.
627.	25.	694.	230.	766.	188.
628. & 629.	66.	695.	232.	767. *f.* 16.	187.

INDICULUS.

Tabularum *Listeri* ad COCHLIDES.

I N D I C U L U S.

Tabularum *Listeri* ad COCHLIDES.

METHODI
OSTRACOLOGICÆ.
PARS II.
EXHIBENS
CONCHAS.

CONCHARUM.
TABULA SYNOPTICA.

CONCHA. §. 275.

- I. MONO-CONCHA. §. 278.
  - 1. Patella. §. 280.
    - Integra. §. 282.
    - Lacera. §. 287.
  - 2. Anſata. §. 289.
    - Calyptra. §. 290.
    - Cochlearia. §. 293.
    - Mitra Hungarica. §. 295.
    - Cochlo-Lepas. §. 297.
- II. DICONCHA. §. 299.
  - I. Æqualis. §. 299.
    - Connivens. §. 302.
      - Figurata. §. 303.
        - 1. Avicula. §. 304.
        - 2. Tudes polonica. §. 307.
        - 3. Iſognomon. §. 310.
        - 4. Parallelepipedum. §. 312.
      - Oſtreum. §. 314.
        - Longum. §. 315.
        - Mater perlarum. §. 317.
        - Læve. §. 320.
        - Imbricatum. §. 322.
        - Plicatum. §. 324.
        - Muricatum. §. 326.
      - Muſculus. §. 328.
        - Acutus. §. 329.
        - In latum oblique expanſus. §. 331.
        - Mammarius. §. 333.
      - Cyclas. §. 335.
      - Aurita. §. 337.
        - Pecten. §. 338.
        - Amuſium. §. 342.
        - Pſeud-Amuſium. §. 345.
        - Ctenoides. §. 347.
        - Radula. §. 349.
        - Vola. §. 351.
        - Triquetra. §. 353.
        - Spondylus. §. 355.
        - Mytulo pedunculus. §. 357.
      - Cordiformis. §. 359.
        - Hemicardia. §. 360.
        - Iſocardia §. 362.
        - Anomalocardia. §. 366.

CON-

CONCHA.

- II. DICONCHA.
  - I. Æqualis.
    - Interrupta. §. 369.
      - Sulcata. §. 370.
      - Umbilicata. §. 372.
        - Cricomphalos. §. 373.
        - Actinobolus. §. 375.
        - Omphalo-Clathrum. §. 377.
      - Sinu profundo. Chama. §. 379.
        - Chamatrachæa. §. 380.
        - Chamelæa. §. 384.
        - Quadrans. §. 388.
      - Sinu prominulo: Tellina. §. 390.
        - Circinata. §. 391.
        - Virgata. §. 394.
        - Striata. §. 396.
        - Granulata. §. 398.
        - Lævis. §. 400.
        - Muricata. §. 402.
      - Pyloris. §. 403.
        - Solenbivalvis. §. 405.
        - Concha longa biforis. §. 408.
        - Pholas. §. 410.
        - Concha longa uniforis. §. 412.
        - Musculus polyleptoginglymus. §. 414.
        - Pinna. §. 416.
        - Concha Eboracensis. §. 419.
        - Glicimeris. §. 420.
        - Mactra. §. 422.
  - II. Inæqualis. §. 424.
    - Terebratula. §. 426.
    - Concha trilobas. §. 428.
    - ——— adunca. §. 430.
    - Bursula. §. 432.
    - Globus. §. 434.
    - Stola. §. 436.
    - Concha ansata. §. 438.
- III. POLYCONCHA; Anatifera. §. 440.
- IV. NIDULI TESTACEI. §. 445.
  - Balanus. §. 446.
    - Monolopos. §. 448.
    - Polylopos. §. 450.
  - Astrolepas. §. 452.
  - Capitulum. §. 454.
- V. Echinus marinus. §. 456.
- VI. Tubulus marinus. §. 457.

METHODUS OSTRACOLOGICA

SISTENS

COCHLIDES ET CONCHAS.

PARS SECUNDA.

CONCHA.

§. 275. CONCHAS præcise vocamus testas vasculorum instar explanatas & concavas; quas animalia, prout appellantur, exsanguia varii generis ita inhabitant, ut eorundem, pariter ac in COCHLIDIBUS obtinet, partes constitutivæ sint, quibus orbatis peritura.

§. 276. Differentiam Concharum principalem & primam petimus a numero; quibusdam enim ejusmodi vasculum unicum est; aliæ duabus Conchis gaudent. Quo respectu Conchas commode in MONOCONCHAS & DICONCHAS dispescimus.

§. 277. Polyconchas, vulgo sic dictas, Nidulosque testaceos, Methodi Parti III. reservamus.

SECTIO I.

MONOCONCHA.

§. 278. Monoconchæ ſunt Thalami teſtacei, ex una ſaltim concha fabrefactæ. Eenſchaalige Schulpen/ Klipkleevers/ *Belg.*

§. 279. Vulgo dicuntur Univalves, pariter ac Cochlides Univalvia appellantur, μονόθυχαι; nam conchæ in Diconchis nunc patulis, nunc clauſis, aſſimilantur valvis: quo caſu loquendi ratio convenit, ut conchæ concha valva ſit: ſed quid portæ, quid valvæ vices ſuſtinet in Cochlidibus & Monoconchis? Qui quodvis teſtaceorum, etiam turbinatorum, genus indiviſim ad univalvia pertrahunt, ex canalibus & tubulis valvas faciunt, non ſine rerum verborumque confuſione.

CLASSIS I.

PATELLA.

§. 280. Patellæ ſunt Monoconchæ convexo concavæ ad ſcutorum veterum ſimilitudinem plus minus, plerumque leviter acuminatæ.

§. 281. *Synon.* Lepas. Lopas *Plauti.* Lambroas ſeu Lampas *Luſit.* πωμάλιον; πελαγλὴς *Græc. Jonſt. Charlet.* Lapido, *Maſſil.* Oeil du Bouc *Gall.* Pantalena *Venet. Rondel.* Lampje/ Schoteltje/ *Belg.* Bia Sabla *Malab.* Schüſſel-Napff/ Schaal-Muſchel/ Schüſſelgen/ *Gesner. Valent. Langio.* White and Red Lampet *Angl.*

GENUS I.

PATELLA INTEGRA.

§. 282. Patellam dicimus Integram, cujus margo ſubrotundus & æquabilis.

§. 283. Spec. I. Striata:

1. Indica, major; ſtriis planis, ſtrigibus rugoſis; intus ſuper livido cruenta, extus opalina. *Bonann. cl.* 1. *n.* 4.
2. Cypria, ſtriis craſſis, ſtrigibus profundis; baſi elliptica, extus lutea, intus alba. *Bonann. n.* 3.
3. Striis rugoſis inæqualiter undata; *Jonſton. Tab.* XVI.

4. Denſe

4. Denſe ſtriata, circa os verticale fimbria lata, *Bellon. Jonſt. ib.*
5. Faſciata, *Jonſtoni.*
6. Leviter ſtriata; intus viridis, extra e fuſco rufeſcens. *Liſt. Tab.* 528. *f.* 4.
7. Viridis, ſtriis clarioribus, maculis albis, foramine utrinque nigricante. *Liſt. Tab.* 528. *f.* 5.
8. Nodoſa in ſtriis; *Liſt. ib. f.* 6. *Sloane Itin. Jam. p.* 232. Patella Barbadenſis rugoſa, *Petiv. Gaz. Nat. Tab.* 80. *f.* 12.
9. Variegatæ *Fab. Col.*, ambitu minus anguloſo, flavente, velut faſciata, maculis fuſcis binis per interſtitia exornata, interius alabaſtritica, in umbilico ſplendide flava; exterius parum ſtriata, pallida, maculis nigro flaventibus, radiatim ſuper margine poſitis, in ſuperna parte ruſe flava; apex candicans.
10. Ex livido cinerea; *Liſt. de Cochl. p.* 195. Teſta craſſa, varie maculoſa ex livido & cinereo. Patella ſtriata mediæ magnitudinis, e rubro cinerea, vertice aperto. *Sloane p.* 233.
11. Plicata diverſimode, foramine circinato notabilis. *Liſt. Tab.* 528. *f.* 7.
12. Maculata ſtriis capillaribus, per plicas carminata. *Liſt. Tab.* 535. *f.* 14.
13. Papillaris, ſeu patella ſubfuſca, exiguis tuberculis ſecundum ſtrias rugoſas aſpera. *Liſt. Tab.* 536. *f.* 15.
14. Nigra magna, tenuiter admodum & rugoſe ſtriata, vertice acuto integro. *Liſt. Tab.* 537. *f.* 16.
15. Nigricans minor, capillaceis ſtriis pectinata, ex Africa. *Liſt. ib. f.* 17. Icon exſtat in Tab. Noſtra VIII. n. 1.
16. Albida, intus citrina, extus raris puncturis ſanguineis eleganter picta. *Barbad. Liſt. Tab.* 537. *f.* 18. *Sloane p.* 231.
17. Nivea, plicis undoſe ſtriatis, vertice acuto. *Barbad. Liſt. Tab.* 537. *f.* 19. Figuram oſtendit Tab. Noſtra VIII. n. 2.
18. Oblonga, miniata, irregulariter & rugoſe ſtriata. *Liſt. Tab.* 538. *f.* 21.
19. Nigra, ſtriis latioribus albis alternatim radians ex vertice albicante. *Liſt. Tab.* 539. *f.* 23. Patella minor rotunda, nigra elata, radiis albis diſtincta, *Sloane p.* 231. Patella galeata, parva, coſtis albis, inæqualibus, *Petiv. mem.* 1708. *p.* 157. *n.* 4. *Gaznat. Tab.* 80. *n.* 10. *Cat.* 583.

20. Patella, ſtriis nigris donata; ipſo vertice albo, nigra linea cincto. *Liſt. Tab.* 539. *f.* 22.
21. Magna, fulva, lateribus paululum compreſſis, denſe & leviter ſtriata, vertice adunco. *Liſt. Tab.* 541. *f.* 25.
22. Decem radiis. *Liſt. Tab.* 529. Patella minor elata, radiis vel faſciis rubris, vertice aperto. *Sloane p.* 231.

§. 284. Spec. II. Reticulata ſeu clathrata:
1. Lutea, vel cinerea. *Bonann. n.* 6. *Jonſton. T.* XVI.
2. Clathri denſioris, eadem cum præcedenti. *Liſt. Tab.* 527. *f.* 2. (*a*) Figuram vide in Tab. Noſtra VIII. n. 3.
3. Teſſellata. Lepas nova. Myrti morbus, *Fab. Col.* Effigie terreſtris teſtudinis, tabellis anguloſis conſtructa; colore cinereo, ad purpuram inclinante; inferna parte, qua hæret caudici, cava; *de Purp. Cap.* VII.
4. Clathri muricati. *Liſt. Tab.* 527. *f.* 1.
5. Depreſſa, ad marginem ſinuoſa. *Liſt. Tab.* 528. *f.* 3. Patella minor compreſſa, oblonga, cinerea, vertice perforato. *Sloane p.* 232.
6. Ovalis, ſeu patella albida, cancellata, lateribus paululum compreſſis. *Liſt. Tab.* 537. *f.* 20. *Sloane p.* 232.
7. Exigua, alba; fiſſura notabilis in margine. *Liſt. Tab.* 543. *f.* 28.

(*a*) *Patella cinerea cancellata, vertice elato, aperto;* Sloane p. 233. Petiv. Gaz. Tab. 8. n°. II. Cat. n. 58. Barb. *Thimble Limpet* Muſ. Kirch. p. 463. n°. 6.

§. 285. Spec. III. Virgata vel circinata.
1. Major, *Rumphii Tab.* XL. *lit.* A.
2. Circinata, alba; variis coloribus punctata; *Bonann. n.* 7.
3. Patella oblonga, circinata, articulata; articulis ſtriatis, intus e viridi cæruleis. Oſcabrion Carolinenſis perelegans, ſquamis bifariam variegatus. *Pet. Gaz. Tab.* 1. *f.* 3. Limax marina *Rumphii pag.* 38. *Tab.* X. *n.* 4. *Sloane p.* 233.
4. Patella oblonga, articulata; articulis extus albidis, intus e viridi fuſcis. *Sloane ib.*

§. 286. Spec. IV. Lævis:
1 Cypria major; *Aldrov. Jonſt. Tab.* XVII. *n.* 2.
2. Cypria minor. *Rumph. Tab.* XL. *lit.* D.

3. Re-

3. Reticulatim picta, parva; vertice lævi. *Lift. Tab.* 538. *f.* 8.
4. Ingens, nigris latisque maculis picta. *Lift. Tab.* 531. *f.* 9.
5. Patella rotunda, lævis ad alterum latus maculis quibusdam ſpiralibus donata; ipſo vertice muricato. *Lift. T.* 546. *f.* 39.

GENUS II.

PATELLA LACERA.

§. 287. Lacera nobis Patella audit, cujus margo variis angulis diſcerpitur.

§. 288. Species:

1. Irregulariter ſtriata, candida. *Bonann. n.* 5.
2. Mucronata, ſeptem angulis, velut totidem coſtis in marginem irregularem exporrectis. *Rumph. Tab.* XL. *lit.* B.
3. Laciniata, irregularibus canaliculis radioſa. *Rumph. Tab.* XL. *lit.* C.
4. Depreſſa, nigra; ſeptenis ſtriis, ſtellæ inſtar, radiata. *Lift. Tab.* 532. *f.* 10. Figuram exhibet Tab. Noſtra VIII. n. 4.
5. Alba, paucis & valde eminentibus ſtriis ſeu plicis ſtellata. *Lift. Tab.* 532. *f.* 11. *Sloane It. Jam. p.* 237. Icon videatur in Tab. Noſtra VIII. n. 5.
6. Irregulariter octangula; ſtriis maculatis & punctatis. *Lift. Tab.* 538. *f. alt.*
7. Lepas maxima ſtriata. *Fab. Col. Lift. Tab.* 533. *f.* 12.
8. Patella ingens variegata; quinque ſtrigibus radiata; cætera lævis. *Lift. Tab.* 534. *f.* 13.
9. Patella major, tenuis; compreſſa, ſtriata, cinerea; maculis crebris e rufo fuſcis variegata, vertice albo; *Sloane p.* 232. *Tab.* 240. *f.* 16. 17.
10. Polylobos ſeu patella ingens; intus alba, extus maculoſa, quinque ſulcis ad magna intervalla donata, cætera lævis. *Lift. Tab.* 540. *f.* 24.

CLASSIS II.

ANSATA.

§. 289. Ansatas dicimus Monoconchas, proceſſu quodam inſtructas, quo veluti per anſam prehendi queunt.

GENUS I.

CALYPTRA.

§. 290. Calyptræ nomen imponimus Monoconchis rotundis, notabili processu conico obliquo ad figuram pileorum, quos nautæ & mulieres plebejæ in Belgio gerunt, accedentes.

§. 291. *Synon.* **Visschhuiven/ Orlamjes/ Matroozen-Mutzen.** Fischer-Weiber-Hauben.

§. 292. Species:

1. *Rumphiana* alba, intra officula rotunda tubuli instar instructa *p.* 123. *Tab.* XL. *lit.* P. Q. **De Zotskap** *Belg.*
2. Canaria seu patella optime lævigata; uberis papillam exhibens, tota lactea, perspicuo fuco tecta. *Bonann. n.* 12.
3. Patella fluviatilis, fusca, vertice mucronato inflexoque. *List. de Cochl. p.* 151. & *Hist. Tab.* 141. *f.* 39.
4. Patella lævis, fusca, marina. *List. Tab.* 542. *f.* 26. Icon exstat in Tab. Nostra VIII. n. 6. & 7.
5. Patella alba, compressa, lævis. *List. Tab.* 545. *f.* 37. Figuram vide in Tab. Nostra VIII. n. 8.
6. Patella minima aliquot cæruleis lineis picta. *List. T.* 543. *f.* 27.
7. Patella alba, striata, sinu quodam ad lunulæ figuram donata. *List. Tab.* 546. *f.* 38.

GENUS II.

COCHLEARIA.

§. 293. Sunt Monoconchæ ovales in umbonem, velut ansam Cochlearis, terminantes.

§. 294. Species:

1. Pennata, seu pennarum Gallinacearum more picta. **De Pootedop/** *Rumph. Tab.* XL. *lit.* O.
2. Maculosa ex nigro & albo. *Schynvoet ad Rumph. p.* 79. *Tab.* XXII. *n.* 8.
3. Subrufa tenuiter striata, sive cancellata, vertice inflexo. *List. Tab.* 544. *f.* 30. Figuram exhibet Tab. Nostra VIII. n. 9.

4. Pa-

4. Patella lævis, denſe maculata, admodum compreſſa. *Liſt.* *Tab.* 545. *f.* 34.
5. Patella lævis ex purpura nigricans, eleganter reticulata, roſtro paululum inflexo. *Liſt.* *Tab.* 545. *f.* 36.

GENUS III.

MITRA HUNGARICA.

§. 295. Eſt Conulus valde diductus, apice parum intorto.
§. 296. Species:
1. Patella alba, hirſuta, ſtriata, vertice intorto. *Liſt.* *Tab.* 544. *f.* 32. Figuram vide in Tab. Noſtra VIII. n. 10.
2. Patella ſtriata, craſſa, maculis exiguis rufis diſtincta. *Liſt.* *Tab.* 545. *f.* 33.
3. Patella ſtriata, vertice acuto, admodum oblique procifa. *Liſt.* *Tab.* 544. *f.* 29.

GENUS IV.

COCHLO-LEPAS.

§. 297. Eſt Monoconcha in conum inclinantem irregulariter quaſi turbinata.
§. 298. Species:
1. Patella rugoſa, alba, admodum craſſa. *Liſt.* *Tab.* 544. *f.* 31. Icon exſtat in Tab. Noſtra VIII. n. 11. & 12.

NB. Inter foſſilia Gedanenſia duas Patellarum ſpecies ſingulares offendi, nunquam antea viſas; miratus, neminem hactenus theſauros noſtros intra lapides arenoſo-lutoſos duriſſimos latitantes, in primis *Cochlitas* & *Conchitas*, aut obſervaſſe aut hactenus publicaſſe, teſte NOMENCLATORE LITHOLOGICO PROMOTO ſive AUCTARIO *Sciagraphiæ Lithologicæ curioſæ* (MS.) *cum figuris.*

SECTIO

S E C T I O II.

D I C O N C H Æ Æ Q U A L E S.

§. 299. Diconchæ ſunt Teſtæ ex duobus vaſculis cavis compoſitæ. **Doubletſchulpen** *Belg.*

§. 300. Requirimus duo vaſcula, non teſtæ qualiacunque ſegmenta vel acceſſoria, aut additamenta; ideoque excludimus Cochleas lunares reliquasque operculo quodam teſtaceo munitas, Conchasque anatiferas, quæ Polyconchæ communiter audiunt.

§. 301. Æquales dicimus Diconchas, quarum utrumque vaſculum peripheriæ æqualis eſt.

C A P U T I.

C O N N I V E N T E S.

§. 302. Diconchas æquales Coinnvere dicimus, quæ ubique ſibi congruunt; ſine teſtæ inter duas valvas interſtitio.

C L A S S I S I.

D I C O N C H Æ F I G U R A T Æ.

§. 303. Figuratas Diconchas nominamus, quarum figura rei alicui animatæ, aut artificiali compoſitæ, aſſimilatur.

G E N U S I.

A V I C U L A.

§. 304. Diconcha hæc clauſa Aviculæ alis erectis ſimilis: ex corpore enim oblongo & roſtrato proceſſus pterygoides (*a*) erigitur, & alter inſtar caudæ latæ & rotundæ rectus extenditur; ex vertice byſſus erumpit, quo mediante lignis adhærent; limbus in aquis ſurſum ſpectat.

(*a*) Pterygoides, ausſtehende Schulter-Blätter.

§. 305. *Synon.* Muſculus niger clauſus aviculæ ſimilis. **Het Gevlerkte Vogeltje**, *Belg.* Datteci *Genuenſ.*

§. 306.

§. 306. SPECIES:
1. Rubra; & Nigra; *Muſ. Klein.*
2. Longicauda. *Rumph. p.* 152. *n.* VI. *Tab.* XLVI. *lit.* G. Icon exſtat in Tab. Noſtra VIII. n. 13.
3. Pecten tenuis, aure altera productiore. *Liſt. Tab.* 220. *f.* 55.
4. Sartaniello. *Bonann. Cl.* 2. *n.* 58.

GENUS II.

TUDES POLONICA.

§. 307. Eſt DICONCHA figurata plana; figuram literæ T ſed flexuoſe exprimens; ſubſtantiæ nigræ, nitentis, inſtar glutinis ſeu collæ ex pedibus hircorum paratæ.

§. 308. *Synon.* Bia Kris, *Malab.* **Meshamer/ Poolſche Hamer/ Indiaanſche Kris/ Kruis-doublet/** *Belg.* Oſtreum diviſum. Quum primum innoteſceret hæc Concha, 1000 nummis argenteis, quos Ducatons vocant, emta fuiſſe perhibetur.

§. 309. SPECIES:
1. Sciſſilis glottoides. (*a*) *Rumph. Tab.* XLVII. *lit.* H. Figuram vide in Tab. Noſtra VIII. n. 10.
2. Anguſta; Pecten anguſtus & margine & auribus productiſſimis. *Liſt. Tab.* 219. *f.* 54.

(*a*) *Quid* Glottis, *notum eſt.*

GENUS III.

ISOGNOMON.

§. 310. Eſt DICONCHA plana glottoides, cum proceſſu rectangulari Γ Græcorum vel Iſognomonon, **einen Winckelhaacken**/ repræſentans. **Venus-Schagt-doublet/ Winkelhaak/** *Belg.*

§. 311. SPEC. I. Nigricans ex fuſco. *Rumph. p.* 158. *n.* XI. *Tab.* XLVII. *lit.* I. Icon exſtat in Tab. Noſtra VIII. n. 15.

GENUS IV.

PARALLEPIPEDUM.

§. 312. Est DICONCHA longa, ex duabus quasi pyramidibus in PARALLEPIPEDUM ruditer constructa. **De gedraaide Oester; Kromme Noachs-Ark; Haspel;** *Belg.*

§. 313. SPEC. I. Cinereum, striatum, rarissimum. *Rumph. Tab.* XLVII. *lit.* K. Figuram ostendit Tab. Nostra VIII. n. 16.

CLASSIS II.

OSTREUM.

§. 314. Negligimus subtilem inter OSTREAM & OSTREUM differentiam, *Bonanni p.* 108. *n.* 7.; dicimusque Synonymice utroque nomine Diconchas conniventes, figuræ simplicis irregularis, in quibus vertex non semper una & constante ratione conformatur.

GENUS I.

OSTREUM LONGUM.

§. 315. LONGAM dicimus hic quamcunque figuram circulo non definiendam.

§. 316. SPECIES:

1. Ostreum radicum seu lignorum. **Stok-Oesters.** Tiram Besoar. Tiram Accar. Est palmum longum, margine inæquali, repando, nunc plicato, nunc inciso; extra nigricat, intus perlæ color nitet. Adhæret radicibus, quibus formam accommodat. Græci moderni dicunt Gaideropoda: fors est *Plinii* Tridacna. Continet subinde lapillum, *Rumph. p.* 155. *n.* I. *Tab.* XLVI. *lit.* O. Figuram vide in Tab. Nostra VIII. n. 17.
2. Ostrea virginiana; *List. Tab.* 200. *f.* 35. Est figuræ longæ irregularis, sine descriptione autoris, ex schemate difficulter explicanda.
3. Ostrea crassa & prælonga cardine longissimo. *Petiv. Coll.* 130. *List. Tab.* 201. *f.* 34.

GE-

GENUS II.

MATER PERLARUM.

§. 317. Est DICONCHA placentiformis, circa cardines neglectos ab una parte velut aurita; extus scabra; fissilis in bracteas, intus margaritica.

§. 318. *Synon.* Perlen-Mutter. Paarlemoer-Schulp *Belg.* Mater unionum. Concha margaritifera. (*a*)

(*a*) *Vid. Lucubrat. de format. structura & cremento Testarum huic Methodo subjunctas.*

§. 319. SPECIES:

1. Fœcunda sive margaritifera; testa valida & ponderosa, ultra spithamam lata, extus scabra, intus egregie margaritica. *Bonanni num.* 1. Berberis veterum Indorum; *List. Tab.* 221. *f.* 56. & *Tab.* 222. ad justam magnitudinem depicta, cum ligamentorum testas constringentium vestigio altero.
2. Sterilis. Tafelbordje / Zilvere Piering; Telinga andya. Assoteleanus; Hondsoog; fere orbicularis, extus in bracteas flexiles scissilis, quæ in sole rigescunt: sub bracteis sive squamis Testa lævis, instar serpentum maculata; internus limbus niger est, reliqua concavitas argentea. *Rumph. Tab.* XLVII. *lit.* F. *List. Tab.* 223. *f.* 57. Testa prona; supina *Tab.* 224. *f.* 58.
3. Πολυγιγγλυμος (*a*); vertice lato; testa circinata; pecten margaritifer; *List. Tab.* 227. *f.* 62. Icon exstat in Tab. Nostra VIII. n. 18.

(*a*) *Ginglymus*, eine Thür-Angel.

GENUS III.

OSTREUM LÆVE.

§. 320. LÆVE hoc loco OSTREUM dicimus, in remissiore gradu, quatenus testa plicis, striis, muricibus destituitur notabilibus.

§. 321. SPECIES:

1. Placentiforme seu Ephippium. Engelscher oder Pollnscher Sattel.

Zadel-Schulp. Tiram lebbor. Teſta tenuis plana, ad formam Ephippii accedens, ſubſtantiæ ſciſſilis, extra nigro cinerea, intus margaritico-opalina, præcipue in ſinu ſpondylorum (*a*), ubi & ſæpe granula perlarum habitu protuberant. *Rumph. p.* 155. *n.* IV. *Tab.* XLVII. *lit.* B. **De Engelſche of Poolſche Zadel/** *Belg.*

2. Ephippium intus cuprea rubedine ſplendens, extus cinereum, ſciſſile. *Rumph. l. cit.* Has teſtas Heroës Tamboccenſes ad domos ſuſpendunt, ut earundem crepitu admoneantur prætereuntes: **dat aldaar een ſtout Man woont/ die zich niet veel onder den neus laat peuteren; zoo dat deze Schulpen als Bazuinen van de Fama zyn/** ut ſcribit *Rumphius.*
3. Celebaſtanum, tenue, minus planum; *Rumph. l. c.*
4. Electrinum. Bornſtein-Auſter; **Bernſteen-Oeſtertje**; parvum; Concha altera cava, inſtar maculæ; intus lutea, extus perlata, ſemidiaphana, inſtar ſuccini, in ſole ſplendens, unde ad ornamentum capitis adhibetur. Pars altera valde tenuis, ſaxis adhæret in fundo, unde rariſſime in conſpectum prodit. *Rumph. Tab.* XLVII. *lit.* L. an pecten leviter cavus. *Liſt. Tab.* 228? infra *num.* 10.
5. Oſtreum parvum, veluti ſtriatum, teſta intus vireſcente, cardine utrinque canaliculato. *Liſt. de Cochl. p.* 181. Rotunda, ſubviridis leviter ſtriata & umbonata (*b*). *Liſt. Tab.* 202. *f.* 36. teſta prona. *Tab.* 203. *f.* 37. teſta ſupina.
6. Roſtratum, Jamaicenſe, parvum; figuræ ovalis in canaliculum rectum verticalem terminantis. *Liſt. Tab.* 199. *f.* 33.
7. Vertice altero maſtoide, altero ſinuoſe patente. *Liſt. Tab.* 204. *f.* 38.
8. Oſtrea lævis purpurea vel ſubaurea, inſtar margaritæ, intus & extus reſplendens; *Liſt. Tab.* 205. *f.* 39. Oſtrea ſylveſtris *Rondel.*
9. Oſtreum binis apophyſibus longis conjunctis pellucidum; ſeu pecten planus pellucidus. *Liſt. Tab.* 225. 226. *f.* 60. 61.
10. Pecten leviter cavus; lævis, ex rufo ſtriatus, ternis quaterniſve articulationibus donatus, vertice acuto, ſive roſtrato. *Liſt. Tab.* 228. *f.* 63. vid. ſupra *num.* 4. Figuram vide in Tab. Noſtra VIII. n. 19. & 20.

(*a*) *Spondyli*, Beinlein aus den Gelencken.
(*b*) Umbo *proprie centrum ſcuti eminens.*

G E-

GENUS IV.

OSTREUM IMBRICATUM.

§. 322. Ita audiunt, quæ Exochis ſeu Eminentiis diviſis tegularum in tectis diſpoſitionem ſeu ordinem imitantur.

§. 323. Spec. I. Oſtreum in cœnis notum *Bonann. p.* 108. *n.* 70. Oſtreum vulgare *Liſt. de Cochl. p.* 176. Oſtrea major ſulcata inæqualiter, utrinque ad marginem denticulata. *Liſt. Tab.* 193. & 194. Icon exſtat in Tab. Noſtra VIII. n. 21. Differunt inter ſe magnitudine, productione & bonitate; præferuntur Anglicanæ cæteris.

GENUS V.

OSTREUM PLICATUM.

§. 324. Vel sinuose canaliculatum: dicuntur, quæ limbum anguloſe conſerunt, & ſinuoſe in plures quaſi canaliculos inflectunt.

§. 325. Species:

1. Oſtreum Cratium. **Serp Oester**; quia hujus plantæ ſurculis adhærent coacervata. **Laurier-Blad** *Belg.* Extus griſei, pulli, nunc argentei coloris; figuræ irregularis. *Rumph. Tab.* XLVII. *lit.* A. Iconem oſtendit Tab. Noſtra VIII. n. 22.
2. Saxatile parvum, multis gibbis & ſinubus ludens; nunc rotundum, nunc planum, vix nuci ſæpe æquale. *Rumph. p.* 155. *n.* III.
3. Plicatum majus; **De dikschaalige of groote geplooide Oester/ de getakte Haanekam**; teſta craſſa, plicis laciniatis, ſeu clavatim muricatis; muſcoſa & ſalſilaginoſa, intus alba, limbo nigro. *Rumph. Tab.* XLVII. *lit.* C.
4. Plicatum ſine clavis, cribroſa; extus petroſum; intus Alabaſtrinum. *Rumph. p.* 156. *n.* V.
5. Oſtreum plicatum minus. **De kleine Haanekam of geplooide Oester**; magnis plicis acutangulis, cribroſum, griſeum & argenteum; rariſſimum. *Rumph. Tab.* XLVII. *lit.* D.
6. Mater perlarum ſpuria, coloris pulli; teſta tenuis; circa limbum per plicas muricata. *Rumph. Tab.* XLVII. *lit.* G.

7. Oſtreum pelagium; teſta plicata, craſſa; baſi lata; inſidens ſaxis. *Rumph. p.* 159. *n.* XVI.

8. Oſtrea arborea, dorſo adunco; Jamaic. Oſtrea annexa baculo *Aldrov. Liſt. Tab.* 197. *f.* 32. & *Tab.* 198. *Sloane It. Jamaic. p.* 261.

GENUS VI.

OSTREUM MURICATUM.

§. 326. Ostreum exochis altioribus aſperum dicimus Muricatum.

§. 327. Species:

1. Echinatum. Bia Tsjoeppo; **Lazarus-Klap:** quia per ginglymum fortiter cohærent teſtæ, ut crepitaculorum more compulſa ſonent. Communiter gaudent baſi complanata; ſeu proceſſu quodam coralloide, quo mediante ſaxis adhærent.
   a. Convexo-planum, concha altera cava, inſtar vaſculi, ex quo caldam bibimus, cui planior altera congruit; brevibus muricibus uncis. Hoc ſi rubet, inſtar Corallii, magni eſt pretii. *Rumph. Tab.* XLVII. *n.* 1. **De bloedroode Lazarus Klap** / *Belg.*
   b. Convexo convexum, fuſcum, muricibus longis irregularibus & inæqualibus. *Muſ. Klein.*
   c. Laticlavium; muricibus latis; operculo parvo; quaſi cæmentata. *Rumph. Tab.* XLVII. *lit.* E. Figuram exhibet Tab. Noſtra VIII. n. 23.
   d Cinereum, clavis longis, rubris. **De graauwe Lazarus-Klap met roode vlammen.** *Rumph. Tab.* XLVII. *n.* 2.
   e. Ramoſum. **De Rots-Doublet.** *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XLVIII. *n.* 3.
   f. Aurantium; *Muſ. Klein.* **De Orange Lazarus-Klap.**
   g. Citreum. *Muſ. Klein.*
2. Monſtroſum; Echinatum maximum; palmam longum per diametrum, muricibus inæqualibus, nunc ad digiti latitudinem exſertis & teretibus, nunc ſubſidentibus planis. Sonans inſtar Porcellanæ; coloris albidi. *Rumph. p.* 157. *Schynvoet in not. p.* 160.
3. Gaideropoda, ſeu pes aſini, a ſimilitudine; Tarentinorum Scataponzolo; ſaxea; a ſaxis finditur. Teſta valde irregularis,

laris, ſinuoſa, ſcabra, ſquamata; ſuperior magis concava; ſpiſſis bronchis (*a*) canaliculatis armatur. *Bon. n.* 20. *p.*100.
4. Gaideropoda roſtrata, ſquamata, muricata; vertice velut cornuto propter proceſſum aduncum, coloris eſt candidi, punctis varie rubris. *Bonann. n.* 22.
5. Gaideropoda valvas unitas & apertas oſtendens; intus ſunt ut lapis parius candidæ, foris pars inferior concolor eſt ſaxis; bronchi ſunt rufi coloris. *Bonann. n.* 21.
6. Oſtrea arborea, Proteiformis, albida; admodum cava. *Sloane It. Jam. p.* 262.

(*a*) *Bronchus*, mit aufgeworffenem Maul.

CLASSIS III.

MUSCULUS.

§. 328. Musculos dicimus Diconchas conniventes oblongas, ſimplici ligamento lateris cohærentes.

GENUS I.

MUSCULUS ACUTUS.

§. 329. Musculos in longum ex acuto vertice irregulariter expanſos dicimus Acutos; Spits-Muſcheln.

§. 330. Species:

1. Vulgaris, *Mal.* Aſſuſeng; circa Cardines gibbus, tandem glottoides.
   a. Major, *Rumphii Tab.* XLVI. *lit.* B.
   b. Minor, *Rumphii Tab.* XLVI. *lit.* C.
   c. } *Norvagicus; Holſaticus;* magnitudine & colore ex fuſco
   d. } cæruleo variant.
2. Saxatilis, auriformis, parvus, extus granulatus, margine piloſo, ex virore ſplendens; ex ſaxis pendulus: anatibus expetitur. *Rumph. Tab.* XLVI. *lit.* D. De Eende-Moſſel *Belg.*
3. Anglicanus ex cæruleo niger. *Liſt. de Cochl. p.* 182. Teſta tenuis, præcipue in margine; lævis; foris ex cæruleo nigra, intus ex cæruleo alba lumini adverſa; a cardine ad oram venæ cæruleæ radiant. Setam exſerit e ſinu magis reducto, adver-

ſus

ſus quem angulus acutus eminet. Ipſe cardo ima ora acuminatior. Biſſus ſubtilis & quaſi ſericeus. Frequens in mari & fluminibus. Hunc iisdem *Liſteri* verbis deſcribit *Bonann.* *p.* 102. *n.* 30. qui & habuit hujus generis teſtas cinabarinas, ſandychinas (*a*), argenteas, thalaſſicas (*b*) e Littore Drepanitano & Luſitanico.

4. Muſculus purpureus, craſſe ſtriatus, pinnæ ſimilis. *Liſt. Tab.* 356. *f.* 193. Figuram exhibet Tab. Noſtra IX. n. 24.
5. Muſculus tenuis, lævis, ſubpurpureus. *Liſt. Tab.* 356. *f.* 195. & *Tab.* 159. *f.* 198. Bahamenſis fere radiatus. *Petiv. Gaz. Tab.* 71. *n.* XI. Sloanio audit muſculus vulgaris major *Rumph. Tab.* XLVI. *lit.* B. (ſupra) *It. Jam. p.* 263. Icon exſtat in Tab. Noſtra IX. n. 25.
6. Muſculus major, ſubniger, Jamaic. *Liſt. Tab.* 360. *f.* 199.
7. Muſculus *Rondeletii;* ſeu muſculus ſubcæruleus fere virgatus. *Liſt. Tab.* 362. *f.* 200.
8. Muſculus parvus, albidus, tenuis, anguſtior, roſtro recurvo. *Liſt. Tab.* 362. *f.* 200.
9. Muſculus parvus, ſubcæruleus, latus, roſtro tenui adunco. *Liſt. ib. f.* 201.
10. Muſculus major, latiſſimus, ex caſtaneo purpuraſcens. *Liſt. Tab.* 364. *f.* 203.
11. Muſculus curvus, ex nigro virideſcens, anguſtior. *Liſt. Tab.* 363. *f.* 204.

(*a*) *Sandyx:* Mennig (Farbe.)
(*b*) *Thalaſſicus*, Meergrün/ Zeegroen.

GENUS II.

MUSCULUS LATUS.

§. 331. Sive in latum oblique expanſus, reſpectu cardinis.

§. 332. Species:

1. Muſculus latus; teſta admodum tenui; ex fuſco virideſcens, interdum rufeſcens. *Liſt. de Cochl. p.* 146. & *Hiſt. Tab.* 156. *f.* 11. Chamæ glycimeridi ſimilis, ſed majoris mytuli ſpecies, *Aldrov. p.* 472. An Chama glycimeris margaritifera *Velſchii Eph. Germ. An.* III. *obſerv.* 36.?

2. Muſcu-

2. Musculus fluviatilis, tenuis, minor, subfuscus, latiusculus, cardine lævi. *List. Tab.* 153. *f.* 8. Figuram vide in Tab. Nostra IX. n. 26.
3. Musculus angustior, subfuscus, paulo crassior. *List. Tab.* 154. *f.* 9.
4. Musculus latior ex flavo subviridis, duplici striatura ad uncum. *List. Tab.* 155. *f.* 10. similis *Tab.* 157.
5. Musculus lacustris & fluviatilis Suecicus, fluminis Elster, & Gedanensis, margaritiferi; ex flavo subviridis; an idem cum præcedenti?

GENUS III.

MUSCULUS MAMMARIUS.

§. 333. Oblique latus; cardinibus mastoidibus, mammillarum instar, prominentibus.

§. 334. Spec. I. Musculus mammarius, *List. Tab.* 361. Figuram ostendit Tab. Nostra IX. n. 27.

CLASSIS IV.

CYCLAS.

§. 335. Cyclades dicimus Diconchas conniventes, planas, rotundas, ex vertice umbonato æqualiter expansas.

§. 336. Species:

1. Circinata, crassa, alba; Pectunculus albus, orbicularis, crasse fasciatus utrinque ad rostrum integer. *List. Tab.* 296. *f.* 133.
2. Circinata & virgata; sive Pectunculus planus, crassus, ex rufo radiatus. *List. Tab.* 299. *f.* 136.
3. Declinans; plana; Jamaicensis, ex interna parte lutescens, vertice leviter declinante. *List. Tab.* 298. *f.* 135.
4. Norvagica; tenuis, alba; subtiliter circinata, vertice acuto, leviter declinante. *List. Tab.* 297. *f.* 134.
5. Undata; Pectunculus parvus, albus, profundior, tenuiter undatus. *List. Tab.* 301. *f.* 142. *Sloane p.* 261. Icon exstat in Tab. Nostra IX. n. 28.

CLASSIS V.

DICONCHA AURITA.

§. 337. Aures Concharum dicuntur planæ illæ appendices verticum, quæ ſua commiſſura, intercedente ligamento, cardinem conſtituunt; hinc quæ ejusmodi appendicibus gaudent Conchæ Auritæ appellantur.

GENUS I.

PECTEN.

§. 338. Eſt Diconcha rotunda; ſtriata; vertice aurito.

§. 339. *Synon.* **Bonte Mantels**; **St. Jacobs Schulpen.** Qui unicam habent appendicem ſive aurem, Pectunculi vocari ſolent.

§. 340. Spec. I. Convexo-planus.

1. Anglicanus. Pecten maximus; circiter 14. plicis admodum craſſis & eminentibus; iisdemque ſtriatis. Scallop, *Liſteri de Cochl. p.* 184. Teſta intus alba, extus ex albido ruſeſcens; altera modice cava; altera plana, utraque æqualiter aurita in parte ſtrictiore, ex qua paulatim amplificantur & rotundantur. *Liſt. Tab.* 163. *f.* 1.
2. Cappa Sancta; ſive S. Giacomo; magnitudine palmaris, ſtriis denſis ſuper auriculis & plicis perpendicularibus, ſtrigibus rugoſis; intus alba, foris ex albo rufa; maculis cruentatis, vel heluaceis; varia in parte plana, in gibboſa alba, raro nigra. *Bonann. n.* 3. 4.
3. Imbricatus, ſuper plicis ſubtiliter ſtriatus & rugoſus; coloris albi; circa cardines ceraſini. *Bonann. n.* 8.

§. 341. Spec. II. Convexo-convexus ſeu utrinque convexus.

1. Pecten vulgaris. **De gemeene St. Jacobs Schulp.** Bia ſiſſia. **Kam-Schulp.** Bia Terbang. **Vliegende Schulp**; quia in aqua mediante rubra manu, prout vocatur, ſubſilit, quod aliter interpretatur *Jonſton* notatus *Rumphio p.* 143. Græcis modernis Ctenia, ἀπὸ τοῦ κτενός. Conchæ ambæ æqualiter complanatæ ſunt quodammodo, pollicesque 4. habent in diametro; aures vero ſunt æquales, ſtriæ canaliculatæ craſſiores, exterius rugoſæ, ſubalbidæ, nigris maculis. *Rumph. Tab.* XLIV. *lit.* A.

2. Pal-

2. Pallium variegatum; **de bonte Mantel**; Pecten utrinque convexior, minor, inæqualiter auritus, ſtriis canaliculatis, claviculis aſperis.
   a. Ad limbum cinereus; ad cardines albidus; micis nigris, intus albus, in limbo purpureus.
   b. Flammeus ſuper albo, claviculis intenſe rubris.
   c. Albus, nigromaculatus. *Rumph. Tab.* XLIV. *lit.* B.
3. Pecten tenuis; **de Weſtindiſche of Baſtaard bonte Mantel**/ aurium altera majori diducta; ſtriis ſubtilibus ſquamatis. Eorum ſunt Caſtanei; Cinerei minores maculis nigris; Albi; Rubri; Citrei, plicis elatioribus, *rariſſimi;* Aurantii; Cinnabarini; Purpurei; vid. *Rumph. p.* 141. *n.* III. & *Tab.* XLIV. *lit.* C.; item *Liſt. Tab.* 168. *f.* 5. Pecten Jamaicenſis ſtriis lævibus *Petiv. mem.* 1708. *p.* 221. *n°.* 1. *Sloane p.* 256. *Tab.* 241. *f.* 12. 13.
4. Pallium minus. Bia Sabander. **De kleine of gewolkte bonte Mantel.** Sabander Scallop; ſtriis paucioribus ad modum plicarum vaſtis ac turgidis, nigraque, inſtar piſcis Sabander, unda pictis. *Rumph. Tab.* XLIV. *lit.* O.
5. Pecten Corallinus, ingens; concha altera in plicis latis undoſe rugoſa, altera in plicis ſimilibus verrucoſa. **De Koraal-doublet**/ *Belg.*
   a. Purpureus, ex albo cinereus. *Rumph. T.* XLVIII. *n.* 7. 8.
   b. Citreus flammis albis. *Id. p.* 160.
6. Pecten tenuis ſubrufus, maculoſus, circiter 20. ſtriis majoribus, ac lævibus donatus. *Liſt. p.* 185. *de Cochl.* Vix binis digitis per diametrum æqualis; ſtriarum interſtitia ipſa ſtriata & rugoſa, prout & auriculæ fere æquales. Color rubeus, nubeculis albis per modum marmoris variegatus.
7. Pecten minimus, anguſtior, inæqualis fere & aſper, ſinu ad cardinem cylindraceo, creberrimis minutiſſimisque ſtriis donatus, *Liſt. de Cochl. p.* 186. Teſta irregularis & ſinuoſa, non ſemper æqualiter craſſa & ſcabra; coloris fuſci, nunc albi nunc ſubcrocei.
8. Aquitanicus, auriculas habens æquales; ſtriis minutis, ſæpe monotes (*a*); multicolor. *Bonann. n.* 5.
9. Depreſſus, auriculis a cæteris differentibus, i. e. per modum val-

(*a*) *i. e. unam auriculam habens.*

valvulæ longius a cardine propendentibus; colore luteus, nunc albus, nunc thalaſſinus, nigricans & ſanguineus. *Bon. n. 6.*

10. Citreum maturum, a colore; denſe ſtriatum ſuper plicis, auricula majore clathrata; altera minima, lævi; figuræ longioris. *Bonann. n. 7.*

11. Fimbriatus, quinque tantum plicis elatus; auriculis inæqualibus; colore albus ſuper terreo, circa oram frequentibus rimulis ſignatus. *Bonann. n. 9.*

12. Faſciatus; æqualiter auritus; verſus umbonem plicatus.

13. Inter plicas læves ſtriatus, faſciatus; æqualiter auritus. *Bonann. n.* 11. Per medium duæ faſciæ. Icon exſtat in Tab. Noſtra IX. n. 29.

14. Maculatus, margine rotundo, auribus inæqualibus, magnis, ſtriatis, dorſo inter ſex plicas valde planas pariter denſe & ſubtiliter ſtriato; maculæ ſuper flavo candidæ & cruentatæ. *Bonann. n.* 12. **Wy-taſch** *Belg.*

15. Πολύζον@, minutiſſime ſuper plicis ſtriatus, coloris onychini, ductis faſciis concentricis, punctatis, varii coloris. *Bonann. n.* 13.

16. Circulariter per plicas maculatus; ſtrigibus rugoſis; teſta lucida, notulis plicarum flavis & roſeis; auribus æqualibus. *Bonann. n.* 14.

17. Longus, denſiſſime ſtriatus, fere monotes, i. e. unica auricula, nunc uni-nunc multi-color. *Bon. n.* 15. **Konings Mantel** *Belg.*

18. Roſeus, quinque ſtriis albis, irregularibus. *Bonann. n. 16.*

19. Magnus, ſubrufus, variegatus, 16. plicis planis, ſtriatis, canaliculis lævioribus. *Liſt. Tab.* 165. *&* 166. *f.* 2. 3. Pecten mediterraneus major, coſtis alte ſtriatis; *Petiv.* Caſſa veneta, *Italis; Bonann. p.* 98. *n.* 3. 4.

20. Pecten omnium longe maximus; minus cavus; octo vel decem ſtriis donatus, canaliculis profundis. *Liſt. Tab.* 167. *f.* 4. Minori alicui orbi ſimilis & æqualis, ſtrias habens aſperas in plicis & ſulcis latis; circa limbum eſt undoſe rugoſus.

21. Pecten ſtriis demiſſis creberrimis inter omnes reliquos, a circumferentia vix in mediam teſtam excurrentibus, quaſi gibboſam. *Liſt. Tab.* 168. *a.* auriculis replicatis; æqualibus.

22. Rotundus, auribus teretibus, ſeu pecten minor variegatus per ſtrias altas & aſperas; Ind. Orient. *Liſt. Tab.* 169. *f.* 6.

23. Bipecten; ſive pecten minor, ternis quaternisve plicis minus ex-

extantibus hiulcus; circa marginem quaſi duplicatus. *Liſt.* *Tab.* 171. *f.* 8. An Spondulus variegatus, ſtriatus margine digitata. *Morton. N. H. N. p.* 200. *n.* 44.? *Sloane It. Jam. p.* 257.

24. Minor ex croceo variegatus, aſper & fere ſinuoſus ac inæqualis, leviter & admodum crebro ſtriatus. *Liſt. Tab.* 172. *f.* 9.

25. Duplicatus auribus inæqualibus, plicis latis ſtriatus; *Liſt. Tab.* 174. *f.* 11.

26. Oblongus, inæqualiter auritus, plicis latis ſtriatis. *Liſt. Tab.* 175. *f.* 12.

27. Albus, muricatus, inæqualiter auritus. *Liſt. Tab.* 178. *f.* 15.

28. Subrufus, inæqualiter auritus, ſtriis 24. rugoſis. *Liſt. Tab.* 180. *f.* 17. nonnunquam circa marginem imbricatus; *Idem de Cochleis p.* 185. *Morton p.* 200. *n.* 2. *Tab.* 4. *f.* 1. *Sloane p.* 256. *Liſt. T.* 181. *f.* 18.

29. Rotundior, auribus inæqualibus, illis & plicis ſimpliciter ſtriatis. *Liſt. Tab.* 182. *f.* 19.

30. Pectén minor, æqualiter auritus, per plicas ſtriatas dentatus. *Liſt. Tab.* 183. *f.* 20.

31. Variegatus, inæqualiter auritus, ſtriis circiter octodecim. *Liſt. Tab.* 179. *f.* 16. vid. *Sloane p.* 256.

32. Alius per plicas dentatus, raris & latioribus ſtrigibus variegatus, inæqualiter auritus. *Liſt. Tab.* 184. *f.* 21.

33. In vertice & medio circinatus, ad latus ſaltem dentatus; ſtriis reliquis lævibus. *Liſt. Tab.* 185. *f.* 22.

34. Ex croceo variegatus, parvus, tenuiter admodum ſtriatus, alternis fere ſtriis paulo minoribus. *Liſt. Tab.* 189. *f.* 23. vid. *Sloane l. c.* Eſt pectunculus, altera aure carens.

35. Pecten major, ruber, plicis decem ſtriatis, bullatis & inæqualibus. *Liſt. Tab.* 186. *f.* 24.

36. Pecten plicis dentatis, ſulcis rugoſis, auribus inæqualibus, pari modo ſtriatis & exaſperatis. *Liſt. Tab.* 187. *f.* 25.

37. Compreſſus, decem plicis villoſe ſtriatis; auribus inæqualibus; altera imbricata, altera ſtriata. *Liſt. T.* 188. *f.* 26.

38. Pectines mediocres, lati & rotundi; auribus inæqualibus dentatis, variegati; circiter 20. plicis tenuibus. *Liſt. Tab.* 190. 191. & 192.

39. Pecten in medio ſtriis circiter quinque majoribus, inæqualiter auritus. Undulatus *Liſt. Tab.* 175. *fig. minima.*

40. Pecten ſtriatus, maculatus & raro undulatus, altera aure perexigua; *Liſt. Tab.* 175. *fig. major.*

41. Pecten, auribus ſtriatis; ſtriis æqualiter decurrentibus. *Liſt. Tab.* 170. *f.* 7.

GENUS II.

AMUSIUM.

§. 342. Eſt DICONCHA utrinque fere plana, exacte rotunda, margine acuto; læviſſima; valva inferiore tota lactea, ſuperiore hepatica; ex cardine utrinque æqualiter aurito inſtar horologii horizontalis, ſubtilibus coſtis interne radians. Intus enim habet utraque concha coſtas rectas canaliculatas, adverſo lumine agnoſcendas. Teſta olim inter pretioſiſſimas numerata.

§. 343. *Synon.* Terbang, ſeu **vliegende Schulp**/ quia celerrimo quaſi volatu ſe in aquis ſubducit piſcatoribus. *Rumph. p.* 144. **De Compas-Schulp of Maan-Doublet** *Belg.*

§. 344. SPEC. I. Indica, ſeu genuina; jam deſcripta; *Rumph. Tab.* XLV. *lit.* A. B. *Bonann. n.* 354. Iconem oſtendit Tab. Noſtra IX. n. 30.

GENUS III.

PSEUD-AMUSIUM.

§. 345. Hoc nomine dicimus DICONCHAS auritas planas, Pectinibus læviores nec carminatas nec ſulcatas, ſed ad ſummum ſubtiliſſimis lineis radiantes. In lithologicis (& circa Gedanum) occurrunt ſingularia talia ſpecimina, ab Amuſio genuino non differentia, niſi quod coſtis canaliculatis careant.

§. 346. SPEC. I. Pecten lævis, variegatus, admodum planus, margine quodammodo irregulari. *Liſt. Tab.* 173. *f.* 10. Figuram vide in Tab. Noſtra IX. n. 31.

GENUS IV.

CTENOIDES.

§. 347. Hoc nomen damus DICONCHIS, quæ a Pectinibus corpore irregulari differunt, auribus & ſtriis conveniunt cum illis.

§. 348. Species:

1. Pecten albus, anguſtus; ſtriis crebris, tenuibus & imbricatis exaſperatis. *Liſt. Tab.* 176. *f.* 13. Icon exſtat in Tab. Noſtra IX. n. 32. & 33. Pecten albus minor ſquamoſus, *Petiv.* 1708. *p.* 221. *n.* 4. *Sloane p.* 256.
2. Rhomboides albus, ſtriatus; ad Chamam pectinatam monotem accedens. *Liſt. Tab.* 177. *f.* 14.

GENUS V.

RADULA.

§. 349. Eſt quaſi Pecten dimidius, in latere auritus in longiore recto inſtar Chameleæ ſinuatus; ſtriæ ſunt ſquamulis exſertis aſperæ; teſta glaciei inſtar pellucida; unde Belgis dicitur **Ys-Doublet**, atque etiam **Rasp-Doublet**. Figuram vide in Tab. Noſtra IX. n. 34.

§. 350. Species:

1. *Rumphiana Tab.* XLIV. *lit.* D. jam deſcripta.
2. Canaliculata, *Bonann. n.* 4. candida, in ſtriis ſquamata circa marginem; vertice quaſi triangulari.

GENUS VI.

VOLA.

§. 351. Valva altera valde concava, inſtar Volæ, altera plana, plicis ad cardinem complanatis; vertice producto & leviter utrinque aurito.

§. 352. Spec. I. Indica; foris caſtanea, intus candida. *Bonann. n.* 87. Figuram oſtendit Tab. Noſtra IX. n. 35.

GENUS VII.

TRIQUETRA.

§. 353. Eſt Tellina ad cardines utrinque labia, auricularum inſtar, producens, ut Conchæ fere triangulares videantur.

§. 354. Spec. I. Pectunculus ſubviridis, Triquetrus *Liſteri* ex muſeo Oxonienſi, *Tab.* 160. *f.* 16. Icon exſtat in Tab. Noſtra IX. n. 36.

GE-

GENUS VIII.

SPONDYLUS.

§. 355. Ex *Listeri* autoritate dicimus Spondylos Diconchas crassas, auribus & figura, sed irregulari, Pectinibus similes; quidni Ostreis similes?

§. 356. Spec. I. Lævis

Aldrovandi, gravis & lævis, cardinibus per Gomphosin junctis; *List. Tab.* 207. *f.* 41.

Spec. II. Striatus

1. Cinereus; irregulariter striatus, bullatis disotis pyxidibus dentatus. *List. Tab.* 208. *f.* 42.
2. Spondylus crassus, minimus, albus, striis vel fasciis extantibus imbricatus. *Sloane p.* 255. *Tab.* 241. *f.* 10. 11.

Spec. III. Muricatus

1. Ruber *Listeri*, muricatus. *Tab.* 206. *f.* 40. *Sloane p.* 255. Figuram exhibet Tab. Nostra IX. n. 37.
2. Minor, subruber, tenuis, imbricatus, apice distorto, cavitate interiore auriculam referens. *Sloane ib. T.* 241. *f.* 4. 5. 6. 7.
3. Spondylus major, crassissimus, scaber, angustus; e cinereo subruber, apice distorto, cavitate interna auriculam referens. *Sloane ib. f.* 8. 9.

Spec. IV. Rostratus.

1. Pectunculus subviridis, crassissimus, rostratus. *List. Tab.* 158. *f.* 13.

GENUS IX.

MYTULO-PECTUNCULUS.

§. 357. Musculus auritus, hoc nomine primo a Fabio Columna est nominatus, cujus autoritatem sequimur.

§. 258. Spec. I. Berberoides rarior *Fab. Col.* Jamaic. *List. Tab.* 224. *f.* 59. vid. Dn. *Hans Sloane* II. *p.* 262. qui erronee *Listeri* testas *Tab.* 223. 224. *f.* 57. & 58. pro Mytulo-pectunculis agnovit, itemque falso Aviculam *Rumphii* & Concham tenuis testæ *Bonanni* simul allegavit. Iconem vide in Tab. Nostra IX. n. 38.

CLAS-

CLASSIS VI.

DICONCHA CORDIFORMIS.

§. 359. Sunt, quæ duplicis valvæ curvatura præcipua, verticibus nutantibus, cordis figuram exprimunt, per concharum lateralem conjunctionem inspectæ.

GENUS I.

HEMICARDIA.

§. 360. Dicitur DICONCHA plana, minimum inæqualiter convexa, cordiformis, sutura perpendiculari divisa.

§. 361. SPECIES:

1. Cardissa simplex. **Venus Hertje**; Bia hari. Diconcha tenuis striata, striis in cordis figuram concurrentibus. *Rumph. p.* 132. *n.* VI.
   - a. Convexo convexa, sed inæqualiter, margine dentato, coloris albidi. *Bonann. n.* 374.
   - b. Fimbriato margine; candidissima; *Mus. nost.*
   - c. Convexo convexa, micis rubris testam commendantibus; raro citrea, margine dentato. *List. Tab.* 318. *f.* 155.
   - d. Margine simplici, rugosa, costis lævibus; Concha relata a *Listero* cordis figuram aliquantulum depressi referens, coloris gypsei. *Bonann. n.* 49. *Rumph. Tab.* XLII. *lit.* E.
   - e. Margine lævi ex Ind. Orient. *List. Tab.* 319. *f.* 156. Figuram vide in Tab. Nostra X. n. 39. Eadem ex situ inverso aliam faciem præbens. *List. Tab.* 370. *f.* 157.
2. Cardissa duplex. **Het dubbelde Venus-Hertje**; in parte planiore subtilius & rarius, in convexiore crassius & asperius striata. Olim si habebat maculas rubras, 60. Aureis vendita; jam communior, attamen cara. *Rumph. Tab.* XLIV. *lit.* H.
3. Fragum album; **de witte of geele Aardbei-doublet**; pollicem latum, striis asperis ex squamulis. Color flavidus. *Rumph. Tab.* XLIV. *lit.* G. Est Cardissæ duplici figura, sed non signatura, similis.

GENUS II.

ISOCARDIA.

§. 362. Isocardiæ nobis dicendæ veniunt Diconchæ gibboſæ, ſeu utrinque convexæ, quæ cardinibus nutantibus utrinque cordis figuram ad ſenſum æqualem efformant.

§. 363. Spec. I. Striata:

1. Pectunculus vulgaris. *Mal.* Bia Cucuran, i. e. Lima; *Luſitanis:* Brigigoins; *Chinenſ:* Ham. Teſta globoſa, ſtriis per dorſum lævibus ad limbum dentatis & ſquamatis, cardine inſtar pectinum ſimplici ligamento cohærente; coloris eſt albi, leviter ex nigro micantis, intus citrei. *Rumph. p.* 142. *n.* V. *Tab.* XLIV. *lit.* E.
2. Concha venerea duplex; **de geribde Venus-Doublet**; raro integra & utraque valva congruens. Teſta eburnea transparens ſuper ſuperficie rugoſa plicas concavo convexas in murices acutos protendit. Conjunctio fit per ginglymum totius lateris. *Rumph. Tab.* XLVIII. *n. 6. Tab. Col. de Purp. C.* XVII. Concha exotica, margine in mucronem emiſſa, *Liſt. Tab.* 327. *f.* 164.
3. Fragum a colore & aſperitate. **Roode en witte Aardbey-Doublet.** *Mal.* Cacura mera; ſtriis denſis, claviculis aſperis per ginglymum articulatum.
   - a. Denſe ſtriatum, rubro maculatum & claviculis aſperum. *Schynvoetii ad Rumph. Tab.* XLVIII. *n.* 9.
   - b. Maſſilianum, per limbum ſaltem aliquot ſeriebus longius aculeatum. *Bonann. n.* 96.
   - c. Perſicum, ſtriis craſſis, ſquamatis, totum aſperum, intus roſaceum. *Bonann. n.* 95. Pectunculus craſſus ſtriis imbricatis. *Liſt. Tab.* 323. *f.* 160. **De Carthageenſche Nagel-Doublet.**
   - d. Sriis latioribus imbricatum. *Schynvoetii ad Rumph. Tab.* XLVIII. *n.* 11.
   - e. Adriaticum, ſubrotundum, ſtriis diſtantioribus, aculeis, plumularum inſtar, criſpatis, colore oſſeo, vel puniceo. *Bonann. n.* 97.
   - f. Plicis magnis, aculeis rubris, ſed raris, per totam exteriorem ſuperficiem. *Bonann. n.* 375.

g. Mi-

g. Minus concavum: Pectunculus maximus. *Lift. de Cochl. p.* 187. pluribus munitioribus & parum eminentibus ftriis donatum, roftro acuto, minusque incurvato. Tefta valida, ponderofa. Articulatio fit per Gomphofin. Color albidus.

h. Pectunculus echinatus. *Lift. p.* 188. *de Cochl.* Concha echinata *Rondel. Gesn. Aldrov.* Utraque tefta æqualis & valde concava, modice craffa. Foris circiter 20. ftriæ, planæ, aculeatæ, eminent. Striges rugofæ funt; margines invicem finubus congruunt. Color albidus, intus candidus. *Bonann. n.* 90. *Lift. Tab.* 324. *f.* 161. Icon exftat in Tab. Noftra X. n. 40.

i. Albidus rotundus; pectunculus vulgaris; circiter 26. ftriis majufculis, planioribus, ad verticem lævibus, verfus marginem rugofis, fere imbricatis. Edulis eft, & ex arenofis legitur littoribus.

k. Corallina concha feu Pictorum *Bonann. n.* 18. quia pars anterior trita purpuram fubminiftrat. Intus lævis & nitida; extus tuberculis inæqualiter fuper ftriis elatioribus afpera.

l. Stella; intus per limbum denticulata, foris circinata; in limbo ftriata; circa cardines conferti vertices colore albo ftellam magnam oftendunt. *Bonann. n.* 62.

m. Concha Gaditana, minutis dentibus in circuitu interiore afpera. Colorum varietate & eleganti mixtura valde fpectabilis; phrygiæ enim quafi zonæ rugofæ per ftrias undofe ducuntur. *Bonann. n.* 63.

4. Nux; pilofa Tarentinorum. Tefta admodum craffa & firma, dentibus trigonis exafperata; ad cardinem duplices dentium feries ordinatæ; figuræ cæterum globofæ, tegitur cute holoferico villofo fimili. Meer-Nuß. Zee-Noot *Belg.*

a. Ex rufo nigricans, ad cardinem rubens, in concavo ex albo nigrefcens, præcipue ad oram, ubi colorem linearem oftendit. *Bonann. n.* 80.

b. Nux maris Tarentini, ftriis fpiffis & rotundatis, colore albo, fulvis & rufis maculis notato. *Bonanni n.* 98.

c. Nuces maris Africani; intus candidæ, foris flavidæ; ftrias habent zonis diverfimode flavefcentibus & caftaneis fafciatas. *Bonann. n.* 100.

d. Pectunculus polyleptoginglymus, rotundus, maculatus, ftriis rarioribus. *Lift. Tab.* 239. *f.* 73.

e. Subrufus, paululum ſinuoſus, denſe & leviter ſtriatus. *Liſt. Tab.* 245. *f.* 76. *Sloane It. Jam. p.* 259.
f. Vertice acutiore, rugoſe ſtriatus. *Liſt. Tab.* 243. *f.* 74.
g. Pectunculus ruber bifariam ſtriatus. *Liſt. Tab.* 314. *f.* 150. videntur faſciæ concentricæ detritæ, ſub quibus ſtriæ longitudinales latuerunt.
h. Pectunculus tenuis, ſtriis acutis rarioribus, muricatis; *Liſt. Tab.* 325. *f.* 162.
i. Subluteus, priori major, circa limbum alterius ſolum lateris imbricatus. *Liſt. Tab.* 326. *f.* 163.
k. Pectunculus orbicularis, quaſi duplicatus, ex altero latere prælongis latisque dentibus conſpicuus. *Liſt. Tab.* 330. *f.* 167.

§. 364. SPEC. II. Lævis:
1. Bucardia
a. Conſuta. **De dubbelde Zots-kap Schulp.** Teſta cordiformis, per ſuturam notabilem juncta, mucronata, verticibus aduncis & velut intortis apicem ex media ſutura intercipientibus. *Rumph. Tab.* XLVIII. *n.* 10.
b. Dalmatica, quia in profundiſſimis Adriatici maris partibus ſtabulatur. Teſta tenuis, friabilis, intus eburnea, in convexo cute tecta, cujus color ſubrufus; ad cardines & ad marginem diluitur in rubiginoſum. Concha globoſa magna; verticibus aduncis. *Bonann. n.* 88. *Liſt. Tab.* 275. *f.* 111. **Oſſen-hert** *Belg.*
c. Muſculus exiguus, piſi magnitudine, rotundus, ſubflavus, ipſis valvarum oris albidis. *Liſt. de Cochl. p.* 150. Teſta lævis, tenuis, pellucida, quaſi cornea, figuræ ſubrotundæ; junctura gomphoſis.
d. Concha, quaſi perfecte rotundata, in omnibus partibus lævis & nitida, niſi in extrema margine minutiſſimis dentibus aſpera, coloris pulli; ubi teſtæ junguntur, color fulvus, nigro paulatim dilutus. Aſſem mole æquat. *Bonann. n.* 33. **Navel-hoorntje** *Belg.*
e. Conchula rotunda, in convexo eburnea, in concavo margaritica, circa marginem denticulis criſpa, frequens in littore Adriatico. *Bonann. n.* 34.
f. Concha marmorata, fulvis ſerpentibus, craſſa, candida, intus denticulata. *Bonanni n.* 60.

2. Ca-

2. Camadia

a. De Luna Tarentinorum, quia in plenilunio impinguatur: testa crassa, alba, furvis zonis cincta; in margine interiore dentata. *Bonann. n. 99.*

b. Corculum pellucidum; extra aureo diluto maculatum, intermixtis maculis fulvis ad sanguinem inclinantibus. *Bonanni n.* 397.

c. Punctata rufis maculis, exigua. *List. Tab.* 239. *f.* 81. Figuram ostendit Tab. Nostra X. n. 41.

§. 365. Spec. III. Rugosa:

1. Concha globosa, profundis & densis sulcis circa verticem, paulo declinantem, parallelis. Coloris lutei; ex mari medit. *Bonann. n.* 76. Navel-Schelp *Belg.*
2. Circinata; sive pectunculus subviridis, parvus, subglobosus *List. Tab.* 159. *f.* 14.
3. Perpusilla rostrata, virginiana; *List. Tab.* 159. *f.* 15.
4. Crassiuscula, albida, circinata, in rectum expansa, *List. Tab.* 253. *f.* 87. Icon exstat in Tab. Nostra X. n. 42.
5. Lata, plana, tenuis, albida, acuti verticis. *List. Tab.* 253. *f.* 88.
6. Admodum profunde circinata; extra albida, intus subaurea. *List. Tab.* 260. *f.* 96. Jamaic.

GENUS III.

ANOMALOCARDIA.

§. 366. Anomalocardias vocamus Diconchas conniventes, quæ per commissuras inspectæ cor irregulare huc illuc productum exhibent.

§. 367. Spec. I. Effusæ

1. Pecten virgineus, a menstruo, quod, Virginum instar, stillat. Bia Anadara. Bastaart Ark *Belg.* Testa crassa, dentata, latere altero effuso; sine ginglymo; mediante membrana juncta; striis planis & latis, sulcis angustis, coloris pallide albi; salsilagine obducta. *Rumph. Tab.* XLIV. *lit.* I. an, *List. Tab.* 236. *f.* 70.? vid. infra *num.* 5. *lit.* C.
2. Pecten granosus; testa tenuis, plicis elatis, circulariter sulcatis. *Rumph. Tab.* XLIV. *lit.* K.

3. **Billetjes**/ diconcha connivens, convexa, umbone adunco.
a. In alterum latus acute effuſa, per longum & transverſum ſtriata; coloris fuſco cinerei; *Muſ. Klein.*
b. Planior, in altero margine 4. vel 6. ſquamis aſpera. *Rumph. Tab.* XLIV. *lit.* M.
4. Pecten bullatus. Bia ſileos. Teſta tenuis; ex fuſco flava; paucis micis parum ſtriata, membrana cincta; intus rubra, valde concava. *Rumph. Tab.* XLIX. *lit.* N.
5. Concha πολυλεπτογίγγλυμος.
a. *Fabii Col. de Purp. C.* XI. inter Cardines longo latere conſertis denticulis velut conſuta; cervice dependente; denſe ſtriata; quaſi imbricata; in limbo interno dentes congrui. *Bonann. n.* 73.
b. Alia, ſtriis externis, raris, acute eminentibus & aſperis, interne capillaceis. *Liſt. Tab.* 234. *f.* 68. Figuram vide in Tab. Noſtra X. n. 43. & 44.
c. Alia fere ſemicircularis, alba, craſſa, profunde ſulcata, edulis, margine irregulariter undoſo. *Liſt. Tbb.* 236. *f.* 70. Pectunculus major polyginglymus, hirſutus; *Sloane p.* 257. *Tab.* 241. *f.* 14. 15. An pecten virgineus *Rumphii?* ſupra *n°.* I.
d. Alia, exigua, alba, admodum tenuiter ſtriata. *Liſt. Tab.* 235. *f.* 69. Pectunculus minor polyginglymus, albus, lævis, vertice ad latus diſtorto, intus argenteus, ſplendens; *Sloane p.* 258. An, Pectunculus exiguus, albus, tenuiter ſtriatus, gibboſior. Ejusdem *p.* 259.?
e. Orientalis; roſtro, ſive vertice tenuiore, ſtriis admodum dentatis. *Liſt. Tab.* 244. *f.* 75.
f. Muricatus ſuper plicis latis & ſtriatis. *Liſt. Tab.* 241. *f.* 78. Iconem oſtendit Tab. Noſtra X. n. 45. & 46.
g. Pectunculus ſtriis planis & dentatis. *Liſt. Tab.* 242. *f.* 79.
6. Concha ſtriis ſerratis denſis, ſtrigibus lævibus; vertice obtuſo, inæqualiter, per gibbum diffuſo; margine fere circulari. *Bonann. n.* 72.
7. Pyrum, dicitur a figura; in margine enim rotunda, ad verticem incurve producta eſt. Striæ ſunt denſæ, ſubtiles, aliquoties per dorſum ſectæ lineis fulvis, undoſis. Color albus, circa centrum citreus & ſubviridis. Indicum. *Bonann. n.* 89.

8. Ar-

8. Archipelagus, ſeu concha indica prodigioſa viſu. Nam ſinuoſis rugis criſpas maris undas exprimit. *Bonann. n.* 91.
9. Pyrum pictum. Concha pyriformis, ſed in altero ſinu labia nonnihil expandens; ſulcis denſis, ſtriis diverſo colore velut acu pictis. *Bonann. n.* 92.
10. Concha intricata; maris Atlantici; ſulcis duplicatis & quaſi tricis capillorum contextis; coloris ſubflavi, in ſtriis rufeſcentis. Zonis inſuper pulcherrimis fulvis, heluacibus & rubeſcentibus, in limbo evanidis; figura oblique rotunda. *Bonann. n.* 93.
11. Labiata, quia in altero latere, rotundo oppoſito, ex vertice obtuſo labium, inſtar valvulæ producit; concha ſtriata, umbone roſtrato, colore venoſo, terreis maculis diſtincto. *Bonann. n.* 94.
12. Concha adunca a vertice, altero latere parum producta, plicis planis & transverſim crenatis. *Bonann. n.* 395.
13. Pectunculus polyleptoginglymus, denſe ſtriatus, margine fere inæquali & ſinuoſo. *Liſt. Tab.* 229. *f.* 64. *Sloane p.* 258. *Tab.* 241. *f.* 17.
14. Pectunculus e fuſco rufeſcens admodum denſe ſtriatus. *Liſt. Tab.* 231. *f.* 65. *Tab.* 232. *f.* 66. *Sloane ib. p.* 258.
15. Pectunculus ovalis, denſe, profunde & dentatim ſtriatus, in margine interiore dentes ſunt largiores circa cardines polyginglymos. *Liſt. Tab.* 237. *f.* 71. *Sloane ibid.*
16. Pectunculus gravis, raro vel minus profunde ſulcatus, ex fuſco virideſcens, articulationibus laminatis. *Liſt.* 238. *f.* 72.
17. Pectunculus maximus ſubfuſcus, leviter ſulcatus, margine interiore dentato. *Liſt. Tab.* 240. *f.* 77.
18. Rhomboides, ſtriis imbricatis; *Liſt. Tab.* 315. *f.* 151. *Sloane p.* 259.
19. Citrinus, priori ſimilis, denſius imbricatus, roſtro lævi. *Liſt. Tab.* 315. *f.* 152.
20. Fragum abſciſſum, ſeu pectunculus ſubrufus, ſtriis craſſis. *Liſt. Tab.* 316. *f.* 153.
21. Pectunculus exiguus, anguloſus ſubfuſcus. *Liſt. Tab.* 317. *f.* 154. *Sloane p.* 259.
22. Pectunculus magnus, mediis ſtriis planis & muricatis; iisdemque ad latera utrinque bullatis. *Liſt. Tab.* 321. *f.* 158.
23. Tenuis, oblongus, modo ruber, modo citrinus; ſtriis nunc

ex

ex toto nunc ex parte muricatis. *Lift. Tab.* 322. *f.* 159. vid. *Sloane p.* 259. An pectunculus vulgaris *Rumphii?*

24. Pectunculus orbicularis, fuſcus, ſtriis mediis (*plicis latis latitudinaliter in medio*) muricatis (*acute dentatis*) *Liſt. Tab.* 324. *f.* 161. quem cum conchinata *Rondeletii* contulimus ſupra.

25. Pectunculus magnus orbicularis, maculatus, intus leviter ruſeſcens. *Liſt. Tab.* 328. *f.* 165.

26. Alius major, craſſis ſtriis, & veluti faſciatus ex rufo. *Liſt. Tab.* 329. *f.* 166.

27. Alius anguſtior, oblongus, rufeſcens, ſtriis imbricatis. *Liſt. Tab.* 331. *f.* 168.

28. Oblongus, ſubfuſcus, ſtriis leviter tantum inciſis. *Liſt. Tab.* 332. *f.* 169.

29. Capite minore, rotundiore & fere æquali margine, ſtriis rugoſis. *Liſt. Tab.* 334. *f.* 171.

30. Ex altera parte fuſcus & productior, capite ſeu roſtro majuſculo, ſtriis rugoſis. *Liſt. Tab.* 333. *f.* 170.

31. Tenuis, pellucidus, leviter purpuraſcens, denſe ſtriatus, in latum oblique expanſus, vertice obtuſo. *Liſt. Tab.* 342. *f.* 179.

32. Pectunculus fuſcus, ſtriis paululum flexuoſis eminentibus & aſperis; oblongus, vertice acuto. *Liſt. Tab.* 343. *f.* 180.

33. Exiguus ſubrufus, leviter cancellatus. *Liſt. Tab.* 344. *f.* 181.

34. Pectunculus oblique in latum expanſus, anguſtior, maculatus *Liſt. Tab.* 347. *f.* 184. alius *ib. f.* 184. latior magis.

35. Subfuſcus ex latere productus & pedi humano inferiori ſimilis. *Liſt. Tab.* 347. *f.* 185.

§. 368. Spec. II. Sinuoſa, circa cardines utrinque ad planitiem inſinuata.

1. Braſiliana, fere rotunda, lineis corrugata, utrinque in ſinu complanata, quorum anguſtior cordis figuram imitatur, diverſimode pingitur a violaceo colore; reliquæ partes fulvæ, circa antrum albeſcunt. *Bonann. n.* 345.

2. Tiburtina; ejusmodi lapidi ſimilis. *Bonann. n.* 380.

3. Circinata, ſeu pectunculus ſubviridis, craſſiſſimus roſtratus; *Liſt. Tab.* 158. *f.* 13.

4. Tellina magna, intus purpurea; extra ſtriis transverſalibus profundis & lamellatis circinata. *Liſt. Tab.* 377. *f.* 220.

S E-

SECTIONIS II.

CAPUT II.

DICONCHA INTERRUPTA.

§. 369. Interruptas dicimus Diconchas, quæ toto limbo ita non connivent, quin alicubi poſt plauſum aliquam relinquant aperturam.

CLASSIS I.

DICONCHA SULCATA.

§. 370. Sulcatas dicimus Diconchas, quæ ſua, per Ginglymum ſive Enarthroſin (*a*), conjunctione inter cardines ſulcum notabilem, non ſinum, formant.

(*a*) Die Eingliederung.

§. 371. Species:

1. Margaritica. Muſculus fluviatilis anguſtior, ex flavo virideſcens; validus, umbonibus acutis, valvarum cardinibus, velut pinnis, donatus. *Liſt. de Cochl. p.* 149. Valvæ craſſæ ſub cortice ſcabro margariticæ, qualis & interior teſta, niſi ſit ex argenteo cærulea. In ſenio, velut homo, ex calculis margariticis laborare dicitur communiter, quod non eſt hujus loci; conf. *Liſt. Tab.* 147. *f.* 2.
2. Fragilis; concha longa lataque in mediis cardinibus, cavitate quadam pyriformi inſignita. An chama glycimeris *Rondeletii?* Teſta valde fragilis, quatuor digitos longa, duos lata; plana, lævis; intus alba, extra flaveſcens, ſubfuſca membrana. *Liſt. de Cochl. p.* 170. Muſculus latus, maximus, & tenuiſſimus, e cæruleo virideſcens; ferus, paluſtris; *Liſt. Hiſt. Tab.* 156. *f.* 11.
3. Rhomboides, in medio cardine utrinque circiter tribus exiguis denticulis donata. *Liſt. de Cochl. p.* 171. Teſta modice craſſa, firma, extra rugoſa, alicubi quaſi ſubtiliſſime ſtriata; umbo exiguus acutusque conjungitur per ginglymum. Color albus, intus ex parte violaceus.

4. Plana fere & perfecte circinata, ampliſſima, alba intus, foris caſtanea, ligamento ſingulari juncta. *Bonann. n.* 19.
5. Craſſiſſima; muſculus niger, omnium craſſiſſimus; conchæ longæ ſpecies *Gesn. Aldrov. Liſt. Tab.* 149. *f.* 4. Icon exſtat in Tab. Noſtra X. n. 47.
6. Anguſta. Muſculus anguſtus, ſubflavus ſeu citrinus. *Liſt. Tab.* 147. *f.* 3.

CLASSIS II.

DICONCHA UMBILICATA.

§. 372. Diconchæ Umbilicatæ ſunt, quæ circa Cardines a latere habent foveolam inſtar umbilici magis minusve profundam (reliquo corpore Chamas æmulantes).

GENUS I.

CIRCOMPHALOS.

§. 373. Circomphalos a Κίρκος, circus, & ὄμφαλος, umbilicus. Eſt Diconcha umbilicata circinata.

§. 374. Species:

1. Nux maris *Jonii*, cortice rugoſo, coloris terrei. *Bon. n.* 39. **Geribt Poffertje** *Belg.*
2. Luſitanica; albo cortice tecta; quam ſubminius, citreus, purpureus & palearis color diſtinguunt. *Bonann. n.* 75. Valvæ circulariter & concentrice rugoſæ ſunt, vertex acutus & oblique incurvus.
3. Pectunculus maculoſus, faſciis rarioribus, exaſperatis. *Liſt. Tab.* 277. *f.* 114. An pectunculus, lunatus, americanus, faſciis alte ſtriatis. *Petiv. Gaz. Tab.* 25. *f.* 52.? Figuram exhibet Tab. Noſtra X. n. 48. & 49.
4. Orbicularis plana, rugoſa. *Liſt. Tab.* 281. *f.* 119. *Sloan. p.* 261.
5. Mauritanica, rotunda, alba. *Liſt. Tab.* 261. *f.* 97.
6. Alba creberrimis faſciis, acutis, exaſperata. *Liſt. Tab.* 289. *f.* 125.
7. Roſtrata, irregulariter expanſa; pectunculus variegatus, roſtratus, rugoſus. *Liſt. Tab.* 280. *f.* 117.

8. Pectun-

8. Pectunculus craſſiſſimus, faſciis ex latere bullatis. *Liſt. Tab.* 284. *f.* 122. maris medit. *Tab.* 285. *eod. num.* 122.
9. Tellina parva, ex rufo maculata, paululum cava; ſtriis faſciatis valde aſpera. *Liſt. Tab.* 396. *f.* 243. Icon exſtat in Tab. Noſtra X. n. 50.
10. Pectunculus variegatus Jamaic. *Liſt. Tab.* 286. *f.* 123.
11. Crebris faſciis, Jamaic. *Liſt. Tab.* 278. *f.* 115. *Sloan. p.* 260.
12. Toroides, ſive pectunculus variegatus, gravis faſciis latis ac pulvinatis. *Liſt. Tab.* 279. *f.* 116.
13. Ex rubro undata ſuper circulis denſis. *Liſt. Tab.* 291. *f.* 127.
14. Latiſſima albida, denſe circinata, admodum plana. *Liſt. Tab.* 288. *f.* 124.
15. An eadem minor? *Liſt. Tab.* 289. *f.* 125.
16. Roſtrata, faſciis capillaceis. *Liſt. Tab.* 290. *f.* 126.
17. Craſſa, denſe circinata, leviter ex rufo variegata. *Liſt. Tab.* 292. *f.* 128.
18. Subfuſca, ſubtiliſſime circinata. *Liſt. Tab.* 293. *f.* 129.
19. Acuta, in vertice denſe circinata. *Liſt. Tab.* 294. *f.* 130.
20. Lunata, minuta ex Anglia. *Liſt. Tab.* 295. *f.* 132.
21. Lunata ad verticem, major. *Liſt. Tab.* 295. *f.* 131.
22. Virgata, ſeu Tellina faſciata compactius ſubaurea. *Liſt. Tab.* 404. *f.* 249.
23. Literata. Tellina faſciata anguſtior, intus luteſcens. *Liſt. Tab.* 404. *f.* 248.
24. Muſculus tenuis, ſubruber, ex interna parte roſtro recurvo. *Liſt. Tab.* 157. *f.* 12.
25. Muſculus brevior, admodum craſſus, ex parte interna ſubroſeus, cardine inciſuris minutis exaſperato. *Liſt. T.* 150. *f.* 5.
26. Fuſcus anguſtior. *Liſt. Tab.* 151. *f.* 6.
27. Danubialis, ex flavo virideſcens, cardine dentato, medio dorſo leviter circinatus. *Liſt. Tab.* 146. *f.* 1.

GENUS II.

ACTINOBOLUS.

§. 375. ACTINOBOLOS, ſeu radios emittens dicitur DICONCHA UMBILICATA STRIATA.

§. 376. SPECIES:

1. Æquilatera, *Rumphio p.* 139. *Tab.* XLIII. *lit.* D. Chama pecti-

pectinata, plana, craſſa, ſtriis planis, incurvis, aliquoties circulariter ſulcatis. Intus eſt luteola, ad marginem rubra, ſtriis detritis fit ex albo leucophæa, læviſſima. **De Kam-Doublet** *Belg.*

2. Scabionata rotunda, plana, alba; ſtriis planis denſis transverſim circinatis, umbone exſerto. *Rumph. Tab.* XLIII. *lit.* E. **De geschobde Doublet** *Belg.*
3. Granoſa, fere perfecte rotunda, umbonata, plana, ſtriis granulatis ſeu aſperis quaſi imbricata. *Rumph. Tab.* XLIII. *lit.* H. **De gekorlde Doublet** *Belg.*
4. Striata, concentricis circulis aliquot ſtrias transeuntibus; parum excavata, & quaſi perfecte circino rotundata; tota albida; ab altero verticis latere per lineam rectam ad aliquod ſpatium transcurrit. *Bonanni n. 69.*
5. Pectunculus parvus, albidus. *Liſt. Tab.* 311. *f.* 147.
6. Bengalenſis, maculatus; majoribus ſtriis; *Liſt. Tab.* 345. *f.* 182. Plicæ ſunt latæ, rugoſæ, planæ; ſulci ſtriati; vertex acutus & lunatus.
7. Roſtratus; ſtriis aſperis & majoribus. *Liſt. Tab.* 346. *f.* 183. Figuram oſtendit Tab. Noſtra X. n. 51.

GENUS III.

OMPHALO-CLATHRUM.

§. 377. Dicitur DICONCHA UMBILICATA, CLATHRATA.

§. 378. SPECIES:

1. Bengalenſis, cancellatus, cardine croceo. *Liſt. Tab.* 336. a. *f.* 172. Icon exſtat in Tab. Noſtra X. n. 52.
2. Ex fuſco variegata & cancellata minor. *Liſt. T.* 336. b. *f.* 173.

CLASSIS III.

DICONCHA SINU PROFUNDO.

CHAMÆ.

§. 379. DICONCHAS SINUATAS dicimus, quæ labiis lateris longioris figurant ſinum venereum, magis minusve patentem. Græco nomine vocantur CHAMÆ (*a*).

(*a*) Cha-

(*a*) Chamæ *ſunt* Diconchæ ſinuoſæ; *vertice adunco; dorſo utrinque alto; limbo acuto, ſimplici; lateribus labiatis; quorum alterum ſinum venereum deorſum, alterum, ſive latus poſticum, umbilicum retrorſum, nonnunquam utrinque venereas figuras ex vertice deſcribunt.*

Pſeudo venereæ, *quæ utrinque ad latera compreſſa, ſchemata deſcribunt venerea; ita tamen, ut labia æqualiter concurrant, cum limbo acuto ad verticem usque, nullumque veſtigium nympharum relinquant. Breviter:* Sinus venerei umbratiles.

GENUS I.

CHAMÆTRACHÆA.

§. 380. CHAMÆ χάζω vel χάω hic dicitur Diconcha ſinuata craſſa, in maris fundo hians, vel ut loquitur *Plinius*, ad plauſum aperta; unde Batavis *Gapers* audiunt.

§. 381. CHAMÆTRACHÆA autem a τραχὺς, aſper, cognominata eſt Chama exochis variis aſpera.

§. 382. SPEC. I. Plicata. *Mal.* Bia garu. *Amboin.* Maêka. *Ternat.* Kima *Aliis* Morabo, Maniwo, Alibo. *Belg.* **Nagel-Schulpen/ Nagel-Doubletten. Klip-Koussen** vocantur etiam a quibusdam, ſed male, teſte *Rumphio*, quem vide *p.* 126.

1. Decumana ſeu Pelagia; Teſta ſemilunaris, ſalſilagine obducta, ad 5. pedes longa, dimidium pedem craſſa; ex lamellis conflata, gravans octo bajulos; plicis ſquamatis; ſquamis craſſis obtuſis; margo, cultri inſtar, acutus, ut navium funes ſecet. *Rumph. p.* 127. *Tab.* XLII. *lit.* A. Fiunt inde clypeoli Lunæ, cum teſtis nativis non confundendi; *Rumph. p.* 129. & 130.

2. Littoralis, mas; teſta ſemilunaris, longior, ſuper plicis 9. vel 10. ſquamas breves & denſas ordinans; ſinu patentiore. *Rumph. p.* 127.

3. Littoralis, femina; communiſſima, cujus teſta inter quinque plicas conicas, fluctuum inſtar, ex centro productas habet ſtriges concavo conicas, ſibi invicem in limbo inſinuatas, excepto latere altero, ubi ſinus longiuſculus, inſtar rimæ, hiat; ſquamæ plicarum ſunt unguiformes; color eſt ignave albus, intus eburneus; *Rumph. p.* 127.

T 3   4. Ro-

4. Rotunda, tenuior, ſquamis brevioribus, coloris nunc lutei pallentis nunc rubri flaveſcentis. In hac *Chamites* occurrit, ſive lapillus ignave perlatus, quaſi alabaſtrinus, inſtar Achatæ; *Rumph. p.* 128. Nonnunquam & alius *Chamites* apparet, qui digitalis audit, ſeu longior, in baſi convexa ruber, reliquo corpore albus. *Rumph. p.* 129. Pectunculus admodum tenuiter imbricatus. *Liſt. Tab.* 353. *f.* 190. Cui congener pectunculus ingens, raris imbricibus exaſperatus. *Liſt. Tab.* 351. *f.* 189. adde *Tabulam* 352. Concha imbricata, *Bonann. n.* 83.
5. Abſciſſa, eſt Diconcha, plicis ſquamoſis undata, altero latere plana, coloris ſubcinerei; generans *Chamitem* lenticularem, flaveſcentem; *Rumph. p.* 130. *Bonann. n.* 84. Concha marina marmorea imbricata. *Fab. Col. Liſt. Tab.* 354. *f.* 191. Figuram vide in Tab. Noſtra X. n. 53.
6. Obtuſa, palmam longa, rotunda, craſſa, convexa, plicis ſquamoſis; ſquamis brevibus; coloris cinerei, ſinu patentiore; margine luteo. *Rumph. Tab.* XLII. *lit.* B.
7. Lingua Tigrina, fera, ſquamoſa fuliginoſa. *Rumph. p.* 140. *n.* XII.
8. Ovalis, alba; inter profundos ſulcos plicas ſquamatas extendens, cortice lævi & fragili; ideoque raro integra; *Bonann. n.* 351.
9. Spondylus variegatus, ſtriatus; margine digitato. *Liſt. Tab.* 210. *f.* 44. Oſtrea minor ſulcata, oblonga, gibboſa, ambitu ſerrato. *Sloane It. Jam. p.* 262. *Tab.* 241. *f.* 20, 21. Spondylus barbadenſis, parvus, alte ſulcatus; *Petiv. Gaz. Tab.* 24. *n.* 12. Speckled Barbadoes, Ragoyſter *Ejusd. Cat. p.* 93. *n.* 571.
10. Pectunculus ſtriatus & muricatus parvus. *Liſt. T.* 355. *f.* 192.

§. 383. Spec. II. Striata:

1. Pes equinus. Bia Corourong. Paarde-Voetje / perſpective Voublet *Belg.* Teſta craſſo, plano, clauſo ſinu; ſtriis ad cordis figuram compoſitis; ſi ſinui inſiſtit Teſta, ungulam equinam plicatam, plicis ſtriatis & apicibus acutis aſperam præſentat; in margine pellucet; conjunctio fit per ſuturam latam. Color ſuper albo puniceus. Chamites incluſus nonnunquam eſt avellanæ æqualis. *Rumph. Tab.* XLII. *lit.* C. *Bonann. n.* 81, 82. *Liſt. Tab.* 350. *f.* 188.

2. Scherſje.

2. **Scherfje.** Testa parva, rotunda, complanata, crassa, per strias granulata.
   a. Languide alba, maculis in margine nigricantibus. *Mus. Klein.*
   b. Alba, similis grumo oryzæ coctæ. *Rumph. Tab.* XLII. *lit.* D.
   c. Pectinata; **wilde Scherfje**; exigua, rotunda, crasse striata, languide alba, maculis nigris. *Rnmph. p.* 132. *n.* V.
3. Cristata in singulis sulcis, coloris plumbei. *Bonann. n.* 336.
4. Pectunculus major variegatus profundo sinu. *List. Tab.* 349. *f.* 187.

GENUS II.

CHAMELÆA.

§. 384. Vox idem, quod CHAMA lævis sonat, labiis lateralibus in plano velut vulvam cum nymphis exprimens. *Batavis* **Gapers.**

§. 385. SPEC. I. Circinata, sive concentrice sulcata.

1. Optica, picturis fuscis confusis. vid. *List. Tab.* 254. *f.* 89. *Tab.* 255. *f.* 90. *Tab.* 259. *f.* 91. *Tab.* 257. *f.* 92, 93. *Tab.* 258. *f.* 94. *Tab.* 287. *f.* 123.
2. Chama literata, rotunda, umbone cardinum protenso; æqualiter expansa; plana; tenuis, super circinis nigris undis inscripta. *Rumph. Tab.* XLIII. *lit.* C. **De ronde Letter-Schulp of Bastaart Strik-Doublet** *Belg.* lituris quibusdam rufis eleganter exaratis; minor Pectunculus undatim pictus. *List. Tab.* 246. *f.* 80.
3. Favus; **Wafel-yser / Lip-Doublet** *Belg.*
   a. Crassa, alba, quadraticis cellulis per circulos exasperata, in latere brevi sinum profundum formans. Figuræ est convexæ, quodammodo parabolicæ. *Rumph. Tab.* XLIII. *lit.* F.
   b. Alia, seu pectunculus admodum crassus; an lapideus margine dense crenato. *List. Tab.* 341. *f.* 178.?
4. Lingua Tygerina, **Tygers-Tonge** / globosior; sinu altero rotundo, circinis obliquis, asperis; coloris rufi, ad marginem nigricans. *Rumph. p.* 140. *n.* XI. *Tab.* XLIII. *lit.* G.
5. Remies. *Mal.* Remis; diconcha plana, leviter umbonata, costulis planis circinata.
   a. Testa crassa, tres pollices fere rotunda. *Rumph Tab.* XLIII. *lit.* I.

b. Minor

b. Minor ungui æqualis. *Id. p.* 140.
c. Minima ex griſeo picta, ſuper circinis.
d. Craſſa, ſtriata, lutoſa, maculis paucis, nigris.

6. Bia matta doa; **Schulp met twee oogen**; fere elliptica, plana, micis ſubviridibus, vel fuliginoſis, ſive nigricantibus confuſis albo mixtis, circa cardines per duas aperturas, velut oculus. Aquam projiciunt in apprehenſuros. *Rumph. Tab.* XLIII. *lit.* A.

7. Teſtulæ, circulis granulatis, albæ & hepaticæ. *Rumph. Tab.* XLII. *lit.* O.

8. Toeda Baya; teſta elliptice acuta, circinatis ſtriis.
a. Craſſa, fuliginoſa, radiis albis interlabentibus, palmam lata. *Muſ. Klein.*
b. Minor, obſcurior, virgis albis. *Rumph. Tab.* XLIII. *lit.* K.

9. Luſitanica, fere rotunda, in ambitu ſerrata, coloris lactei *Bonann. n.* 45.

10. Trigona; foris alba cum quodam rubore, intus tota alba. *Bonann. n.* 50.

11. Concha rugata *Rondelet.* coloris terrei; rugæ ſunt concentricæ, vertex elatus; *Bonann. n.* 54.

12. Muſculus fluviatilis e fluvio Tameſi ad Batterſey. *Liſt. Tab.* 148. *f.* 2.

13. Chama glycimeris *Bellon.*, ingens, variegata ex rufo. *Liſt. Tab.* 247. *f.* 82.

14. Triquetra, ex flavo radiata. *Liſt. Tab.* 251. *f.* 85.

15. Pectunculus tenuis, leviter purpuraſcens, radiatus. *Liſt. Tab.* 264. *f.* 100.

16. Fuſcus, denſe faſciatus, eleganti quadam pictura undulata. *Liſt. Tab.* 282. *f.* 120. Icon exſtat in Tab. Noſtra X. n. 54.

17. Albus, admodum craſſus. *Liſt. Tab.* 305. *f.* 138. *Sloane p.* 261. ſimilis Quadranti *Rumphii*, muricibus carens.

18. Alius ſimilis Rhomboides, rarioribus faſciis aſper. *Liſt. Tab.* 308. *f.* 141.

19. Cuneiformis, ſubfuſca anguſtior, intus purpuraſcens, ambitu ſerrato. *Liſt. Tab.* 376. *f.* 217.

20. Tellina lata rugoſa. *Liſt. Tab.* 390. *f.* 229.

21. Albida, ex rubro radiata, anglica. *Liſt. Tab.* 385. *f.* 232.

22. Triangularis, albida, tenuis, faſciata. *Liſt. Tab.* 401. *f.* 244.

23. Triangularis, admodum craſſa. *Liſt. Tab.* 401. *f.* 245.

§. 386.

§. 386. Spec. II. Striata seu pectinata:

1. Optica, castanea, albis picturis paucis. *Rumph. pag.* 139. *n.* IV.
2. Clathrata; coloris plumbei ut plurimum, ex fulvo maculata. *Bonann. n.* 348.
3. Punto Francoise. Maculas habet undatim; sine certa inflexione, coloris aurei super osseo, nitente; circumferentiam fascia lata flava lineolis fulvis inæqualiter distincta ambit; intus candet sub nitore. *Bonann. n.* 398.
4. Tenuis, seu pectunculus lævis, aut certe admodum tenuiter striatus, margine dentato flavescens, & interdum purpurascens. *List. Tab.* 249. *f.* 83.
5. Pectunculus orientalis, ex rufo variegatus, striis crassiusculis, diversi centri. *List. Tab.* 312. *f.* 148.
6. Pectunculus ex rufo variegatus, striis tenuibus a vertice ad medium dorsum per circulares fascias concurrentibus. *List. Tab.* 310. *f.* 146.
7. Rufescens, striis ad marginem alicubi bullatis. *List. Tab.* 340. *f.* 177.
8. Alius, crassior, ex fusco variegatus, striis rugosis. *List. Tab.* 348. *f.* 186.
9. Diversimode striata, in latum expansa. *List. Tab.* 313. *f.* 149. conf. *Tab.* 346. *f.* 183.

§. 387. Spec. III. Lævis, siue circinis umbratilibus, tactu lævissimis:

1. Chama lævis, *Rumphii;* Chama nigra seu Concha Molæna *Athenæi.* **De gladde Gaper of Japansche Speel-Doublet** *Belg.* quasi quarta pars lentis convexo-convexæ, in utraque laterum conjunctione rugose plana, sed in altera semper nigricante, sinuata; extus varii coloris. Plinio Glycimeris, ut arbitratur *Rumphius.* Bia Letter & Bia Tenember Indis dicta.
   a. Glycimeris Amboinensis 3. digitorum.
   b. Chinensis, palmam longa. *Rumph. p.* 138. *n.* I. *Tab.* XLII. *lit.* G.
2. Chama lutaria, sive coaxans. **De Quakker** vel **Quaaker** *Belg.* Bia Cadock, a plausu sonoro ita dicta, subrotunda, palmaris, lævis, lutosi coloris. Latet in illa nonnunquam lapillus rotundus, argenteus, aliquando tuberculosus. *Rumph. Tab.* XLII. *lit.* H.
3. Chama virgata. Bia Baguala, testa fere rectangularis.

a. Tenuis, extus chalybea, radiis ſeu virgis obſcure flavis, ad cardinem concurrentibus, intus violacea. *Rumph. Tab.* XLII. *lit.* I.

b. Gravis, ſubfuſce radiata. *Liſt. Tab.* 268. *f.* 104.

4. Chama optica. **Perſpectieſje.** Concha ſubrotunda, in rectum expanſa, duos pollices lata; teſta craſſa, lævis.

a. Nigris macularum ordinibus domunculas, colles, & quid non? figurans. *Bonann. p.* 166. *n.* 376. *Liſt. Hiſt. Tab.* 259. *f.* 95.

b. Tentoriis faſciis picta, quibus apluſtra (*a*) inſident. *Rumph. Tab.* XLII. *lit.* K.

c. Duabus faſciis concentricis & ſubtilibus cincta, lineis anguloſe parallelis, furvis & ſanguineis. *Bonann. n.* 67.

d. Inter duas circinatas faſcias concentricas, maculis flammeis & velut minutiſſime ſquamatis diſcriminata. *Bonann. n.* 327.

5. Chama Anglicana prima. Concha craſſa, ex altera parte compreſſa, ex altera ſubrotunda, coloris albi. *Liſt. de Coch. p.* 173.

6. Chama Anglicana ſecunda. *Liſt. ib. p.* 174.

7. Chamula rubra; concha parva, ſubrotunda, ex parte interna rubens. Teſta tenuis. *Liſt. de Cochl. p.* 175.

8. Concha lævis *Rondelet.* magna, compreſſa, cinerea; circa oram rufa, rugoſa; umbone exiguo, acuto; articulata per gomphoſin. *Bonann. n.* 48.

9. Flammea; intus dentata, candida, lineis undoſis, ſubflavis belle inſcripta. *Bonann. n.* 61.

10. Virgata & faſciata, ſubtili & tereti teſta, in concavo cyanea, in convexo livida, zonis caſtaneis & ſubflavis. *Bonann. n.* 66.

11. Faſciata, præſtans & rara; teſta læviſſima, argentea veſte induta, faſciolis holoſericis nigris ſegmentata. *Bonann. n.* 85.

12. Quadrangularis, ſeu pectunculus ex flavo variegatus, rhomboides, ſive ima margine quaſi in angulum exeunte. *Liſt. Tab.* 250. *f.* 84.

13. Africana; triquetra; alba; intus ex viola purpuraſcens. *Liſt. Tab.* 252. *f.* 86.

14. Tenuis, albida, umbone rubeſcente. *Liſt. Tab.* 263. *f.* 99.

15. La-

(*a*) *Apluſtra*, **Scheeps-cieradien**/ Schiffs-zierahten.

15. Latissima, plana, intra & extra alba, Jamaicensis. *List. Tab.* 266. *f.* 102. *Tab.* 269. *f.* 105.
16. Maculata; Jamaic. maculæ sunt instar nubecularum dispersæ. *List. Tab.* 270. *f.* 106.
17. Magna, margine dense crenata, intus ex viola purpurascens. *List. Tab.* 271. *f.* 107.
18. Pectunculus maximus, subfuscus, valde gravis. *List. Tab.* 272. *f.* 108.
19. Alba, paulo planior, Jamaic. *List. Tab.* 273. *f.* 109.
20. Profunda; ad alterum humerum sinus longiusculus; Jamaic. *List. Tab.* 274. *f.* 110.

GENUS III.

QUADRANS.

§. 388. Est quasi quarta pars lentis circularis utrinque convexæ, in longiore latere sinum formans vulvæ similem; unde & Vulvaria dicitur. **Venus-Schulp.**

§. 389. Species:

1. Remies, Gargadja alba; margine sinus dentato. **De getande Venus-Doublet.** *Rumph. Tab.* XLII. *lit.* N. Icon exstat in Tab. Nostra X. n. 55.
2. Quadrans, **het Quadrantje** / *Rumphio* quasi quarta pars caseoli rotundi & compressi in latere plano; cordiformis & rufus, in dorso circulariter lamellatus, cinerei coloris. *List. Tab.* 307. *f.* 140. fasciis ad sinum muricatis.
3. Sulcis circularibus raris, utroque sinu circa mucronem dentato. *Rumph. Tab.* XLII. *lit.* F.
4. Vulvaria pilosa; circa sinum pinnulis longis aculeata, longitudinaliter striata, vel potius inter lamellas sulcata. **De Venus-Schulp met Hair.** *Rumph. Tab.* XLVIII. *n.* 4.
5. Plicata, **de gerimpelde oude Wyfs-Schulp** / *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XLVIII. *n.* 5.
6. Granulata, alba; micis puniceis; circa sinum pinnulis latis muricata. *Mus. Klein.*
7. Angulose per longum sulcata; plicis contentricis, castaneis fasciis velut constrictis; ad sinum pauci adunci aculei. *Bonanni n.* 86.

CLASSIS IV.

DICONCHA SINU PROMINULO.

TELLINA.

§. 390. Tellinas a conchis reliquis distinguimus per labia sinus in longiore conjunctionis latere prolapsa (*a*). Nomen antiquum sed vagum est; ut ut a πλέω, perficio, quia velocissime ejusmodi conchæ perficiuntur, etymon petas, tamen ex hoc criterio nemo Tellinas agnoscet. Ex collatione testarum hujus nominis aliam ex sinu differentiam addiscimus, hic per genera subordinata expositam.

(*a*) *Sive: sunt Diconchæ Sinuosæ, quarum labia prominula neglectis sinubus vel longiore vel breviore conjunctione leviter complicantur.*

GENUS I.

TELLINA CIRCINATA.

§. 391. Circinatas dicimus Tellinas, laxa denominatione, quæ lineas ducunt limbo parallelas.

§. 392. Spec. I. Ἄγραφος, rudis; sine inscriptione:

1. An virginiana seu Musculus brevior, fluviatilis, admodum crassus, ex interna parte subroseus, cardine incisuris minutis exasperato; *List. Tab.* 150. *f.* 5.? Est Tellina majuscula oblique in latum expansa; conf. *List. Tab.* 507. 154. & 155.
2. Virginiana II. seu Musculus fluviatilis fuscus, angustior, ex altera parte cuneatim protensus. *List. Tab.* 151. *f.* 6.
3. Pectunculus planus, albidus, intus leviter flavescens; cardinibus acute umbonatis. Jamaic. *List. Tab.* 265. *f.* 101. *Sloane It. Jam. p.* 259. 260. *List. Tab.* 267. *f.* 103.
4. Pectunculus ruber, crasse fasciatus & obscure virgatus. *List. Tab.* 306. *f.* 139.
5. Radiata lata i. e. per circulos subtiliter striata. *List. Tab.* 381. *f.* 224.
6. Tellina major, intus & extus purpurascens. *List. Tab.* 391. *f.* 230.

7. Tel-

7. Tellina ad umbonem extra maxime rubeſcens. *Liſt. T.* 397. *f.* 236. *Sloane p.* 264.
8. Pallide admodum rufeſcens, lata, ex altera parte ſinuoſa. *Liſt. Tab.* 395. *f.* 242. Figuram exhibet Tab. Noſtra X. n. 56.
9. Tellina ex rufo maculata, faſciisque exaſperata. *Liſt. Tab.* 394. *f.* 241.
10. Faſciata, ex rubro variegata, anglica, oblonga. *Liſt. Tab.* 403. *f.* 247.
11. Pectunculus craſſus, ex rufo variegatus. *Liſt. Tab.* 304. *f.* 145. Icon exſtat in Tab. Noſtra XI. n. 57.
12. Tellina maxima, latiſſima, ſubrubra circinata (non radiata) ad alterum latus ſinuoſa. *Liſt. Tab.* 387. *f.* 234.
13. Subalbida. *Liſt. Tab.* 388. *f.* 235. an ead. cum præced.?
14. Tellina a Madagaſcar. *Liſt. Tab.* 386. *f.* 233.

§. 393. Spec. II. Ἔγγραφος ſive literata. *Rumphio* dicitur Chama.

1. Oblonga; **Strik-Doublet; Japanſche Matje; Letter-Schulp;** Bia letter; ad 5. digitos longa, tres lata, ex cardinibus umbonatis, oblique in latum expanſa; ſuper fundo leucophæo nigris lineis angularibus inſcripta. *Rumph. Tab.* XLIII. *lit.* B. Hujus ſpeciei dantur quinque vel ſex varietates. Tellina major, intus lacteſcens, faſciis exaſperata, radiata. *Liſt. Tab.* 399. *f.* 238.
2. Tenuis, minor; ſubcinerea, punctis nigris incompoſitis. *Rumph. p.* 139. *n.* VI. *Liſt. Tab.* 380. *f.* 223. Iconem vide in Tab. Noſtra XI. n. 58.
3. Craſſa, oblonga, undis fuſcis. *Rumph. ib. Liſt. T.* 378. *f.* 221.
4. Xulanenſis, plana; ſuper circulis acute undoſa. *Rumph. Tab.* XLIII. *lit.* L. *Liſt. Tab.* 379. *f.* 222.; quaſi literis Runicis notata. Figuram exhibet Tab. Noſtra XI. n. 59.
5. Neapolitana; ſubtilis, fragilis, ſubalba; colore punctatim ſubviridi, aſpera & lineolis undoſis, oſtrinis, dilutis, cinereis & heluaceis notata. *Bonann. n.* 43.
6. Drepanitana; alba; lineis caſtaneis, huc illuc ſine regula diſcurrentibus ſignata, & punctis ſubflavis aſpera. *Bon. n.* 46.
7. Braſilienſis, lacteo colore albicans, veluti plicis quaſi tunica compoſita, ob lineolas, quibus ſignatur, quas aliæ lineæ tranſverſales undoſe ſecant. *Bonann. n.* 349.

8. Neapolitana, undosa, flavescens, maculis punctatis; coloris subvulterini (*a*) & sanguinei. *Bonann. n.* 68.
9. Tellina major reticulata. *List. Tab.* 400. *f.* 239.
10. Tellina magna lutescens. *List. Tab.* 402. *f.* 246.
11. Ex viola purpurascens, runice inscripta leviter. *List. Tab.* 303. *f.* 144.

(*a*) Subvulterinus; *ex rubore fusco nigrescit, ut Vultur;* braunschwartz.

GENUS II.

TELLINA VIRGATA.

§. 394. Bia malum; **Pacht-Schulp.** Loco literarum virgis latis rubris & albis super circinis ex umbone ad speciem radiorum per foramen in conclave obscurum projectorum. *Rumph. p.* 139. *n.* VI.

§. 395. SPECIES:

1. *Rumphii.*
   a. **Sonnestralen.** Bia Matta Hary; digitum longa, duos pollices lata, altero latere rotundo, altero labioso; rugis margini parallelis & asperis; *Tab.* XLV. *lit.* H.
   b. Alia luteola; virgis rubris in cardine concurrentibus. *Rumph. p.* 147. *n.* VIII.
2. *Bonanni:*
   a. Rubra virgis albis & flavis. *Bon. n.* 382. *List. Tab.* 383. *f.* 226.
   b. Coloribus diversimode temperatis & evanidis, in ambitu serrata, ex mari Lusitanico. *Bonann. n.* 36.
   c. Fasciata; fasciola perpendiculari candida, quam color castaneus in vinosum abiens hinc inde terminat; e littore German. & Britan. *Bonann. n.* 42.
3. *Listeri:*
   a. Subrufa lata, ex Ind. Orient. *List. Tab.* 392. *f.* 231.
   b. Magna, albida, ex rubro late radiata, Jamaic. *List. Tab.* 393. *f.* 240. Icon exstat in Tab. Nostra XI. n. 60.
   c. Variegata, unico radio sive plagula albescente conspicua. *List. Tab.* 384. *f.* 227.; an eadem cum *Bon. lit.* C. *n.* 42.?
   d. Parva, albida, ex purpureis maculis virgatim radiata. *List. Tab.* 389. *f.* 228.

G E-

GENUS III.

TELLINA STRIATA.

§. 396. Titulus patet ex definitis jam nominibus.

§. 397. Species:

1. Arenosa. Bia Passir. Digitum longa, duos pollices lata, crassa, striis subtilibus, incurvis, granulatis pectinata.
   a. Coloris cinerei & subalbidi.
   b. Rubicundi, maxime circa limbum internum. Lapillus in his conchis margariticus audit. Bia bocassan, *Rumph. p.* 146. *Tab.* XLV. *lit.* C.
2. Saxatilis; Bia Batu; crassa, rugosa, parum striata; in antica parte hians; lanugine adhæret saxis. *Rumph. ibid.*
3. Anglicana; intus ex viola purpurascens; in ambitu serrata, *List. de Cochl. p.* 190. Testa pulchra; foris alba, plana, subtilissime striata. conf. *Bonanni p.* 104. *n.* 37.
4. Concha candida dupliciter striata, & veluti aculeata; *List. de Cochl. p.* 193. Testa tenuis, fragilis, candida sesqui digitum longa & lata, valde concava, angusta. Fors Dactyli veterum quædam species.
5. Tellina, umbone omnium acutissimo; testa, quæ coloribus diversis quasi opere tessellato decoratur, admodum tenui. *Bonann. p.* 105. *n.* 38.
6. Cozze Italorum, concha oblonga, angusta, dense striata ex vertice obtuso:
   a. Simul fasciata. *Bonann. n.* 78.
   b. Crenata ad sinum prolapsum & concentrice circinata. *Bonann. n.* 79. *List. Tab.* 233. *f.* 67.
7. Brasil., minutissimis crenulis circa limbum signata. Intus purpurea, foris ex cardine circa peripheriam alba. *Bon. n.* 384.
8. Pectunculus tenuis, subruber, minutissimis striis undatis exaratis. *List. Tab.* 339. *f.* 176. Pectunculus Jamaic. rubescens, undis capillaceis tenuissimis. *Petiv. Phil. Transf. n.* 299. *Mem.* 1708. *p.* 222. *n.* 24. *Sloane p.* 260.
9. Pectunculus parvus, intus ex viola purpurascens, striis densis circa maginem imbricatis. *Sloane p.* 260. *List. Tab.* 338. *f.* 175. ((Tellina parva, radiata, intus omnino purpurascens. *Petiv. Gaz. Tab.* 18. *Transf. Phil. n.* 299. *Sloane p.* 264.))

10. Cunei

10. Cuneiformis, crassa, densè striata; ambitu serrato; intus violacea. *List. Tab.* 375. *f.* 216. *Tab.* 376. *f.* 218. Huc pertinent, quæ *num.* 9. (( )). Figuram vide in Tab. Nostra XI. n. 61.
11. Purpurascens, margine sinuosa; Jamaic. *List. Tab.* 376. *f.* 219. *Sloane p.* 265.
12. Musculus latior, subfuscus, cæruleis lineis radiatus. *List. Tab.* 152. *f.* 7.

GENUS IV.

TELLINA GRANULATA.

§. 398. Denominatio patet ex vocibus sigillatim definitis (granulata, chagrinirt).

§. 399. Species:

1. Picta. Kappya; striata granulata, geographica.
   a. Cinerea, intus alba; *Mus. Klein.*
   b. Rufa cinere picta; intus rubra; pollicem longa. *Rumph. p.* 147. *n.* 17.
2. Lingua felis; **Katte-tonge; Robbe-tonge; Seg=eine Doublet.** Testa lata plana, uno latere rotundo, altero labiose exserto, squamulis seu papillis aspera, instar linguæ felinæ.
   a. Super albo virgæ rubræ, ad cardinem confluentes.
   b. Alba, striis granulatis, minus nobilis. *Rumph. p.* 147. *n.* VII. *Tab.* XLV. *lit.* G. Figuram ostendit Tab. Nostra XI. n. 62.
3. Fasciis, quasi dentatis aspera. *List. Tab.* 302. *f.* 143.
4. Magna, plana, orbicularis, fere rubescens, capillaribus striis quasi cancellata & aspera; Jamaic. *List. Tab.* 337. *f.* 174. *Sloane p.* 260.

GENUS V.

TELLINA LÆVIS.

§. 400. Ventricosa, oblonga, profusis labiis sinuosis, altero latere cito decrescens; cæterum nomen per se clarum.

§. 401. Species:

1. Tellina Gari; quod est Bellariorum genus; constans carne con-

condita hujus generis concharum, ſæpe & inteſtinis piſcium. Bia Bocaſſan, Blaſtor & Blaſtol; digitum longa; pollicem lata; in labiis exſertis rugoſa; coloris cærulei; virgis albis; ad cardinem parum hians. *Rumph. Tab.* XLV. *lit.* D.

2. Fuſca, quatuor pollices longa, duos lata, rariſſima. *Rumph. Tab.* XLV. *lit.* H.

3. Tellina lævis *Rumphii.* **Roos-Doublet**; altero latere rotunda, altero labiata.
   a. Eburnea } *Muſ. Klein.*
   b. Flava, ad cardinem rubra; } *Muſ. Klein.*
   c. Alba, obſcure virgata. Alba tenuis, ad alterum latus ſinuoſa; *Liſt. Tab.* 406. *f.* 252. Norvagica. *Liſt. Tab.* 407. *f.* 253.
   d. Rubra; *Rumph. Tab.* XLV. *lit.* I. *Liſt. Tab.* 405. *f.* 250. Tellina parva, intus rubra, ad alterum latus ſinuata. Tellina lævis albida, rotunda, *Sloane Vol.* II. *p.* 264. Liſteri Tellina lævis, intus & extus rubra, ad latus ſinuoſa. *Liſt. Tab.* 405. *f.* 251.

4. Petasunculus (*a*); **Hammetje / Banquet-Hammetje.** Tellina cultriformis ſeu oblonga, altera extremitate acuminata, digitum longa, pollicem lata, tenuiſſima.
   a. Rubra, *Liſt. Tab.* 382. *f.* 225. cuneo anguſto, productiſſimoque. Icon exſtat in Tab. Noſtra XI. n. 63.
   b. Carnea latior; } *Muſ. Klein.*
   c. Flava velut eburnea; } *Muſ. Klein.*
   d. Minor rubra, ſine cardinis umbone.
   e. Striata, longa, alba, vel candide cinerea. An eadem *Liſt. T.* 398. *f.* 237.? *Bon. n.* 354. *Rumph. T.* XLV. *lit.* L.

5. Literata Xulanenſis, lævis, lineis undoſis. **Cour de Bia** *Belg.* Vid. *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XLIV. *lit.* M.

6. Subrotunda, tenuis, omnium minime cava; cardinis medio ſinu & amplo & pyriformi; *Liſt. de Cochl. p.* 174. Teſta tenuis, fragilis, alba.

7. Longa, ſine dentibus; adeo expolita, ut arte nitor videatur ſuperadditus. Igneo colore fulget, aut rubeſcit; interdum roſea, aliquibus zonis circa cardinem candidis decoratur; *Muſ. Klein.*

8. Concha

(*a*) *Petasunculus*, ein kleiner Hammer.

8. Concha Pictorum, ſub indumento furvo; in concavo margaritica, in qua parvulas uniones invenis. *Bonanni n.* 41. Teſta acute oblonga.
9. Roſea, faſciis albis, rotunda; in mari Luſitanico. *Bon. n.* 44.
10. Virgata, oblonga. *Bonanni n.* 47.
    a. Dilute flava, furva, vel cyanea & terrea.
    b. Pellucida, velut ex velo duplicato compoſita.
    c. Citrea.
    d. Nivea puriſſima.
11. Rugata; rotunda, ab altera parte verticis acutioris procedens per lineam rectam, ſed brevem. *Bonann. n.* 55.
12. Camadie Tarentinorum. Concha faſciata. *Bonann. n.* 64. Faſciis ex Caſtaneo rubris, ex vertice ad oram perpendiculariter, & aliis concentrice ductis, quibus interſeruntur maculæ rubicundiores, velut muſicæ notæ, aut muſici operis fragmenta, pellucida, ſandaraca nitentia. Intus eſt lævis, candida, ut Parius lapis.
13. Subcærulea, Braſil. faſcia venoſa & carnea cincta, ubique valde pellucida & nitida. *Bonanni n.* 352.
14. Subflava, plana, tenuis, utrinque a roſtro ſinuoſa. *Liſt. Tab.* 300. *f.* 137.
15. Tellina alba, craſſa ad dorſum, extra purpuraſcens. *Liſt. Tab.* 408. *f.* 254.

GENUS VI.

TELLINA MURICATA.

§. 402. SPECIES:

1. Folium. Bia Lida. Leve, tenue, ſine umbone, latere altero oblongo, & rotundo, altero labioſo, aſpero & dentato.
    a. Flavum.
    b. Virgatum. *Rumph. p.* 148. *n.* X. *Tab.* XLV. *lit.* K. Figuram oſtendit Tab. Noſtra XI. n. 64.

CLAS-

CLASSIS V.

PYLORIS.

§. 403. Sub hoc titulo comprehendimus Diconchas numquam perfecte circa marginem clausas, sed hiatu aliquo diductas (in utraque extremitate, minimum duobus in locis, hiatulas).

§. 404. Derivamus vocem a πύλη, porta, unde πύλορος, janitor; pro quo forte *Plinius* & *Athenæus* legerunt, πυλεὶς; nomen obscurum.

GENUS I.

SOLEN BIVALVIS.

§. 405. SOLEN veteribus notat tubulum; unde testas tubulosas Solenes appellavimus (*Descript. Tubulorum marinorum*). Hic Diconchas longas simplices, & Tubulorum more cavas, non ubivis perfecte clausas, SOLENES BIVALVES dicimus cum *Rumphio.*

§. 406. *Synon.* Unguis, dactylus, vagina. *Belg.* Orgelpyp; Soot-Doublet. *Mal.* Bia butu. Bia Saron. Krang Sissi. Bia Kolkoe, quia testa velut ex squamis composita. Sulinus modernorum *Græcorum.* Languetti, *Italis.* Pesce Canella, *Bonon.* Concha longa *Venet.* & Canna lichio. *Plinio:* Solen, Aulos, Donax, Onix, Dactylus. Couteaux *Gall.* Couteliers ou Couteaux seringue *Mem. de l'Acad. des Scienc.* 1712. *p.* 115. 116. Ressemblent assés aux manches de divers Couteaux anciens; ils sortent de leur trou, lorsqu'on y jette du sel. *Ibid. p.* 119. 120.

§. 407. SPECIES:

1. Solen bivalvis *Rumphii Tab.* XLV. *lit.* M. quinque pollices longa, unum lata; testa tenuis, ex tereti plana, membrana in altero latere ex parte juncta, utroque extremo patens; quorum alterum rectum, alterum rotundum est. Color fuscus, albis virgis notatus; generantur in arena, in qua perpendiculariter eriguntur. *Bon. n.* 57. *List. Tab.* 409. *f.* 225. Solen major subfuscus, rectus. Hic Solenes conchas dicit tenues longissimas, ab utraque parte naturaliter hiantes. Figuram vide in Tab. Nostra XI. n. 65.

2. Rectus, brevior, ex purpura radiatus. *Lift. Tab.* 410. *f.* 256. & *Tab.* 414.
3. Curvus maximus. *Lift. Tab.* 413. Minor; *Tab.* 411. *f.* 257.
4. Mas; virgatus & fubcæruleus Athenæi. *Lift. Tab.* 412. Major.
5. Fæmina; Athenæi; *Lift. Tab.* 412. Minor.
6. Cylinder, Coutelier d'Aunis & de Poitou; figura ab omnibus differt. *Mem. de l'Acad.* 1712. *p.* 117. *Planche* 6. proxime tamen accedens ad fpeciem I. *Rumphii*, *Bonanni* & *Lifteri*.

GENUS II.

CONCHA LONGA BIFORIS.

§. 408. Ad diftinctionem Solenum; funt Diconchæ longæ, in utraque extremitate notabiliter patentes.

§. 409. SPECIES:

1. Tellina violacea, *Rumphii Tab.* XLV. *lit.* E. Tefta tenuiffima, quinque pollices longa, unum lata, vaginæ inftar; in utroque extremo patula; violacea virgis albis; in arena perpendiculariter hærens. **De Sonnestraal van Baguala, de groote Cour de Bra, de purpere Sonnestraal** *Belg.*
2. Soleniformis; chama fubfufca anguftiffima. *Lift. Tab.* 420. *f.* 264. Figuram exhibet Tab. Noftra XI. n. *66.*
3. Chama tenuis; violacea radiata; cofta unica ex interna parte firmata, *Lift. Tab.* 422. *f.* 266. Latior & brevior eft n°. I.

GENUS III.

PHOLAS.

§. 410. PHOLADES funt Diconchæ longæ, margine inæquali, bifores; in fummitatibus *nonnullarum* apophyfi, vel teftula accefforia, cardini fuper injecta (qualem vide fis *Lift. Tab.* 437.); plerumque in corporibus duris nidulantes. La Coquille eft compofée de trois pieces, dont deux font femblables, egales & fort grandes, par rapport à la troifieme; celle-ci eft pofée aupres du fommet des deux autres; elle remplit un petit efpace, qui refteroit vuide entre elles. *Mem. de l'Acad.* 1712. *p.* 126. *Planche* 7. Ideoque hæc teftula accefforia confideranda venit, quafi operculum, quarundam Cochlidum domiportas claudens. Dail Cuillier, *Gallis.*

§. 411.

§. 411. Spec. I. Saxorum. *Malaice*: Assusengbatu. Steen-Scheede / Steen-Mossel / *Belg*.

1. Rumphiana; oblonga; digito æqualis, nigra, rugosa, infra obtusa & alba, in altera parte superiori acuta. Reperitur in saxo calcario, en den Kats koppen / per quæ ductus patent ad animalculum. *Rumph. Lib.* 12. *Herb. Amboin.* & *Musei p.* 152. *n.* V. *Tab.* XLVI. *lit.* F.
2. Anglica; Concha inter lapidem cretaceum hærens. *List. de Cochl. p.* 172. Admodum fragilis; umbonata; digito brevior, vix dimidio latitudine æqualis, modice cava; extus rugosa, intus lævis, coloris albi.
3. Pholas Aldrovandi, elliptice oblonga & acuta. vid. *Jonston. Tab.* XV.
4. Narbonensis, medium palmum longa, sesqui digitum lata; vertex quasi bifidus; intus alba, foris cinerea, reticulata, corrugata, ea parte, qua saxum penetrat, asperior. *Bonanni n.* 25. 26. 27.
5. Dactylus, a fructu Palmæ, cui assimilatur, longus; tunica subtili circumtegitur rugosa, castanea; intus est lævis & albidus; frequens in littoribus Italiæ. *Bonann. n.* 28.
6. Pholas albus, angustus, ad dimidium fere dorsi lævis, cardinibus perforatis. *List. Tab.* 431. *f.* 274.
7. Alius, angustus, albus, striis tenuibus asper. *List. Tab.* 234. *f.* 277.
8. Striatus, sinuatus ex altera parte, Anglicus. *List. T* 433. *f.* 278.
9. Virginianus seu maximus; albus; striis raris & imbricatis asper, cardine integro. *List. Tab.* 434. *f.* 277.
10. Pholas parvus, asper. *List. Tab.* 435. *f.* 278.
11. Pholas latus, Anglicus, rugosus ex dimidio dorso asper. *List. Tab.* 436. *f.* 279. Ad hunc accedit Pholas sur les Côtes de Poitou & d'Aunis *Mem. de l'Acad.* 1712. *p.* 126. Ibidem alter parum diversus ab illo; videtur altera Concha longa *Plinii* apud *Rondeletium*. An, *Listeri Tab.* 433. *f.* 276. supra *n°.* 8. ?

Spec. II. Lignorum:

1. Rumphiana; longa; acute elliptica; fragilis; verticali foramine rotundo; coloris cinerei; in palis putridis vivens. *Rumph. Tab.* XLVI. *lit.* H.

Spec. III. Corallorum:

1. Pholas niger, e magnis radicibus Corallii albi Indiæ Occiden-

talis exemtus. *List. Tab.* 327. *f.* 268. Pholas minor, atro rubens, tenuis, ſtriatus. *Sloane p.* 263. *Tab.* 241. *n.* 22. 23.

Spec. IV. Arenæ:

1. Dactylus arenoſus, longiuſculus, corallorum ſimilis, ſed paulo incurvus; in arena obvius. *Bonanni n.* 29. *p.* 102.
2. Mytulus anatarius. Aſſugeng Bebec. Aerd-Moſſeln; *Amboin.* Ihul, Lulat; articulum digiti longus, 1½ latus; effodiuntur, ut anatibus in eſcam cedant. *Rumph. Tab.* XLVI. *lit.* C. Figuram vide in Tab. Noſtra XI. n. 67.
3. Muſculus arenarius; Aſſuſen Paſſir; fragilis; griſeus, ad pullum inclinans; ex vertice obtuſo in figuram vitulini lienis expanditur. *Rumph. Tab.* XLVI. *lit.* E. In hoc reperitur Myïtes.

GENUS IV.

CONCHA LONGA UNIFORIS.

§. 412. Ita nominare licet Diconchas longas, quæ uno quodam loco marginis hiant.

§. 413. Species:

1. Roſtrum Anatis. **Eende-Bek / eeuwigduurende Gaper** / *Belg.*
   - a. Majus, craſſum, latum; margine ſimbriato; inſtar muſculi extenſum, in altero extremo circa cardines clauſum, in altero patulum, coloris cinerei; in arena perpendiculariter hærens. *Rumph. Tab.* XLV. *lit.* N.
   - b. Breve, fere transparens; ventricoſum; altero extremo valde patulo, ſuper griſeo piloſum. *Rumph. Tab.* XLV. *lit.* C.
   - c. Longiuſculum, digitum minimum longum & craſſum, transverſim ſtriatum, valde hians, labiis diductis. *Rumph. Tab.* XLV. *lit.* P.
2. Volſella (*a*) **Baardknypper.** Diconcha longa, in extremitate umbonata; altero latere per ginglymum eohærens; teſta tenuis, plana, hians inſtar Volſellæ.
   - a. Quatuor pollices longa, rugoſa, pulla, alias & *roſtrum Anatis.*
   - b. Parum incurva, minor; coloris terrei; harum copia mediante muſco cohæret. *Rumph. Tab.* XLVI. *lit.* A.

3. Bia

(*a*) Kornzange / Baartzange.

3. Bia Catsjo seu Hua, Ily vel Huilli. Parvus solen, pollicem longus; instar haustelli tuberosus; albus, vel cæruleo virore mixtus, dorso lævi. *Rumph. p.* 150. *n.* III.
4. Solen rostratus, seu altera extremitate canaliculatus, ad cardines diductus, testa rugosa. Concha altera *Jonstoni Tab.* XI.
5. Concha lævis; altera tantum parte claudenda, apophysi admodum prominente lataque prædita. *List. de Cochl. p.* 191. Vix duos digitos longa, sesquidigitum lata; foris rugosa, intus lævis. An *List.* Chamæ-Pholas *Tab.* 428. *f.* 269.?
6. Concha longa, *Rondelet.* rectius Peloris *Plinii;* quia frequens ad *Pelorum*, montem Siciliæ, valde pulchra visu; colore albo; circa cardinem distincta fasciis roseis, quibus binæ notæ candidæ, radiorum instar, ab eodem cardine extensæ super imponuntur, sulcos subtiles circinatos alii transversales discindunt, ut dupliciter corticosa videatur. *Bonanni n.* 77.
7. Chama nigra *Rondel.* ex mari medit. seu chama angusta, subrubra, oblique striata, duobus radiis medio dorso insignita. *List. Tab.* 416. *f.* 260.
8. Lutescens, ex rubro radiata. *List. Tab.* 417. *f.* 261.
9. Angustior, ex altera parte sinuosa. *List. Tab.* 421. *f.* 265. Icon exstat in Tab. Nostra XI. n. 68. a. b.
10. Chamæ Pholas, fasciata ex altera parte, intus violacea. *List. Tab.* 429. *f.* 270.
11. Chamæ Pholas, angusta parva, sinu utrinque leviter muricato. *List. Tab.* 426. *f.* 267. Potius Tellinæ Pholas dicenda, quia est quasi Tellina longa abscissa.

GENUS V.

MUSCULUS POLYLEPTO GINGLYMUS.

§. 414. Est Diconcha hiatula; intra vertices umbonatos planum latus intercipiens, quod medium per suturam dividitur & lineis inscriptis plures Rhombos signat.

§. 415. Species:

1. Arca Noæ. De Noachs Ark/ *Schynvoet ad Rumph. Tab.* XLIV. *lit.* P. Concha Rhomboidalis, naviculam exprimens *Bonann. n.* 32. Musculus striatus, *Matthioli.* Mitylus seu musculus striatus, fasciis undatis depictus. *List. Tab.* 368. *f.* 208.

f. 208. Bi-Indian, Large muſcle; *Petiv. mem.* 1708. *p.* 247. *n.* 62. *Sloane p.* 257. Eſt Diconcha umbonatis verticibus intercipiens planum rhomboidale, pluribus rhombis inſcriptum & per medium, crenularum conjunctione, quaſi conſutum.

2. Balanus *Bellonii* tenuiter ſtriatus. *Liſt. Tab.* 367. *f.* 207. Figuram vide in Tab. Noſtra XI. n. 69, 70.
3. Muſculus anguſtior, craſſioribus ſtriis donatus, undatim depictus. *Liſt. Tab.* 369. *f.* 209. Tota concha eſt undata.
4. Muſculus parvus, ſubluteus, anguſtus, leviter ſtriatus. *Liſt. Tab.* 365. *f.* 205.
5. Muſculus parvus, latus, tenuiter ſtriatus, ex fuſco purpuraſcens. *Liſt. Tab.* 366. *f.* 206.

GENUS VI.

PINNA.

§. 416. Sunt Diconchæ magnæ, ad Triangulum acutangulum figura ſua accedentes; longæ; vertice acuto; baſi rotundata, acuta & aſpera, tenui, inter utramque teſtam aperta.

§. 417. *Synon.* Bia Mantsjado. Kima omin, *Belg.* **Holſter-Schulp; Ham-Doublet; Steek-Doublet**; quia dimidiæ hærent in fundo; Græcis πινα; de quibus *Plinius* & *Cicero de nat. Deor. Lib.* II. forte a πίνος, ſordes. *Latini* Pinnam vocant, a ſimilitudine pinnarum murariarum; *Gall.* Naire. *Ol. Magn.* Nacherone. *Tarent.* Paricella. *Aconitani:* Aſtura. *Hermol.* Concha Ægyptia, Lana Pinna, ſeu Pinna lana.

§. 418. Species:

1. Longa; 1½ pedes; in vertice 4. pollices lata; cujus alterum latus curvum & alterum ſinuoſe convexum; byſſo ex vertice prominente; baſis flexuoſe arcuata hiat; margines ejusdem cultro acutiores; color nigricat; in fundo teſta ſalſilagine obducta; reliqua munda; leviter ſquamata; Apex eſt albus, intus pars latior nigra, inferior argentea. *Rumph. Tab.* XLVI. *lit.* I.
2. Pellucida alba, junior ½ pedem longa, in longum ſtriata, ſquamea; ſenſim rufeſcens; baſis rectilinea; fragilis teſta inſtar

inſtar vitri. *Rumph. ib. lit.* K. An pinna tenuis, ſtriata, muricata, *Liſt. Tab.* 370. *f.* 210.? In his pinnis latet Pinnophylax; Pinnenwächter; parvula eſt voluta, ova ibidem excludens. *Rumph. p.* 153. *n.* I. Figura exſtat in Tab. Noſtra XI. n. 71.

3. Lata. *Plinii* Perna. Pinna fœmina; teſta craſſior, pernæ Weſtphalicæ ſimilis; pedem lata; 16. pollices longa, in latere hiante ſinuoſa, coloris ſubnigri; paucis pinnulis longis circa baſin. *Rumph. Tab.* XLVI. *lit.* L.

4. Alba minor, ſæpe flaveſcens, tenuis, ſemidiaphana, non perfecte triangularis; lateribus ſinuoſis; leviter ſtriata, palmam longa; pendula ex ſaxis. *Rumph. Tab.* XLVI. *lit.* N.

5. Dentata ſive aculeata, *Aldrov.* ſquamarum dentatarum ſeriebus in parte latiore concentrice diſpoſitis. Baſis recta eſt & lacera. Figura valvarum quaſi acutum triangulum ſphæricum efformat. Intus ſub nitore flavo & pellucido argenteus color; foris teſta quaſi tophacea. Degit in hac Cancellus, teſte *Æliano* & *Plinio*, ſed magis invitus, quam invitatus hoſpes; *Bon. n.* 24. *Jonſton. Tab.* XVI.

6. Aculeata *Rumphii Tab.* XLVI. *lit.* M. perpendicularibus ſeriebus acicularum denſis, figuræ eſt Trianguli acuti, baſis inæqualis. Color nigricat, vel terræ ſimilis eſt. An, Pinna tenuis, ſtriata, muricata. *Liſt. Tab.* 370. *f.* 210? The ſmale muricated Pinna, *Sloane p.* 254.

7. Pinna magna, *Bonann. p.* 210. *n.* 23. palmos tres longa, foris terrea, lutoſa, ſcabra, intus rubida, nitens, acumen margariticum; ad baſin fere plana; in apice quaſi pyramis quadrilatera.

8. Cuſpes, ſive Pinna magna, *Rondelet.* acuta, iſoſceles; baſi rotunda, media ſpina perpendiculari eminente, teſta ſcabra. *Jonſt. Tab.* XVI.

9. Perna minor, *Jonſt. ib.* virgata, ſive plicata, lævis.

10. Elliptica, parva *Rondel.* figuræ ovalis in roſtrum productæ, altero latere gibboſæ; teſta ab extra villoſa. *Jonſt. Tab.* XVI.

11. Lunaris, ſub titulo: pinnæ aliæ. *Jonſt. ib.*; elliptice elongata.

12. Squamata per ſeries raras perpendiculares ſuper dorſo planiore, figuram ficus compreſſæ imitante; *Jonſt.* Perna major, *ibid.*

13. Spatula, quam ejus anterior pars refert. Pinna III. *Jonſt.*

Tab. XVI. ſuper dorſo rugoſo perpendiculares habet lineas, cum ſeriebus alternantes.

14. Triangularis, lævis. *Jonſt. ibid.* ſub titulo: Pinna cum tubere adnato.
15. Striata triangularis. *Liſt. Tab.* 371. *f.* 212.
16. Triangularis circinata. *Liſt. Tab.* 370. *f.* 211.
17. Pinna ingens acute elliptica; undis transverſalibus tota aſpera. *Tab.* 374. *f.* 215.
18. Pinna magna, tota ſquamata ex Carolina. *Liſt. T.* 372. *f.* 213.
19. Pinna magna, imbricata, ſive tubuloſe muricata, figuræ acute ellipticæ, *Liſt. Tab.* 373. *f.* 214.

GENUS VII.

CONCHA EBORACENSIS.

§. 419. Eſt Diconcha brevis, utrinque patens, modice craſſa; ab altera parte ſubrotunda; in altera ſphærice angularis; ex cardine dentem longiuſculum exſerens; ſtriis criſpatis; an ex Peloridibus Antiquorum? *Liſt. de Cochleis p.* 192.

GENUS VIII.

GLICIMERIS.

§. 420. Sub hoc nomine, ſumpta a ſpecie primaria denominatione, complectimur Diconchas magnas craſſas & ſubrotundas, altera parte perpetuum hiatum formantes.

§. 421. SPECIES:

1. Corticoſa, ponderoſa; figlini coloris; maculis pullis deturpata foris, 1½ pedes longa, æqualiter a vertice exporrecta. *Bonann. n.* 59. Iconem vide in Tab. Noſtra XI. n. 72.
2. Chama Glicimeris, *Aldrov.* ex mari Hiſpanico. *Liſt. Tab.* 414. *f.* 258. Chama medit. maxima, percraſſa, *Petiverii.*
3. Chama fuſca; lata; planior, Anglica. *Liſt. Tab.* 415. *f.* 259.
4. Chama lata, ſinuoſa; cardine productiore lateſcente. *Liſt. Tab.* 418. *f.* 262., major Norvagica.
5. Chama fuſca, ſtriis tenuioribus donata. *Liſt. T.* 423. *f.* 271.

6. Alia

6. Alia rotundior, ſtriata, atque ex purpura radiata. *Liſt.* *Tab.* 424. *f.* 272.
7. Alia, diffuſior; intus violacea, ſtriata; ex purpura radiata. *Liſt.* *Tab.* 425. *f.* 273. *Sloane p.* 265.

GENUS IX.

MACTRA.

§. 422. MACTRA audit Diconcha patula; craſſe ſtriata; vertice valde obtuſo; latere altero effuſo, ut tota concha fere pedem hominis inferiorem referat; in baſi inter margines apertura eſt. Valde cohærent ſimplici membrana. Pecten ſaxatilis *Rumphii.* Bia batu. Back-Troch.

§. 423. SPECIES:

1. *Rumphiana;* coloris obſcuri, longior; *p.* 143. *n.* X. *Tab.* XLIV. *lit.* L.
2. *Bonanni*, alba; interdum nigreſcens. *p.* 108. *n.* 74. Figuram oſtendit Tab. Noſtra XI. n. 73.

PARTIS SECUNDÆ.

SECTIO III.

DICONCHA INÆQUALIS.

§. 424. DICONCHÆ INÆQUALES nobis audiunt, quarum altera Concha alteram limbo ſuo exſuperat.

§. 425. *Synon.* Conchæ anomiæ; ab α privativo & νόμιος legalis ſeu regularis; ut ἀνόμιος ſit idem, quod irregularis.

GENUS I.

TEREBRATULA.

§. 426. TEREBRATULAS, *Luidiano* titulo, vocamus DICONCHAS anomalas, roſtro perterebrato, vid. *Nomencl. Litholog. Promotum* hoc titulo.

§. 427. SPECIES:

1. Simplex; & rugoſa *Fab. Columnæ de Purp. Cap.* XII. §. 3.

pag. 32. figuræ oblongæ; margine æquali. Icon exſtat in Tab. Noſtra XI. n. 74.

2. Plicata:

a. Per duplicem ſinum longitudinalem depreſſa, parum oblonga, candida tenuis, oblique additamentis rugoſa, ſed non ob id aſpera. *Fab. Col. ib.*

b. Neptuniana major, *Columnæ Cap.* XIII. tres pollices longa, duos lata, margine undoſa.

c. *Imperati* Concha margine undoſa, in ſpiras contorta, M literam repræſentante; dorſum habet elatum, non cavum; altera parte triplici canali diſtinguitur. *Fab. Col. Cap.* XIV.

GENUS II.

CONCHA ΤΡΙΛΟΒΟΣ.

§. 428. Diconchas anomalas, vertice integro, licet dependente aliquando, ambitu velut in tres lobos ſeu gibbos continuos elato; ex *Fab. Columnæ* autoritate dicimus CONCHAS TRILOBAS. vid. *Nomencl. Lithol. promot.* lit. ANOMIÆ CONCHÆ.

§. 429. SPECIES:

1. Striata prima, rarior, *Columnæ;* Concha craſſa, medio lobo eminente, ſenis ſtriis, totidemque ſtrigibus in ſingulis lobis, quibus margines denticulatæ ſunt, inſecta; præterquam parte interjecta inter lobos, quæ recta linea marginem definit. Altera parte, qua valvæ in caput prominent, medium habet locum depreſſiorem & oblongiorem reliquis a latere brevioribus & elatis, eodemque modo ſtriatis: qua parte tota concha expanſis alis aviculam incurvam repræſentare videtur; *Fab. Col. de Purpura Cap.* XV. §. 1. *pag.* 35. Figuram vide in Tab. Noſtra XI. n. 75.
2. Striata ſecunda. *Ejusd. ibid.*
3. Striata tertia. *Ejusd. ibid.*

GENUS III.

CONCHA ADUNCA.

§. 430. Eſt DICONCHA, cujus valva altera rugoſa inſtar roſtri ſubteretis & adunci incurvata, altera vero, inſtar operculi, a capaciore recipitur.

§. 431. SPECIES:

1. Albida. *Listeri Tab.* 357. Icon exstat in Tab. Nostra XII. n. 76, 77.
2. Sublivida. *Mus. Klein.*
3. Musculus parvus subfuscus, capillaceis striis. *List. Tab.* 356. *f.* 194. Figuram vide in Tab. Nostra XII. n. 78, 79.
4. Musculus exiguus, fuscus, valde cavus, angustior. *List. Tab.* 359. *f.* 197.

GENUS IV.

BURSULA.

§. 432. Hoc nomen damus Diconchis inæqualibus subrotundis sive oblongis; rostro integro, super dorso conchæ alterius eminente: *breviter:* Terebratulæformes rostro non perforato.

§. 433. SPECIES:

1. Corallina, a colore convexitatis; concavitas est alta & lævis; *Bonann. n.* 53. Figuram exhibet Tab. Nostra XII. n. 80.

GENUS V.

GLOBUS.

§. 434. A sphærica propemodum figura hæ testæ GLOBULI dicuntur.

§. 435. SPECIES:

1. Pellis Cameli aspera, coloris albi; vertice super concham alteram incurvato; coloris subalbidi, maculis aureis sine ordine signata. *Bonann. n.* 375.
2. Circinatus. *List. Tab.* 215. *f.* 50. Jamaic.
3. Undatus. *List. Tab.* 215. *f.* 51. Iconem vide in Tab. Nostra XII. n. 81.
4. Serratus. *List. Tab.* 216. *f.* 52.
5. Circinatus & undatus. *List. Tab.* 217. *f.* 53.

GENUS VI.

STOLA.

§. 436. Ita dicitur per similitudinem Diconcha, cujus altera valva duplici fimbria verticem alterius obvelat; medio canaliculo intercedente.

§.437. SPECIES:

1. Spondyli *Listeriani*, figuræ inconſtantis. *Tab.* 211. *f.* 45, 46. *Tab.* 213. *f.* 48. Figuræ exſtant in Tab. Noſtra XII. n. 82, 83, 84, 85, 86.

GENUS VII.

CONCHA ANSATA.

§.438. Diconcha ex mediis Conchis ſeu valvis proceſſus ſtylares incurvos ad inſtar pedunculorum erigens & alterum ad latera concharum ſimilem intorquens.

Synon. Concha vertice muricatim intorto.

§.439. SPECIES:

1. Concha exotica *Fab. Col. de Purp. Cap.* XIX.; cujus meliorem Iconismum dat. *Liſt. Tab.* 214. *f.* 49. Quem vide in Tab. Noſtra XII. n. 87, 88.

PARS TERTIA.

POLYCONCHÆ.

§.440. Quæ pluribus quam duabus valvulis gaudent, non particulis teſtæ acceſſoriis qualibuscunque, generali nomine POLYCONCHAS appellamus.

GENUS I.

CONCHA ANATIFERA.

§.441. Denominatio ex Fabula de Anatibus, hinc oriundis, orta. vid. *C. Baub. P. p.* 513. *de Duret. p.* 287. *Sloane It. Jam.* I. 32. II. 346. & *Introd.* II. VIII. aliosque autores.

§.442. Eſt Polyconcha in quinque vel ſex valvulas reſolvenda, & ex lignis putrefactis plerumque pendula.

§.443. *Synon.* Tellina pedata, *Bonanni p.* 199. Telline pedate *Imper. Ital. p.* 683. Concha pedata. *Imper. lat. p.* 901.

§.444. SPECIES:

1. Albæ & cinereæ. *Bonann. p.* 95. *n.* 2.

2. Va-

2. Variegatæ, & ovales; *Muſ. Klein.* Figuræ videantur in Tab. Noſtra XII. n. 89, 90.
3. Subrotunda *Bartholini. Liſt. Tab.* 439. *f.* 280.
4. Margine muricato, maris medit. *Liſt. Tab.* 439. *f.* 281, 282. Figuram exhibet Tab. Noſtra XII. n. 91, 92.
5. Eadem cum Tellina pedata. *Bonanni n.* 2.? *Sloane p.* 266. margine lævi, ex India. *Liſt. Tab.* 440. *f.* 283. Icon exſtat in Tab. Noſtra XII. n. 93.
6. Concha κεντρόστρακος; cancellifera, anatifera *Barrelieri Tab.* 1296.
7. Concha μαλακόστρακος; cancellifera, anatifera altera *Lobel. Barrelieri ibid.*

PARS QUARTA.

NIDULI TESTACEI.

§. 445. Hoc titulo comprehendimus teſtacea animalium domicilia, in forma niduli ſeſſilis utcunque rotunda, vel ſolitaria, vel plerumque catervatim variis corporibus marinis ſuperſtructa.

CLASSIS I.

BALANUS.

§. 446. Balani dicuntur aggregatæ illæ animalculorum domunculæ, ex plurimis laciniis teſtaceis, continuis, in figuram glandis quercinæ utcunque ſtructæ, quarum baſis adnaſcitur, vertex ſolus patet.

§. 447. *Synon.* Gindi Laut; Gindi Batu; *Angl.* Centersheels. *Belg.* Eckelen, Pokken. Sin Tſſip. *Rumph. p.* 122. Meereicheln; Kühſchellen-förmige.

GENUS I.

MONOLOPOS.

§. 448. Balanus Monolopos eſt, qui ex unica lamella teſtacea glandiformi conſtare videtur.

§. 449.

§. 449. Spec. I. Angipyle, ab ἀγγὺς, angustus, & πύλη; Balanus in quo os verticale angustatur.

1. Nolæ, seu Balani minores; a figura ita dictæ; Balani Gigantis *Aldrov. p.* 520. (a D. Auton. Gigas Possessore) *Jonston. Tab.* XV. *n.* 15. *Bonann. n.* 15.
2. Balanus majusculus, ventricosior, capitis apertura angustiore. *List. Tab.* 443. *f.* 286.
3. Balanus parvus, striatus. *List. Tab.* 444. *f.* 287. & *de Cochl. p.* 196. Anatomen vid. apud *Leeuwenh.* & in *Listeri Conchyl. Bivalv. Exercit.* III. *p.* 96. *seq.* Figuram vide in Tab. Nostra XII. n. 94, 95.

Spec. II. Platipyle: Balanus ore verticali diducto.

1. Barbadensis, striatus; Balanus major, latus, *List. Tab.* 442. *f.* 284. Icon exstat in Tab. Nostra XII. n. 96.
2. Jamaicensis. Balanus major angustus, purpurascens, capitis apertura valde patente. *List. Tab.* 443. *f.* 283. Figuram exhibet Tab. Nostra XII. n. 97.
3. Polliceps *Aldrov. p.* 274.; quod similitudinem pollicum in pedibus habent, quod nomen tamen improbat. *Id. p.* 522. *Bon. n.* 14. *Jonston. Tab.* XV. *n.* 16. vid. *Rondel. p.* 28.
4. Rubens, *Aldrov. p.* 523. *Jonst. ib. n.* 14.

GENUS II.

POLYLOPOS.

§. 450. Balanus Polylopos audit, qui ex pluribus tunicis testaceis constructus videtur. Culpen/ Pokken/ *Belg.*

§. 451. Species:

1. Tulipa *Rumphii Tab.* XLI. *lit.* A. ibi etiam animalculum extra Balanum, & intra Balanum, contractum.
2. Balænaris. Balænæ oceani septentrionalis adhærens. *List. Tab.* 445. *f.* 288. *Epit. Transf. Angl. Vol.* V. *p.* 381. *Tab.* XVII. *n.* 2. *Bocconi. Rech. & Observ. p.* 287. & 293. Figuram vide in Tab. Nostra XII. n. 98.

CLAS-

CLASSIS II.

ASTROLEPAS.

§. 452. Est Nidulus testaceus, convexo-planus, verticaliter sub figura stellæ patens.

§. 453. SPECIES:

1. Pediculus testudinarius. Kukutagruga; Schildpadt-Luis. *Rumph. p.* 122. *Tab.* XL. *lit.* K. Icon exstat in Tab. Nostra XII. n. 99.

CLASSIS III.

CAPITULUM.

§. 454. Est Testa, quasi foliosa, instar brassicæ capitatæ, scopulis innascens.

§. 455. SPECIES:

1. Mitella; Myterje; *Rumph. p.* 158. *Tab.* XLVII. *lit.* M. Figuram vide in Tab. Nostra XII. n. 100.

PARS QUINTA.

ECHINUS MARINUS.

§. 456. Vide peculiarem Tractatum, cui titulus: NATURALIS DISPOSITIO ECHINODERMATUM.

PARS SEXTA.

TUBULUS MARINUS.

§. 457. Vide peculiarem Tractatum: DESCRIPTIONES TUBULORUM MARINORUM.

INDICULUS.

Tabularum LISTERI (Hist. Conchyl.) in Paragraphis secundæ hujus Operis Partis, quæ ad CONCHAS pertinet, reperiundarum; prætermissis figuris dubiis, severiori examini relinquendis.

Sinistra *columna Numeros Tabularum Listeri;* Dextra *Paragraphos nostræ Methodi indicat.*

CONCHÆ.

Tabb. Listeri.	Par. Meth.	Tabb. Listeri.	Par. Meth.	Tabb. Listeri.	Par. Meth.
141. *f.* 39.	292.	204. 205.	321.	254. 255.	385.
146.	374.	206.	356.	156. 257.	385.
147. *f.* 3.	371.	207. 208.	356.	258.	385.
148.	305.	210.	382.	259.	387.
149.	371.	211.	437.	260.	365.
150.		213.	437.	261. 262.	374.
151.		215.	435.	263.	387.
152.	397.	216. 217.	435.	264.	385.
153.	332.	219.	309.	265.	392.
154.		220.	306.	266.	387.
155.		221. 222.	319.	267.	392.
156.		223,	319.	268. 269.	387.
159.	365.	224. *f.* 59.	358.	270. 271.	387.
160.	354.	225. 226.	321.	272. 273.	387.
163.	340.	227.	319.	274.	387.
165. 166. }		228.	321.	275.	364.
167. 168. }		229.	367.	277.	374.
169. 170 }	341.	231 232.	367.	278. 279.	374.
171. 172. }		233. 234.	367.	280, *f.* 117.	374.
173.	346.	235. 236.	367.	282.	385.
174. 175.	341.	237.	367.	284.	374.
176. 177.	343.	238.	321. & 367.	285. 286.	374.
178. 179. }	341.	239. *f.* 73.	363.	287.	374.
180. 181. }		*f.* 81.	364.	289.	374.
182.		240. 241.	367.	290. 291.	374.
183.		242.	367.	292.	374.
184 185. }		243.	363.	295.	374.
186. 187. }		245.	363.	296. 297.	336.
188 189. }	341.	247.	385.	298. 299.	336.
190 }		248.	385.	300.	401.
193. 194.	323.	249.	386.	301.	396.
197. 198.	325.	250.	387.	302.	399.
199.	321.	251.	385.	303.	393.
200. 201.	316.	252.	387.	304.	392.
202.	321.	253.	365.	305.	385.

306.

I N D I C U L U S.

Tabularum *Liſteri* ad C O N C H A S.

Tabb. Liſteri.	Par. Meth.
306. - - -	392.
307. - - -	389.
308. - - -	385.
310. - - -	386.
311. - - -	376.
312. - - -	386.
313. - - -	386.
315. - - -	367.
316.317. - -	367.
318.319. - -	361.
320. - - -	361.
321.322. - -	367.
323. - - -	363.
324. - - -	
325.326. - -	363.
327. - - -	363.
328.329. - -	367.
330. - - -	363.
331.332. - -	367.
333.334. - -	367.
336. - - -	378.
337. - - -	399.
338. - - -	397.
339. - - -	397.
340. - - -	386.
341. - - -	385.
342.343. - -	367.
344. - - -	367.
346. - - -	376.
347, - - -	367.
348. - - -	386.
349.350. - -	383.
351.352. - -	382.
353.354. - -	382.
355. - - -	382.
356. *f.* 193. - -	330.
194. -	431.
195. - -	330.
357. - - -	431.
358. - - -	401.
359. *f.* 197. - -	431.
198. - -	330.
360. - - -	330.
361. - - -	334.
362. - - -	330.
363.364. - -	330.
365.366. - -	315.

Tabb. Liſteri.	Par. Meth.
367.368. - -	415.
369. - - -	415.
370.371. - -	418.
372.373. - -	418.
374. - - -	418.
375. - - -	397.
376. *f.* 217. - -	385.
219. - -	397.
377. - - -	368.
378.379. - -	393.
380. - - -	393.
381. - - -	392.
382. - - -	401.
383. - - -	395.
385. - - -	385.
386.387. - -	392.
388. - - -	392.
389. - - -	395.
390. - - -	385.
391. - - -	392.
392.393. - -	395.
394.395. - -	392.
396. - - -	374.
397. - - -	392.
399.400. - -	393.
401. - - -	385.
402. - - -	393.
403. - - -	392.
404. - - -	384.
405. - - -	401.
406.407. - -	401.
408. - - -	401.
409.410. - -	407.
411.412. - -	407.
413. - - -	407.
414.415. - -	421.
416. - - -	413.
417. - - -	413.
418. - - -	421.
420. - - -	409.
421. - - -	413.
422. - - -	409.
423.424. - -	421.
425. - - -	421.
426. - - -	413.
427. - - -	411.
428.429. - -	413.

Tabb. Liſteri.	Par. Meth.
431.432. - -	411.
433.434. - -	411.
435.436. - -	411.
439. - - -	444.
440. - - -	440.
442. - - -	449.
443. - - -	449.
444. - - -	449.
445. - - -	551.

Intercedit apud autorem Appendix ad Librum III. de CONCHITIS, iisve lapidibus, qui quandam ſimilitudinem cum Conchis marinis habeant.

Jam ſequuntur:

527. - - -	284.
528. *f.* 3. - -	234.
4.5. 6.7. }	283.
529. - - -	283.
530. - - -	286.
531. - - -	286.
532. - - -	288.
533.534. - -	288.
536. - - -	283.
537. *f.* 16-19. -	283.
20. - -	284.
538. *f.* altera.	288.
altera.	283.
539. - - -	283.
540. - - -	288.
541. - - -	283.
542. - - -	292.
543. *f.* 27. - -	292.
28. - -	284.
544. *f.* 29. - -	296.
30. - -	294.
31. - -	298.
32. - -	296.
545. *f.* 34. - -	294.
36. - -	294.
37. - -	292.
546. *f.* 38. - -	292.
39. - -	286.

NOMENCLATOR:

Quid valeant *Vocabula* non adeo trita & *Termini* in Methodo Ostracologica passim obvii, per Paragraphos Partis I. & II. citati, quorum in notis plerique explicantur.

He-

INDEX RERUM

præ cæteris memorabilium.

Car-

INDEX RERUM POLYGLOTTUS

Secundum Methodi Oftracologicæ Paragraphos concinnatus.

A.

B.

Dou-

L.

M.

Maan-

N.

O.

Po-

T.

U.

V.

W.

CLA-

CLAVIS FIGURARUM IN TABULIS XII.

UT CONFERRI POSSINT CUM GENERIBUS OSTRACODERMATUM.

COCHLIDUM. P. I. Sect. I.

Figuræ			Genera		
Tab. I.	Fig.	1. 2. 3. 5.	Nautilus.	Gen. I.	Cl. I.
		4.	Semi-Nautilus.	II.	
		6. 7. 8. 9.	Cornu Hammonis.	III.	
		10. 11.	Semi-Cornu.	IV.	
		12. 13. 14. 15. 16.	Nerita.	Gen. I.	Cl. II.
		17. 18.	Serpentulus.	II.	
		19.	Sol.	III.	
		20.	Luna.	IV.	
		21.	Stella.	V.	
		22. 23. 24.	Angystoma.	VI.	
		25. 26. 27.	Oricostoma.	Gen. I.	Cl. III.
		28.	Platystoma.	II.	
		29. a. b.	Dontostoma.	III.	
		30.	Pentadactylus.	IV.	
Tab. VII.	Fig.	112.	Tribulus.	V.	
		113.	Auris.	Gen. I.	Cl. IV.
		114.	Catinus Lactis.	II.	
Tab. II.	Fig.	31. 32.	Vitta.	III.	
		33. 34.	Cidaris.	IV.	
Tab. VII.	Fig.	115.	Scapha.	VI.	
Tab. II.	Fig.	35. a. b. 36.	Trochus.	Gen. I.	Cl. V.
		37.	Hamus.	II.	
Tab. VII.	Fig.	116.	Pseudo-Trochus.	III.	
		117.	Strombus.	IV.	
Tab. II.	Fig.	38. 39. 40.	Tympanotonos.	V.	
Tab. VII.	Fig.	118.	Vertagus.	VI.	
		119.	Noctua.	VII.	
		120.	Anas.	VIII.	
Tab. II.	Fig.	41. 42.	Pes Anserinus.	IX.	
		43.	Oxy-Strombus.	X.	
		44. 45.	Tuba Phonurgica.	XI.	
Tab. VII.	Fig.	121.	Pseudo-Strombus.	XII.	
Tab. II.	Fig.	46. 47.	Dipsaccus.	XIII.	
Tab. VII.	Fig.	122.	Auris Midæ.	XIV.	
		123.	Massa.	XV.	

CLAVIS FIGURARUM.

COCHLIDUM. P. I. Sect. I.

Figura.	*Genera.*		
Tab. II. Fig. 48. 49.	Terebellum.	XVI.	
Tab. VII. Fig. 124.	Cochlea Lunaris.	Gen. I.	Cl. VI.
Tab. II. Fig. 50.	——— Cælata.	II.	
51.	——— Petholata.	III.	
Tab. VII. Fig. 125.	Olearia.	IV.	
Tab. II. Fig. 52.	Tigris.	V.	
Tab. VII. Fig. 126.	Fornax.	VI.	
Tab. II. Fig. 53. 54.	Trocho-Cochlea.	VII.	
55.	Saccus.	VIII.	
Tab. VII. Fig. 127.	Buccinum Tritonis.	Gen. I.	Cl. VII.
128.	Argo-Buccinum.	II.	
Tab. II. Fig. 56.	Cophino-Salpinx.	III.	
57. 58.	Buccinum Lacerum.	IV.	
Tab. III. Fig. 59.	——— Muricatum.	V.	
60.	Urceus.	Gen. I.	Cl. VIII.
61.	Lagena.	II.	
62. 63.	Simpulum.	III.	
64.	Gutturnium.	IV.	
65.	Caniſtrum.	V.	
66.	Scala.	VI.	
67.	Epidromus.	VII.	
68.	Sipho.	VIII.	
69.	Auricula.	IX.	
70.	Neritoſtoma.	X.	
71. a. b.	Turbo Lunaris.	XI.	
72.	Garagoi.	XII.	
Tab. IV. Fig. 73.	Gallinula.	XIII.	
74. 75.	Galea.	XIV.	
76.	Trochus Roſtratus.	Gen. I.	Cl. I. P. I. Sect. II.
77.	Gladius.	II.	
78.	Fuſus.	III.	
79. a. b.	Mazza.	IV.	
80.	Rapa.	V.	
81.	Hauſtellum.	VI.	
82.	Tribulus Roſtratus.	VII.	
83. 84.	Conus.	Gen. I.	Cl. II.
85.	Trocho-Conus.	II.	
Tab. V. Fig. 86.	Ditrochus.	III.	
87.	Turricula.	IV.	
88.	Thema Muſicum.	V.	
89.	Veſpertilio.	VI.	
90.	Nubecula.	VII.	
91. a. b.	Dactylus.	VIII.	
92.	Cucumis.	IX.	
93.	Ficus.	X.	
94.	Conchylium Rondeletii.	XI.	
95.	Aporrhais.	XII.	
96.	Concha Natatilis.	XIII.	
97.	Cymbium.	XV.	

Tab.

CLAVIS FIGURARUM.

COCHLIDUM. P. I. Sect. II.

Figuræ.		Genera.			
Tab. V.	Fig. 98.	Bulla.	Gen.	I.	Cl. III.
	99. a. b.	Oliva.		II.	
	100.	Pila.		III.	
Tab. VI.	Fig. 101.	Porcellana.		IV.	
	102.	Caſſis.		V.	
	103.	Semicaſſis.		VI.	
	104.	Caſſis Bicornis.		VII.	
	105.	Cithara.		VIII.	
	106.	Mono-dactylus.	Gen.	I.	Cl. IV.
	107.	Lentigo.		V.	
	108.	Alata Lata.		VI.	
	109.	Murex Frondoſos.	Gen.	I.	Cl. V.
	110.	—— Coſtoſus.		II.	
	111.	Umbilicus.	Gen.	I.	P. I. Appendix.

CONCHARUM. P. II. Sect. I.

Figuræ.		Genera.			
Tab. VIII.	Fig. 1. 2. 3.	Patella Integra	Gen.	I.	Cl. I.
	4. 5.	—— Lacera.		II.	
	6. 7. 8.	Calyptra.	Gen.	I.	Cl. II.
	9.	Cochlearia.		II.	
	10.	Mitra Hungarica.		III.	
	11. 12.	Cochlo-Lepas.		IV.	
	13.	Avicula.	Gen.	I.	Cl. I. P. II. Sect. II. Cap. I.
	14.	Tudes Polonica.		II.	
	15.	Iſognomon.		III.	
	16.	Parallepipedum.		IV.	
	17.	Oſtreum Longum.	Gen.	I.	Cl. II.
	18.	Mater Perlarum.		II.	
	19. 20.	Oſtreum Læve.		III.	
	21.	—— Imbricatum.		IV.	
	22.	—— Plicatum.		V.	
	23.	—— Muricatum.		VI.	
Tab. IX.	Fig. 24. 25.	Muſculus Acutus.	Gen.	I.	Cl. III.
	26.	—— Latus.		II.	
	27.	—— Mammarius.		III.	
	28.	Cyclas.			Cl. IV.
	29.	Pecten.	Gen.	I.	Cl. V.
	30.	Amuſium.		II.	
	31.	Pſeud-Amuſium.		III.	
	32. 33.	Ctenoides.		IV.	
	34.	Radula.		V.	
	35.	Vola.		VI.	
	36.	Triquetra.		VII.	
	37.	Spondylus.		VIII.	
	38.	Mytulo Pectunculus.		IX.	
Tab. X.	Fig. 39.	Hemicardia.	Gen.	I.	Cl. VI.
	40. 41. 42.	Iſocardia.		II.	

CLAVIS FIGURARUM.

CONCHARUM. P.II. Sect. II. Cap. II.

Figuræ.		Genera.		
Tab. X. Fig.	43. 44. 45. 46.	Anomalocardia.	III.	
	47.	Diconcha Sulcata.		Cl.I.P.II.Sect.II.Cap.II.
	48. 49. 50.	——— Umbilicata.	Gen. I.	Cl. II.
	51.	Actinobolus.	II.	
	52.	Omphalo-Clathrum.	III.	
	53.	Chamætrachæa.	Gen. I.	Cl. III.
	54.	Chamelæa.	II.	
	55.	Quadrans.	III.	
	56.	Tellina Circinata.	Gen. I.	Cl. IV.
Tab. XI. Fig.	57. 58. 59.			
	60.	——— Virgata.	II.	
	61.	——— Striata.	III.	
	62.	——— Granulata.	IV.	
	63.	——— Lævis.	V.	
	64.	——— Muricata.	VI.	
	65.	Solen Bivalvis.	Gen. I.	Cl. V.
	66.	Concha longa Biformis.	II.	
	67.	Pholas.	III.	
	68. a. b.	Concha longa Uniforis.	IV.	
	69. 70.	Musculus Polylepto Ginglymus.	V.	
	71.	Pinna.	VI.	
	72.	Glicimeris.	VIII.	
	73.	Mactra.	IX.	
	74.	Terebratula.	Gen. I.	P. II. Sect. III.
	75.	Concha ΤΡΙΛΟΒΟΣ.	II.	
Tab. XII. Fig.	76. 77. 78. 79.	——— Adunca.	III.	
	80.	Bursula.	IV.	
	81.	Globus.	V.	
	82. 83. 84. 85. 86.	Stola.	VI.	
	87. 88.	Concha Ansata.	VII.	
	89. 90. 91. 92. 93.	——— Anatifera.	Gen. I.	P. III.
	94. 95. 96. 97.	Monolopos.	Gen. I.	Cl. I. P. IV.
	98.	Polylopos.	II.	
	99.	Astrolepas.		Cl. II.
	100.	Capitulum.		Cl. III.

JACOBI THEODORI KLEIN

LUCUBRATIUNCULA

DE

FORMATIONE, CREMENTO

ET

COLORIBUS

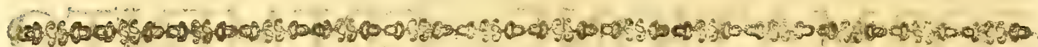
TESTARUM,

QUÆ SUNT

COCHLIDUM

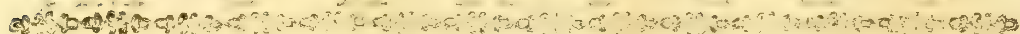
ET

CONCHARUM.

Fr. Baco de Verulamio de augm. ſcient.

Non fingendum, aut excogitandum, ſed inveniendum, quid natura faciat, aut ferat.

PRÆFATIO.

Animalia & vegetabilia per intus susceptionem succi vitalis & nutritii incrementa capere & in partes corporis vegetare, lapides vero & metalla à juxta positione augmenta sumere, Physicorum communis fere sententia est. Nova quidem systemata, in quibus moderni Lithologi desudarunt, abundant propositionibus, ut faculam nobis alluceant ad sagacius indagandam genesin & lapidum & metallorum, quod nec omnes lapides, nec omnia metalla absolute per juxta positionem generari & augeri deprehenduntur, cumque vel inter metalla aurum, argentum, cuprum (quibus nonnulli adjungunt plumbum ferrumque) vegetare dicuntur. De genesi quidem & cremento lapidum aliquando longa, VIRUM ultra quinque lustra mihi amicissimum, jam præmatura morte mihi abreptum, inter & me, intercedebat epistolaris disceptatio, cui quæstiones irrepserant: utrum testudinum tegmina, cancrorumque marinorum crustæ, nec non testæ conchyliorum per intus susceptionem crescant, an verò per juxta positionem amplientur? Tandem epistolarum cardo vertebatur circa materiam testaceorum, postquam mentem meam explicaveram: Testaceorum dermata silicea esse partes sui corporis adeô constitutivas, ut necessariæ magis sint, quam manus pedesve vel

hominum vel bestiarum (*a*)*; quippe hæ truncatis pedibus, & illi manibus pedibusve deperditis, vitam agere valent, neutiquam verò conchylia testis suis privata; cum summe necessaria corporis pars sit, quæ à corpore, vel à qua corpus sine interitu sui separari nequeunt. Suadebat Amicus contrariam sententiam ponderosis argumentis, ad quæ solvenda me pro temporis ratione imparem judicans, acquieveram in silentio, sub spe evadendi; donec pro firmanda sua thesi, Illustrissimi Domini* REAUMURII *libellos memoriales de formatione Testarum* (sur la formation des Coquilles 1709. & 1719.) *anno* 1742. *commendaverat, ex quibus tunc demum potissima argumenta sua desumpta deprehendebam. Ubi veritatis signa erecta, promptissimus sum, in ejus castra pedibus ire; sed in hoc certamine & ab Amico & ab Incomparabili* REAUMURIO *dissentiebam; & licet Magni hujus* VIRI *merita tam ampla sint, ut gloriæ nihil ipsi decederet, etiamsi super formatione testæ conchyliorum in ejus castra descendere hesitassem, hanc materiam tamen in commodius tempus rejiciendam flagitabam; sed vi Suadæ Amici adductus, suscepi hanc lucubratiunculam conscribere & ut obedirem, & quod in* HISTORIA (*b*) Regiæ Scientiarum Academiæ Parisinæ *legerim, ac si Historiæ naturalis cultores cum* Testis conchyliorum *veluti pueri cum nucibus* hactenus luserint, & licet se physicos profiteantur, tamen de earum formatione parum solliciti fuerint, quin potius vel communi vaniloquio, quo domunculæ testaceorum cum loricis astacorum comparantur, deterriti, in eo acquieverint, quod illarum incrementa humanum intellectum omnino superarent. *Neminem autem latere possunt indefessa studia* Rumphii,

(*a*) *Cicero* II. *de nat. Deorum:* Conchylia belluas nativis testis adhærentes appellat. & *Pallad. L.* XIII. clausa maris animalia.
(*b*) 1709. *p.* 17. *ab initio.*

phii, Stenonis, ab Heyde, Harderi, A. F. Abbatis Marsilli, Willisii, Leuwenhoekii, Swammerdammi, Listeri, *pluriumque & conterraneorum Germaniæ & transmarinorum, quibus cordi fuit, animantia, quæ vocantur, testacea summopere considerare, inque eorum dermata, vulgo testas, ab ipso ovo qua formationem, structuram pariter ac vegetationem, vel nudis vel bene armatis oculis inquirere, singulaque perlustrare & investigare: cum e contra vapulabit* Phil. Bonannus, *quod* Aristotelis *Testacea* ἐκ τῆς σηψέος καὶ ἰλύως, limo fere & materia putri oriunda, *recoxerit: vapulabit omnino* Gillius *cum asseclis dicens;* Ostrea ex cœno nasci: *vapulabit* de la Marre (*c*) *infelicissime judicans: „ qu'il n'y a aucun signe, qui demontre, que l'huitre soit un animal aquatique, pas même un insecte — & qu'il croit aux rochers de la mer, comme un champignon, ou une truffe." Vapulabit porro* Antonius ab Heyde, *erronée causam abscissæ aliquando musculo linguæ ponens in eo: „ quod facile accidere potest ex eo, quatenus extra proprias testas deambulans alterius mytuli aperti cavitatem ingreditur — qui — lingulam abscindit." Vapulabit* Ælianus (*d*) Libro X. c. 5. *narrans, Cochleas (Ariones) aves, hostes suos, decipere & eludere, egrediendo e testis, ad quas vacuas aves advolent; demum cochleas ad domos suas redire. Sed rectius* Listerus (*e*): *„ credibile non esse, quod nonnulli perhibent, eos aliquando e testis suis exire." Nec ad* ab Heyde *sententiam me flectent vel* Cancellus Aristotelis, *in emortuarum cochlidum derelictis testis degens; vel* Nautilus *velificans* minor, *qui extra naviculam suam spaciari perhibetur, quam huic facultatem* Rum-

(*c*) *Observ. sur le livre du St. Aignan, intitulé: l'ancienne medicine à la mode à Paris* 1702. *in* 12mo.
(*d*) *De Natura Animalium.*
(*e*) *De Cochleis p.* 104.

Rumphius *denegat; nec quod* Rondeletius *insuper testæ nautili minoris peregrinum plane animal, ex genere sepiarum, substituit. Imo vero* Nautilus crassus *(f), sine interitu sui, testam deserere nullo modo potest; & quam facile falluntur, qui omnis generis crustacea, loricas suas prout* astacos, *vel qui colubros, amphisbænas, omnesque angues incisuris circularibus, exuvias cum reliquis anguibus quotannis deponere credunt, piscatoribus & aliis ex plebe hominibus nimiam fidem dantes? Quamdiu cum viris sapientibus vel observando, vel modice ratiocinando de rebus physicis, inprimis ad Historiam naturalem promovendam facientibus, mihi intercessit negotium, ab omni judicii anticipatione liber, ad id intentus pro viribus fui, ut nec falsis rebus, aut non satis cognitis assentirer, nec alios levibus argumentis flecterem ad veritatem, procul à me dissitam. O, quantum Natura varia est! componit, coagmentat, distinguit, separat, iterum jungit, addit, demit, ludit quisque, ut fallere videatur; sed nil minus; fallimur nos, fallimusque; manet simplicissima, manet veridica natura, modo mente comprehendamus recte egregia facinora, & intellectu divinitatem, quam præ se fert, sapientissimam; licet prima rerum elementa nos fugiant, & intellectum in adjunctis circumspiciant. Ubi de rebus, ubi de causis rerum evolvendis agitur, animus ab hypothesibus vacuus esse debet, ne causas rerum ante & operose nimis determinemus, quam res in sensus ceciderint, rerumque, non sensibus sed ratione assequendam, naturam cognitam habeamus: verecunde itaque philosophandum, ut viam aliis ad præclara cœpta non obstruamus. Et tamen in sole aliquando caligamus, erramusque via, quam semel supposuimus rectam. Has regulas mihi omninò quidem imposui, erroribus me tamen vacuum*

(f) Vid. *Lucubr.* §. XLIII.

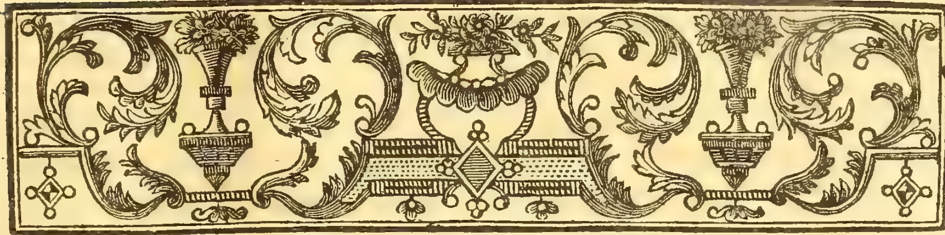
cuum non sentiens. Nec est, quod quisquam exspectet, ut quæ de genesi testarum dici possent, singula minutatim explicem; quia esset opus immensum, cui lucubratiuncula præsens valde impar; hanc ex pluribus, quas pro commercio nostro in hac materia cum laudato Amico vel per duas quadras anni 1743. *communicaveram, literis concinnavi; perpauca addidi, plurima illustravi; nec aliter fieri potuit, quin a systemate Celeberrimi* REAUMURII *de formatione testarum aberrans thesin meam, quam cum aliis viris doctis communem habeo, defenderem: multi hanc scribendi materiam occuparunt, nemo uberrime tractavit, quem nec ego exhausisse præsumam, nec plus in alieno negotio videre velim, quam in meo; multa enim & diligentissimis pereunt. Interim tamen bonas horas in non ultima causa insumere, religionis esse duxi; nec extra oleas videar divagari, quod, post Biblia sacra, nullus mihi carior, libro naturæ; intra angustiores tamen limites me continere decrevi; reliqua, pro rei dignitate, peritioribus committens, cum multa eximia restant, nondum enucleata. Scripsi e Museo, mense Novembr.* 1745.

SUM.

S U M M A R I A:

Animalia testacea cum integris testis ex ovo prodire - falsitatis arguitur - sed observationibus comprobatur: - *Leeuwenhoekii* - (Quibus modis testacea ova sua deponant) - ostreorum ova - mytulorum - *Listeri* observatio in ostreis - buccino fluviatili - *Willisii* - *Marsilli* de cochleis - *Rumphii* - *Swammerdammi* - Historia Acad. Reg. Scient. aliter sentit - cum Celeb. *Reaumurio* - Dni. *Reaum.* experimentum - (Limaces non sunt cochleæ.) - Quomodo testacea transpirent præ aliis animalibus secundum Dni. *Reaum.* - De fabrica testarum *Steno* - *Leeuwenhoekius* - (Testæ corio tectæ) - Illorum sententia comprobatur - cornua ammonis valde exigua - Testa animalis pars constitutiva - Corpus cochleæ in duas partes divisum consideratur - De testarum structura ab *Heyde* - *Steno* - *Listerus* - Margaritarum tunicæ & testularum lamellæ collatæ - Autorum sententiæ de structura testarum comprobatæ - Hactenus dictorum summa - Per juxta positionem - testa - in difformem molem excresceret - Objectio - resoluta - Quid facto animalis testæ accedat - Saliva quid? - Definitiones: Cochlidum, Cochleæ, Stromborum, Buccinorum - (Spiræ ex ovo minores præ spiris testæ adultæ) - Cochlidis compositæ - (Spiræ nec plures in adultis, quam in testis ex ovo) - Collare cochleæ - quid sit? - Gibbus cochleæ - Dni. *Reaum.* ad collare solam transspirationem materiæ collocat - Hujus sententiæ examen - exemplis illustratum - natura cochlidis colorem heterogeneum non admittit - Quid per naturam cochlidis intelligatur - Testa os cochleæ - Testudinis os - Colores in testam introduci possunt - Objectio de vi motrice - resoluta - qualis materia transpiret - De foliis arborum - substantia testularum cum succo vitali collata - Collare cochleæ porro consideratum - extra - & intra ovum - Qua ratione colores in testam introduci possint - Saliva diversa a muco cochleæ vulneratæ - Succus vitalis - quæ proxima sit causa & incrementi & colorum testæ? - Rumphii observatio circa cochleas sudantes - Testæ velamina cum periosteo comparantur - Collaris puncta vel radii in cochlea urticarum non observata - Difficultas lineas ducendi - Incrementorum testarum modus a *Rumphio* propositus - primus secundus - tertius - (murices testarum), - Sufficerent modi secundus & tertius - monita circa modos - De eminentiis super testis - ab eminentiis collaris oriundis - quæ hypothesis fallit - Incrementa testarum an cum arboris vegetatione conferenda - Quo sensu testacea dici possint architecti testarum suarum - Speciatim quædam pertractanda - Testa pertusa resarcienda prout ossa fracta - primaria officina vegetationis - Dni. *Mery* dubia contra Systema Dni. *Reaum.* - Omnium conchyliorum genesis uniformis - Cochlea in ovo tot habet spiras quot adulta - facultas in anteriore - in posteriore corporis parte - (*Hic tabella nostra*) - Buccinum considerandum - Definitio Cymbii - Mammæ - Pectines - Dni. *Mery* testulas observavit - Responsio Dni. *Reaum.* - Periosteum quodcunque urgetur - Testulæ differunt inter se - de his *Leeuwenboek.* - (vegetatio in diconchis clarior.) - *Rumphius* de cochlea lunari - de casside lævi cinerea - recte Dni. *Mery* testas vegetare sustinet - Testa mytuli porro considerata - lamellæ non a juxta positione - Tendines valvis connati - Uniones in conchis - quid? - cum oculis cancri collati - an delcantur extuberantes laminæ? - quod juxta positionem destruit - De unguibus animalium & squamis piscium - Ex frictione damnum mytulis - tamen crescunt minores - Pinna considerata - Primaria vegetationis officina - Dubium Dni. *Mery* de musculis mytulorum - quot habeant, eorumque situs - fibras minutissimas in minores subdividi - per musculos alimentum in testas - Experimentum Dni. *Reaum.* considerandum - Spirarum contenta - aër externus fortius agit per vulnus in corpus cochleæ - Cura vulneris examini subjecta - Facinora cassidis tuberosæ circa labium vetus - aliter in Casside lævi cinerea - Quæ facta non tollunt intus susceptionem - exempla a tribulis - muricibus - scorpio - ostreo muricato - claviculis Echinometrarum & pluribus - Dni. *Reaum.* hypothesis - ejus argumentum de musculo ad primam spiram cochleæ - quid sit? - partem posteriorem cochleæ absolvit sacculus lacteus spiralis - Cochlidum quarundam anatome - musculus vel funiculus a puncto spiræ primæ dependet - Parietes testæ posteriores quomodo comparati - per quos officina virtutes vegetationis absolvit - Sacculus læsionis impatientissimus - punctum spirale cum funiculo umbilicali collatum - De nautilo crasso & cornu ammonis - Thalamus nautili - De operculis quarundam cochlidum - quæ perdurant cum animali - & vegetationem comprobant.

LUCUBRATIUNCULA DE TESTARUM FORMATIONE, CREMENTO ET COLORIBUS COCHLIDUM ET CONCHARUM.

§. I.

De *formatione*, *structura* & *cremento* Testarum acturi pro fundamento ponimus; animalia testacea cum ipsis & per omnes dimensiones integris testis ex ovo in lucem liberumque prodire aërem; ipsamque testarum structuram ita esse comparatam, ut una cum animali, tanquam ejus partes constitutivæ (*a*) vegetare possint. Hanc propositionem præsenti lucubratiuncula dilucidare animus est: quid *facto animale accedat testis*, suo loco dicturi. Animalia testacea cum integris testis ex ovo prodire.

(*a*) *Unde* dura cutis, os lapideum, *audit; communiter vocari solet cochleæ domuncula.*

§. II.

Hæc supposita satis quidem *commoda* esse non negamus, sed rogo Falsitatis arguitur.

 ne

ne cum HISTORIA *Regiæ Scientiarum Academiæ* (*a*) ea propter dixeris omnino falsa (*nullement vrayes*). Verum quidem esse perhibetur, quod animal prodeat ex ovo, sed falsum, quod una cum *testa* sua in conspectum veniat, utpote *quæ peculiare & separatum opus animalis* vocatur; cum tamen incomparabilis REAUMURIUS in priori libello memoriali de anno 1709. *p.* 379. juxta hypothesin, quam olim fovit, disertis verbis profiteatur: „ Les Limacons ne sortent point de leurs Oeufs sans être deja revetûs de cette coquille, (sed notanter) qui a alors *un tour de spire*, & *un plus.*" Consulamus in antecessum sensus circa animantia testacea intra ova sua, physicorumque facile principum observationes. Ex cœtu omnium, qui in HISTORIA culpati sunt,

Sed observationibus comprobatur.

(*a*) *Sur la formation des coquilles*, 1709.

§. III.

LEEUWENHOEKII.

Primus, quem in scenam producimus, LEEUWENHOEKIUS (*a*) est, qui *ostrea* aperuit, & ex uno incredibilem exiguorum copiam exemit: scire autem interest, quod quædam bivalvia (sive *conchæ*) intra testas suas, nonnullæ *cochlides* (sive univalvia), ut buccina, intra uterum pullos excludant perfectos (*b*) *aliorumque* ova super testis aliorum, non quidem deposita, sed casu adglutinata reperiantur; quædam vero marina, fluviatilia & lacustria, nymphis similibusve plantis imo lignis in stagnis vel fluviis, plerumque cum gelatina, fœturæ ranarum simili, ova sua committant; rursus cochleæ terrestres ova in acervi cumulum juxta teneras plantarum inprimis bulbosarum radices in terram edant; omniumque conchyliorum alia vocitentur animalia androgyna, ut cochleæ, musculi marini; vel diversi sint sexus, prout ostrea, pectunculi & musculi fluviatiles. Sic pro determinandis rerum primordiis in regnis vel animali vel vegetabili sufficit, ad usque ova imprægnata vel ad fœtum sive maturum in ovo, sive ipso facto exclusum, dari regressum.

Quibus modis testacea ova sua deponant.

(*a*) *Microsc. observ. P.* III.
(*b*) *Vid.* Listeri *Hist. Conchyl. Tab.* 881.

§. IV.

Exiguorum, quæ LEEUWENHOEKIUS venatus est, *ostreorum*

120.

120. æquabant longitudinem pollicis lati; ſic 1,728,000. æquarunt globulum, cujus axis pollicem latum æquat; omnia viventia vidit, & agitatione variorum minutiſſimorumque organorum, barbæ ſcilicet, vel branchiarum (*a*), (quas aliquando extra teſtam proferebant) jam tum in aqua excitarunt motum, ut aliquo modo celeriter in aqua progredi potuerint. In ſingulis autem dignoſcere potuit *juncturam teſtarum*, & attendens ad ipſam exiguorum oſtreorum formationem, dicere neceſſe habuit, ea *omni ex parte cum adultis forma* convenire, ut *non ovum ovo ſimilius* eſſe poſſit. Pariter multa *mytulorum* obſervavit *ova*, viditque ea usque adeo *aucta* eſſe, ut in quibusdam *utramque teſtam* conſpiceret. *Multi* ex mytulis *nondum natis*, quos ex ovis exemerat, *mutarunt colorem teſtarum* ſuarum ex albicante in colorem ſubflavum; *nondum natorum teſtæ* tam *fragiles* erant, ut cum liquor ex iis exhalatus eſſet, ita contraherentur, ut eorum figura accurate dignoſci non potuerit. Quod autem perſpicaciſſimus *autor* teſtas in mytulis jam formatis a partibus corporis animalis nondum formati dijudicaverit, vel ex eo patet, quod etiam ova, in quibus mytuli nondum formati, aperuerit, inque iis certa vaſa, vel nervos, nec non in infœcundis ovis membranas vacuas cognoverit. Circa *ova* vero, quæ jam *intra teſtas matris depoſita* invenit, ſatiari non potuit, contemplando concinnum ordinem, quo ova multis in locis teſtis injecta fuerant (*b*). Teſtimonium noſtrum ex autopſia his obſervationibus ſuperaddere, ſupervacaneum eſſe judicamus.

Oſtreorum ova.

Mytulorum.

(*a*) *Oſtreis labia ab ore pendentia omnium bivalvium longe validiora ſunt, utpote & craſſiſſima & rigidiuſcula; cum itaque iis pes aliquis ad ſe movendum omnino deſit, ut ſe tamen vertant, his potiſſimum labiis, tanquam remis quibusdam pennisque uti, veriſimile eſt*, Liſter. in Ind. Tabb. p. 6. ad Tab. XV.

(*b*) *Conf.* Liſt. Exercit. Anat. III. Tab. 4. f. 10. *ubi octo ova ordinatim collocata, ibidemque* figura 9. *muſculi nondum excluſi, & ſub microſcopio viſi.*

§. V.

Alter obſervatorum in ordine ſit LISTERUS, qui (*a*) recenter edita

LISTERI obſervatio in Oſtreis.

(*a*) *Tract. de Cochl. p.* 179.

edita *ova* ostreorum intra 24. horas testis contegi scribit; & (*b*) ova cochlearum fluviatilium quadam genitura limpida, instar ranarum spermatis, implicari; hae enim maturescunt, donec ad formam singulæ speciei propriam & perfectam pervenerint; prout etiam de ovis

Buccino fluviatili. buccini fluviatilis pellucidi (*c*) agit, cujus sperma mense majo diligenter observavit, quod crassum fuit & instar crystalli pellucidum; in cujus medio (*adhuc enim non resolutum fuit*) inerant plurimæ *exiguæ cochleæ*, ad magnitudinem NB. *seminis papaveris*, *ipsa* tamen *testæ figura maxime notabiles & facile cognoscibiles; nulli* vero recenter in lucem editi *prorepserunt*, etiam *cornubus exsertis*, ac si sponte nascerentur. Idem (*d*) testatur, quod *ostreorum ova* maturescendo post emissionem ex ovario *purpurescant*, si microscopio admoveantur; unde *sequitur*, *quod non solum testas*, *sed quoque colores* suos testacea animantia *ex ovis* ferant; his ipsa ostrea translucere intuearis, ut ea plane *in mediis ovis conspiciantur;* ova autem foras ejecta singula ad lenticulæ magnitudinem increscere, antequam solvantur.

Willisii. WILLISIUS (de quo *Listerus*, quod ipse solus in anatomia ostreorum naturali profuerit) (*e*) testas *ostreis ab ovo connatas* esse dicit, & primo molles, prout mole vero accrescunt persensim indurari.

(*b*) *Tract. de Cochl. p.* 107.
(*c*) *Ibid. p.* 140.
(*d*) *Idem Exerc. Anat.* III.
(*e*) *De anima brutorum cap.* 3.

§. VI.

Marsilii de cochleis. Antonius Felix Abbas MARSILLIUS anno 1683. *cochleas* etiam *hortenses* observavit (*a*) & quidem *secundum omnes generationis gradus*, acie cultelli multa ovorum aperiens. In quibusdam nondum manifestas animalis partes, in aliis *cochleolas nondum* quidem *protrusas*, *testa tamen* sua *coöpertas* vidit; alia fracta erant ovula, & cochleolæ ultra

(*a*) *Relazione del ritrovamento dell' uova di chiocciole, in Bologna* 1683.; *cujus altera editio Latina Aug. Vind.* 1684. *Confer Malpigh. P.* II. *p.* 95. *Edit. Lugd. Bat. item Journal des Savans*, *Tome* XII. *p.* 102.

ultra dimidiam sui partem jam emergebant. Similia cochlearum, ex earum genere, quæ vites infestare solent, LEEUWENHOEKIUS 1697. nactus ova examini subjecit, & magna cum admiratione *integras cochleolas ex ovis prodire vidit* (*b*). Addamus RUMPHIUM *Mus. Amboin. p.* 83. de ovis cassidis cinereæ: **Deze eijeren zyn kort/** NB. **getakt/** (i. e. muricata, nam testa cassidis obtuse muricata est) **en brog/ gelyk** Alga coralloides, **omtrent een duim lang/ digt in malkander/ in de midden gekropt/ boven op met een stompe spits/ weeks/ slymig/ en** NB. **licht bruin** (vergit enim color cassidis ex cinereo in fuscum) **omtrent zoo dik/ als Zeilgaaren; ouder geworden zynde/ vind men de gedaante van kleine Slekken daar in/ waar uit de voornoemde Kasketten groeijen** (vegetant). Cui testæ hujus cassidis cognitæ sunt, vel ex descriptione mox intelliget, ova illa esse hujus generis, licet animali nondum in ovo formato. Confer testam chamæ asperæ, sive Bia-Garu *Rumphii* & descriptionem; ut ova plura taceam. RUMPHII.

(*b*) *Microf. Observ. Epist.* C. Marsilli *facinorum tamen nullam mentiorem fecit.*

§. VII.

Sufficiant satis illustria Testimonia simultaneæ animalis & testæ suæ in ipso ovo generationis, ut longius absit, eadem *falsitatis apertæ* arguere: quin potius cum SWAMMERDAMO (*a*) faciamus: SWAMMERDAMI.
„ *Testam perperam vocari* cochleæ *domum*, si hanc dictionem pro-
„ pria significatione accipimus, siquidem *vera* sit ipsius *cochleæ cutis*,
„ qua sine æque parum vivere potest cochlea, ac homo, cui deglupta
„ est cutis, aut astacus sua nudatus testa, vel testudo pelle sua de-
„ tracta; quapropter crusta hæc pro vero osse cochleæ habenda (*b*),
„ in quo ejus musculi defixi sunt, haud aliter, ac musculi animalium
„ quadrupedium ossibus adfixi, atque uniti sunt; quod ipsum & in
„ mytulis liquido est videre." Quodsi vero, ad instar dermatis, Testa

(*a*) Bibl. Nat. p. 99. quem pluribus vid. *de fabrica Testæ; de Sanguine; de differentia Muci a Sanguine; de Sacculo, quem vocat calcarium; & quæ reliqua.*

(*b*) *Conf.* Præud. de crustratis §. 1. n. 9. & Jacob. Grandium Epist. de verit. Diluvii p. 66. *Testacea plantarum more crescere.*

Testa sit corporis cochleæ pars constitutiva, non consideranda venit tanquam sejunctum a corpore animalis vel *separatum opus*: merveille à part.

§. VIII.

Historia Acad. Reg. Scient. aliter sentit,

Interim tamen Historia Academiæ Regiæ levitatis arguit celebres rerum physicarum & naturalium cultores, aliosque viros curiose doctos; absolute negans, testam in ipso generari ovo; verba, sic sonant: Jusqu'ici les curieux ont été assés touchés des coquilles, de leur prodigieuse varieté, & de la regularité exacte de leur structure, de la beauté & de la vivacité singuliere de leurs couleurs, de la justesse de leurs compartements, à peine imitable au Pinceau; mais *les Physiciens* ne leur ont pas rendu, pour ainsi dire, assés de justice, & ont trop negligé, de les considerer en Physiciens, & d'étudier leur formation. Apparemment ils ont crû, que comme les coquilles, ainsi que les écailles des Ecrevisses, sont des Os exterieurs pour tous les animaux qu'elles couvrent, il falloit le regarder comme parties de leurs corps, & comprendre cette merveille dans celle de la formation generale des Animaux, incomprehensible à tout l'Esprit humain. Ils ont donc supposé, que l'Animal & sa coquille naissent du même Oeuf, & se developoient ensemble, & ils se sont contentés d'admirer, que la Nature eût fait des demeures si bien travaillées & souvent si pretieuses pour de si vils Animaux. Mais cette supposition n'est que commode, & quoi qu'assés vraisemblable, elle est *nullement vraye*. L'Animal nait de son Oeuf, mais non pas la Coquille, qui est une merveille à part.

Cum Celeb. Reaumurio.

Celeberrimus Reaumurius nuspiam taxando redarguit de rebus physicis viros meritissimos; loquitur de semidoctis vel indocte curiosis; „ La plûpart de ceux, que les beautés de la „ Nature touchent, ont mis leurs soins à en assembler le plus, *qu'il* „ *leur à été possible*, chaque nouvelle coquille fournissant de nouveaux „ attraits à leur curiosité; leurs cabinets ne contiennent qu'une par- „ tie de celles qui parent l'univers, & en ont toujours de reste pour „ exciter l'admiration de ceux, qui savent admirer, mais il semble, „ qu'on se soit borné à contempler ce bel ouvrage. —— Verisimile enim nobis videtur, virum celeberrimum in supra fatos autores non incidisse, ex verbis quæ sequuntur: „ personne, *au moins que je sça-* „ *ché*, n'a expliqué, *de quelle maniere il est produit;* de sorte que

n'aiant

„ *n'aiant pas trouvé à m'en instruire chez les Auteurs*, j'ai consulté
„ la Nature elle même par diverses experiences." (*a*)

(*a*) *Memoire* 1709. *p.* 365.

§. IX.

Placuit viro perillustri, inversum naturæ ordinem sequi, & ante augmenta vel incrementa testarum, quam harum formationem docere (*a*) experimento, quo juxta varia & terrestria & aquatilia conchylia usus est. Pertudit (nimirum) testas (*b*), & interposita inter foramen atque corpus pellicula, frustum ablatum infra eam continuo restitui didicit; similiter cum exteriorem testæ partem avelleret, ut reliqua corpori *limacis* tegendo non amplius sufficeret, atque *cuticulam* complicatam *extus & intus* testæ agglutinaret, avulsam partem nihilominus restitui annotavit, indubitato testimonio, quod cochlea continuo transpiret materiam lapidescentem, quæ non abeat in liberum aërem, sed vulneratam testam restituat, quod aliter fieri non possit, quam per juxta positionem. Non obliviscemur *infra penitius introspicere in hoc experimentum* (§. XXXVIII. XXXIX.), quod naturalem ordinem sequi malumus, & doctrinam de formatione testæ primo loco nobis familiarem reddere. Dni. REAUMURII experimentum.

(*a*) *Quoiqu'il parût d'abord naturel d'expliquer de quelle maniere les coquilles des Animaux sont formées avant de parler de leur accroissement, je suivrai ici un ordre contraire* Mem. p. 365.

(*b*) *Ita verba sonant in* Actis Erud. Lipsiens. 1712. p. 147. *Verum versio:* des Limacons de jardin (*cochlearum terrestrium, vel hortensium*) *in* Limaces, *nobis non arridet; quod* limaces *&* cochleæ *toto cœlo ab invicem differunt: sunt enim limaces, nomine proprio, animantia anteriore quidem corporis parte cochleis similia, sed nuda, nunquam testam induentia, nedum formantia; Germanice:* Nackte-Keller-Erde-Mauer-Schnecken. Limaces non sunt cochleæ.

§. X.

Expedita res est, quod & animata & inanimata corpora (ut vegetabilia) imo certo respectu lapides in liberum aërem transpirent;

faciles

faciles quoque sumus, dari speciem Atmosphæræ circumcirca corpora continuo transpirantia, quam tamen Dnus REAUMURIUS adeo non urget, & HISTORIA eum saltim in finem in medium proferre videtur, ut appareat, qua ratione Testacea præ reliquis animalibus transpirent. Horum materia evanescit in libero aëre, illorum condensari dicitur materia exudans; quod enim vi testacea est donata, petrifieri potest in libero aëre, ita, ut formæ corporis accommodata thalamum figuratum vel domunculam efformet sic solidam, ut ab injuriis liberum animal in testa requiescat veluti in cellula portatili, quæ præter materiam exudantem, ex qua conflata est, cum animali nihil amplius commune habet. Differentia igitur inter Conchylia & reliqua animata ponitur in eo, quod substantia, quæ transpirat, diversa est; cochlearum scilicet, præ aliis animalibus, lenta, viscida, & lapidescens (*a*), non avolans in aërem; materia vero reliquorum corporum in liberum aërem abeat. Sic est; nam alias arboris materia transpirans, si non avolaret, lignea esset, vel potius corticis naturæ, quod extrema pars arboris in libero aëre cortex est, & per juxta positionem cresceret arbor, non per intus susceptionem, minimum qua corticem, quo vestitur; sed unde est, quod fungorum substantia materiæ expulsæ, satis quidem densæ viscidæque, evanescat? quod *Limaces* æque ac cochleæ in viis salivam & glutinosam materiam post se relinquentes, ex densa viscidaque substantia domunculas sibi non construant? sed forte non est lapidificantis naturæ, etiamsi sit lenta, viscida & perlacea.

Quomodo TESTACEA transpirent præ aliis animalibus, secundum Dnum REAUMUR.

(*a*) *Cette difference vient de la differente substance, qui transpire; celle, qui sort des Limaçons est visqueuse & pierreuse*, Hist. p. 18.

§. XI.

Mittimus pro hac vice vegetationem ossium, quæ carne corporis tecta augmenta sua capiunt, ab initio cartilagineæ substantiæ. Quæstio modo est de origine & incremento *cochleæ Testæ*, sive de partibus, quæ successive testæ *in aëre libero* accedunt per juxta positionem, & quidem virtute cujusdam atmosphæræ, quæ originem trahit ab exhalatione corporis, & constanti ratione circumcirca animal subsistit *lenta*, *viscida* & *lapidificans*. Jam STENO (*a*) in mentem sibi revocaverat, *ambiens fluidum aëris* exteriori superficiei testulæ inserviens; quod vero illico removit. Sunt ejus verba hæc: „ De

„ maxi-

„ maxime vero externa testula dubitari potest, an ambiens fluidum aëris exteriorem ejus superficiem tetigerit, an vero *aliqua membranula* tecta fuerit? equidem hoc *posterius tantum verum* esse credo, quod omnium aliarum testularum fibras, quo tempore concreverint, ab ambiente fluido factas non fuisse constet: quod in NB. *hirsutis*, chamis dictis, aliquod tanquam *corium* extrinsecus superinjicitur; sed quæritur de re sensili, & dici potest, fibras primæ testulæ tantum induratas fuisse, dum adhuc NB. *in ovo latuit.*" Et in prodromo scribit: Diu *intra ovum* jam tum induruisse primæ testulæ fila. Ut autem nobis constet, quid sibi velint *testulæ* & *fibræ & fila*, autor (*b*) præmiserat „ Testas (ostrei) ex toto posse resolvi in *exiguas testas*, illas autem *testulas* in *fibras*. Istas *fibras* duorum esse generum à se invicem *differentes* & *colore* & *substantia* & *loco*. In exiguis *testulis* superficiem infimam & superiorem nihil aliud esse, nisi *extremas partes fibrarum;* at testularum limbos, sive ambitus superficies constare ex *lateribus fibrarum* earundem *testularum.*" Quam STENONIS observationem LEEUWENHOEKIUS (*c*) confirmat, fibrasque *Stenonis* vocat *fistulas*, verbis. „ Hæc putamina, prout perspicere potui, constarent ex fistulis admodum *per se mixtis;* quod quodlibet horum putaminum ad magnitudinem justam perveniret ex protrusione sive propulsione parvorum subfuscorum *putaminum*, ex *globulis compositorum*, atque extrinsecus magna multitudine in *plana conchæ* jacentium, unde *accretio & ipsarum* quoque fit *fistularum origo* (*d*)." Supra *Steno* sententiam suam comprobaverat testis *chamarum* (imo *buccinorum*, *muricum*, *musculorum* & *innumerorum* aliorum conchyliorum) superinducto corio hirsutis scabrisque. Hæc animantia æque transpirant ac alia generis testacei; cum autem transpirans materia viscida & petrificans dicitur, in liberum aërem non abiens, sed atmosphæræ ad instar corpori vicina subsistens, mirum est, quod extrema testæ superficies coriacea, sub quo corio demum crassissima testa gignitur, libero aëri non exposita; sic in cœnis noti mytuli (musculi) externe membranas (Het bovenste vliesjen/ *Rumphii*) habent, quæ induvia pro recreatione mentis & oculi, vel cultro, vel lima, vel aceto

De fabrica testarum STENO.

LEEUWENHOEKIUS.

(Testæ corio tectæ.)

(*a*) *Tract. de solidis in solidis.*
(*b*) *De fabrica testarum.*
(*c*) *Observ. Micr. P.* I.
(*d*) *Plura infra, ubi curatius* structuram *testarum intuituri.*

Ff

to tolluntur. Dixeris itaque materiam ejusmodi teſtaceorum tranſpirantem aut *coriaceæ*, aut & *coriaceæ* & *lapideæ* naturæ; ex altera corium, quaſi perioſteum membranoſum, ex altera teſtam ſub ipſo corio generari; ſed tunc exulabit juxta poſitio, & teſtæ vegetarent uti oſſa (*e*).

(*e*) Du Hamel, *mem. ſur le developp. & la crue des anim.* 1742. *p.* 350. *geneſin oſſium cum vegetatione arboris analogice explicavit:* „ *Pour établir une analogie admira-* „ *ble entre le vegetal & l'animal* —— *fundamentum ponens in eo:* „ *que les os ſont enveloppés par une membrane, qu'on nomme le* perioſte, le corps ligueux *des arbres l'eſt par l'écorce.*

§. XII.

Iſtorum ſententia comprobatur.

Omnium conchyliorum Geneſin in ovo unam eſſe eandemque, nemo negabit (*a*); jam vero ſupra fidem dedimus laudatis autoribus, qui fœtus oſtreorum, muſculorum & cochlearum non nudos i. e. non imperfectos, ſed teſta integra, perfecta, tenera quidem, uti par eſt, intra ovorum putamina obſervarunt, & ex ovis ſolverunt; imo neminem proprii fruſtrabuntur oculi, cochleas hortenſes cum dermate teſtaceo, ſecundum omnes dimenſiones integro & perfecto, ex ovis ſuis prodire. Videatur *Tabula a Marſillio tradita;* ubi num. 1. ovum merum, 2. apertum, ſed ſine ullo principio animalis, atque ſolum albumen emittens. 3. Animal jam perfectum & teſta coöpertum, partui vicinum. 4. & 5. Cochleolæ ex ovo jam fracto emergentes. 6. Ovum fractum, ex quo omnino jam prorupit animalculum, teſta vacua, aliquantum contracta & corrugata. Quin & a noſtris experimentis tantisper recedentes, inſuper provocamus ad teſtulas minutiſſimas emortuorum conchyliorum littoris Ariminenſis (*b*). Uberrimam eorum ſege-

(*a*) *Ne ſuffiroit il pas à un phyſicien d'avoir expliqué, comment une plante croit, de quelle maniere ſe fait la nutrition dans un animal, pour en conclure, ou plutôt afin que tout le monde Philoſophe conclût avec lui, que c'eſt ainſi, que toutes les plantes croiſſent, que la nutrition ſe fait de la même maniere dans tous les animaux.* Dn. Reaum. Mem. 1709. *p.* 367.

(*b*) *Conf. inſuper* Janum Plancum de conchis minus notis.

ſegetem habemus, ex liberalitate humaniſſimi *Planci*; collegimus (præter reliquos buccinorum, cochlearum & concharum fœtus vix ac ne vix quidem excluſos) multitudinem cornuum Ammonis; horum unitates 525, ſingulæ trium vel quatuor gyrorum, pondus æquarunt $5\frac{1}{6}\frac{1}{4}$ gran. Nemo autem, re experta, crederet, vel ejusmodi cornicula ammonis ſine teſtis in conſpectum ventura. Cum autem certo certius animal cum teſta ſua jam ſit in ovo, vix ac ne vix quidem materiam tranſpirantem ex corpore animalis in ovo, & quidem lapidiſicantem, concipere licet, quod liber aër ad tranſpirationem requiritur, quem ad cochleam in ovo non admittimus, & vel homuncioni, vel pullo gallinæ in ovis denegamus.

Cornua Ammonis valde exigua.

§. XIII.

Ex præmiſſis colligimus, quod animalculum cum propria ſua & perfecta teſta ex ovo excludatur, teſtaque animalis ſit pars conſtitutiva in ovo formata, ideoque non ſeparatum eſt opus nec animalis nec liberi aëris; ſic cochlea ſine teſta ſua conſiderata non eſt cochlea, & limaces teſta præditi, deſinunt eſſe limaces; prout animal quodcunque cutaceum vel coriaceum deglupta cute deſinit eſſe animal integrum. Antequam ulterius procedamus, monemus, quod in cochlidibus turbinatis *caput animalis Domiportam* reſpiciat, quæ in ampliſſima i. e. extima ſpira patet, ſicque extrema corporis pars in prima i. e. *minima ſpira* terminatur; unde eſt, quod in turbinatis corpus animalis *natura ſpiralem* quamcunque *formam* habet, cujus figuram circumvolutio teſtæ deſcribit. In cochlidibus volutis, prout & in conchis, corpora ſunt vel convexa aut conglomerata, vel quaſi complanata & convexa apparent. Vide Tabulas LISTERI, HARDERI & SWAMMERDAMI citatas infra §. XLII.

Teſta animalis pars conſtitutiva.

Corpus cochleæ in duas partes diviſum conſideratur. Vid. §. XVIII.

§. XIV.

Quod ad internam ſtructuram teſtarum attinet, incidenter §. XI. obſervationes STENONIS & LEEUWENHOEKII, quæ huc trahendæ, tradidimus; cum his conferendæ ſunt obſervationes ANTON. AB HEYDE & LISTERI. *Ille* (AB HEYDE) teſtas e filis obliquis conſtare ait, & quod increſcant, quatenus inferiori earum ſuperficiei lamellæ ex humore ab animali exudante agglutinantur, ſiquidem teſtæ ex lamellis compoſitæ conſpiciuntur. Hæc ſententia ſyſte-

De teſtarum ſtructura.

AB HEYDE.

mati Dni *Reaumurii* patrocinari videtur; verum mox apparet *Antonium ab Heyde* in explicatione lapſum eſſe, ſi mentem autoris interpretari velis de inferiori *ipſius teſtæ* non *teſtularum* ſuperficie; quod fieri non poteſt, ut teſta increſcat, ubi ipſius inferiori ſuperficiei vel parieti lamellæ agglutinentur: quin potius talis agglutinatio ipſi animali foret fatalis, quod tandem cogeretur teſtam, tanquam carcerem per parietes coadunatos ſucceſſive nimis anguſtum, deſerere, h. e. mortem ſubire. Increſcente enim corpore & domuncula parietes ſuos contrahente ſuffocabitur hoſpes. Recte tamen obſervavit *ab Heyde:* teſtas ex lamellis compoſitas eſſe, haſque e fibris obliquis conſtare; has autem *fibras* STENO ulterius deſcribit, quod qua materiam cum humore animalis conveniant & dupliciter *formari* poſſint, vel *in ipſis poris* (teſtæ ſcilicet) vel, ut verba autoris retineamus, dum ſuperficies animalis aucti major fit ſuperficie jam concretæ teſtulæ, ſic ab eadem recedens partim *in fibras humorem glutinoſum* trahit, qui inter *ambas ſuperficies continetur* (ut fieri ſolet viſcoſis humoribus), partim incrementum ei dat, novum humorem excernendo, maxime ſi illud perpendatur, *nullam* aliam *materiam penetrare* poſſe *inter* dictas *illas ſuperficies.* Diſtinguit autor inter *fibras* & *duplicem materiam*, cujus altera durior, altera mollior, ambæ vero viſcoſæ & fibroſæ ſunt; unde eſt, quod *illarum fibrarum accurata inveſtigatio* plurimum conferat *ad Oſteologiam explicandam*, & quaslibet teſtulas (exceptis ſolis exterioribus) productas eſſe inter *exteriorem teſtam* & ipſum animalis corpus, & per conſequens figuras ſuas non a ſe ipſis, ſed a loco habere: unde etiam evenit, motum animalis & materiæ copiam non raro aliquam in oſtreis figuræ varietatem efficere ſolere. Prout autem oſſa non per juxta-poſitionem augentur, ſed per intus-ſuſceptionem vegetant, quod medullam & canales tubuloſos pro intus-ſuſceptione & vegetatione habent; ſic teſtæ habent ſuas teſtulas ex fibris fiſtuloſis (§. XI.) compoſitas, pro intus-ſuſceptione humoris communicativi cum fiſtulis, unde ad oſſium inſtar vegetare dicuntur, ita ut partes animalis conſtitutivæ ſint; eſtque externa ſuperficies teſtæ vel corio vel membrana plus minus craſſis & tenuibus tecta, perioſteo, ſub quo vegetant oſſa, analogicis. LISTERUS (*a*) pariter teſtulas ſtatuit fibraſque fiſtuloſas, teſtulas conſtituentes; pauliſper circa materiam diſſentiens, ex qua teſtulæ fibræque oriantur; ponitque ſuccum vitalem *in fibras* tanquam *in totidem vaſa excretoria* expulſum, ibidemque ob

STENO. LISTERUS. (margin notes)

(*a*) *Exercit. Anat.* III. *p.* 121.

ob moram, cum jam extra curriculum istius succi circulati sit, paulatim induratum; *probationem* exinde desumens, quod *succus vitalis*, facta animalis sectione, *leviter coctus in grumum coaleat* & *colorem opalinum induat*, *materia* vero, *ex qua testa condensatur & indurescit*, *succus vitalis* sit *lapidifico succo permistus;* quod autem ad *fibras* ipsas *testulasque* ex iis compaginatas attinet, quod *illæ in ipso animalis cujusque ortu formatæ* sint, & quoad *numerum* & quoad *formam*. Huc quadrat, quod STENO *de margaritis* scribit: Inter margaritarum tunicas sive laminas ipsasque testulas conchyliorum margaritiferorum ea tantum differentia est: Testularum in his fibras quasi in eodem plano sitas esse, margaritarum vero lamellarum fibras in sphærica superficie disponi; ita fibræ centrum margaritæ cujusque ex una extremitate respiciunt. Pariter *Listerus* a margaritis ad testas concludit, verbis: Conjicio materiam lapideam &c. Jam vero margaritæ non extra animal, sed in corpore animalis gignuntur & efformantur, ubi nulla transpiratio nec aër liber ullo modo concurrunt, ut lapidefactæ dici queant uniones. Margaritarum tunicæ & testularum lamellæ collatæ.

§. XV.

Præter tot observationes & testimonia Physicorum, *me judice*, quilibet vel nudo oculo observare potest, testas conchyliorum ex variis fibris fistulosis testularum constare, una cum innumeris meatibus diversisque cellulis, in quibusdam testis sese mutuo intersecantibus. Lima poliantur ex. gr. buccina, cochlides alatæ, cassides, vel jungantur coti aquariæ, vel dividantur serra, & mox apparebunt cellulosi, fibrosi ac tubulosi canales, sanè innumeri, miraculosis gyrationibus sibi invicem cohærentes; & hæc omnia in interna testæ substantia ultro, in interna & externa testæ superficie non nisi juxta calcinatas ad littora testas dignoscenda, analogum quid cum ossibus animantium exhibent. Consideranda etiam veniat testa balani, *vel vulgaris*, *vel balænarum*, cribrosa, pro determinanda interna testarum structura perhabilis ad vegetationem, claraque voce obloquens juxta-positioni partium suarum. Autorum sententiæ de structura testarum comprobatæ.

§. XVI.

Ex hactenus dictis colligimus 1. quod animal cum integra testa sua ex ovo prodeat. 2. Quod testa internam structuram in ovo semel formatam ad dies vitæ integram sibi servet, non nisi qua volumen suum mu- Hactenus dictorum summa.

mutabilem; 3. quod testæ structura sit fistulosa & prout aliorum animantium ossa ita comparata, ut per intussusceptionem succo vitali, alio testificante permisto & diversimode filtrato frui, ipsaque testa, communiter sub visibili periosteo membranaceo, vegetare queat; 4. quod hæc vegetatio osteogenesi analoga sit, ita ut 5. testa cochleæ sit animalis pars constitutiva, qua privata, desinat esse animal integrum & vivum; 6. consequenter testa non sit domuncula cochleæ opusque plane separatum ab animali; unde porro 7. sequitur, quod non sit opus extus positione, (*a*) nulla collectione materiæ transpirantis in libero aëre inque forma athmosphæræ circum circa corporis partem mollem; nulla 8. successiva descriptione plurium (*b*) spirarum, ne animal nudum ulla in parte corporis sui careret tegmine suo.

(*a*) *Prorogamus adhuc, quid facto animalis* (§. I.) *testis accedat.*

(*b*) HISTORIA: *Cela supposé, prenons le Limaçon, qui ne fait, que d'éclore, & qui est dans sa prémière petitesse. Puisqu'une matière, qu'il transpire, se petrifie autour de lui, il doit se faire d'abord une petite envelope proportionée à la grandeur de son corps, & comme son corps est encore trop petit, pour faire un tour de spirale, ou du moins un tour entier, cette Envelope ne sera que le centre, ou tout au plus le prémier commencement d'un tres petit tour de spirale. L'animal croît ensuite* ——

§. XVII.

Per juxta positionem

Corpus animalis ex cochlidibus turbinatis natura spiralem formam habet (§. XIII. & pluribus infra): nam cochleæ corpus dici nequit, quod non sit forma spirali. Jam ponamus, animal indesinenter transpirare (quod negari nequit. §. X. quamdiu liberi aëris animal particeps fuerit) & materiam, quod lapidifica sit non abiens in aërem, indesinenter laminas testaceas juxta ponere, necessario sequeretur, testam indesinenter per omnes dimensiones & angulos augeri, animali licet ad determinatam à natura magnitudinem jam pervento, cum materia exudans, quoad animal vixerit, non cessat. Verum enim vero, in difformem molem tum excresceret testa, animal autem ex domuncula sua, quæ dicitur, tandem excluderetur. Si sustine-

Testa

ſtinere præſumas, materiam tranſpirantem opus ſibi proprium non aggredi niſi in ea regione teſtæ, qua augmento opus, ne ulla pars corporis mollis nudata maneat, incredibilem finxeris induſtriam materiæ tranſpirantis, quacum animal nihil commune habere dicitur. In difformem molem excresceret.

§. XVIII.

Sed forte regeſſeris: Teſtæ partem ſpiralem ſemel formatam non amplius augeri, ſed ſucceſſu temporis ſaltim novam ſpiram jungi, & licet ſpiræ cochleæ *juvenis eandem habeant longitudinem cum ſpiris* cochleæ *adultæ*, *eandemque latitudinem*, illas tamen *ab his amplitudine differre.* Verum enim vero extra conteſtationem manebit, corpus cochleæ adultæ idem eſſe corpus, in partibus ſuis, quod eſt cochleæ ex ovo; idemque corpus in duo capita ſumma, vel in duas partes dividi (§. XIII.); in anteriorem, qua comprehendamus caput, collum, quod appellare volupe ſit, plantamque, quæ pro pede habetur; inque poſteriorem partem, quæ interanea viſcerave complectatur: jam vero, ſi animal ſit magnitudinis ſpiræ primæ, ſpiram primam, ſi ſecundæ, ſecundam conſtruere dicitur; opus ſane imperfectum: corpus enim natura ſpirale (§. XVII.) ceſſaret eſſe opertum, vel in ſecunda vel in tertia corporis ſui ſpira, quas interanea incolunt; careret denique thalamo, qui vocatur ab oſtracologicis, i. e. ſpira ultima, vaſtiſſima præ reliquis, pro corporis ſui parte anteriore; nam ſpira prima teſtæ vel ſecunda non ſunt ſpira tertia vel quarta, quæ ſunt thalamus; ergo animal cum ſpira prima teſtæ ſola nudum foret præ reliquis corporis ſui ſpiris ſibi naturalibus. Porro, dividas, quæſo, *buccinum roſtratum craſſum*, *rufeſcens & undatum*, vel etiam *buccinum album*, *læve*, *maximum*, *ſeptem minimum ſpirarum* (*a*) in ſex vel plures ſectiones, & ſupponas velim, teſtam non vegetare, ſed per juxta poſitionem augeri, ſcire geſtiam (habita juſta ratione & proportione buccini vel trium linearum & buccini pedalis magnitudinis) quo devenerint, juxta primam ſectionem, vaſtus qui appellatur venter ampliſſimaque Domiporta, poſtquam teſta aucta fuerit ad usque ſecundam ſectionem, & ſi vel ad ſextam dimenſionem ſurrexerit, qua ratione ſtrombus buccini elongatus, & venter globoſus ac vaſtus illo non obſtante, ſic ordinate & adeo dilatatus fuerit? Objectio. Reſoluta.

(*a*) *Liſt. de cochl. Tab.* 3.

§. XIX.

§. XIX.

Contra quotidianam enim eſt experientiam, quod cochlea ſua teſta nondum veſtita prodeat in lucem (§. I.) teſtaque neutiquam ſit animalis pars conſtitutiva, ex ovo cum animali incrementa ſua capiens, ſed ſeparatum cochleæ editæ opus. Eſt utique quid, quod *teſtæ accedat facto animalis* (§. I. XVI): ſed hoc in errorem te ducere non patiaris; cochlea quippe, *cornua ammonis*, *ſerpentuli*, *ſimilesque* cochlides *amplificant* & producunt, non teſtam integram, ſed, quantum ſatis, *limbum ſpiræ extimæ*, i. e. thalamum partis corporis anterioris, pro ratione, qua animal cum teſta ſua integra vegetat, prout nos porticus noſtras pro ratione domus vel incolarum amplificare ſolemus, relicta domo integra; opus omnino ſingulare, quod facto animalis fit, ſed non mediante materia, quæ ex corpore animalis tranſpirat, verum *mediante ſaliva ex ore eructata.* Hæc *ſaliva* SCHEUCHZERO audit *ſanies glutinoſa*, Græcis μύζα κοχλιῶν, mucus cochlearum, PLINIO, *ſpuma* & *ſuccus*, de qua LISTERUS: „ quæ, uti in cochlea obſervari licet, ſi *non continuo eructatur*, *dum* „ *loco ſe movet in alium*, *animal* propria *ſaliva teſtificante implici-* „ *tum loco adfigeretur;*" Unde eſt, quod ab ATHENÆO (*a*) cochlea ſimilisque cochlis terreſtris (nam aliter ſeſe res habet circa teſtacea aquatica & pelagia) ὑγροκέλυθος, *humidis viis animal*, appelletur (*b*).

Quid facto animalis teſtæ accedat.

Saliva quid?

(*a*) Lib. II. c. 22.

(*b*) Fab. Col. de Purpura C. 2 §, 3. *copioſam extuberantem ſatis atque veluti* cartilagineam ſpumam vitream *fundere ſcribit*, *non ſecus ac aqua diluta ſapone multo & concuſſa*, *atque paleæ vel alterius rei exigua fiſtula intincta & inflata paulatim evenit; conf.* Aldrov. de Teſtac. p. 107.

§. XX.

Definitiones Cochlidum. Cochleæ. Stromborum. Buccinorum.

Per *cochlides* autem intelligimus: quosvis canales teſtaceos circa principium clauſum in gyros gradatim vaſtiores conſtanti ratione circumactos, vulgo *univalvia.* Sic *cochlea* nobis audit: *cochlis ſimplex*, conis obtuſis & inclinatis quodammodo ſimilis, ſpiris pluribus, iisdemque excentricis, contorta. *Strombi* ſuut cochlides ſpirales, in conum valde acutum & longum contortæ. *Buccina* autem ſunt strombi

bi in ventrem ultimæ ſpiræ globoſum & vaſtum dilatati, ore ſubrotundo, breviter canaliculato, & ſic porrò; omnes ex ipſo ovo in luce diſtinguendæ & cognoſcibiles. Infinite itaque (ut ita cum vulgo loquar) minores ſunt ſpiræ, ex. gr. cochleæ ex ovo, præ ſpiris cochleæ trium vel quatuor annorum, ſive illius diameter ſcrupulum, ſive hujus diameter uncias adæquet; conſequenter duæ priores ſpiræ cochleæ juvenis minores ſunt prioribus ſpiris duabus cochleæ adultæ, nec tamen ætas teſtæ provectior abſorpſit teſtam ex ovo, neque metamorphoſi quadam transmutavit, ni crederes animal minorem teſtam deponere, prout aſtaci deponant loricas ſuas, ſibique ex materia tranſpirante quotannis novam conſtruere. In *cochlide compoſita* ſyſtema Dni *Reaumurii* longe difficilius admittitur: eſt autem cochlis compoſita, in qua duplex teſtæ circumvolutio, ita ut ex duabus cochlidibus videatur compoſita; ex. gr. *Fuſus longus* conſtat parte poſteriore ex ſtrombo, anteriore vero ſive ventre vel thalamo ex voluta; in hac cochlide 2. vel 3. linearum, qua partem poſteriorem, nec plures, nec pauciores ſunt ſpiræ vel ſectiones, quam in ſimili cochlide longitudinis pedalis, nec laborat animal unquam nudo corpore ab ipſo ovo; ergo una cum animalis partibus mollibus vegetavit cochlis in ovo, ex quo teſta perfecta tandem prorupit. Veritas cadet in oculos, inſpecta Tabula noſtra in §. XXXII. explicata, qua opuſculo huic ſubjuncta delineatas exhibemus, ope microſcopii, ab ipſis incunabulis cochlides recenter editas.

(Spiræ ex ovo minores præ ſpiris teſtæ adultæ.)

Cochlidis compoſitæ.

(Spiræ nec plures in adultis, quam in teſtis ex ovo.)

§. XXI.

Progredimur ad cochleæ, quod vocatur COLLARE (*a*); hoc ex mente Dni *Reaumurii* primarium inſtrumentum ad teſtæ opus concinnandum appellatur; unde ex materia tranſpirante vel nova fit ſpira, vel ex attritu *maculæ*, ſi forte nigra imbutum eſt, curva ſive ſpiralis ducitur linea nigra. Eſt autem COLLARE cochleæ, & quarundam aliarum cochlidum, imo nonnullarum concharum valvis inæqualibus, *Orbita coriacea* corpus animalis in duas partes dividens, ſicque in medio corpore conſpicua, teſtæ circum circa internum parietem adeo arcte juncta, ut continua ipſi videatur, & ſine interitu animalis a teſta diſſolvi nequeat; corpore anteriore animalis intra teſtam con-

COLLARE cochleæ

quid ſit?

(*a*) *Quod in oſtrocologia appellatur* limbus, labrum *ſive* velabrum *cochleæ*.

Gg

contracto, solum visui exposita; orificium intestini recti quodammodo referens, ad cujus latus alterutrum est exitus sat patulus excrementorum; coloris plus minus albi, cineritii, fuliginosi, citrini, vel flavicantis. Quando cochlea, mediante planta (pes vocata, Welte-Fuß) lentissimo quidem reptatu loco se movet in alium, corporis anterioris partes, scilicet *caput cum cornubus* (vulgo) *collum oppositum plantæ* continuæ, & pone plantam, *non quidem collare*, seu circulus dictus cartilagineus, sed gibbus quidam distinctus & parvus conspicui sunt: de parvi hujus gibbi partibus internis consule WILLISIUM, STENONEM, AB HEYDE, LISTERUM, aliosque physiologos. Retineamus nomen COLLARE, *Gallis:* Collier; *Germanis:* Halß-Kragen/ eoque lubentius, quod LISTERUS (*a*) *collare in Domiportis cartilaginosum* appellat, *ejus* simul indigitans *usus* alios: de copioso scilicet rugarum muco, de liquida ejus materia, inprimis operculo testæ efformando inservientibus; de quibus plura suis locis. Ad idem COLLARE fortior & vel sola transpiratio materiæ testæ formandæ inservientis collocatur.

Gibbus cochleæ.

Dn. REAUMURIUS ad collare solam transpirationem materiæ collocat.

(*a*) *Exercit. anat. in qua de cochleis.*

§. XXII.

Hujus sententiæ examen.

Non negamus, quod animalia ex una corporis parte præ reliquis fortius aliquando transpirent, ex. gr. juxta *collare* cochleæ; sed materia, quæ exudat, neque solius est collaris, sed integri corporis esse debet, neque rugarum vel papillarum mucus est ipsa materia, quæ pro conservanda vita animalis transpirat; sic exhalatio vel transpiratio & frictio vel attritus unum idemque non sunt; plus est in frictione, quam in transpiratione. Si partes rugosæ & papillæ collaris comprimuntur, uberrimam materiam, salivæ oris cochleæ simillimam, reddunt, quam non dixerim materiam, quæ exhalat vel transpirat; idem fit, ubi animal anteriores quidem corporis partes exsertas, sed vel digito hominis inciviliter tactas, rursus intra testam & quidem tam alte abscondit, ut non nisi circulus ille cartilaginosus, qui collare dicitur, orificio coli simile, in conspectu maneat. Interim tamen magnam probabilitatem præ se ferre videtur, quod in medium profertur *de colore nigrisque maculis* COLLARIS; si scilicet collare sit flavum vel citreum, aut si materia ex collari exudans ita sit comparata, ut novam spiram

ſpiram faciens hanc flavo ſimul colore imbuere queat, maculasque inſuper habeat collare, quæ tandem ex. gr. vel nigram lineam ſpiralem vel maculas in ſpiram actas pingant. De hujusmodi phænomenis infra mentem meam explicabo. Hoc loco libenter ſcirem: unde concurrant diverſi mixtique colores in pennata vel ſquamata pictura *Buccini Tritonis*, *Caſſidum Valvatarum*, *Trochorum*, innumerarumque aliarum Cochlidum & Concharum, inprimis *volutarum*, & inter has, quæ vocantur, *Admiralium?* Volutæ incomparabilis, quam ſemel vidi ſub nomine *Cedo nulli?* Cum tamen omnium *Collaria*, vel partes corporis loco Collaris habendæ, valde *ſimplicia* & *neglecti* ſunt *coloris*. Notiſſima eſt concha cænarum ſive *muſculus vulgaris;* animal vel albicantis vel flavicantis vel aurantii coloris; ſed unde eſt, quod parietes valvarum internæ ſordide margariticæ, extus vero, & quidem hyeme nigricantis, æſtate cyanei vel ſubcærulei coloris? Quis penicillus pinxit *pectines chamasque?* Unde porro, quod pretioſi *Amuſii* ſupera valva ab altera parte polita & hepatici, ab altera coſtoſa & lactei coloris, inferior autem valva tota nivea? Si ſcirem, qui fiat, quod poma in corticulis multifarie picta, cum omnium pulpa vel albiſſima vel ſubalbida ſit, non heſitarem explicare picturas conchyliorum ſimulque plumarum, quibus gaudent papiliones erucarum. In eo cum celeberrimo *Reaumurio* convenimus, quod ſi natura animalis ita comparata, ut teſta, (quam partem animalis conſtitutivam diximus) ſit flava vel cærulea, vel aliter, vel multicolor, naturam ejusmodi cochlidis heterogeneum colorem nullatenus admittere, quin cochlis ſecundum naturam ſuam ſpecifice colorata ex ipſo prodiret ovo.

Exemplis illuſtratum.

Natura cochlidis colorem heterogeneum non admittit.

§. XXIII.

Corpus cochleæ in ovo formandum, tanquam ens compoſitum, ſine eſſentia concipi non poteſt, quæ conſiſtit in modo, quo ex natura, vel vi activa cochleæ, partes ipſi propriæ, non aliæ, junguntur; cum autem tempore excluſionis cochlea integra i. e. animal, quæ cochlea eſt, cum teſta integra prodit, ſequitur teſtam cochleæ propriam, tanquam partem conſtitutivam animalis, ejus naturæ vel vi activæ tribuendam eſſe, qua illa reliquis partibus animalis per eſſentiam corporis cochleæ juncta; ita ut recte dicatur teſta Os (in quo defixi ſunt muſculi) *cochleæ ſua natura proprium*, prout recte dicitur tegmen *teſtudinis* oſſeum, quocum animal ex ovo prodit & in quo defixi ſunt muſculi ejus, *Os* Teſtudini ſua natura proprium; con-

Quid per naturam cochlidis intelligatur.

Teſta os cochleæ.

Teſtudinis os.

 ſequen-

ſequenter teſta tanquam opus ſeparatum, vel tanquam proprie domuncula animalis, concipi non poteſt, quod contra eſſentiam & naturam cochleæ eſt. Si verum eſt hoc, nulla intercedit difficultas, qua ratione ex *commotis* in artificioſiſſimis & corpori cochleæ adæquatis vel ſubtiliſſimis vaſis, *compoſitis*, *filtratis*, *rurſus mixtis & attenuatis*, demumque per *fibras*, *tubulos*, *fiſtulasve*, *transmiſſis depoſitisque determinatis ſuccis* COLORES *in teſtam introduci poſſint*, quibus a natura tinguntur & pinguntur corpora colorabilia vel cutacea, vel piloſa, vel plumoſa, vel teſtæ vel proxime ad teſtas accedentia, ſcilicet ſquamoſa: imo, ex liquido lacteo tandem generatur ſanguis purpureus.

Colores in teſtam introduci poſſunt.

§. XXIV.

Objectio de vi motrice

Forte dixeris: Exhalationem etiam ſupponere vim motricem; igitur per vim motricem ſtabiliri tranſpirationem materiæ, quæ ſecundum ſyſtema Dni *Reaumurii* teſtificantis naturæ eſt, in libero aëre non evaneſcens, ſed præ aliis animalibus circum circa corpus, atmoſphæræ ad inſtar, perdurans, augmenta teſtæ conciliat, unde recte dicatur teſta opus cochleæ ſeparatum; colores vero, quandoque ſingulares, attritui partis corporis quæ *collare* dicitur tribuendos eſſe. Verum enim vero, prout in motu nihil reale exiſtit, niſi conatus, ſic gratis ſupponitur ejusmodi qualitatibus donata materia commota & exudans teſtificantis naturæ, inque libero aëre circum corpus perdurans; omnibus animantibus tranſpiratio communis eſt, proficua & neceſſaria ad vitam; ſi impeditur, damnum mortemque involvit; itaque materia, quæ exſpirat, quid ſuperfluum inutile plane & nocivum eſt, neceſſario removendum, ut ſubſiſtant motus vitales; hinc res aliter ſeſe habere nequit in cochlea. Quidni autem & materia teſtudinis tranſpirans vel Armadhilli, aut Diaboli ſinenſis, corneæ eſſet ſubſtantiæ, &, prout materia cochleæ dicitur, in liberum aërem non avolans? Difficulter enim, quæ tranſpirat, materiam lentam, tenacem, tractuoſam & petrificantem mente concipere poſſum; facilius quidem leviculam pronamque ad exudationem, in corpore vel ſupervacaneam, vel, ſi non tranſpirat, omnino frivolam & nocivam. In arborum foliis primarius præparatur ſuccus nutritius, filtratur & ſtipiti ramisque communicatur, in quem finem folia habent utriculos coſtasque, ad inſtar venarum arteriarumque, vel potius vaſa nervis ſimilia fibroſa & fiſtuloſa; tandem decidunt folia, nullius amplius uſus; quamdiu autem perdurant, tranſpiratio ad vegetationem neceſſaria foliis denegari

reſoluta, qualis materia tranſpiret.

De foliis arborum.

gari nequit, usque dum succus nutritius nondum fuerit absolutus; jam vero nemo materiam, quæ transpirat, cum materia succi nutritii pro una eademque materia habebit, quin potius illam, tanquam inutilem & nocivam, in aërem abiisse pronuntiaret. Revocemus nobis in memoriam, quod superius de structura testarum, & animalium testaceorum diversis succis, diximus; testas scilicet in testulas, hasque in fibras sive vascula fistulosa & tubulosa resolvi, earumque substantias affinitatem habere cum succo vitali animalis, quem, punctato animali, observare & à succo testificante salivæ vel sponte eructatæ, vel vitali succo permistæ, distinguere licet, tunc potius intus-susceptio, quam juxta positio testæ nobis subolebit, ut præparati accedamus ad modum, quem infra Rumphius (§. XXVIII.) proponet; quod jam extra dubium posuisse confidimus, cochleam cum *integra testa ex ovo* prodire. (§. XIX. XXIII.)

Substantia testularum cum succo vitali collata.

§. XXV.

Posito autem, non concesso, COLLARE cochleæ, quod dicitur, testam pingere, ductusque spirales a punctis vel radiis *collaris* originem trahere, sequeretur nihilominus tamen, testam abundare modo dictis vasculis, unde sit, quod succus *collaris* puncti vel radii nigri, adhibita frictione juxta spiram noviter constructam (nam Dn. *Reaumurius* cochleam ex ovo cum integra testa prodire recusat) eandem spiram penetrare possit, ut spiralis linea indelebilis maneat: quodsi vero urgeamus animal cum integra testa in ovo, nobiscum non conveniemus, qua ratione *intra ovum*, *exserto animalculi collo*, & *pumicante collari*, vel prima, quam collare non attingere potest, vel secunda spira aut construi aut pingi possit: insuper systema incomparabilis *Reaumurii* circa testas *circinatas*, *clathratas*, *fenestratas*, *plicatas*, *muricatas*, verisimilitudinem vix ac ne vix quidem admittit, cum e contra per ejusmodi testas interna omnium structura, ex vasis videlicet tubulosis & susceptibilibus, explicari queat, quibus mediantibus succus nutritius pro figura, magnitudine, partium situ & loco totius in integram testam introducatur, fibris testularum vel in lineas rectas excurrentibus, vel transversis, vel sinuosis, vel arcuatis, vel reticulatis: pari ratione & colorari testas apparet: mixtura vero colorum oritur, quoties succi plus minus attenuantur & filtrantur, cui temperaturæ & humores glutinosi & testificantes officia sua præstant, cum alius sit mucus salivæ, alius cochleæ vulneratæ, testantibus id *Scheuchzero*, *Listero*,

Collare cochleæ porro consideratum extra & intra ovum.

Qua ratione colores in testam introduci possint.

Saliva diversa a

muco cochleæ vulneratæ.

Succus vitalis.

Quæproxima ſit cauſa & incrementi & colorum teſtæ?

ſtero, *Leeuwenhoeckio*. *Primus* (*a*) ſcribit: Mucum, ſalivæ ad inſtar, ore emittunt, alius quippe eſt a muco, qui ex vulnerata profluit cochlea, cæruleſcente, non ſtatim in cutem vel gluten abeunte. *Liſterus* (*b*) ait: ſuccus vitalis oſtrei aquæ affuſus læviter cæruleſcit, perinde ac in cochlea; & *pag.* 37. ſanguis mytuli *in quibusdam locis rubrum* & *flavum*, & quovis *auro pulcherrimum* colorem repræſentat, autore *Leeuwenhoeckio*. Quod ad me attinet, haud van aducor opinione, poſteriorem corporis cochleæ partem, in qua interanea, utpote tenerrimam, vel etiam ejus extremam partem, ad ſpiram primam, maxime tenellam (quæ in nonnullis cochlidibus plus minus elongato abſolvitur funiculo, *de quo pluribus infra*) proximam eſſe cauſam incrementi & teſtæ & colorum.

(*a*) *Phyſica ſacra p.* 911.
(*b*) *Exerc. Anat.* III. *p.* 78.

§. XXVI.

Rumphii obſervatio circa cochleas ſudantes.

Teſtæ velamina cum perioſteo comparantur.

Quodcunque de interna teſtarum ſtructura in medium produximus, id ſufficienter illuſtravit Rumphius (*a*) obſervatione circa *ſudantes* Buccini Tritonis teſtas; verba ejus tranſlata ſequentis ſunt tenoris: „ Habent mirabilem qualitatem, quæ tamen & aliis teſtis „ communis eſt, quod nimirum pluvioſa tempeſtate tam amplum ſudorem edant, ut guttæ in teſtæ ſuperficie conſpiciantur; id obſervavi & in illis teſtis, quas ultra 16. annos poſſideo. Hoc phænomenon toties apparet, quoties imminet pluvia, licet teſtæ cotidie exſiccentur; ut vero nitor earundem externus conſervetur, poſt biennium per aliquot horas in muria macerentur teſtæ; quem proceſſum appellamus: Testis Pocula Porrigere, **de Poorentjes te drinken geven.** " Hunc ſudorem egomet ipſe ſuper teſtis expolitis, i. e. vel membrana vel cute ſua privatis, multoties obſervavi, nunquam ſuper illis, quibus adhuc integra eſt illa membrana externa, vel corium ſatis craſſum nondum detractum, prout ex. gr. muſculorum, aut buccinorum, aut purpurarum, quibus natura ſua gaudent. Ejusmodi igitur velamina, uti jam diximus, tanquam perioſtea conſideranda veniunt, tolluntque dubium de poſſibilitate, teſtas, quatenus pro oſſibus cochlidum externe collocatis habendæ, ſimili

(*a*) *Muſ. Amboin. p.* 94.

ſimili quadantenus modo vegetare & augmenta capere, prout oſſa cæterorum animantium: minimum prout indubitata oſſa Teſtudinum vegetant & augentur ſub clypeis corneis pro perioſteo omnino habendis.

§. XXVII.

Sed urgetur, quod puncta vel radii COLLARIS non meram hypotheſin pro fundamento habeant, verum in ipſos oculos cadant, ſemperque ſub extrema parte lineæ ſpiralis, quæ deſcribenda fuerat, obſerventur, ibidemque Officinam ſuam habeant; pars vero corporis poſterior prope collare, non niſi candidam & ſplendentem materiam edat, ac parieti internæ renidentem albedinem ſuperinducat, unde ſit, quod ſuperficies interna ab externa ſuperficie vel differat colore, vel cum hoc concolor ſit. In medio hæc omnia relinquimus: quodſi vero viſus me non fallat, in oculos mihi non cadunt, vel punctum ſaltim umbratile, vel macula quædam vel illius radii principium in cochlea vulgatiſſima dicolore urticarum, & nihilominus *ſpiras omnes* habet ex lateritio colore fuſcas, latiuſculas tenuesque, & flavicantes etiam teneriores, quæ alternant, non ſolum in externa ſed & in interna pariete conſpicuas, nulla materia vel candida vel argentea interne ſuperinductas, verum integra teſta coloribus transparentibus variegata & ſemidiaphana. Nec mente concipere poſſum, qua ratione punctum nigrum ſpirales lineas nigras, ut ne quidem cum materia teſtificante flavi coloris confundatur niger, per motum (ſi moveri poſſit collare ſpiraliter) vel attritum ad internum parietem, adeo ſcientifice deſcriberet; & qui factum, quod ſpiralis linea fuſca a primæ ſpiræ puncto partis poſterioris cochleæ breviſſima omnes circumvolutiones ad extimam uſque, quæ thalamus eſt, tranſcurrat. Infra uberior *de coloribus teſtarum* materia ad manus erit; in anteceſſum pauca de *incrementis teſtarum*, earumque *eminentiis* ex propoſitionibus perſpicaciſſimi, licet oculorum ſuorum acie demum orbati, RUMPHII conferenda ſunt, quæ propoſitiones attentionem merentur, eoque magis, quo reprehenſionem non promeruit Rumphius, acſi cum Teſtis conchyliorum pro vana gloria vel inani temporis tractatione luſerit, & de hiſtoria animalium teſtaceorum & de re herbaria meritiſſimus.

COLLARIS puncta vel radii in cochlea urticarum non obſervata.

Difficultas lineas ducendi.

§. XXVIII.

Incrementorum testarum modus: RUMPHIO propositus. primus. *Triplicem* nobis tradit modum, quo diversimode testæ conchyliorum incrementa sua capiant. PRIMUM ponit in eo, quoties facto animalis per appositionem novæ materiæ testa augetur (**door een toezet van nieuwe stoffe**) & quidem *ad fimbriam vel oram ultimæ spiræ;* qui modus muricibus, cochleis omnibusque turbinatis communis est. Signanter id observare licet in murice, utpote cujus extima spira semper tenuior & elimatior apparet præ spiris posterioribus. Hujus fabricæ materia tenax est lentor, quem per os animal eructat, quique animalis facto in raram abit testam, per quadram circiter limbi antiqui ad aperturam vel domiportam testæ, qui limbus demum costosus & dentatus redditur; & quidem amplificatio hæc limbi successive perficitur, (confer. §. XIX.) SECUNDUS modus observatur, non facto animalis singulari, sed per extensionem testæ in singula latera angulosve (**door uitrekking over 't geheele lyf naer alle kanten**) non mutato orificio vel apertura, sed eadem integra servata, volumine vero totius testæ extenso; ita vegetant *Porcellanæ* & Cauri vel caudi, qui sunt ex porcellanis minoribus. TERTIUS modus est: per appositionem & extensionem simul (**door toezet en uitrekking te gelyk**) quo modo utuntur omnia bivalvia, musculi, ostrea & reliquæ conchæ; utpote quarum testæ circa limbum facto animalis augentur, ipsæ vero testæ vel potius testarum lamellæ crassiores evadunt, augmentum petentes ex tenuissimis nervulis (**dunne adertjes**) partim in spondylo defixis; sed notandum, quod vetustæ testarum partes, secundum tres modos, inprimis nonnullarum cochlidum & concharum murices antiqui, minorem patiantur influentiam à corpore animalis præ recentioribus; quod experientia docet, eminentias, ut *murices*, aculeos clavosve, perfectæ si franguntur, *nunquam redintegrari*, pro documento, quod *prætensam materiam transpirantem & testificantem inter & dictas eminentias nullum intercedat negotium.* Me judice ex tribus modis, quos proponit *Rumphius*, sufficiunt *secundus & tertius*, ut testæ amplificentur; quippe murices, Turbinatæ omnes cochlidesve, pari ratione ac conchæ incrementa sua capiunt; in specie circa modum *primum monemus*, testam obtento à natura sibi determinato volumine, non amplius augeri, sed animal, in statu quo, vitæ periodum absolvere; quoad *secundum*, quoniam Porcellanæ orificium non quidem in latum, verum in longum ampliatur, amplificari testam

Margin notes: secundus. — tertius. — Murices testarum. — Sufficerent modi secundus & tertius. — Monita circa tres modos.

teſtam non per juxta poſitionem ſed per vegetationem & intus ſuſceptionem; & quod *ad tertium* attinet, in ſubſequentibus de nervulis tendinibusve, vel *venulis* (quas vocat *Rumphius*) in ſpondylo concharum defixis, pluribus acturi.

§. XXIX.

De eminentiis ſuper teſtis ab eminentiis Collaris oriundis;

Diximus modo materiam tranſpirantem nullum negotium habere cum eminentiis teſtarum. Celeberrimus *Reaumurius* admonefaciens phyſiologos, quod modi, quibus cochleæ incrementa ſumunt, ad omnia animalia teſtis veſtita quadrare debeant, (§. XII. XXXI.) ſupponit in COLLARI *certas eminentias*, quæ prout nigra puncta lineas ſpirales, ita & eminentias in ſupera parte teſtæ operentur. Hæc hypotheſis veriſimilitudine niteretur, dum modo antica corporis pars aſpreto ſimilis eſſet, & conquieſceret, non vero rependo, comedendo, congrediendo divaricaretur, & ſubexplicaretur: ſed poſito, eminentias ſuper teſta ex eminentiis ſuper collari, vel ſuper ipſo collo, aut ſuper integra corporis parte antica oriri, neceſſario ſequeretur, OSTREA MURICATA, SCORPIOS, HAUSTELLA ACULEATA, MURICESque CLAVATOS habere anticam corporis partem *muricatam*, *aculeatam*, *claviculatam*, quod veritate non nititur, imo impoſſibile audit.

Quæ hypotheſis fallit.

Incrementa teſtarum an cum arboris vegetatione conferenda.

Idem Doctiſſimus *autor* intermittentia certis anni temporibus incrementa animalis & exinde reſultantia teſtæ interruptæ veſtigia per circulos arborum annuos ingenioſe explicat. Verum enim vero, ſupra plus una vice innotuit quidem, quod animal *extimam* teſtæ *ſpiram* (quæ ejus *thalamus* vel, ex. gr. in Nautilo, ſcaphula, **de boot**, ſive **het ruim des boots** dicitur & pariete intergerino abſolvitur) circa limbum per appoſitionem amplificet, quamdiu ætatem provectiorem & magnitudinem, cum omnia animalia tandem vivere deſinant, non attigerit; ſed augmenta arboris cum hac fabrica comparari nequeunt: novimus enim arborem non per juxta poſitionem, ſed mediante intus ſuſceptione vegetare; & circuli ejus concentrici, fibræ variaque vaſcula tubuloſa, imo folia, in quibus ſollicitius præparatur ſuccus nutritius, nos docent, qua ratione arbor ſua natura vegetet; ſic & teſta cochleæ ſua natura ſingulari gaudet mechanismo, quo mediante crementa capiat:

Quo ſenſu teſtacea dici poſſint architecti teſtarum ſuarum.

hoc quidem ſenſu animalia teſtacea dici poſſunt architecti teſtarum, non quod opus ſeparatum ſucceſſive aggrediantur: quodque cum domuncula ex ovis erumpunt cochleæ, recte dicitur: *que les habitations ſe forment & s'accroiſſent*

avec leurs Architectes. Superſedemus exemplis a putaminibus avium ovorum, ab oſſiculis ceraſorum, olivarum, prunorum, amygdalorum, perſicorum, ſimiliumque fructuum deſumendis, quibuscum facilius comparari queunt cochleæ una cum teſtis ſuis.

§. XXX.

Speciatim quædam pertractanda.

Hactenus de formatione teſtæ in ovo (§. XIX. XXIII.) de interna teſtarum ſtructura (§. XI. XIV. XX.) & de crementis picturaque (XXIII. XXV. XXVIII.) earundem ſummatim egimus. Modo ſpecialia quædam perluſtranda nobis ſeſe offerunt, pari lance componderantibus argumenta, quibus ſecundum HISTORIAM Regiæ Scientiarum Academiæ de anno 1719. vel præſtantiſſimus Anatomes Anteceſſor Dnus MERY in dubiis ſuis contra ſyſtema Dni *Reaumurii*, vel ipſe REAUMURIUS pro firmandis theſibus ſuis uſi ſunt. Omnia ſimili, qua nos decet, modeſtia perluſtrabimus, an forte ſingula ad perpendiculum veritatis exigere integrum nobis foret. Cum jam comprobaſſe confidimus, cochleam ex ovo cum teſta ſua in conſpectum venire, ſtructuramque teſtarum internam ita eſſe comparatam, ut comprehendere liceat, qua ratione teſtæ per intus ſuſceptionem augmenta ſua, inſpiſſatosque vel attenuatos colorum ſuccos admittere poſſint, eoque certius vegetare queant, quod viſibili plerumque gaudent perioſteo qualicunque, & limbo quidem domiportæ turbinatorum ac bivalvium quid, pro re nata, additur: verum quod hoc (uti in *cochlea*) neque per *intus ſuſceptionem neque ſimpliciter per juxta ſpoſitionem*, *nedum per compactionem*, prout in lapidibus arenariis & ſabuloſis (*a*) fiat, ſed ipſo facto ſingulari animalis, hujus vel illius ge-

(*a*) *Mediante quodam pulvere lutoſo & glareoſo vel ſimili lithocolla; cum non omnes lapides per juxta poſitionem ſint formati. Quippe marmora ſimilesque lapides, ſæpius corporibus heterogeneis, veniſque indolis peregrinæ prægnantes, ſive* montes *ſaxeos, ſive* rupes, ſcopulos ſtratave *conſtituentes, ex magmate quodam, diverſis corporibus plerumque animalium mixto,* ſemel *quidem conſederunt; quæ ſententia non aberrat a ſyſtemate celeberrimi* Reaumurii de formatione lapidum. *Alii autores lapides vegetare dixerunt. Dominus* Bourguet *novum plane & ſingulare introduxit ſyſtema in libello memoriali:* pour ſervir à l'hiſtoire naturelle des petrifications p. 12.

generis, testacei. Omnia nunc in clariore luce exponere, simulque comprobare allaborabimus, cochleæ testam ad quosdam angulos pertusam utique resarcinari posse, non quidem per juxta positionem, sed prout ossa fracta coadunantur; itaque cochleam non a juxta positione augmenta sua capere. Forte etiam primariam in quadam corporis parte offensuri sumus officinam pro conferendis succis testificantibus, unde in ipsam testam ex ovo recipiantur, producantur & ad vegetationem ac picturam testarum absolvantur.

Testa pertusa resarcinanda, prout ossa fracta. Primaria officina vegetationis.

§. XXXI.

Procul sit a me, ut vel in mentem veniret, tantum mihi in rebus physicis tribuere, quantum & Dn. Reaumurio & Dn. Mery debetur; intempestivum tamen esset, non prosequi velle opinionem experimentis confirmatam philosophando, unde rerum naturalium scientia locupletetur; sic non dissentire videbimur; sed evolvendam veritatem in agitata causa curæ cordique habere cordati viri judicabuut. Doctissimus MERY in dubiis contra systema Dni REAUMURII, magni hujus viri sententiam sequitur: Cochleam adultam spiris *numero pluribus instructam esse præ cochleis ex ovo, & circumvolutiones spirarum primas in cochlea juvene non esse minores præ circumvolutionibus in cochlea adulta;* sed simul infert, id aliter sese habere juxta valvas vel conchas musculorum, qui in cænis noti sunt. Distinguit itaque Dn. MERY inter cochleam ex cochlidum sive univalvium, & inter musculos ex concharum sive bivalvium numero. Hanc distinctionem vero Dnus REAUMURIUS non admittit, quod omnium ostracodermatum genesin unam esse eandemque (*a*) consequenter formationem testarum musculi inter & genesin cochleæ testæ perfectam intercedere analogiam, *& quidem recte*, statuit: quod si enim natura aberraret in alterutro horum animantium, principium a juxta positione, vel proxime a genesi lapidum & metallorum, desumptum in se corrueret.

Dni MERY dubia.

Omnium conchyliorum genesis uniformis.

(*a*) *vid. Dn.* Reaumurium supra §. XII. *&* HISTORIAM: *Il n'y à point de physicien qui n'etende de lui même, ce que nous avons dit des coquilles des Limaçons, à celles de tous les animaux, qui en sont revetus.*

§. XXXII.

Cochlea in ovo tot habet ſpiras, quot adulta. Facultas in anteriore, In poſteriore corporis parte. Bucci num conſiderandum.

Non ſolum (§. XX.) volumine minor extra ovum, ſed & minima cochlea in ovo, totidem habet ſpiras, quot habet ad provectam ætatem cochlea devoluta; omnesque ſpiræ, una cum domiporta, omni ævo corpori animalis ſunt proportionatæ; ſic omnes teſtæ vegetatione augmenta ſumunt, ſalva ſucceſſiva amplicatione limbi, ſive domiportæ, vel thalami, termini extimi, i. e. ſpiræ ultimæ cochleæ, quam anterior pars corporis frequentat rependo & loco in alium ſe movendo, paſtum quærendo, congrediendo, rurſusque intra thalamum, ut deliteſcat, ſubrependo: poſterior vero corporis pars terminos ſpirarum ſuarum nunquam excedit, ſed in illis defixa, interanea animalis tenerrima complectitur. Exempla teſtarum ex ovo præter *Tabulam Marſilli:* (§. XII.) & uterum Buccini *Liſteri Hiſt. Tab.* 881. nec non portionem uteri, *ibid. Tab.* 879. videſis in tabella noſtra adjuncta, non ſolum varias cochlides infinite parvas, ita ut non omnes in naturali magnitudine oculis nudis dictincte aſſequi licuerit Filiæ nobis dilectæ, nedum meis, ſed quoque minutum *cornu Hammonis litoris Ariminenſis erectum, vulgare, ſtriatum, ſiliquam Raphaniſtri perfectiſſime referens*, Jani Planci *de conchis minus notis*, in *lapide Gedanenſi*, rariſſimum exemplum, exhibente: quæ omnia *ſub microſcopio* picta; *A*, portiuncula lapidis eſt, in quo hæret modo dictum corniculum; *B*, idem ſub lente auctum; toris circiter decem; labrum teſtulæ in lapide occultatum ad literam *a*; thalamus vero olim animalculi ſolutus apparet ad literam *b*, cavitatem perbelle oculis armatis exhibens. Adjunximus ſimilia cornicula inter ejectamenta maris Arimiuenſis offenſa ex Obſervatione Dni *J. Ph. Breynii*, cui ejusmodi cornua *orthoceratitarum* nomine veniunt. Qui *Liſteri Hiſtor.* non habet, evolvat *ſupplem. actorum erudit. Tom.* II. p. 248. ubi Liſteri tabula, de qua ſupra verba fecimus, mutuata apparet. Jam vero quibus ad manus ſunt horum buccinorum ſpecimina prægrandia, ipſe judicet 1. utrum adultæ teſtæ vel plures ſpiras vel plures acroterias, vel denique illuſtriora pigmenta habeant, præ teſtis ex utero vel ex ovo; re ſic oculis legitime prehenſa, quilibet fateri cogetur, 2. circumvolutiones ſpirarum conchyliorum minorum omnino minores eſſe præ ſpiris adultorum; conſequenter 3. quod utique ſpiris primis non ſolum, ſed omnibus quid accedat, certo autem certius per intus ſuſceptionem, cum per juxta poſitionem ſpiris primis aliquid addi, ipſe Dnus Reaumurius conſtanter neget, tertius vero modus nemini

mini ſuboleverit. Sic Cymbium, ſive voluta conchæformis valde inflata, labio velut in concham explanato, turbine baſeos manifeſto: (hinc nobis *cochlis compoſita*) ex ovo *turbinem* habet per diametrum circiter $\frac{1}{4}'''$ ventremque proportionatum; ætatis provectæ *turbo* eſt vel $5'''$, venterque vel 7. pollicum. Mammæ (quæ Turbines ſunt paucarum ſpirarum ex ventre oblongo turgido in parvum mucronem leviter turbinatum aſſurgentes) ex ovo parum ſuperant ſemen papaveris; & in ſpecie virgineæ mammæ teſtaceæ mucro ſive papilla ita ſubſidet, ut fere non agnoſcatur; quæ ſi conferantur cum adultis, deprehendemus, ipſarum turbines cum ventre ſe ita habere ad adultarum turbines ventresque, prout ſe habent corpus pedesque fœtus humani duorum vel trium menſium erga gigantem, in cujus molem exclufus fœtus tandem excrevit. Jam vero turbines ejusmodi cochlidum, vel etiam *auriculæ* concharum, quas *pectines* ſalutamus, ita ſe habent erga animal ejusque teſtam integram, prout ſe habent ſpiræ tres priores cochleæ ad animal ejusque thalamum, vel ad ſpiram quartam, & vice verſa; conſequenter, quod illis proprium eſt, idem erit & huic commune, & vice verſa; ergo cochlea adulta non plures numerabit circumvolutiones, quam cochlea ex incunabulis. Buccinula *delineata* vix lineam alta, aut quod excedit, pulcherrima, granulata & ochroleuci parumque ſanguinei coloris ſunt, ſub microſcopio contemplanda; horum maxima vel $9''$ nec pluribus ſpiris in ſtrombo gaudent, nec pulchriora ſunt amictu.

Definitio Cymbii: Mammæ. Pectines.

§. XXXIII.

Interim tamen Dnus MERY teſtulas ſive laminas, ex quibus musculorum teſtæ conflatæ, acu tetigit, nec aliter potuit, quin recte inferret, ergo teſtas cum animalis partibus mollibus creſcere & augmenta capere, prout idem fiat juxta artus omnes partesque omnium animalium. *Ejus* obſervationes Dnus REAUMURIUS affirmare quidem viſus, ſed phænomena eſſe accuſat, quod aliquando plures in muſculis parvis apparere ſoleant lamellæ, quæ neque intus ſuſceptioni, nec juxta poſitioni originem debeant; nimirum tertium quid dari affirmat; ſi ſcilicet materia, quæ lamellas diſtinguit, terminos excedit, & ex attritu vel frictione ad loca ſabuloſa, vel ab ipſis fluctibus deletur; quando autem in adultis muſculis talis materia transgreſſa (*cet excedant*) eſt ſublata, haud difficulter comprehenditur, qua ratione duæ lamel-

Dn. MERY teſtulas obſervavit. Reſponſio Dni REAUMURII.

læ in unam coaluerint; effectus enim ex frictione vel attritu in musculis adultis palpabilis dicitur, visuique expositus.

§. XXXIV.

Periosteum quodcunque urgetur.

Plus simplici vice diximus, omnia animalia testacea *periosteo* qualicunque vestiri; in terrestribus, quorum perpauca, non facile ob tenuitatem distinguitur, nisi aceto fricentur testæ: tunc enim tollitur cuticula & vivaciores apparent testæ, quæ antea videbantur emortui coloris, vel obscurioris, & veluti nebulæ involuti. Idem accidit nonnullis marinis, uti Porcellanis & his similibus. In reliquis marinis, lacustribus & fluviatilibus oculos mox feriunt aut crassum, aut tenuius corium, sive cornu aut pergamento similia vel quasi cutacea involucra in superficie exteriore. In specie musculos membranaceo involucro & tenaci vestitos esse, quis non videt? sub hoc testæ, lamellis sibi arcte incumbentibus, vegetant; externa superficie, mediante membrana, satis lævi. Cum e contra ostreorum testulæ vulgarium *Finitorem* non excurrant, quin squamatæ appareant, scabræque sint in oris.

Testulæ differunt inter se.

Illæ testulæ plerumque quotannis in plurimis, in ostreis singulis fere mensibus, in musculis vero vel bis in anno augentur. Aliorum testulæ teneriores sunt, ut in musculis, chamis &c. rursus aliorum, uti in ostreis, pectinibus, pectunculis, crassiores. In omnibus tamen ætatis habenda ratio est.

De his Leeuwenhoekius.

De ejusmodi laminis testaceis Leuwenhoeckius in genere. „ Testarum putamina in se magna multi-„ tudine cumulata esse, quorum ultimum concretum maximum est "; & in specie de Ostreis: „ Singulis noviluniis ostreum crassitie unius „ putaminis accrescere - putamen constare ex fistulis sive fibris fistulo-„ sis - materiam esse ipsissimum succum vitalem expressum - cum hic „ succus leviter coctus in grumum quendam coalescit - alter est succus „ lapidificus vitali permistus, unde materia lapidea sive testacea. "

(Vegetatio in diconchis clarior.)

Me judice vegetatio testarum in diconchis clarius, quam in cochlidibus, observatur, cum plerarumque cochlidum testæ ante frangi debeant, quam earundem incrementa consideranda veniant. Interim & in cochlidibus ejusmodi testulas (uti jam ante pluries diximus:) sive lamellas vel putamina satis distincte cernimus.

Rumphius de cochlea lunari,

Sic Rumphius p. 69. *de cochlea lunari :* **de schaal is gemaakt van twee dikke huiden** (*ita appellat interiorem & exteriorem parietem*) ; **de binnenste huid is schoon Parlemoer —— zy laat zich ook in schilferen verdeelen / als men ze in stukken slaat / welke alle dezelve** NB. **kolcur behouden /** i. e. fracta testa

testa in laminas resolvi potest, quæ NB. eandem servant colorem; & *notanter de Cassidibus lævibus*, sive cinereis, *p.* 83. **Haare oude lip blyft staan / en NB. daar onder NB. eene nieuwe dunne schaal voortkruipt /** i. e. eorum labium, quæ & fimbria dicitur, perstat; *sub illo* nova tenuis testa prorepit vel prorumpit; quæ in hac cochlide nihil aliud est, quam quod a Dno MERY vocatur lamella, cremento musculi vel alterius conchæ inserviens. Sed, quæso, quænam est *causa movens* materiæ, ex qua talis tenuis testa sub crasso labio erumpit, ut necessario labium exinde altius crassiusque evadat, & quidem ad os cassidis valde vastum, quod vocatur? sane, quid valeret juxta positio ab exudante materia derivata? certo certius itaque in vegetatione, omnibus animalibus communi radicat talis accretio; vegetationem vero sine intus susceptione, nec mentis ideis concipere licet; cogor igitur fateri, quod exceptio intermedii modi a celeberrimo *Reaumurio* opposita Dno MERY non officiat.

De Cassidel lævi cinerea.

Recte Dn. MERY testas vegetare sustinet.

§. XXXV.

Per coadunationem laminarum testa mytuli & major & crassior evadit; quæ vero *Leeuwenhoeckio* dicitur testula ultima & maxima, nobis est minima ad capitulum testæ aduncum sub membrana inter laminas præexistentes prorumpens; quæ laminæ utique dignosci possunt. Valva mytuli trium vel sex vel novem linearum ardenti candelæ opposita, sex vel octo vel decem fascias aut laminas distincte exhibet, estque valva perfecta integri animalis minuti; si valvæ adultæ auctum volumen per lineas dividatur, totidem vel plures fasciæ nudis oculis apprehenduntur auctæ. Si a juxta positione originem haberent fasciæ, æquabiliter super tota valva deponerentur in superficie externa, sed tunc absorberetur valvæ integumentum pergamentum, sive membranaceum, quod omnibus anni temporibus adest. Nec ad internum parietem locum habere potest juxtapositio; excluderet enim animal ex valvis, difficulter licet propter tendines valvis connatos; nihilominus tamen valva augetur & quidem lamellatim supra subterque ipsas testulas i. e. intra binas lamellas juxta prorepente nova testula; tale augmentum vegetationi & intus susceptioni proprius accedit. *Uniones* ad internos parietes concharum, imo & mytulorum margaritiferorum, Dn. PLANCUS (*in præfat. de conchis minus notis*, *p.* 4.) concharum *vitia* judicat; nos *uniones* ita se habere respectu testarum judicamus, quemadmodum se habent oculi cancri, re-

Testa mytuli porro considerata.

Lamella non A juxta positione.

Tendines valvis connati.

Uniones in conchis.

Quid? cum oculis cancri collati; respectu novæ crustæ astacorum quotannis formandæ; iisdem enim mensibus, *Junio & Julio* reperiuntur & uniones & oculi cancri; hi abeunt successive in crustam novam, illi non inserviunt, nisi ad internæ testæ concharum noviter vernicem perlaceam super inducendam. Jam in oculos cadit, uniones ex ipsa substantia testæ prout verrucas ex cute prodire, pro documento, quod in substantia testæ intus susceptio negotium suum non solum habere possit, sed re ipsa habeat; porro, nisi valvæ ampliores fierent, etiam qua concavitatem, prout juxta convexitatem & ad ipsa latera augentur, perlacea illa materia iterum excluderet animal extra valvas. Sed forte dirimeret animal superflua, prout *cassis tuberosa labii partes?* Urget Dnus REAUMURIUS contra Dn. MERY extuberantes laminas, sive

An deleantur extuberantes laminæ? Quod juxta positionem destruit. maximas, sive minimas, attritum pati. Sed cui usui esset juxta positio materiæ testificantis, tanquam separatum opus? idem esset, ac si una cum exudante superflua materia levissima avolaverit, si deleretur & aboleretur materia testificans juxta posita vel per minimum attritum, inter tot vehementes fluctus ad sabulosa littora, adque fundum maris non adeo alti; actum esset de opere tali separato, quæ domuncula dicitur, actum esset de opera & industria animalis architecti, ipsaque natura non perficeret opus suum, imo frustranee transpiraret animal etiam, si materia exudans non abiret in liberum aerem, abiret tamen in sabulum, in undas, & atmosphæra circum circa corpus

De unguibus animalium & squamis piscium. conturbaretur, tolleretur. Nemo dubitat ungues animalium squamasque piscium, ex musculosis corporis partibus vegetare; si detrimentum passi, vel resecati ungues, liberaliter tamen in longum, in latum & in altum vegetant; & quis est, quem lateat, ungues ex lamellis hasque ex corneis fibris constare, ut squamas piscium silentio prætereamus (*a*).

Ex frictione damnum mytulis? tamen crescunt minores. Attritus denique mytulis minoribus majus detrimentum conciliare potest, præ mytulis adultis & majoris voluminis. Illi a fluctubus super sabulo, in distantia duorum pedum, plus satis per axin suam agitantur præ majoribus mytulis, minimum toties, quoties majores; cum tamen illorum testæ teneriores sint reliquorum testis pene siliceis; hoc tamen non obstante minutuli mytuli crescunt in magnitudinem; quodsi vero externi parietes, vel qua partem, deterrerentur, animal per internum parietem nullo facto redintegrare posset

(*a*) *Vid.* Histor. R. A. scient. 1716. p. 20. & lib. mem. ipsius celeberr. REAUMURII *ibid.* de la formation des ecailles des poissons p. 234. su.

fet parietem externum, quin potius internus, a mucosa & testificante materia, quam animal valvis clausis transpirare dicitur, continuo augeretur, ut tandem animal extra valvas suas pelleretur; apertis autem valvis a fluctubus abstergeretur transpirans illa materia & lapidificans, nullo modo testæ prospectura.

§. XXXVI.

Ingentis *Pinnæ* e. gr. *Listeri Hist. Tab.* 374. figura quadantenus æmulatur in longum & latum crispæ lactucæ folium. In ea lamellæ pedetentim sibi invicem superinducuntur, attollentes testulas præexistentes, prout ad oculum videre licet, constituuntque fascias majores successive: eadem pinna 4. linearum eandem jam habuit formam & figuram e. gr. folii lactucæ; nec desinit esse eadem pinna vel ad decem pollices aucta; vegetat itaque in ingentem molem; ad vegetationem autem testæ succi nutritii non nisi in animalis corpore quærantur; qui succi, ut producantur, testa indiget canalibus, commune principium habentibus. Hoc principium, me judice, partim in cardine vel ad spondylum valvarum, partim ad loca ubi defixi sunt tendines, in conchis, in cochlidibus vero partim ad claviculam, sive hepatis intestinalis partem, alias *meconium*, partim ubi musculi partis posterioris, e. gr. cochleæ, tutissime quærendum: quodque ad membranas fluviatilium marinorumque mytulorum attinet, plus quam verisimile est, illas a cardinis fibris originem trahere; & quod illæ cum cardine continuæ, & quod ejusdem cum cardine, corneæ scilicet, substantiæ sunt. Cæterum vide *Leeuwenhoeckii* & *Listeri* mytulum nondum natum ex ovo exemptum, cum placenta sua, in indice *Tabularum Listeri Tab.* 41. *f.* 8. *& in exerc. anat. III. Tab.* 4. *f.* 9.

Pinna considerata.

Primaria vegetationis officina.

§. XXXVII.

Alteram contra systema juxtapositionis difficultatem Dn. MERY offendit juxta quatuor paria musculorum, quæ mytulorum testis connata (*a*) sunt. LISTERUS non nisi duo talium ligamentorum ob-

Dubium Dni MERY de musculis mytulorum.

(*a*) *Conf.* SWAMERDAMI Bibl. Nat. II. Tab. VI. f. 11. *ibi loca quibus musculi in osse lapideo* COCHLEAE *inseruntur*: validissimi, *quorum ope animal prorepit & se promovet;* introrsum protensi *& sub testæ scapo transeuntes;* dico validi *musculi*, *qui medium corporis in domunculam*

servavit paria, & insuper adhuc vinculum cardinis sive spondyli (*charnier*). Duo, inquit, musculi seu ligamentorum paria testam claudunt, aperiuntque; nempe unus ad earum caput mucronatum, alter prope imam sive latam marginem; præter hos vero musculos alii quoque teretes atque teneriores musculi, sive corpora nervosa sunt, qui per medium animalculum transeunt. De cardine vero *Listerus* utitur verbis Dni *ab Heyde:* vinculum, quo testæ connectuntur, in cavitate quadam situm est, coloris fusci, substantiæ valde tenacis & duræ est; mollioris tamen ipsis testis est. Fortissimum musculum alii vocitant tendinem testas constringentem, item robustum ligamentorum par transversim positum & adnatum, ut in testam radicare videatur. Dicitur & cylindricus musculus ex fasciculis minutarum fibrarum constans, quæ minutissimæ semper in minores subdividuntur, eodem fere modo, ut talci lamellæ semper in teneriores secernuntur. Hujus musculi bases adeo arcte testis adhærent, ut in crudo mytulo vix integræ separari possint. *List. Exerc. III. p.* 34. *& p.* 77. vocat musculorum par crassum & cuneiforme, qui tanta vi occlusas detinent testas, ut valde ægerrime divelli, vel a fortissimo viro, a se invicem possint. In anat. vero musculi fluviatilis scribit: *siquidem per illos (musculos) quicquid alimenti in testas transferendum sit, ire necesse est.* RUMPHIUS eorum, tanquam tenuium venularum, quæ spondylo connatæ sunt, meminit: **de schaalen krygende haar voedsel uyt dunne adertjes / die aan den spondylo vast zyn.** In *pectine* ostendit LISTERUS crassum musculum centralem, & juxta hunc alium, ambos testis fortiter adhærentes. *Ind. Tabb. Tab.* 17. *(b)*

Quot habeant; eorumque situs.

Fibras minutissimas in minores subdividi.

Per musculos alimentum in testas.

§. XXXVIII.

culam retrahunt, ossi lapideo inserti; & qui reliqui. *Nonne ergo dixeris* testam *cochleæ animalis ejusque corporis* partem constitutivam *potius, quam domunculam, vel opus a corpore animalis separatum?*

(*b*) *Itaque Dnus Mery sufficientem rationem habuisse videtur, quod systemati juxtapositionis opposuerit anatomen musculorum, seu mytulorum. In mente ponamus mytulum magnitudinis mediocris; ubi* c. *sit vinculum cardinis,* a. *tendo testas constringens*, bbb. *reliqui musculi sive tendines; tunc (secundum Dn.* MERY*) quando crescit animal, & musculos animalis augmenta sua capere, simulque valvas in partibus suis crescere necesse sit. Impossibile enim est, quod* a. *testæ connatus tendo se plus simplici vice solvere,*

§. XXXVIII.

Modo experimentum Dni *Reaumurii* cum testa pertusa & redintegrata considerandum venit, cujus mentionem injecimus §. IX. Hoc experimento contra Dn. MERY militat, & ea propter firmum stare infert, quod cochlearum testæ formentur ab exhalationibus, quæ ex corpore animalis, intus postea latentis, prodeunt, & circa ipsum indurantur. Pertudit testas, & ecce (*Mem.* 1709. *p.* 371.) on voit alors cette liqueur s'epaisser & se figer, ou pour parler selon les idées les plus claires, les parties les plus subtiles s'evaporent, & les plus grossieres restent seules, & forment sur la partie du corp de l'animal, qui est *decouverte*, *une petite croute* très fine — c'est cette croute, qui forme *la premiere couche* de la nouvelle couche; on voit au *bout de quelques jours* cette croute s'epaissir par le moien de *differentes couches*, qui se produisent *sous cette premiere;* & enfin au bout de quelques jours, *le nouveau morceau* de coquille, qui s'est formé, a à peu prés la meme epaisseur de l'ancien morceau de coquille, que l'on à ôté au limaçon. Applicatæ pelliculæ ad vulnus *in interno testæ pariete* superficies interna, quæ corpus respexit, testa fuit obducta, in altera parte vero pelliculæ nihil tale evenit (*Mem.* 1709. *p.* 374.). Le côté de la peau, qui touchoit le corps de l'animal s'est couvert de coquille, *& il ne s'est rien formé sur la surface exterieure.*

Experimentum Dni REAUMURII considerandum.

§. XXXIX.

Non inficias imus, quod si testa cochleæ (sed *notanter*, intra tertiam spiram cum dimidia forte, non in prima nec secunda, neque in secunda cum dimidia pene, sub quibus spiris animalis tenerrima & non nisi cum discrimine vitæ quamcunque læsionem admittentia interanea sunt) pertusa sit, aër externus per vulneratam testam fortius agat in partes corporis, quæ ipsi & frictioni juxta foramen in longum & latum

Spirarum contenta.

vere, & valva aucta in alium locum transportare possit; si forte possibile foret, id obtenturum esset animal in b. *Non intrabo in id, quod Dn.* REAUMURIUS *regessit, exemplum desumptum ab astacis, squillis, cancrisque, quos loricas suas quotannis deponere dixit, non obstantibus ligamentis, quæ transponantur; de quo* HISTORIA *dicit, quod sit* un exemple un peu different à la verité.

Aër externus fortius agit per vulnus in corpus cochleæ.

tum expositæ sunt, in primis cum vel extra thalamum moventur, vel recedunt, & quod ex papillis palpabilibus, quibus solum anterior pars corporis animalis abundat, materia viscosa, tenax & testificantis substantiæ exprimatur; qua de re jam supra egimus passim. Nec admirationem nobis injicit, quando (juxta *primum casum*) testæ foramine libero, vulnus resarciatur. In reliquis animalibus, in quibus nulla juxta-positio (nisi hoc vocabulo nimis liberaliter utaris) locum habet, multa vulnera quæ non maximi momenti, nullis adhibitis remediis, solum *Ulcere* in Escharam abeunte, sub Eschara in ipsam cutem perfecte sanantur. Indigitat Dn. REAUMURIUS, quod primum ad externam superficiem vulneratam nova lamella testacea superinducta, & redintegratio testæ successive facta fuerit, ita ut decem vel duodecim diebus demum vulnus resarcitum. Hoc non temere factum. Si sufficisset uberrima e papillis exudans materia viscosa & perdurans ad reficiendam testam, quare non statim abiit in turundam, ut citius vulnus non plane lethale testæ, nec adeo crassæ, occluserit? quod animal saliva oris eructata longe citius redintegrat limbum ultimæ spiræ læsum, vel eundem circa ambitum amplificat. Non recoquere volumus, quæ de interna testarum structura, toties quoties opus fuit, in medium protulimus; videsis asserta nostra & probata, nec obstupescas, si dixerim, testarum fibras fistulosas, resectas licet, non prohiberi ad processus suos, facto vulneris interruptos, prosequendos, eosdemque intra 10. vel 12. dies reficiendos & absolvendos sub deposita ex muco animalis expresso *eschara* in superficie testæ externa, quam Dn. REAUMURIUS primam vocat lamellam: omnino curam mediante intus susceptione continua persolvere potuit succus vitalis lapidifico succo permistus ex fibris fistulosis testularum læsis, subter escharam testaceam applicatus, usque ad internum vulneris parietem, quem utique pars corporis vicina muco clausit & poliendo ultimam addidit manum, ut ita loquar. Idem fit in vulneribus cutaneis ipsamque cutem perforantibus, neminique ignotum est, musculis, una cum venis resectis, & coadunatis rursus, vel novos venularum ramulos propullulare. Experimentum itaque Dni REAUMURII quoad casum primum, vulnus quidem testæ comprobat resarcitum, non vero, ni fallor, id factum esse sola virtute materiæ, quæ ex corpore animalis exhalat, & quidem incipiendo a superficie externa & procedendo ad superficiem internam; cum insuper perquam difficile sit introspicere per primam superam lamellam in strata lamellosa, & observare, quid sub illa spatio multarum dierum successive deponatur introrsum, quem processum vix mentis

Cura vulneris examini subjecta.

mentis oculis cernere licet. Demum ſequeretur, quod omnes ſpiræ, quæ ſecundum hypotheſin Dni *Obſervatoris* extra ovum demum corpori animalis ſuperinducuntur ex exudante materia, non aliter fiant, quam quod hæc materia ad formandam primam novæ ſpiræ lamellam aſcendat ita, ut inter illam & ultimam lamellam parietis interni ſpatium maneat tamdiu, quamdiu reliquæ lamellæ primæ non fuerint ſubappoſitæ; quod non dixerim, quodque mirabile materiæ exudantis artificium foret.

§. XL.

Quoad *caſum ſecundum*, mecum non convenio, quare materia exudans & teſtificans non tranſcenderit paniculam, vel potius penetraverit (*le peau de cannapin*) ſive in ſuperficiem teſtæ vulneratæ, ſive in ſuperficiem paniculæ? (il ne s'eſt rien formé ſur la ſurface exterieure) cum in eadem panicula poros vel viſibiles crediderim. Invertamus itaque formationem teſtæ ex materia exudante per juxtapoſitionem: tunc prima lamella cujusvis novæ ſpiræ generatur corpori animalis proxima, ſecunda priori, & ſic porro reliquæ ſibi ipſis ſuperimponuntur, & quidem ſuperficietenus adusque parietem externum abſolutum. Cum vero per paniculam penetrare non potuit materia teſtificans, non penetratura per primam, ſecundam, vel tertiam ſeu jam formatas & coadunatas lamellas, ut reliquas ſuperimponat, tumque demum ceſſaret ire plus ultra; ceſſaret materia craſſa, atmosphæræ ad inſtar circum circa corpus perdurans. Nolo verba facere ſuperflua de pictura & coloribus, quos ſanato vulneri iterum inducere, vel imprimere deceat materiam exudantem virtute juxta-poſitionis; nam *collare* juxta ejusmodi vulnera officia ſua præſtare nequit. Neque teſtas *tribulorum* marinorum, aut muricum ſimiliumve vulnerarem, multominus eorundem murices, ut reſtituerentur eodem modo, prout cochleæ teſta reſtitui creditur.

§. XLI.

Sic, cum pace *tanti viri*, non video experimentum, quod Dnus Reaumurius contra Dnum Mery adeo urget, ſatis firmo ſtare talo, acſi *teſta cochleæ a juxta poſitione materiæ ex corpore animalis exudantis*, tanquam ſeparatum opus, & *ne quidem facto animalis*, ex-

exstrueretur læsaque simili modo iterum redintegraretur, cum nec limbus extimæ spiræ sine facto animalis vel ampliari, vel læsus refici queat.

Facinora cassidis tuberosæ circa labium vetus; Et quid dicendum de CASSIDE TUBEROSA, sive *cornuta*, quæ mirum in modum labium quo indiget novum adeo scientifice sibi conciliat, ut prius id, quod de veteri labio sibi obstat, ore suo abolere & supprimere didicerit, sicque de industria sua gloriatur, nec otiosa est juxtapositionis inanimis contemplatrix domunculam sibi construentis: quem cassidis processum RUMPHIUS sic (*p.* 80.) exponit: **Dewelke dan over de vorige lippen overgaande / moet het dier noodzakelyk door een ingeboorne doch wonderlyke Eigenschap / het geen / dat hem in den weg tegenstaat / wederom konnen weg ruymen en nederleggen.** Econtra, in CASSIDE *lævi cinerea*, cujus supra mentionem fecimus, labium vetus perdurat, quando sub eodem nova & tenuis lamella prorumpit: **dat haar oude lip blyft staan / en daar onder eene schaal voortkruipt / dewelke alle hoeken en kanten aan de overzyde ontmoetende door de kragt van 't levende dier weder week word en zich nederlegt / weshalven men dikwils de oude naaden in den mond voelen kan.**

Aliter in casside lævi cinerea;

Ejusmodi tamen additiones & operationes animalis ad oras domiportæ nullatenus tollunt intus susceptionem testæ ex ovo, ne dum patrocinantur juxtapositioni, qua crementa capere testæ dicuntur. Et quid si violaremus testas TRIBULORUM, MURICUM & similium, prout cochleas hortenses, vel horum ipsos murices? Aut *Tribulus* murices suos breves; SCORPIUS & OSTREUM muricatum longissimos & acutissimos aculeos, sive processus aculeiformes in prima juventute breviores habuerunt, aut nullos. Ultimum non dixerim: sed qua ratione murices brevissimi augmenta sumpserunt, ut longissimi, imo acutissimi tandem facti? minime per juxtapositionem, opus lithiasi applicandum, bene tamen per intus susceptionem, quæ vegetationem docet. Simili modo vegetant aculei & claviculi *Echinometrarum;* & quid tandem inanime opus juxtapositionis patraret in *conchis clathratis*, *fenestratis*, *circinatis*, *literatis* &c. vel in *figuratis*, uti *in avicula*, *tudide polonica*, *ephippio anglorum* & his similibus.

Quæ facta non tollunt intus susceptionem. Exempla a tribulis, muricibus, scorpio, ostreo muricato; Claviculis Echinometrarum. Et pluribus.

§. XLII.

Dni REAUMURII hypothesis.

Systema juxtapositionis celeberrimi REAUMURII fundamentum habet super *hypothesi:* quod animal quidem ex ovo prodeat, sed falsum quod sit, animal cum testa sua integra in conspectum venire (§. 11.)

(§. II.) (*a*). Hanc hypothesin dubiam esse, satis luculenter demonstrasse confidimus. Restat nobis, ut adhuc rem, satis quidem arduam, veritatis lampade colluminemus. Mentionem facit Dn. *Reaumurius* tenuissimi musculi, mediante quo cochleæ in prima juventute *non alibi*, nisi *proxime ad centrum spirarum* (i. e. ad spiram primam:) alligatæ dependent; qui musculus vero ætate provecta de loco *intra secundam & tertiam spiram* testæ transpositus & defixus deprehendatur; qua observatione tollendam dicit objectionem Dni MERY *a tendinibus, musculisque mytuli* desumptam. Musculum talem in aliis cochlidibus appellamus funiculum, qui testæ connatus deprehenditur, quique in cochlea, æque ac in aliis animalibus testaceis, non habita ætatis ratione, constanter in spira testæ prima quærendus. Hepar, falso creditum, antiquis *meconium*, sive *sacculus lacteus spiralis* HARDERI, omnes spiras ab earum centro ad usque collare, quod dicitur, sive partem corporis anteriorem, mobilem, arctissime involvit occupatque, adeo ut illo sacculo spirali curatius & magis acuta duci nequeat ulla spira. LISTERUS hunc sacculum pro intestinorum cæcorum compagine habet, quam anteceduut branchiæ, cor, viscus quidam cinereus: (an hepar verum?) intestinum rectum, ingluvies, stomachus, omentum, penis, vulva, vesiculæ seminales, ovarium, uterus. Terque quaterque curiositatis gratia anatomen cochleæ, omni testa privatæ, suscepi: sed, licet aliquando, præmonstrante *Swammerdamo*, portiunculas testæ, quibus musculi defixi fuerant, non solverim, tamen facinoris, cum *ipso*, aliud non reportavi brabeum, quam cadaver animalis intra biduum vel triduum extincti; & suffi-
ciant

Ejus argumentum de musculo ad primam spiram cochleæ. Quid sit?

Partem posteriorem cochleæ absolvit sacculus lacteus spiralis.

Cochlidum quarundam anatome.

(*a*) *Hanc hypothesin jam fovit* Sil. Ital. de Bello Punico Lib. XII.

Exiguos format per prima volumina gyros,
Mox tremulum vibrans motu gliscente liquorem
Multiplicat crebros sinuati gurgitis orbes,
Donec postremo laxatis circulis orbes,
Contingat geminas patulo curvamine ripas.

Licet sententia autoris rite trutinata & ad intus susceptionem applicari possit.

ciant tibi, LECTOR docte curiose! *Tabulæ Listeri*, quæ separatim cum indice in forma folii minore æri sunt incisæ, ibidemque Tab. 1. fig. 1. offendas sacculum spiralem cochleæ, quæ *Gesnero pomatia* audit; Tab. IV. fig. 1. & 3. cochleæ terrestris striatæ; Tab. VI. f. 1. 2. 4. Cochleæ viviparæ fluviatilis; Tab. VII. fig. 1. 2. Purpuræ fluviatilis, & in *Harderi* Tab. fig. 1. cochleæ terrestris. Item *Bibl. Nat.* SWAMMERDAMMI Tab. IV. V. VI. VII. His omnibus quidem perspectis, in HISTORIA Reg. Acad. ex memoriali libello Dni REAUMURII legimus: Ces limacons sont attachés à leur coquille par un muscle, qui, lors qu'ils sont extremement jeunes, ne peut être, qu'extremement proche (*quod omnino verum:*) du çentre de leur spirale. *Cependant il se trouve toujours entre le 2me & le 3me tour de cette spirale*, *quand ces Animaux ont pris toute leur naissance.* Hoc absolute fallit; musculus enim vel funiculus a puncto extremo dependet, non aliunde; posterior illa corporis pars autem, uti jam diximus, exquisite spiralis est, ut necessario in punctum primæ spiræ testæ incurrat; hinc impossibile prorsus est, quod illud spiræ mollis punctum, non aliunde dependens, transcendere possit spiram testæ secundam, etsi centum annos vixerit animal. Quodsi vero trans locatus aliquando fuerit visus funiculus, involvit casum in anatome violentum funiculi: vide *Rumphium* paragrapho sequenti. Sacculus vel tres spiras implet (scil. in cochlea:) occupatque, tenuissimis hinc inde musculorum propaginibus testæ defixis; cum parietes spiræ primæ, secundæ & tertiæ plane non sint politi vel argentati; prout est thalamus animalis, in quo portio mollis corporis anterior quiescit, sed porosi sunt; in illis spiris sacculus spiralis quiescit in ævum, quando anterior pars pro lubitu & pro necessitatibus animalis movetur, domunculam ita dictam secum trahens. Re sic comperta, priores tres spiræ pro parte testæ cribrosa habendæ, ubi & succus nutritius lapidifico mixtus & colorum materia præparata & filtrata per vascula suscipientia fistulasque hisque similes fibras in testam immittuntur, & producuntur, ut testæ, tanquam partes constitutivæ animalium, vegetare possint, una cum animali. Sic nobis datum erit intelligere, unde sit ingens testæ volumen ætate provecta, quod in ovo fuit rapæ semine minus.

Musculus ille a puncto spiræ primæ dependet.

Parietes testæ posteriores quomodo comparati;

Per quos officina virtutes vegetationis absolvit.

§. XLIII.

§. XLIII.

Ab illo itaque, quod diximus punctum primæ ſpiræ, ejusque ſalute, vita animalis, ejusque vegetatio dependet. Si læduntur vaſtiores ſpiræ, modo, quo monſtravimus, reſarciri poſſunt; verum, ſi lædatur prima ſpira, vel hujus punctum, ita ut pertundatur, vel portio teſtæ ipſi auferatur, prorumpit portio ſacculi molliſſimi extra vulnus, vulnusque non reficitur, ſed inflammatio inſequitur, & animal certo certius mortem ſubit. Quod autem ſacculus integer per integram ſubſtantiam ſuam & quoad ſingula interanea valde delicatulus eſt, habilis quoque erit, ad ſuccos, quibus animal opus habet, legitime præparandos, concoquendos & transfundendos; cum e contra anterior corporis pars aſpera, rugoſa, fortiter membranoſa & muſculoſa, injuriarumque liberi aëris patientiſſima ſit. Breviter, puncto ſpirali cochleæ frivola manu læſo, idem eſt, acſi *Nautilo craſſo* aut cornu Ammonis (**poſthoorntje** Rumphii) funiculum rumpere præſumpſeris. De Nautilo *Rumphius* hæc: **van het achterſte des lyfs / 't welk tegens het eerſte afſchutzel legt / gaat een lange aader door alle gaatjens van de afſchutzels / en door alle de kamertjes tot aan het binnenſte middelpunct / dewelke het eenigſte is / waar mede de viſch aan de ſchaal vaſt hangt / en die almede licht afbreekt / als men den viſch uyttrekt / zynde voorts de kamertjes leeg.** Similis eſt ſtructura teſtæ quæ cornu Ammonis. Quod in ſpecie ad *cameras Nautili* attinet earumque parietes intergerinos infundibuliformes, nunquam mihi in mentem veniret, id eſſe juxta poſitæ materiæ exudatæ opus; induſtriæ potius & operæ animalis illud adjudicarem, ita tamen, ut ab intus ſuſceptione jure communi cum reliqua teſta participet, quod vel in ovo unam alteramve jam lucratum ſit animal concamerationem (*a*). Aucto corpore animalis longior

Sacculus læſionis impatientiſſimus.

Punctum ſpirale cum funiculo umbilicali collatum. De Nautilo craſſo & cornu Ammonis.

(*a*) *A Doctiſſimo* J. Ph. Breynio, *quem* Gualtierus *ſequitur, ejusmodi* teſtacea *animalia vocantur* polythalamia: *quam nominis rationem quidem non improbo, quod nec frivole nec moroſe de aliorum induſtria ſentio; interim tamen ex natura rei ſupra paſſim indigitavi, quo ſenſu proprie* thalamus *in oſtracologia ſumatur, ne in ideas de multis thalamis conchyliati animalis minus adæquatas incurramus. Prout enim* thalamum *in ſenſu proprio dicimus certum receptaculum, in quo pro lubitu corpus noſtrum quie-*

gior redditur funiculus, & nova exoritur camera; qualibet limpidum quid continente, fine dubio in fubfidium funiculi; quod liquidum, tefta commota, vel per luftra auditur, in nonnullis, quæ curiofitatis gratia in mufeis affervari folent. Thalamo, in quo animal integrum quiefcit, femel ad determinatam capacitatem ampliato, nulla amplius additur concameratio. Ita quoque fefe res habet cum breviffimo mufculo tereti reliquorum turbinatorum, vel cum ipfo puncto fpirali cochleæ; ut itaque Dni REAUMURII afferto *in libello memor.* 1719. *p.* 386. calculum addere hæfitaverim: „ la queüe de l'animal „ *n'étant point adherente*, au fommet de la coquille, comme quelques „ uns l'ont crû, *il lui eft aifé de fe deplacer*, fur tout dans te tems, „ que l'endroit, *par lequel l'animal eft attaché à la coquille*, change." Firmum manebit, facculum lacteum cochleæ *Harderi* & funiculum Nautili a puncto primo fpirarum dependere, ita *ut locum non mutent*; multoque minus tendines mufculi mytulorum in conchis defixi mutabunt loca fua.

Thalamus Nautili.

§. XLIV.

De operculis quarundam cochlidum;

Coronidis loco quædam de *operculis quarundam cochlidum* memoravit Celeberrimus REAUMURIUS circa finem libelli 1719. cochlearum fcil., quæ imminente hyeme januas domiportæ claudant; exi-

te deponere & condere, rurfusque omni tempore ad beneplacitum ex eodem erigere poffumus ad ambulandum; fic in cochleis thalamum *dicimus* fpiram ultimam vaftiffimam, *in qua corporis antica pars tota cum planta (quæ pedum loco eft) conditur, & ex qua exporrigere & promittere corpus valet animal. Prout vero receptaculum omni tempore undique claufum thalamus dici nequit, fic ex. gr.* Nautilus *magis improprie dicitur habere teftam polythalamiam. Cameras quascunque quidem claudere poffumus, &, fi libet, in fempiternum; thalamos vero nobis præcludere nemo præfumat; definunt effe thalami, ad quos aditus nullus; in tantum modo ab Etymologia teftarum* polythalamiarum *diffentimus, ab ufu vocabuli non alieni, ut recte intelligamus* autores, *nosmetque ipfos.*

exiſtimans, ſuccum lapidificum, ex quo oriantur ejusmodi opercula, eandem cum ſucco teſtificante non habere conſiſtentiam. Supra jam innuimus, unde fiant ejusmodi opercula in cochleis, quæ, inito vere, iterum rejiciuntur. Sed nominabimus quædam *opercula*, *quæ cum animali perdurant*, quæque animalia conſtanter ſecum circumferunt ſingulari ſpectaculo, capitibus ſuis connata, nunquam deponibilia; quæ aliquando ponderoſa ſunt, ut umbilici marini; alia, leviora, ad corneam quandam ſubſtantiam accedunt, ut ungues odorati. *De operculo cochleæ lunaris Rumphius p.* 69. **op zyn hooft draagt hy een groot rond ſchild / waar mede het zyne deur vaſt ſluit /** NB. **een hand breed en een vinger dik / ſteenhard** NB. **als of het een witte keiſteen was** (durius eſt itaque ipſa teſta) **aan de buitenſte zyde wat bultig als een linze / wit en zomtyds met vlakke kuiltjes; aan de binnenſte zyde is het plat / doch een weinig met gieren uitſteekende / die ſchielyk in malkander loopen / en een navel formeeren / met een ros of bruinachtig velletje bedekt / dat daar aan** NB. **vaſt zit** (prout membranæ ſuper teſtis, quas perioſtei vices ſubire diximus) **en deeze zyde** NB. **aan 't vleeſch van 't Dier.** Cum autem multæ ſint varietates umbilicorum marinorum, & plerumque officinales, multitudo quoque erit animalium teſtaceorum galeatorum. Illius farinæ quoque ſunt umbilici apud *Mercatum metallotheca p.* 138. & apud *Scillam vana ſpeculazione deſingannata del ſenſo Tab.* XVII. Hic erronee ſuſpicatur eſſe ipſarummet cochlearum rudimentum, quod exinde tanquam ex ovo in perfectas cochleas abeat; ejus ſententia ſingularis eſt, quod dicta opercula teſtarum cochlearum figuram, in ſpiras convoluta, referant; vid. pluribus *Aſſaltum in notis ad Mercatum:* conf. *Hans Sloane It. Jamaic. p.* 254. *Tab.* 241. *f.* 1, 2, 3. Interim nemo ſibi facile in mentem revocabit, ejusmodi ſcutum, vel galeam potius, eſſe opus ſeparatum, cum a capite ſeparari nequit, quocum etiam creſcit, & quidem ad amuſſim, ut omni tempore domiportæ æquabile ſit operculum; ergo etiam augmenta ex capite animalis capit, conſequenter connectitur cum vaſis capitis, nihilominus figuram umbilici ſatis accurate deſcribens, ita ut omnis juxtapoſitio exulare appareat. *Murices* diverſis utuntur januis, quæ *ungues odorati* vocantur, quod ad figuram unguium humanorum aliquantiſper accedunt, in nonnullis tamen ſpiralis linea deſcripta: illorum præſtantiſſimus & officinalis petitur a *murice ramoſo;* corneæ autem ſunt ſubſtantiæ, unde materia exudans, quæ dicitur, teſtificans, cum his unguibus nihil commune habere poteſt. Quod vero ejusmodi ſcuta, vel galeæ partes animalium

quæ perdurant cum animali, vegetationem comprobant.

 ſint

ſint, non fallimur, illas ex ipſo ovo originem habere, quippe omni ævo accommodata eſſe debet domiportæ janua & vice verſa.

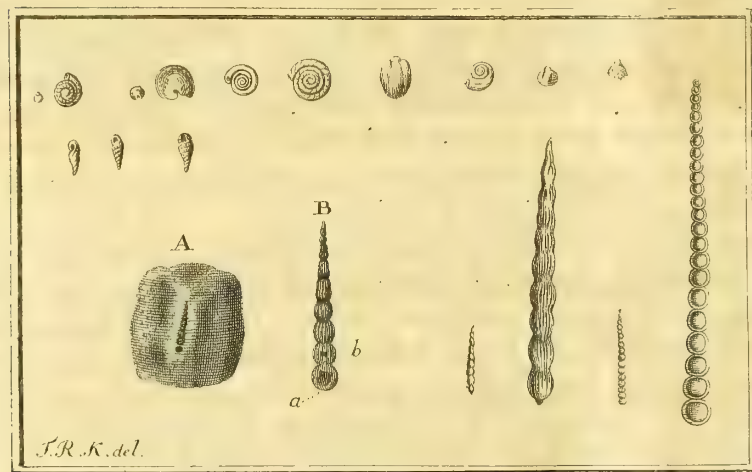
Liber Baro Wolff. Ethic. III. §. 458.

Cum Creaturæ ſint verbum Dei, hiſtoria naturalis vera eſt verbum Dei in ſcripturam relatum, hypotheſes vero philoſophorum ſunt opiniones commentatorum cum illo non confundendæ.

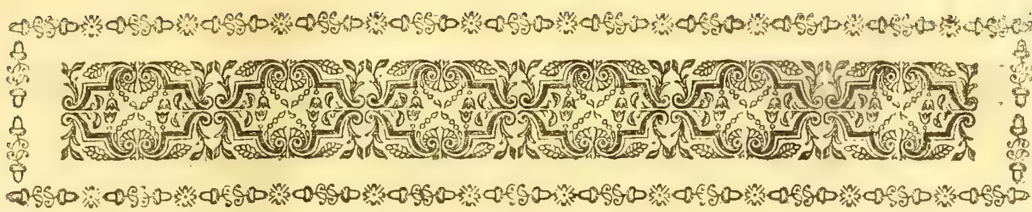

T A B E L L A.

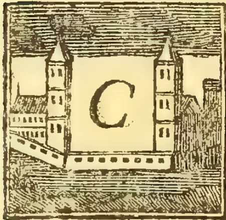
Cujus icones exponuntur Lucubratiunculæ hujus. pag. 28.

COM-

COMMENTARIOLUM
IN LOCUM
PLINII
Hist. Natur. Libr. IX. Cap. XXXIII.
DE
CONCHARUM DIFFERENTIIS.

oncharum genera, in quibus mira ludentis naturæ varietas, tot colorum differentiæ, tot figuræ, planis, concavis, longis, lunatis, in orbem circumactis, dimidio orbe cæsis, in dorsum elatis, lævibus, rugatis, denticulatis, striatis, vertice muricatim intorto, margine in mucronem emisso, foris effuso, intus replicato; jam distinctione virgulatâ, crinitâ, crispâ, cuniculatim, pectinatim, imbricatim undatâ, cancellatim reticulatâ, in obliquum in rectum expansâ, prædensatâ, porrectâ, sinuatâ: brevi modô ligatis, toto latere connexis, ad plausum apertis, ad buccinum incurvis. Navigant ex his veneriæ præbentesque concavam sui partem & auræ opponentes per summa æquorum velificant. Saliunt pectines & extra volitant, *seque & ipsi carinant.*

NOTÆ ET CONJECTURÆ
AD HUNC LOCUM:

CONCHARUM GENERA. Latius hic ſumptum Conchæ vocabulum teſtam quamvis ſignificat, ſive turbinatam ſive planam. Ita Veteres, præcipue Latini, Rhetoricæ ſtudioſi, auribus magis quam intellectui indulgentes, ideas per æquivoca confundere, quam voces in eadem ſignificatione aliquoties repetere, maluerunt.

GENERA. Quia Plinius ex autoribus, quos ſedulo volvit, confuſe ſpecies Teſtaceorum recenſet, videntur ejus temporis eruditi de generibus conſtituendis non fuiſſe ſolliciti. Colligebant Conchylia, primario eſus, ſecundario admirationis *&* *ornatus* cauſa: ſufficiebat rudis notitia & vulgaris nomenclatura. Teſtarum conferre genera earundemque ſubordinare ſpecies Recentioribus demum in mentem incidit, poſtquam de Hiſtoriæ naturalis Incrementis & augmentis cœperunt laborare.

LUDENTIS NATURÆ. Natura, hoc loco, ſenſu Ariſtotelico eſt Vis plaſtica Animæ ſenſitivæ in Teſtaceis habitantis, quæ ludere dicitur, quia varietatem formarum ob varios uſus, nobis non enumerandos, appetit & producit, non ſine oblectatione & applauſu ſpectatorum, ejus operationes velut in theatro intuentium. Sed, quia vis animæ plaſtica, hodierno ſeculo melius informato, ſpectrum naturæ eſt, operatio ejus jure pro figmento, ejusque luſus ſeu Comœdia pro mero habetur ſomnio. Cautius diceret moderna phraſi *Plinius:* in quibus magna & ſapiens differentia. Neque enim varietas ſpecierum caſu accidit, ſed, ob certos fines, a Deo, autore hujus mundi, deliberato conſilio, eodemque optimo, introducta adhuc conſervatur, quanquam omnes illi fines humano intellectui ſint imperſcrutabiles.

VARIETAS. Recte, *magna varietas!* Nemo enim hactenus omnes Conchyliorum differentias plene expoſuit. Miratur Plinius has ipſas ex ſolo maris mediterranei gremio cognitas. Quantam hanc varietatem prædicaſſet, ſi, quas novus orbis, & undique jam conquiſita curioſitas hodie offert, inſpexiſſet. *Nos quotidie in admirationem adducimur*, inquit Fabius Columna Lib. de Purp. Cap. XIX. varias intra manus noſtras ex variis locis habentes, ut, qui omnium icones & deſcriptiones tradere vellet, maximum admodum volumen impleret, extra alias ab aliis deſcriptas. Pater *Bonanni*, in Recreat. mentis & oculi, ſupra quin-

quingentas testaceorum differentias exposuit: in Museo Kircheriano plures addidit: neutiquam omnes exhausit. *Rumphius* in Insulis Indiæ Orientalis intra 28. annos, 360. species summo studio collegit, plures descripsit, plures aliis describendas reliquit; multas *Schynvoetius* in Notis ad dictum Authorem, easdemque raras & summe pretiosas, addidit; sed omnem numerum nec hic inire audet. Sunt a *Fabio Columna*, Libris de Purpura & Aquatilibus, quædam rariores testæ, data opera descriptæ. Angliæ proventum *Listerus* peculiari Libro exposuit: idem & omnes, quotquot in Museis Patriæ vidit, testas manu filiæ depingi & æri incidi curavit, congesto volumine satis spisso. Plura offerunt Musea tam privata quam publica, de quibus *Grewius*, *Jacobæus*, *Wormius*, *Valentinus* videndi sunt. In maris fundo terræque gremio plura latitant, reperiuntur lapides testis referti, quas integras nondum videre contigit. Miratur Plinius varietatem concharum incredibilem: mirantur cum ipso posteri, sed plerique sine philosophia laudant, ludunt, appetunt, veluti nuces pueri, aut ut cimelia divites. Paucissimi de Incrementis Historiæ naturalis cogitant. Qui cæteris accuratiores sunt, nomen lepidum, more Belgarum, testulis annotant: a descriptione abstinent difficultate repulsi. Etenim tot figuras, tot colorum differentias, tot appendices Testarum distincte verbis congruis exponere, superat vires vulgaris Philosophi; difficilius adhuc ex multiplici testarum compage eruuntur earum differentiæ specificæ, quæ nisi constituantur justæ, manet vaga, obscura & nunquam capienda Testaceorum Historia: multiplicantur, præter necessitatem, entia, & crambe toties totiesque cocta apponitur. Adhærent rebus falsa nomina, nec erit Judex de nomine rerumque convenientia statuturus. Laudo proinde *Listeri*, *Rumphii*, *Majoris*, *Charletonii*, & novissimum *Langii* institutum, quo de generibus Testaceorum constituendis laborare inceperunt. Sed, ut verum fatear, *Listerus* pingit, non evolvit, nec definit species. Differentiæ ejus ex titulis & Tabulis præmissis cognoscendæ, passim sunt negativæ, passim speciales, generibus sinistre attributæ: in Buccinis, Neritis, Pectinibus magna confusio. Veteres author non legit, nec Recentiores sollicite contulit; multa insufficienter, multa obscure, ex verborum inopia inscripsit. *Rumphius* nimis laxus est, suæ collectioni & instituto, quo animalia similia in Testis habitantia quomodocunque compulit, sufficiens. *Major* deficit in rebus, abundat in terminis ex Ramistico Dichotomiæ studio præter necessitatem, in confusionem Thesauri testacei, conceptis. *Charleton* nomenclaturas magis, quam Testarum differentias scrutatus: cum *Aldrovando*

&

& *Rondeletio* ignorat pleraque. Claſſes ex lectione Veterum expoſitæ paſſim confluunt, paſſim ſpecies inſerendas excludunt. *Langius Tournefortii* methodum Botanicam imitatus, cæteris videri poterat accuratior; ſed in definiendo, examinando & diſponendo, valde eſt proletarius: differentiis obſcuris, negativis, longe petitis utitur: conchas anatiferas male cochleis annumerat, ex umbilicis marinis *Bonanni* p. 114. incaute Cornu Ammonis facit. Ex animalculo *Bonanni* teſtam format, *Rumphii* textu non inſpecto. Simili incuria, & in *Kircheri* Muſeo verſatus eſt. Reliquos autores parce legit. Taceo miram ſpecierum confuſionem, quæ inutilem *Langii* laborem demonſtrabit ſecundum ejus conſilia Theſaurum teſtaceum diſpoſituro. An felicius in hoc argumento verſatus ſim, æquus lector judicet.

TOT COLORUM DIFFERENTIÆ. Quas oculus deprehendit, mens miratur, nulla lingua vel manus valet exprimere. Ecce Indicem colorum, a ſcriptoribus hujus argumenti paſſim nominatorum, quem ſedulo congeſſit *Langius*:

Achatinus color - Acu pictum opus - Æneus color - Æris rubigo - Alabaſtricus - Albeſcens ex cæruleo - Amaracinus - Amethiſtinus - Anthracinus - Aqueus - Arbuſculas repræſentans - Argenteus - Argenteus ſplendor - Argento ſimilis - Argento Obryzo ſimilis - Ater - Attalica veſtis auro argento & multicolori holoſerico texta, drap d'argent - Argentum textile latine dicta - Aurantius - Aureus.

Badius - Balauſtinus - Badiolus - Burrus.

Cæruleus ex argento - Cæſius - Calteus - Caltulus - Candidus - Candidiſſimus - Candor margaritarum argenteus - Carneolus - Carneus Caſtaneus - Ceraſinus - Cereus - Ceruſſatus - Chryſolithicus - Cyaneus - Cinnabarinus - Cinereus - Subcinereus - Cinereus ex livido Colores aqua diluti - Conchyliatus - Coracinus - Corallinus - Corneus - Croceus - Sub-Croceus - Cruentatus.

Eburneus - Eliotropium Gemma.

Ferrugineus - Figlinus - Flammeus - Flavedo vitrea - Flaveſcens ex albo - Flaveſcens pallide - Flavicans - Flavidus - Flavus - Sub-Flavus - Folioſum opus - Fulvus - Sub-Fulvus - Furvus - Fuſcus - Sub-Fuſcus - Fuſcus ad nigredinem accedens - Fuſcus ex viridi.

Gipſeus - Glaſteus - Glaſticus - Gummi Sinenſi obvelatus.

Helvaceus - Helveus - Helvus.

Janthineus - Igneus - Immaculatus - Infuſcatus ex ſumma viriditate.

La-

Lacteus - Laneus - Lentiginoſus - Leonatus - Leucophæus - Lienaris - Ligneus - Lividus - Luridus - Luteus.

Maculatus - Maculoſus - Malacus - Margaritarum albedo purpuriſſa velata - Margaritæ ſublucidæ color - Margaritis ſimilis - Marmoreus - Marmor candidum Drepitanum - Tiburtinum - Melinus - Miniatus-Subminineus - Molochiticus - Murinus - Muſicum opus - Muſtelinus.

Niger ex cæruleo. Nigricans - Nigricans e cæruleo - Subniger - Nigerrimus - Nitens - Niveus.

Oleacinus - Ut oliva viridis condita - Oloſericum nigrum - Oloſericum villoſum - Onychinus - Opacus - Opalinus - Oſſeus - Oſtrinus.

Palearis - Pallidus - Papyrus Turcica - Parius lapis - Pellucidus - Perlatus - Phrygium opus - Piceus - Pictus undatim - Pinguis - Plumbeus - Porcellanus - Porraceus - Pramnius - Pullus - Puniceus - Purpuraſcens - Purpuraſcens ex albo - Purpuraſcens ex Viola - Purpureus.

Ravus - Reticulatum opus - Roſeus - Rubedo cuprea - Rubeus - Ruber - Sub. ruber - Rubeſcens - Rubeſcens ex argento, ſub Sandaracca pellucida latitans - Rubidus ignaviter - Rubiginoſus - Rufeſcens - Rufeſcens ex albido - Rufeſcens ex fuſco - Rufeſcens ex rubigine - Rufeſcens leviter - Rufeſcens pallide - Rufus - Ruſſeus - Rutilus.

Sandichinus - Sandaracca velatus - Sanguineus - Segmentatum opus, Subuculis & monilibus ornatum opus - Sulphureus.

Terreus - Teſſellatus - Thalaſſinus - Tophaceus - Tophinus - Tyrius.

Variegatus - Venetus - Veprium acumina repræſentans - Vermiculatus - Vinatus - Vinoſus - Violaceus ad nigrum vergens - Vireſcens cum argenteo ſplendore - Vireſcens e cæruleo - Vireſcens leviter - Viridis - Subviridis - Virideſcens ex flavo. - Subviridis ex albo - Viridus - Unctuoſus - Volturinus - Sub-volturinus.

Xerampelinus.

Ziziphinus.

Nomina lego ſatis multa, ſed vix ſingula perfecte intelligo. Ita de coloribus Autores fingunt, ſcribunt, non definiunt. Optandum, ut nomina recepta revocentur ad ſenſum, & ex rebus non exoticis, vel raro videndis, ſed ex tritiſſimis & cuivis obviis colorum gradus ſtatuantur.

TOT FIGURÆ. Quas hactenus nemo auſus eſt enumerare, nedum ad regulas conſtantes & uſus revocare. Obſtupui, cum aliquando ex coni varia inflexione & ſectione cochleas viderem inimitabili artificio con-

 ſtructas.

ſtructas. O! dixi, quam γεωμέτρης artifex! Quantum eſt, quod neſcis, homo Geometra! Huc adſis quæſo, inſpice, concede oculos, inſpice ſpirarum ordines inflexos, eductos, diductos, conjunctos; ecce Conos, Ellipſes, Parabolas, incredibili proportione & elegantia conſtructas! Spondeo, ſcalare Buccinum, aut teſtam quamvis pretioſiſſimam, ſi geneſin horum corporum ex Cono, vel Parabola ad manum Autoris expoſueris, neſcies geneſin: quid ergo de figurarum fine, & partium uſu ſtatueris? An animal Teſtæ, An Teſta animali ſe accommodat? Quamcunque partem elegeris, urgebit quæſtio: cur exemplar talem præciſe figuram expoſcat?

PLANIS. Intelligit, procul dubio, Teſtas cæteris planiores, non exacte planas, quales in genere teſtaceorum non reperimus. Reſpicit forte ad Aures maris, Oſtrea nonnulla, Pectines & quæ in Concharum genere omnium maxime plana ſunt, Amuſia deſcripta *Rumph. p.* 144. *Tab.* 45. *lit.* A. *&* B. item *Bonanni p.* 447. *n.* 108.

CONCAVIS. Concavæ quidem omnes Teſtæ ſunt, proprie tamen concavitas de Conchis dicitur, quanquam & concavæ præ cæteris appareant Echinorum Teſtæ ſeu globoſæ, ſeu ellipticæ, ſeu alius figuræ. Nec non Balani & Oſtrea echinata, &, quam Volam dicimus, Diconchæ auritæ ſpecies depicta *Bonanni p.* 110.

LONGIS. Longæ poſſunt dici plures Teſtæ. Tales ſunt 1. Tubuli. 2. Coni. 3. Cylindri. 4. Strombi. 5. Buccina; & ex genere Concharum, Solenes Oſtreumque longum *Rumphii*.

LUNATIS. Difficile indicatu, quid per lunatas Conchas *Plinius* ſibi velit. In cochlearum genere aliquæ lunares dicuntur, ſumto denominationis fundamento, ab operculo, inſtar Lunæ, rotundo. *Liſterus* Cochleas quaſdam patulas, ore ſemicirculari lunatas appellat abuſive, cum tales demum ſemilunares audiant. Inter alatas *Rumphii*, quas *Langius* auritas appellare mavult, aliquæ in limbum ſemicircularem profuſæ, ruſtica comparatione poſſent ſemilunares dici. Inter conchas quædam pariter ſemicirculares ſunt: e. g. Chama ſquammata *Rumphii p.* 128. ſeu Concha imbricata *Bonanni p.* 109. *n.* 83. Sed, an has autor lunatas dixerit, manet in dubio. *Rumphius* ſemicirculares ſubaudit *p.* 162. *Harduinus* in notis exponit: *in Lunæ cornuum ſimilitudinem curvatis.* Ita *Seneca Oed. vſ.* 465. caudam lunatam Delphinorum dicit: & *Stat.* V. Thebaid. *vſ.* 145. lunati agminis meminit. Sed teſtas in corniculatæ Lunæ modum figuratas non vidi. *Fabius Columna* Cochleas Perſicas lunatas vocat, quia in margine rotundum ſinum quaſi exſciſſum habent, pro linguæ uſu. *Lib. de Purp. Cap.* XIIX.

qui

qui character ex *Rumphii* ſententia cochleis alatis eſt perpetuus, licet non omni in ſpecie æque notabilis. Sed dubito, an ab hac levi & vaga nota, aliena a ſeculi ſui ſubtilitate, ſpeciem denominare *Plinius* voluerit. Exiſtimo, hic potius *lunatum* dici antiqua phraſi, *quicquid ad ſpeciem Lunæ rotundum* eſt.

IN ORBEM CIRCUMACTIS. *Rumphius* de Conchis circularibus, planioribus, qualis Chama literata rotunda eſt, intelligit; ſed hæ orbes ſunt, non in orbem circumactæ. Malim Cornua Ammonis, quibus orbicularis figura eademque ſpiralis competit, ſubintelligere. Quanquam & cochlea ſolaris & laciniata *Rumphii* hunc characterem recipiant. Videtur Author, contuliſſe Cornua, Nautilos & Cochleas brevioris ſcaphi per diametrum late expanſas, puta *Rumphii* Valvatas; pergit enim

DIMIDIO ORBE CÆSIS. Quod de Nautilis valet præ cæteris. Pecten virgineus *Rumphii* & Chama ſtriata ejusdem, corpora quadam parte reſecta, imitantur, neutiquam ſegmenta orbium exprimunt.

IN DORSUM ELATIS. De ante dictis *Rumphii* Valvatis hoc tuto accipitur, quanquam & Porcellanæ, Caſſides & Murices *Langii* huc ſpectent. His enim convexitas eſt eminentior & turgidior, cujus ſuperficies verticalis in oſtracologicis audit dorſum: vide *Majoris* Lexicon ſub hac voce. Anguſte igitur nimis *Harduinus* exponit: „ utraque teſta „ ſuperiore & inferiore plurimum cava, ut concha tota ad rotundam „ proxime formam accedat. " Hoc ſenſu verba de ſolis bivalvibus dicta e. g. de patellis, chamis lævibus, fragis, nucibus piloſis, poſſent accipi.

LÆVIBUS. Varii dantur Lævoris gradus in teſtaceis. Quædam ad nitorem a natura ſunt læviſſima, quaſi hoc ſigno a cibo excluſa, uti Porcellanæ, Stromborum & Cylindrorum aliqui. Quædam in comparatione cum ſtriatis & verrucoſis ſaltem talia. Vid. *Lang. p.* 81. Quædam ſub cruſta ſcabra ſuperficiem opalinam læviſſimam abſcondunt, qua detracta demum colore & lævore fulgent, ut Nautilus craſſus, Trochi, Cochleæ lunares. Vide de ejusmodi Teſtis præparandis *Rumphii* muſeum.

RUGATIS. Rugæ dicuntur Lamellarum ſuperſtructarum extremitates in teſtis conſpicuæ, eædemque irregulares, ruptæ ſibique diſſimiles; vid. *Langii Method. p.* 21. Ideo rugoſæ dicuntur, pleræque conchæ anomiæ, præcipue vero Concha ad figuram triquetram accedens *Liſteri de Cochl. p.* 229. Item, Muſculi. Nonnunquam & Rugæ audiunt omnes laxioris ſuperficiei corrugationes & inæqualitates, lævorem exactum

actum interrumpentes, qualis rugoſitas inter coſtas pectinum, præcipue in duplici Corde Veneris *Rumph. Tab.* 48. *n.* 6. obſervatur. Hic Plinius rugas extantiores infert. *Rumphius* Chamam aſperam in exemplum ponit. Fors Fuſorum & buccinorum quædam ſpecies magis quadrant. vid. *Rumph. Tab.* 29. *Lit.* F. G. & *Tab.* 49. F. G.

DENTICULATIS: Denticuli ſunt crenæ acutius prominentes in aperturis Teſtarum quarundam, definiente *Majore* in Lexico: conſentit *Harduinus* inquiens: in ambitu ſerratis, teſtæ margine in dentium formam ſecto, ſeu ita laciniato, ut varios mucrones referat, Gallis *dentelé*. Fors ad nummos ſerratos & ita quaſi dentatos reſpexit. Gaudent ejusmodi dentibus, ideo denticulatæ dicendæ, ex turbinatorum genere, porcellanæ, & in ſiniſtro aperturæ latere quædam caſſides. Inter conchas quarundam articulatio fit per gomphoſin, ubi ſub cardinibus comparent dentes, cum oppoſitis loculis, iisdem adaptatis. In margine notabiles dentes habent Nuces piloſæ, Tarentinorum dictæ *Bonanni*, &, præ cæteris Chamarum aſperarum teſtæ.

STRIATIS. Striæ ſunt eminentiæ ſtrictæ & longæ, per convexum teſtæ. Sed *Wormius* ſtrigiles habet pro ſtrigibus, quas canaliculos conchæ aculeatæ exponit; *Muſ. p.* 253. Plerumque ſtriæ & ſtriges ut eminentiæ & harum interſtitia, ſeu ſulci, ab eminentibus ſtriis intercepti differunt. Unde *Harduinus* in ſua lingua vocem *canelé* ſubſtituit, addens: ſtria eſt virgata in convexa Conchæ parte eminentia illa, quæ eſt inter canaliculos ſulcosque, qualis in eo columnarum genere quod inde ſtriatum dicitur. Magna ſtriarum in Teſtaceis eſt diverſitas. Sunt magnæ, parvæ, eminentes, exochæ dictæ, compreſſæ. Sunt ſolidæ, fiſtuloſæ, latiores, ſtrictiores; læves & aſperæ; transverſales, longitudinales, denſiores, rariores, canaliculatæ, intra concavæ extra convexæ. *Lang. p.* 31. Non eſt fere genus inter teſtacea, cujus non aliqua ſpecies ſtriata ſit. Omnino ergo & ex ſtriis licet repetere differentias, ſed non genericas, verum ſpecificas. Quanquam & hoc notandum, quod coſtæ differant a ſtriis, tanquam partes latiores & craſſiores a ſubtilibus & linearibus earundem inſcriptionibus. Unde teſta ſimul & coſtis & ſtriis inſtructa eſſe poteſt. Exemplo ſit Cor Veneris duplicatum *Schynvoetii* ad *Rumph.* Tab. 48. n. 6.

VERTICE MURICATIM INTORTO. Vertex *Plinio* dictus, recentioribus audit Mucro: eſtque nil aliud, quam proceſſus teſtæ conice ſpiralis; ex ventre ampliore. *Langius* varias notavit mucronis hujus differentias, viditque alium elongatum p. 39. alium admodum elongatum p. 38. gradatim acuminatum; arcuatim in linea recta, ſeu plana,

acu-

acuminatum l. c. quæ ſingula valent de vertice Plinii. Quando vero mucro præciſe apicem ſpiralis coni denotat, hoc vertici jam dicto non convenit; nec convenit huic loco alia verticis acceptio, quando in conchis partem acutiorem circa cardines denotat, quam *Langius*, ſpeciali nomine, umbonatam dicit, ſi eminet in teſta, ut ſolet umbo, ſeu centrum elatum in ſcuto.

MUREX. Nomen valde æquivocum. Audit ita, 1. Teſtæ aculeus exſertus. 2. Teſta aculeata ſeu obſita modo dictis aculeis; 3. Aculei majores minoresve exteriores & inclinati. *Lang.* p. 22. 4. Purpura cochlea. 5. Cochleæ alatæ *Rumphii*, ſeu auritæ *Bonanni. Lang. p.* 27. Primum ſignificatum *Plinius* in mente habuit, quando meminit verticis muricatim intorti. Id enim non poteſt non de mucrone Turbinis, aculeis obſito, ſive ut loquitur *Harduinus*, de turbinatim convoluto conchæ vertice, nec ſine aculeis accipi: qualem in Murice marmorato *Rondelet. L.* 2. de teſtaceis c. 7. c. 76. Volutis coronatis, Veſpertilionibus *Rumphii* deprehendimus. Exoticas conchas vix vidit *Plinius*. Non audeo ergo, cum Fab. Columna Lib. de Purp. cap. XIX. rariſſimum genus diconchæ hic allegare, cujus effigies interna eſt auriformis, externa vero ob proceſſum ex dorſo ſtyloidem incurvum, & petioli inſtar exporrectum, Peponi minimo ſimilis. Non dicit *Plinius: vertice muricatim incurvo*, ſed intorto. Ubi Turbo? Verba: *vel ad Buccinum incurvis* plane huc non quadrant: nam non amplius de vertice in his loquitur, ſed de tota teſtæ figura? Ubi hic ſpecies Buccini? Ubi Buccini formis curvatura?

MARGINE IN MUCRONEM EMISSO. Margo dicitur in oſtracologicis, extremitas teſtæ patentis: conf. *Columna* de Purp. c. 1. §. 28. Mucro, niſi hic vertici, ut conjicio, opponeretur, de turbine poſſet accipi, & margo in mucronem emiſſus, ita exponi, quod turbo acutior conicus per productiones planas marginalesque teſtæ ſit formatus, velut in quibusdam ſtrombis *Langii* id cernimus. Quin & in oppoſitione verticis & mucronis data interpretatio procedit. Nam poteſt dici *Plinius*, inter acuminatam ſpiram quamcunque & inter conicam & ſtrictiorem, diſtinxiſſe, illamque verticem, hanc mucronem, notanter vocitaſſe. Sed, quia mox ſequitur alia marginis differentia, nempe foris effuſi, & intus replicati, & præterea mucro veteribus etiam acutum teſtæ proceſſum quemcunque denotat; in hoc eosdem imitante *Columna* de Purp. c. 17. §. 3. malo verba Plinii, *margine in mucronem emiſſo*, de proceſſu marginis, quam totius teſtæ interpretari. Ex margine autem longiores proceſſus varii eminent. Unus in Turbinibus

nonnullis, quos *Rumphius* Fusis comparat, imo in nonnullis cochleis & Buccinis sub nomine rostri notus est: unde & nova turbinibus jam dictis differentia applicatur. Unus processus longior etiam ex margine alicujus Alatæ apud *Rumphinm* protenditur. Plures vero huic similes in Harpagine & Cornuta millepede *Rumphii* extant; quos metonymice *Plinius* in singulari commode significare potuit.

FORIS EFFUSO. Id præcipue nonnullis Buccinis alatis, seu Muricibus Langianis competit. In oppositione ad sequentem phrasin, *intus replicato*, possunt & in hunc censum venire Cassides, quarum exserti margines per testæ duplicaturam crassescunt. Malim tamen effusionem marginis, de simplici per horisontem expansione, quam de fimbria interpretari. Obscurus vero, ni fallor, h. l. *Harduinus* est, inquiens: „ Cum, deducta & hiante concha, explicat sese foris uterque mar„ go, neque introrsum revolvitur. „ Videtur de conchis, seu de bivalvibus, loqui, cum tamen filum sermonis ducat potius ad cochlidas.

INTUS REPLICATO. Recte *Harduinus* utroque latere conchæ sese introrsum colligente. Tali margine *Langii* Nuces, & semicassides nostræ gaudent. Limbus enim testæ introrsum, velut ad duplicaturam vel fimbriam flectitur.

JAM DISTINCTIONE VIRGULATA. Ante de striis dixerat. Ergo virgæ non sunt striæ. *Rumphius* chamæ virgatæ meminit, in qua rubras linearum subtilium acute concurrentium inscriptiones, virgis cœlestibus quodammodo similes video. An hæc distinctio virgulata? sane hic sensus expressior, quam dum ductus in conchis literatis & Arabicis hic subaudit *Rumphius* p. 162. vel dum *Harduinus* metaphoram a vestibus similibusque rebus repetit „ in quibus virgæ sunt viæ transversa„ tim & decussatim ductæ. Unde vestis virgata eadem, quæ scutulata „ est. „ In Ostracologicis hæc interpretatio nondum recepta. Ubi potius ad virgas Cœli cognitas, quam ad vestes incertas obsoletasque oculos & mentem dirigimus.

CRINITA. Quid Crines? Villos monstrat Columna de Purpura *C.* I. §. 30. ostendens lanuginem muscosam super testis. Sed hæc Testis accidit, non inest. Idem & fibras muscosas & purpurascentes, seu lanuginem Ostrearum crines vocat. Tali sensu & *byssus pinnarum*, seu collectio fibrarum, ex strictis pinnarum commissuris in terram germinans, crinis audiret; mihi vero hæc testas nulla interna nota significant. Conjicio, *Plinium* dixisse crines densissimas subtilissimarum linearum inscriptiones, sive ut *Harduinus* loquitur, segmenta vel lineolas crinium instar porrectas, quales in Conchis anomiis trilobis inter alias advertimus. Sunt mihi

mihi visa hujus petrefacti specimina selenitica pellucida, in quibus lineæ illæ non læves & æquabiles, sed velut dehiscentes & fibrosæ apparuerunt. Vel magis ad sensum crinitas dixit testas illas pilosas & quasi setis hispidas, quales in Buccinorum & Muricum genere depingit *Rumphius*, qui harum velut oblitus, distinctionem crinitam Plinii ad conchas literatas & Arabicas subtilissime striatas, male applicat. Posset *Columna* Penicillum, Lib. de Aquatilibus depictum, rectius allegare.

CRISPA. Villi Testarum externi crispi sunt; sed, quid hæc ad Testas distinguendas? superficies crispa *Plinio* visa est. Crusta Testarum aspera scabra legitur, item rugosa; sed ideo non est crispa. Concha scabionata Rumphii *p.* 140. exochis incurvatis crispatur. Si fallor in hac, prætendo superficiem Conchæ, quam *Rumphius* Felis linguam nominat *p.* 147. quod perpetuis eminentiis veluti papillis sit obsita, qualia corpora vulgo & crispa dici solent, magis proprie *Rumphius* toties jam nominatas Conchas Arabicas, crispas, propter strias circinatas dicit.

UNDATA. Undosa, undulata alias dicuntur, quæ colores fluctuum more pro luminis alia atque alia incidentia alternant. Undata autem, quæ fluctuum exemplo hiulca, modo in colles elata, modo in valles sunt demissa. Exemplo sint Murices, Brandaris & quædam species Sympuli, a nobis ita vocati.

CANALICULATIM. Aliis caniculatim. Canaliculi aliquando sunt processus Testarum longi & pervii. Hic intelliguntur vel profundiores sulci sive striges per corpus Testæ dispositæ, vel ductus, per corpus testæ pervii supra elati, infra vel plani, vel concavi, quæ alias striæ canaliculatæ dicuntur. *Aldrovandus* cum Hermolao legit: CUNICULATIM; sequitur *Harduinus*. Lectio minime absona, & plurium Codicum autoritate confirmata: nam ductus intra Conchas cuniculis assimilantur. Respexit *Plinius* ad locum *Aristotelis*, *Lib.* V. *Hist. Anim.* quem *Theodorus* hoc sensu vertit. *Aldrov. Lib.* III. *de Test. p.* 287.

PECTINATIM. Præstantissimi Codices, teste *Harduino* ad *Plinium p.* 541. addunt *divisa*. Ita facilior sensus est. Pectines dicuntur Testæ, parallelis exochis longitudinariis divisæ: a similitudine instrumenti, quo textores fila trajecta condensant; Græci κτένες nominant, a manuum pedumve digitatorum similitudine, teste *Charletono Onom. Zoic.* Pectinatim divisa vel undata proinde dicenda sunt testacea, quorum striæ parallelæ per corpus decurrunt.

IMBRICATIM UNDATA. Imbrices dicuntur tegulæ tectorum planæ; per similitudinem audiunt ita testarum striæ vel rugæ, in decursu fra-

ctæ,

ctæ, & tegularum dictarum instar dispositæ, *Major* in Lexico. Imbricatim undulata exponit *Langius*, *Harduinum* secutus, de testis ad undarum sese attollentium speciem distinctis: quæ similitudo non sufficit. Expressior altera *Harduini* cum squammis piscium comparatio. Malo imbricatim undata interpretari de testis striatis, quæ aliquoties fractæ, & per multiplices quasi laminas decurrentes, tecta tegulis strata imitantur: quales in ostreis & nonnullis pectinibus conspicimus.

CANCELLATIM RETICULATA. Cancelli sunt interstitia striarum in longum & transversum extensarum, ut tota earum textura rete, vel craten repræsentet: quod opus naturæ reticulatum seu cancellatum, alio nomine, Clathrum dicitur, *Columna de Purp. C.* X. §. 4. Huc respiciens *Plinius* dicit: *cancellatim reticulata*; id est, ut interpretatur *Harduinus* „ secta lineolis testa, in transversum compactis ad retis si„ militudinem vel cancellorum, cancellis ipsis modo oblique ductis a „ conchæ capite ad marginis latus: modo rectis a summo vertice ad „ marginem imum: iisdem modo densioribus sive pressioribus & qua„ dratis: modo porrectioribus & oblongis, modo in arcum toto con„ chæ corpore sinuatis." Talis structuræ sunt *Rumphii* Favus *p.* 140. & quædam Chamarum species eidem ibidem depictæ.

IN OBLIQUUM IN RECTUM EXPANSA. His innuit præcipuam Concharum differentiam, quam *Langius* terminis *æquilateræ* & *inæquilateræ* significare maluit. Videlicet si conchæ per dorsum inspiciuntur, vertex earum vel utrinque æqualiter vel inæqualiter dilatatur. Priorem extensionem dixit *Plinius in rectum*, posteriorem *in obliquum expansam.* Exempli loco cape pectines & conchas pictorum. Illos videbis a cardine æqualiter & regulariter expandi, has ab uno saltem latere diffundi. Recte hic *Rumphius* Pectinem Virgineum & Tellinas allegat, tanquam obliquas, sed Ostreæ, ut pergit, mea opinione, non sunt in rectum expansæ omnes; melius Pectines huc referuntur.

PRÆDENSATA. Hoc iterum de Conchis intelligendum. Neque enim densum hic crassum sonat, ut aliqui subaudiunt; sed, mea opinione, *raro* oppositum recepta Physicis significatione notat contiguitatem arctiorem, ut adeo Testa prædensata h. l. sit accurate clausa, vel circa cardines magis connivens. Enarrare jam videtur *Plinius* differentias circa valvarum conjunctionem observatas, postquam de earundem expansione verba fecit, hinc jungit prædensata, porrecta, sinuata, quæ mihi ad margines, marginumque juncturas spectare videntur. *Rumphius* densata legit, & testulas compactas intelligit.

PORRECTA. Dupliciter Conchæ possunt dici porrectæ, vel ratione car-

cardinis, vel ratione laterum. Latera exporrecta jam per expanſionem ſeu rectam ſeu obliquam ſignificavit *Plinius.* Reliquum ergo eſt, ut cardinem exporrectum ſubaudiamus. Contingit videlicet in Concharum valvis, alteram recipere, ita, ut major minorem marginaliter & eminenter claudat, tunc cardo plerumque in roſtrum productus, ſuper teſtæ incluſæ verticem recta incurvatur, & commode porrecta ſuperior teſta dici poteſt. Hodie tales Conchæ anomiæ vel anomalæ, vertice roſtrato appellantur, & petrefactæ tanto ſunt frequentiores, quanto rariora earundem nativa exempla. Deſcribit eas *Columna de Purpura Cap.* XII. *Rumphius* porrectas teſtas nominat cochleas teretes in longum eductas, quas nos Cylindrorum mucronatorum, item, Turricularum, Terebellarum nomine inſignimus.

Sinuata. Sinus in teſtis appellatur arcuata vel lunata Teſtæ Concavitas. Nolim huc ventres Turbinatorum cavos trahere. Explico *Plinii* vocem de *Conchis*, in ſpecie iis, quarum Teſtæ in latere longiore ad quendam velut angulum fractæ ſua conjunctione notabilem ſinum quaſi muliebrem formant; unde & Hyſteroconchæ, & Venereæ ſolent appellari, quanquam non his ſolis ejusmodi ſinus adſit, verum & Bucardia & Cordatæ quædam teſtæ eum communem habeant. Id magis convenit, quam ſi ſinus in mallei Polonici hiulca planitie, aut inæqualibus lateribus judicem cum *Rumphio p.* 162.

Brevi modo ligata. Non dicit articulata, vel conjuncta, ſed ligata. Aliud omnino eſt ligamentum, aliud articulatio. Non omnes Conchæ ſibi inarticulantur, quædam ligamentis cohærent, ſive nerveis ſive membranoſis. Notanter autem dicit: Brevi modo ligata. Quoniam mox diſtinguit toto latere connexa. Innuit ergo, quasdam Conchas circa Cardines ſaltem levi & brevi ligamento nerveo cohærere: quod de pectinibus generatim, & de pectunculis quibusdam certum eſt. Neſcio, quid *Rumphio* in mentem venerit, ut brevi modo ligatas cochleas lunares (die kort en rond zyn) habuerit. Sed jam video, ipſum pro: *modo*, legiſſe: *nodo;* ut adeo cochleas nodoſas meminerit. Eandem lectionem ſecutus *Fab. Columna*, Conchas anomias trilobos, ob cervicis anguſtiam, brevi nodo ligatas, autumat, *Lib. de Purp. C.* XVI. Sed ejusmodi junctura concharum non ligata, ſed inſinuata eſt. Nodi nulla ſimilitudo. Legit *Harduinus nodo*, & brevi nodo latiori margini opponit, quod non capio.

Toto latere connexa. Dicit: *connexa*, non: *ligata:* quoniam, quæ toto latere cohærent, non ligamento ſed membrana conjunguntur, veluti Muſculi, Solenes, Pinnæ. Dicit autem: *connexa*, non

inarticulata. Ergo vix habuit reſpectum ad concham πολυλεπτογιγγλυμὸν *Columnæ Cap.* XXIX. quæ habet exiguorum cardinum longam ſeriem inter vertices, quibus utrumque latus rectum quaſi conſuitur. Fors tamen & hæc concha pariter mediante membrana cohæreat: quod nobis teſtam ſolummodo hactenus obſervantibus eſt incompertum.

AD PLAUSUM APERTIS. Quid hoc? Fallor, aut audio Chamas ſignificari, aliasque conchas, quæ teſtis clauſis in latere per rimam magis minusve diductam hiant. Unde & Chamæ vel Hiatulæ appellantur. Plauſus certe Teſtarum ſimilis manibus plaudentibus eſt: Nam, quemadmodum manus manui plaudenti per volam jungitur, ita & concavum teſtæ concavitati alterius in conjunctione imminet. Sed en! *Plinius* dicit: *ad plauſum apertas*, quibus ſic aperta hiantiaque labra chamarum reſpicit, & ad plauſum edendum natæ factæque, ſi inter ſe illidantur, videri poſſint, ut recte conjicit *Harduinus.* Conjunctio quoque valvarum in chamis mediante gynglymo & forti ligamento, ad plauſum imitandum & excitandum longe eſt convenientiſſima. Chamas apertas in maris fundo jacere, & valvas majores ad nutum minutioris animalculi inhabitantis cum impetu claudi, *Rumphius* ipſe autor eſt, qui tamen hunc plauſum conchis naturalem & convenientiſſimum mutat in *pulſum* præternaturalem conchis, quaſi *Plinius* innuere voluiſſet, quod conchæ percuſſæ aliæ aliis facilius dehiſcunt. Mihi ita *Plinius* poſt pulſum, non ad plauſum apertis dixiſſet.

AD BUCCINUM INCURVIS. Buccinum dicitur Teſta turbinata longa, ſpiralem conum ex acuto apice in amplum ventrem majoris diametri producens. In hoc nil niſi ſpiræ incurvæ ſunt: ad buccinum ergo incurvæ, *ſenſu Pliniano*, non ipſum Buccinum, ut putat *Rumphius*, ſed Conchæ erunt, bivalves anomalæ, curvæ, qualis v. g. eſt Concha anomia rugoſa & adunca, depicta, *Bonanni Recreat. p.* 103. *n.* 31.

NAVIGANT. Pauciſſima animalia teſtacea in mari navigant. Pleraque vel in ſcopulis, vel in arena, vel in littore habitant. Inter ſaxa *Murices*, *Patellæ*, in arena *Tellinæ*, *Pinnæ*, *Solenes*, *Caſſides* hærent. In *fundo* maris Oſtreæ & Chamæ aſperæ: Et hæ quidem immotæ jacent; Amuſia piſcatores intercipiunt. De teſtis inanibus & derelictis aqua levioribus non loquimur. His enim fluctus pro vehiculo ſunt.

NAVIGANT: VELIFICANT. Dicit prius *navigant*, poſt *velificant.* Aliud ergo navigare, aliud velificare in teſtis. Prius de iis intelligo, quæ obverſa convexitate, naviculæ inſtar, innatant, nec adeo vento obſequuntur, quam ſubmerſioni reſiſtunt. Poſterius de teſtis, quæ præter

ter id, quod navigant, superficiem vel latus aliquod vento obtendunt, quo irruente propelluntur.

Veneriæ. Non dicit: navigant ex his solæ veneriæ: ut minus caute accipit *Harduinus.* Nam mox sequitur de pectinibus, *seque ipsi carinant*, *sed ex his*, videlicet ante recensitis generibus, *navigant veneriæ. Rondeletius* sub veneriis his muricem *Mutiani*, de quo *Plinius L.* XXXII. intelligit. Est hujus quædam cum porcellanis, veneriarum nomine hodie ordinarie venientibus, convenientia; sed has non navigare, verum sub arena latere, nec navium carinis, *Mutiani* muricis more, verum saxis, tempore plenilunii adhærere, ideoque **Klipkoussen**/ Porcellanas vero charinas sive venereas, non a Veneris cultu, sed sinus similitudine, qui *Græcis* χοιρὸς, Latinis porcus vel porculus, *Ennio* matriculus vocatur, nomen traxisse, scribit *Rumphius*, testis fide dignus. De alio igitur genere *Plinius* procul dubio loquitur: *Porcellanis* certe, quæ sequuntur, verba non conveniunt, *præbentesque concavam sui partem & auræ opponentes*, *per summa æquorum velificant.* Latus enim concavum, quod auræ opponere possint, non habent: vide Schemata *Rumphii*, donec tabulæ Gottwaldianæ in lucem Cl. *Breinii* cura venerint, quæ hoc testaceorum genere abundant. Neque ii rem acu tangunt, quibus auris maris, ὠτάριον sive οὖς Ἀφροδίτης i. e. auris veneris, de qua *Hesychius* p. 714., subintelliguntur. Ejusmodi enim testæ non navigant, sed patellarum more scopulis adhærent, ut refert *Rumphius.* Oppido vero abludit *Harduinus*, buccinorum seu muricis aliquod genus hic innuens. Utraque enim appellatio & buccini & muricis magis vaga quam veneriarum est, nec in omni significatu structura ad navigandum habilis. Qui Neritas huc arcessunt *Aristotelis Lib.* IV. *Hist. Animal. C.* IV. *p.* 452. mea opinione non procul a vero absunt. *Nereus* enim, Deus maris, in tali cochlea navigare pingitur. Testam ei levem & latam esse, *Oppianus* docet *Lib.* I. *Halieut. v.* 331. De bifore testa nihil *Plinius*, nec hoc quidquam ad natandum facit. Non obstat turbinatum genus. Nam & *Nautilus* turbinatus est, quem carinare tamen autores consentiunt. *Neritæ* conveniunt verba: „ præ„ bentesque concavam &c." Ex *Plinii* relatione *Nautilus* alio modo velificat. „ Inter præcipua autem, inquit, miracula est, qui vocatur „ *Nautilos*, ab aliis *Pompilos.* Supinus in summa æquorum pervenit, „ ita se paulatim subrigens, ut, emissa omni per fistulam aqua, velut „ exoneratus sentina, facile naviget; postea prima duo brachia retor„ quens, membranam inter illa miræ tenuitatis extendit. Qua velifi„ cante in aura ceteris subremigens brachiis, media cauda, ut guber-

„ naculo

„ naculo ſe regit. Ita vadit alto, liburnicarum ludens imagine, &, ſi „ quid pavoris interveniat, hauſta ſe mergens aqua." Priori modo carinant & velificant quoque *Cymbia*, *Perſica*, *Bullæ*, *Ficus*. Sed in his nil venerei.

SALIUNT PECTINES. Conſentit *Ariſtot.* *L.* IV. H. A. *Cap.* IV. *p.* 439. Dubitat *Jonſton*, quia pectines non poſſe diducere valvas expertus eſt. Fidem prioris liberat *Rumphius. p.* 143. *&* 144. teſtatus, hunc ſaltum facere planas pectines, non mediante valvarum plauſu, ſed per maniculam (**handeken**) quandam calloſam, quam aquæ impingunt, ut, ea renitente, valvas parte barbata prævia promoveant.

SEQUE IPSI CARINANT. Notanter *carinant*, non *velificant*. Hæc gratis fingit *Harduinus;* neque enim ita valvas diducunt pectines, ut altera pars planior veli vices expleat, ſed ſupinæ navigant convexo latere. Idem mos *Amuſii*, de quo *Rumphius*.

SCIA-

SCIAGRAPHIA METHODI
AD
GENUS SERPENTIUM
ORDINATE DIGERENDUM.

- SERPENTIUM. (*a*)
  - ORDO I. Anguis. (*b*)
    - Capite discreto, cauda attenuata.
      - VIPERA.
        - Dentibus anticis caninis. Κυνόδον.
          - Vulgaris variorum locorum: Ἔχις.
          - Caudisona.
          - Conspicillaris.
        - Dentibus pectinatis (Lucii piscis vel Crocodili similibus) Ιχθυόδον.
      - COLUBER. * Dentibus acicularibus, plurimum umbrosis, & velut acupictis. Αυγαιοδον.
      - ANODON. Ἀνόδους; Edentulus.
    - Capite indiscreto, cauda truncata.
      - Cauda præ capite anomala. SCYTALE.
      - Capite & cauda anomalis. AMPHISBAENA.

* *Prisci* Colubrum anguem domesticum, aquaticos proprie Serpentes dixerunt. Permulti ex iis tanquam mites & innocui celebrantur, vel quorum morsus non nisi inflammationem partis læsæ inducit, facile exstinguendam.

  - ORDO II. Vermis. (*c*)
    - Lumbricus; teres
      - terrestris: vulgaris.
      - aquaticus: Vena Medeni seu Gordius.
      - animalium.
    - Tænia; planus.
    - Hirudo: ventre sessili.

(*a*) *Serpentia* sunt animantia apeda & apinnia; corpore vel tereti vel complanato; aut cortice tecto aut nudo.

(*b*) *Anguis* est animal serpens, capite organis sensoriis prædito; pulmone respirans —— cute squammata; vertebris costisque per longitudinem corporis instructum —— Plurimi deponunt exuvias.

(*c*) *Vermes* apodes sunt omnesque nudi. Qui pedati, sunt Insecta, nobisque non veniunt in censum Vermium.

De Drukker van dit Werk G. J. WISHOFF COENRAAT ZOON, *maakt aan de Liefhebbers bekent, dat by hem nog te bekoomen ſyn, eenige exemplaaren van de volgende Werken van denſelven* Autheur, &c.

J. Th. Klein Sciagraphia Lithologica curioſa, ſeu Lapidum Figuratorum Nomenclator &c. cum præmiſſa epiſtola M. A. Cappeller de Studio Lithographico &c. cum figuris, Gedan. 1740. 4°.

——— ——— An Tithymaloides fruteſcens, foliis Nerii, cum fig. ibid. 1730. 4°.

——— ——— Deſcriptiones Tubulorum marinorum, ac diſſertatio Epiſtolaris de Pilis Marinis, cum fig. ibid. 1731. 4°.

——— ——— Naturalis Diſpoſitio Echinodermatum: accedit Lucubratiuncula de Aculeis Echinorum Marinorum, & Spicilegium de Belemnitis, cum fig. ibid. 1734. 4°.

——— ——— Mantiſſa Ichthyologica de Sono & Auditu Piſcium, Lipſiæ 1746. 4°.

——— ——— Hiſtoriæ Piſcium naturalis Miſſus primus de Lapillis eorumque numero in Craniis Piſcium, cum Præfatione de Piſcium Auditu: Acceſſerunt Anatome Turſionum & obſervata in capite Rajæ, cum fig. Gedan. 1740. 4°.

——— ——— ——— ——— ——— Miſſus ſecundus de Piſcibus per Pulmones Spirantibus: acceſſerunt ſingularia de Dentibus Balænarum & Elephantinis, ac de Lapide Manati & Tiburonis, cum fig. ibid. 1741. 4°.

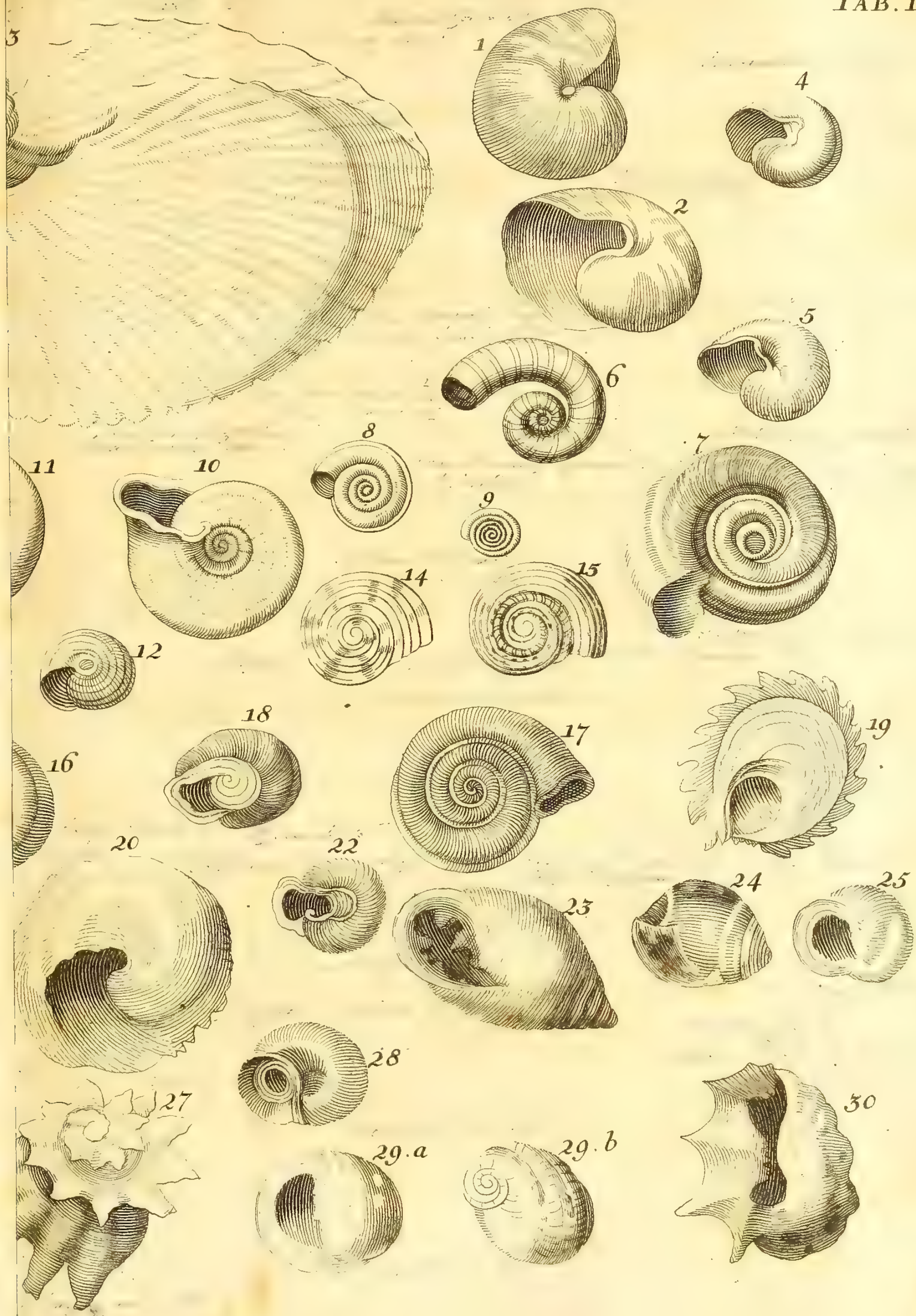
——— ——— ——— ——— ——— Miſſus tertius de Piſcibus per Branchias occultas ſpirantibus, cum obſervationibus circa partes Rajæ Maris & Ovarium Galei, cum fig. ibid. 1742. 4°.

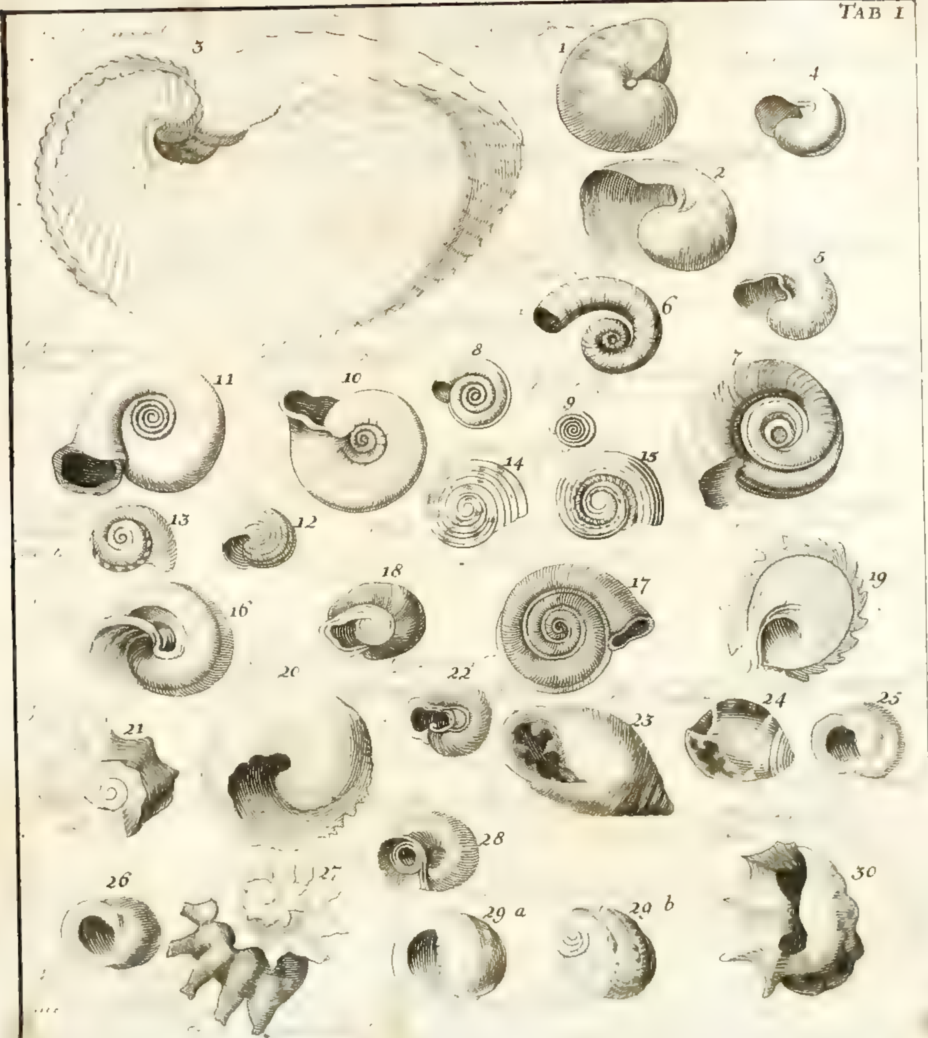
——— ——— ——— ——— ——— Miſſus quartus de Piſcibus per Branchias apertas ſpirantibus, cum additamento ad Miſſum tertium, cum fig. ibid. 1744. 4°.

——— ——— ——— ——— ——— Miſſus quintus & ultimus de Serie Secunda Piſcium per Branchias apertas Spirantibus, cum additionibus ad Miſſ. 2. 3. 4. & epiſtola de Cornu Piſcis carinæ navis impacto, cum fig. ibid. 1749. 4°.

——— ——— Hiſtoriæ Avium Prodromus, cum Præfatione de Ordine Animalium in Genere: acceſſit Hiſtoria Muris Alpini & Vetus Vocabularium Animalium, cum fig. Lubec. 1750. 4°.

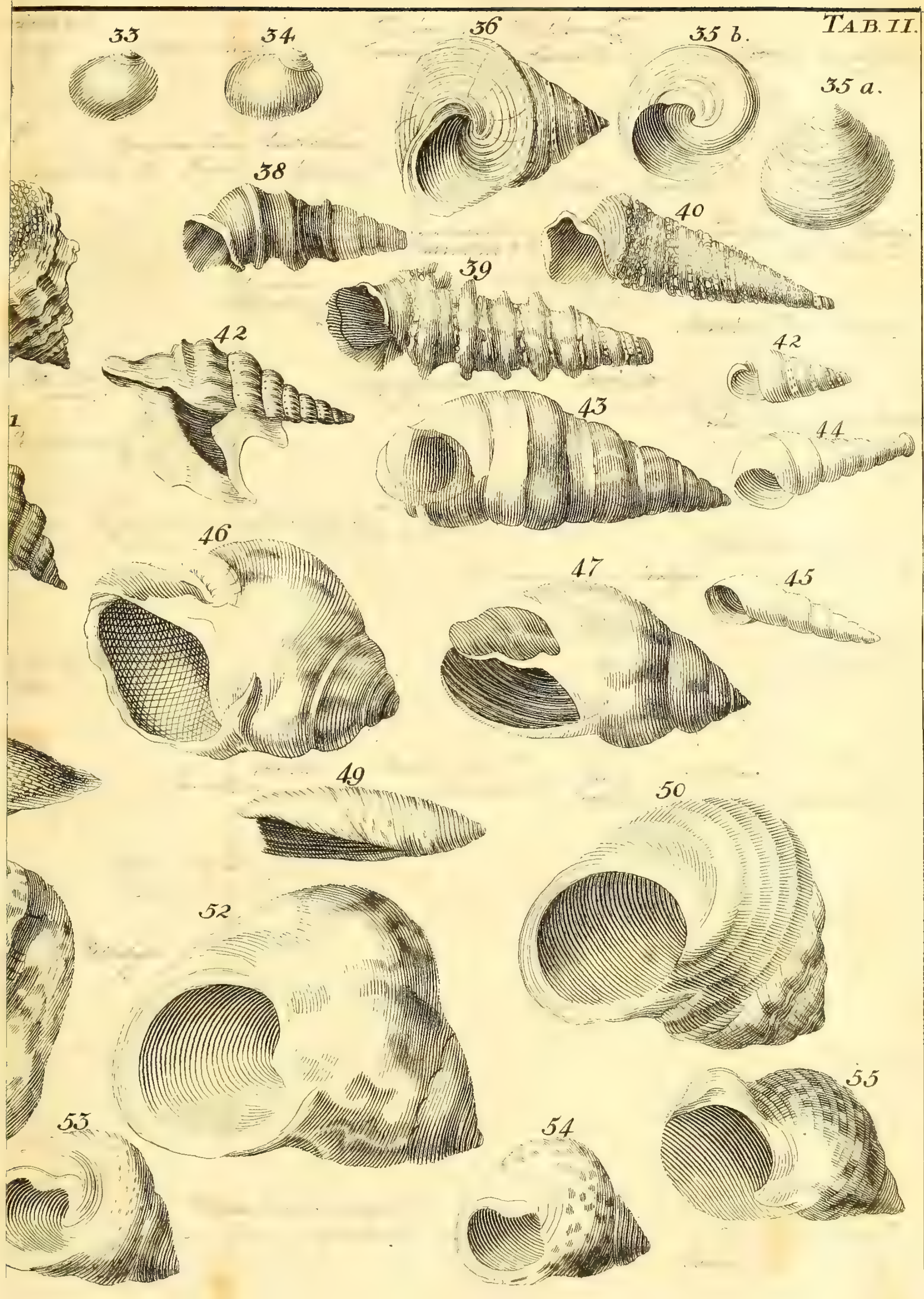
Verſuche und Abhandlungen der Natur Forſchenden Geſellſchaft / in Dantzig 1747. mit kupfferen / in 4°.

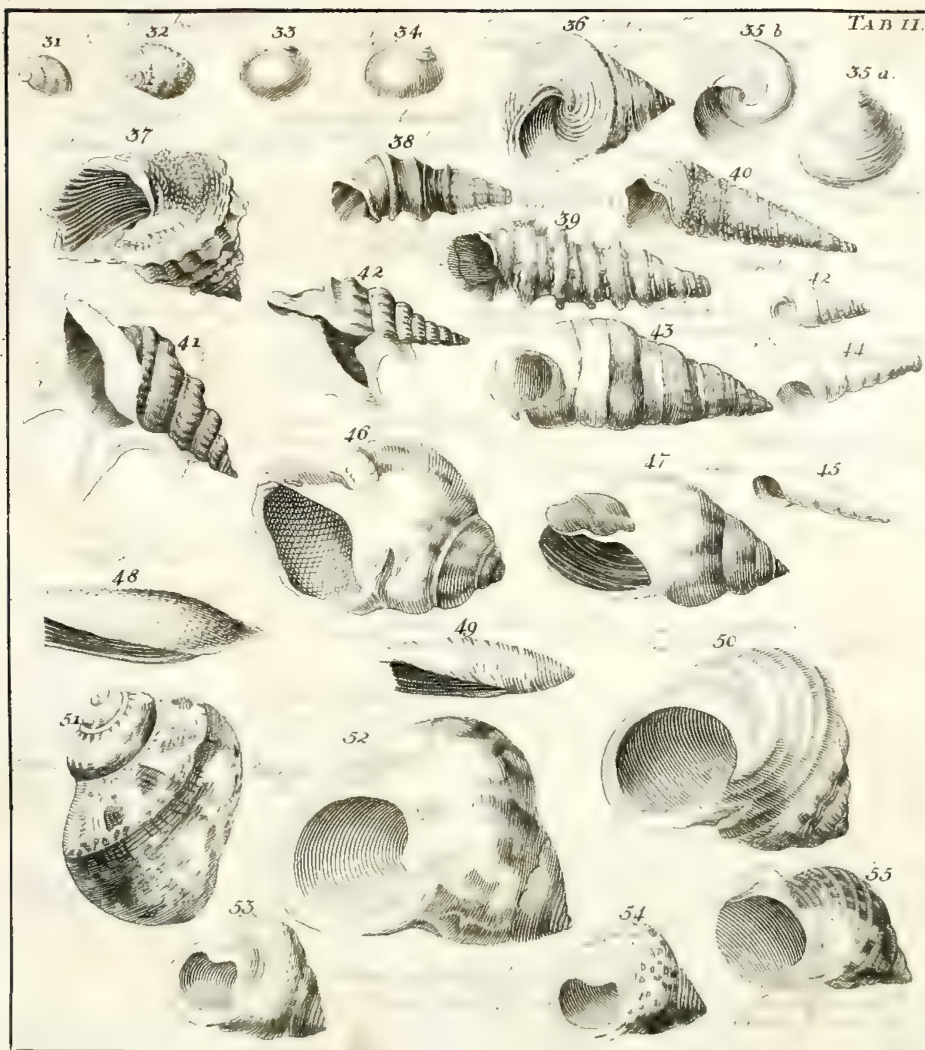

TAB. I.
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
14
15
16
17
18
19
20
22
23
24
25
27
28
29. a
29. b
30

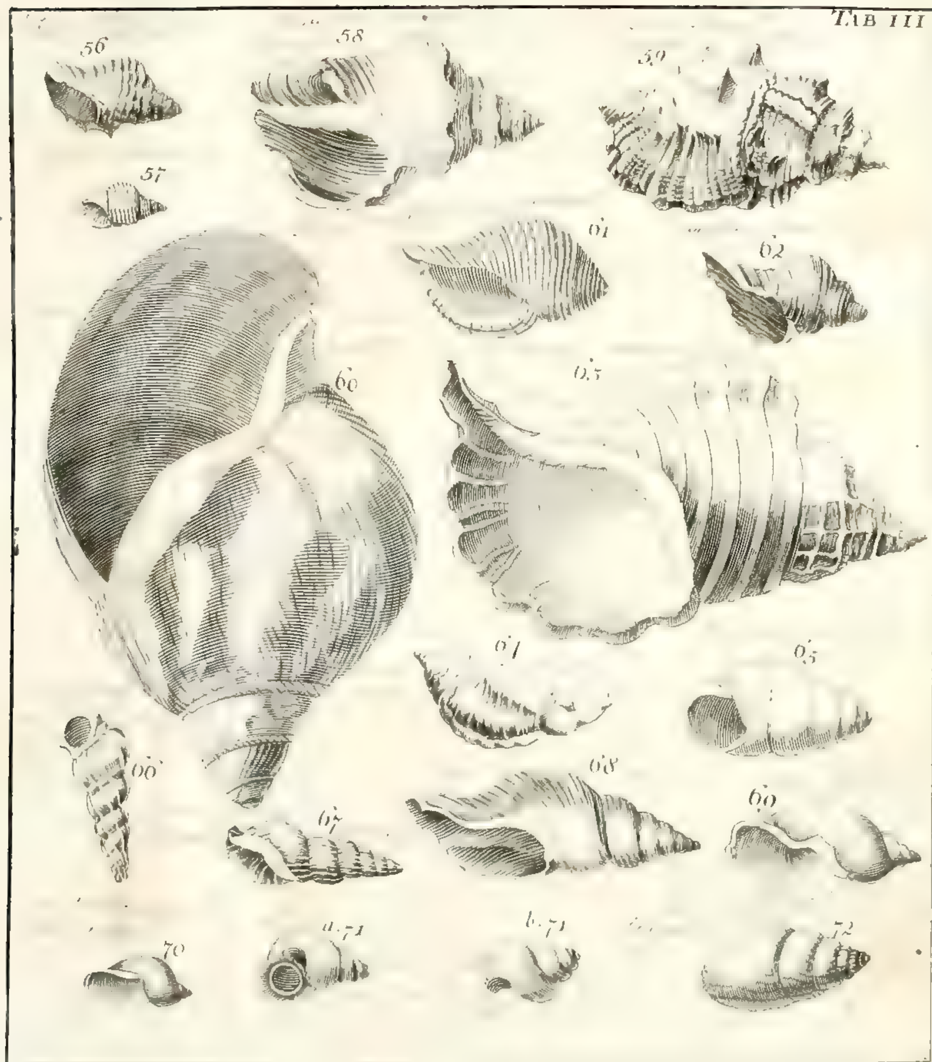
TAB I.
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29 a
29 b
30

TAB. II.
33
34
36
35 b.
35 a.
38
40
39
42
42
43
44
1
46
47
45
49
50
52
55
53
54

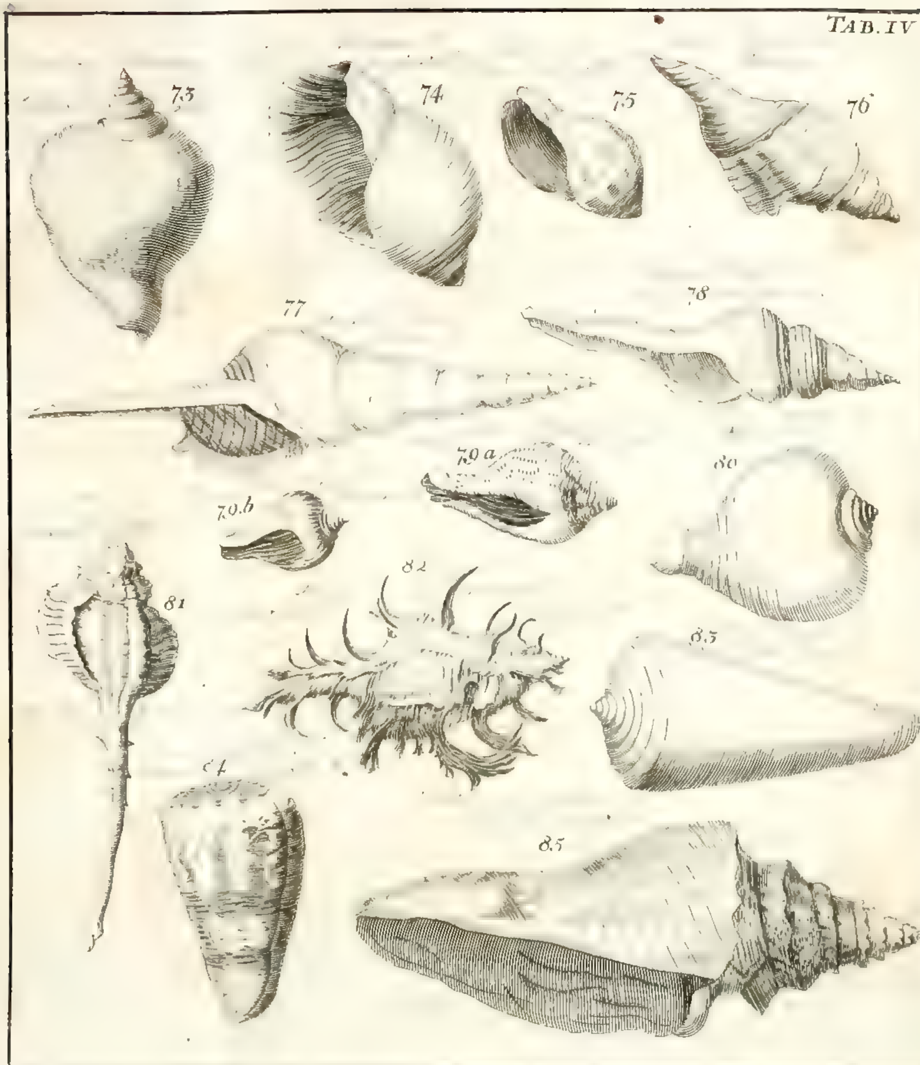

TAB II.
31
32
33
34
36
35 b
35 a.
37
38
40
39
42
41
42
43
44
46
47
45
48
49
50
51
52
53
54
55

TAB. III.
58
59
61
62
60
63
64
65
68
67
69
a.71
b.71
72

TAB III
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
a.71
b.71
72

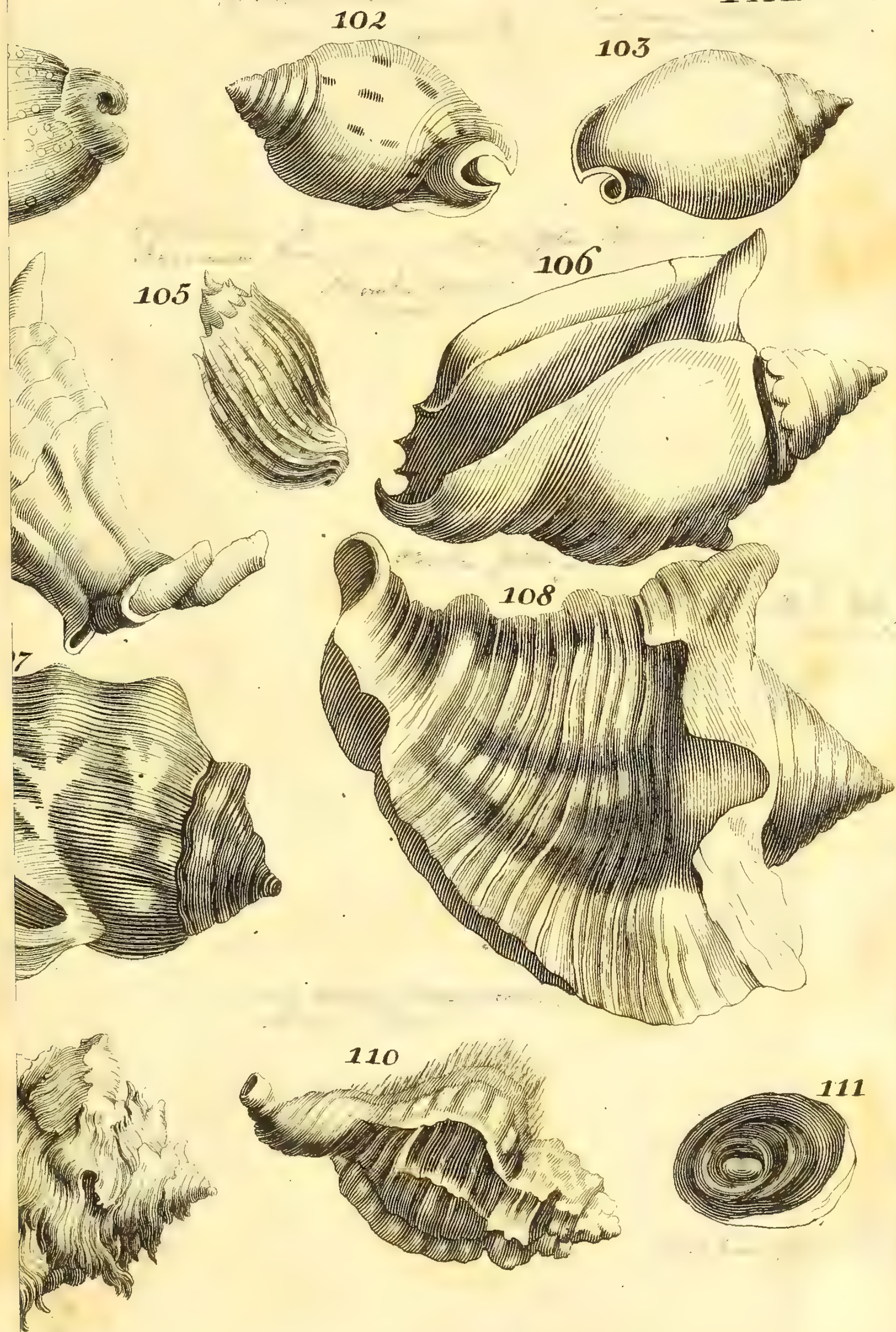

74
75
76
77
78
79.a
80
79.b
82
83
85.

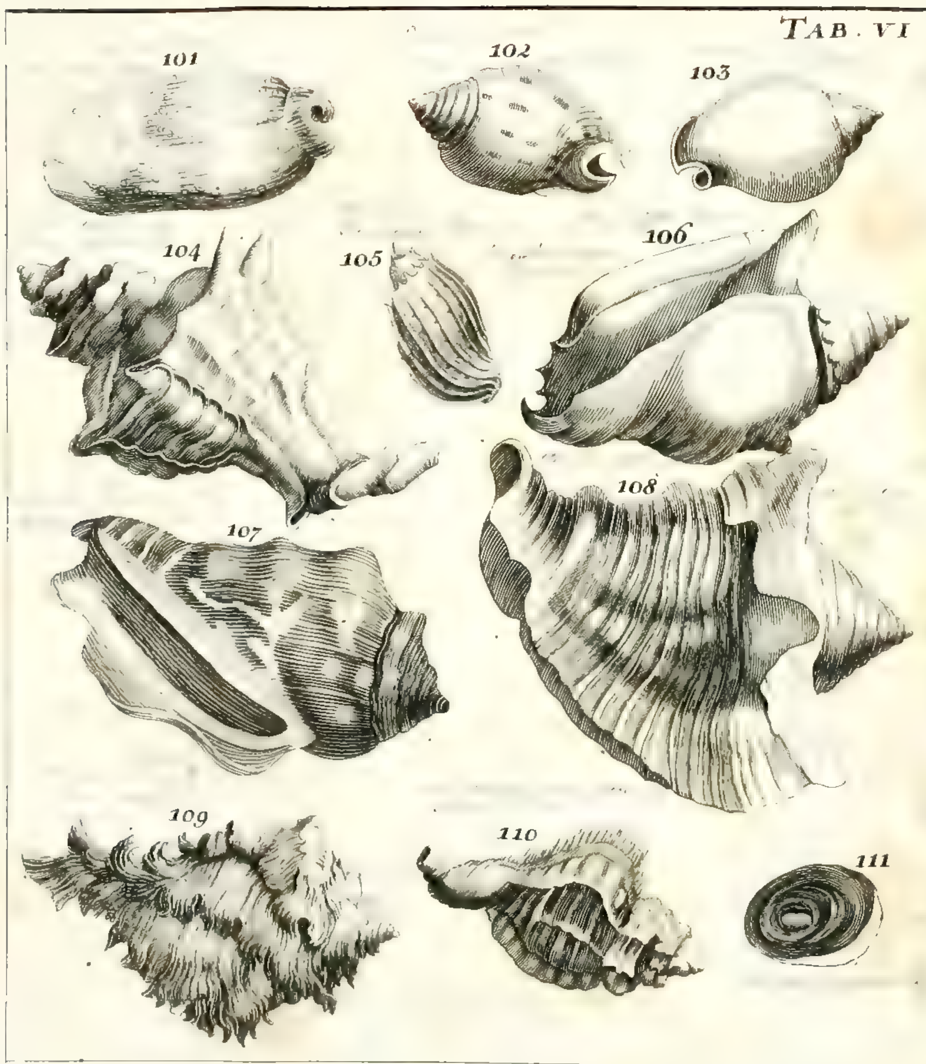

TAB. IV
73
74
75
76
77
78
79 a
79 b
80
81
82
83
84
85

TAB. V.
87
88
89
91 a
91 b
92
94
96
97
100
99 a
99 b

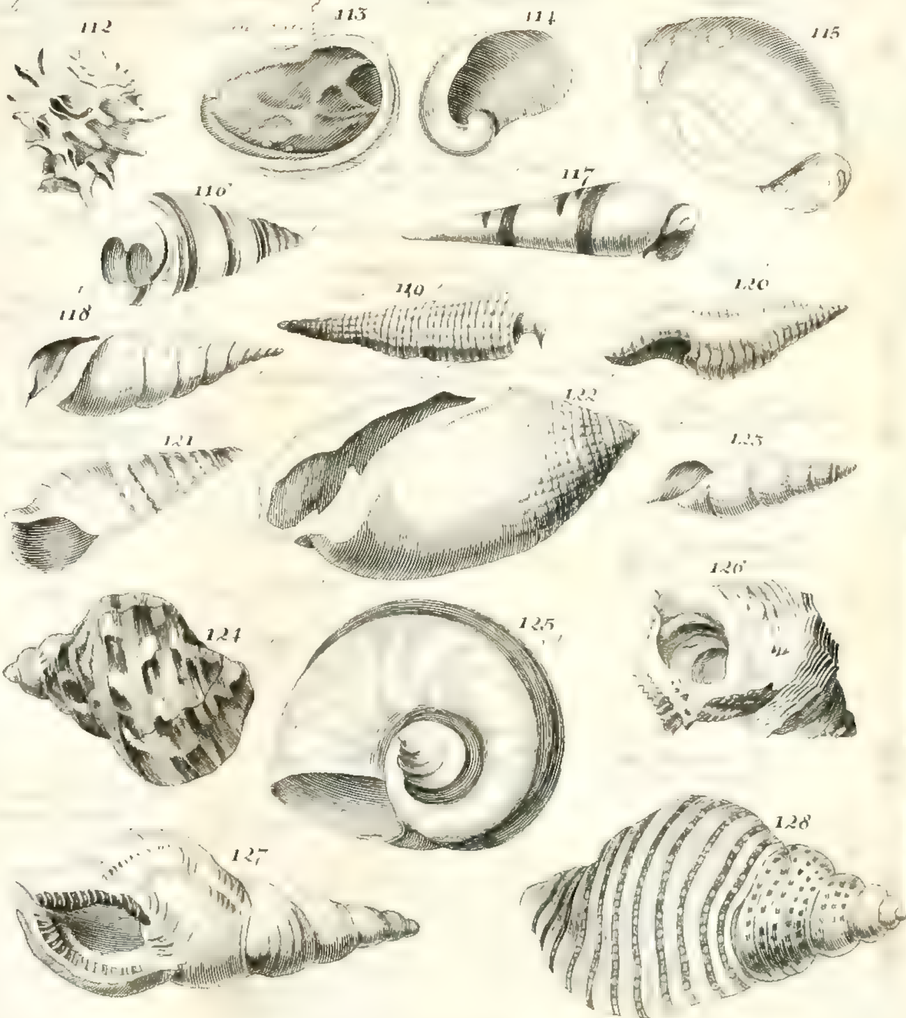

TAB. V.
86
87
88
89
90
91 a
91 b.
92
93
94
95
96
97
98
99 a
99 b
100

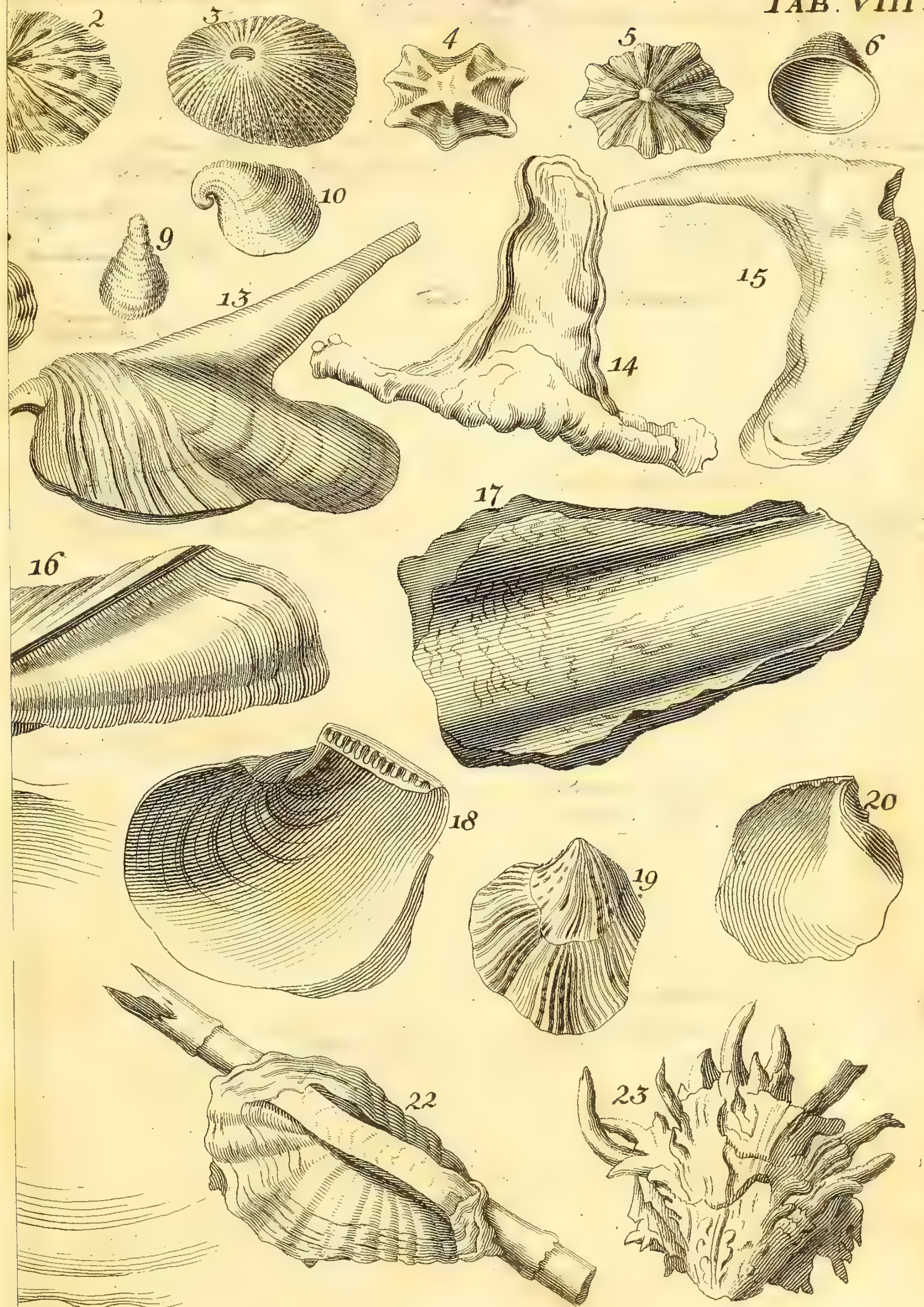

TAB. VI
102
103
105
106
108
110
111

TAB. VI
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111

TAB. VII.
113
114
115
116
117
119
120
122
123
124
125
126
127
128

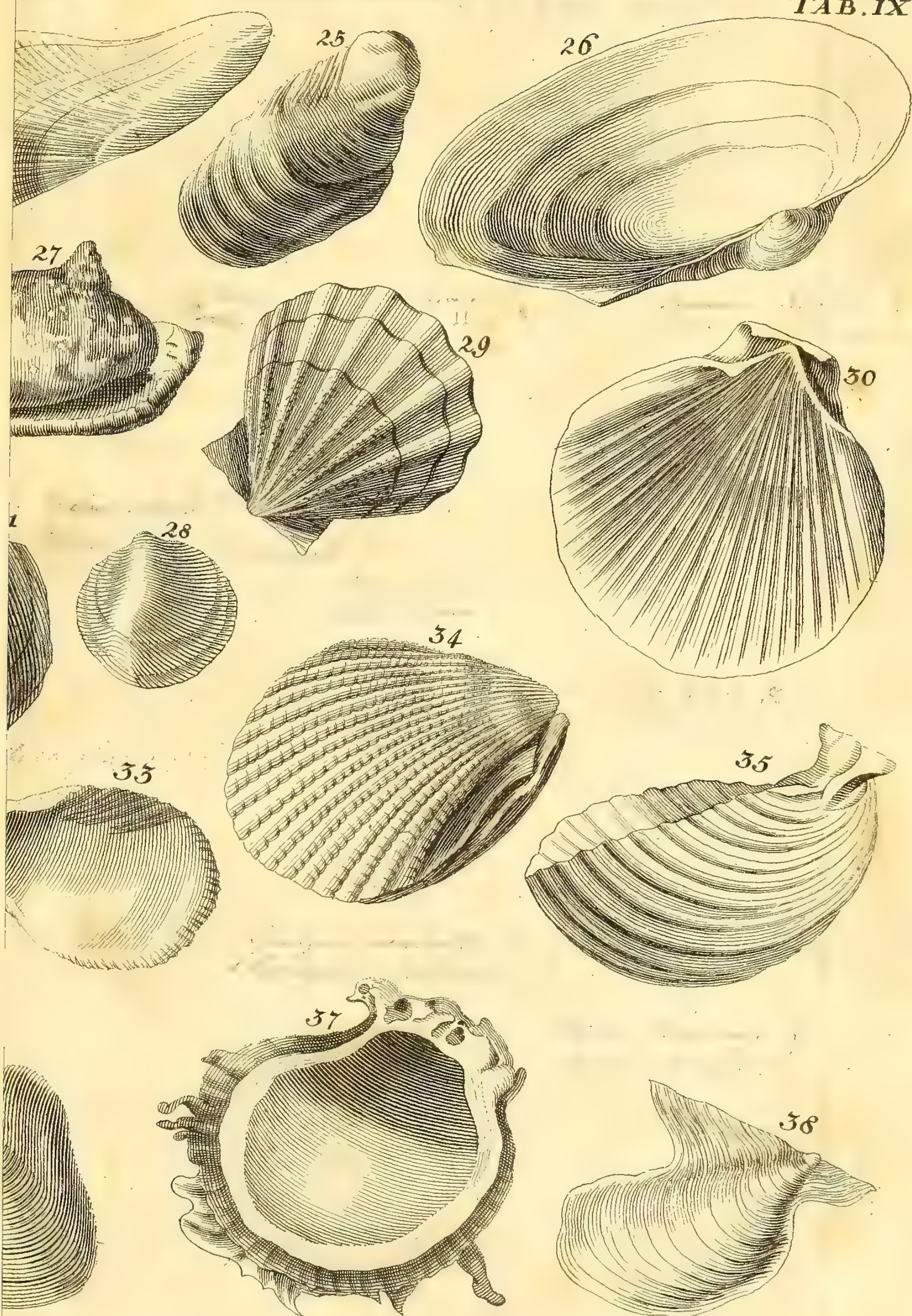

TAB.VII.
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128

TAB. VIII.
2
3
4
5
6
9
10
13
14
15
16
17
18
19
20
22
23

TAB. VIII.

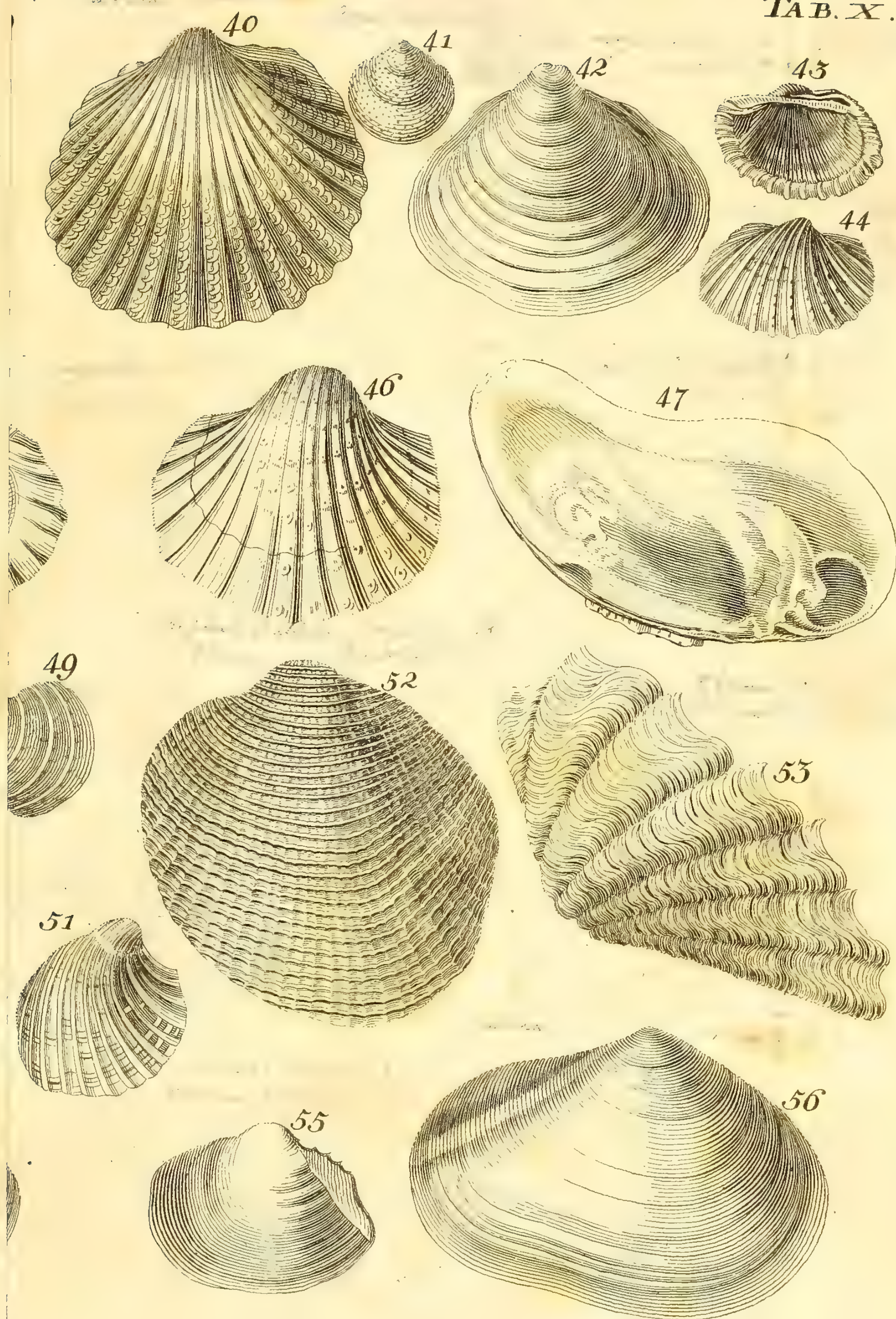
TAB. IX.

TAB. IX.

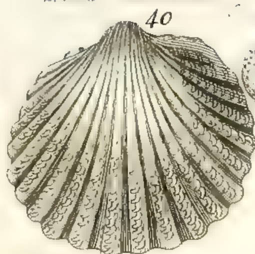

Tab. X.

TAB. X.

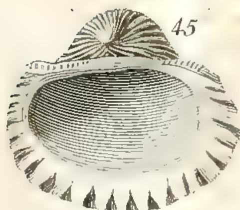

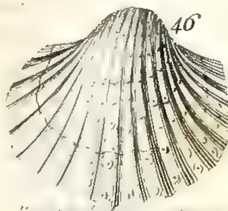

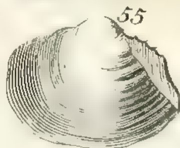

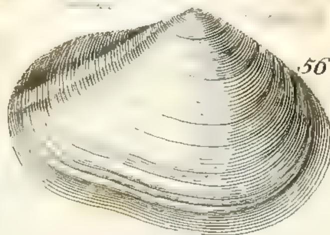

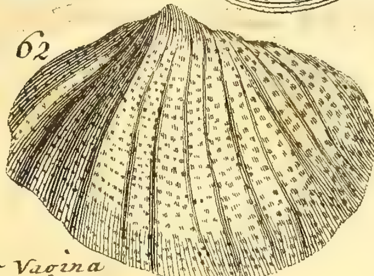
TAB. XI

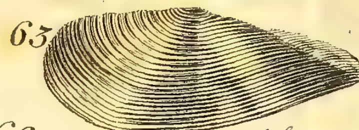

58

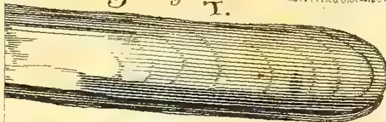

59

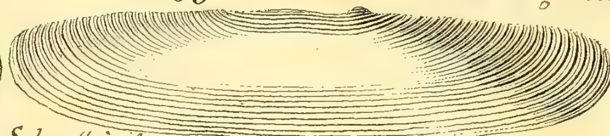

60

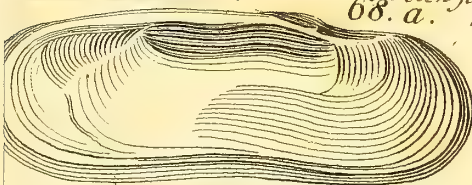

61

62

63

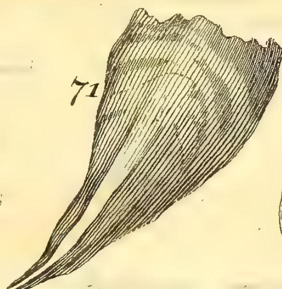

Solen 65 Vagina
T.

66
Solen Legumen T.

Solen strigilatus. 2.
68. a.
T.

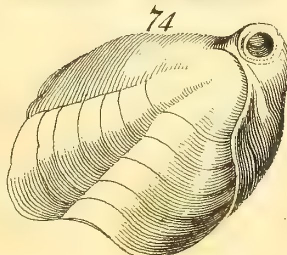

68.b.

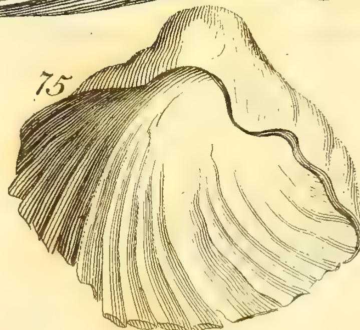

70

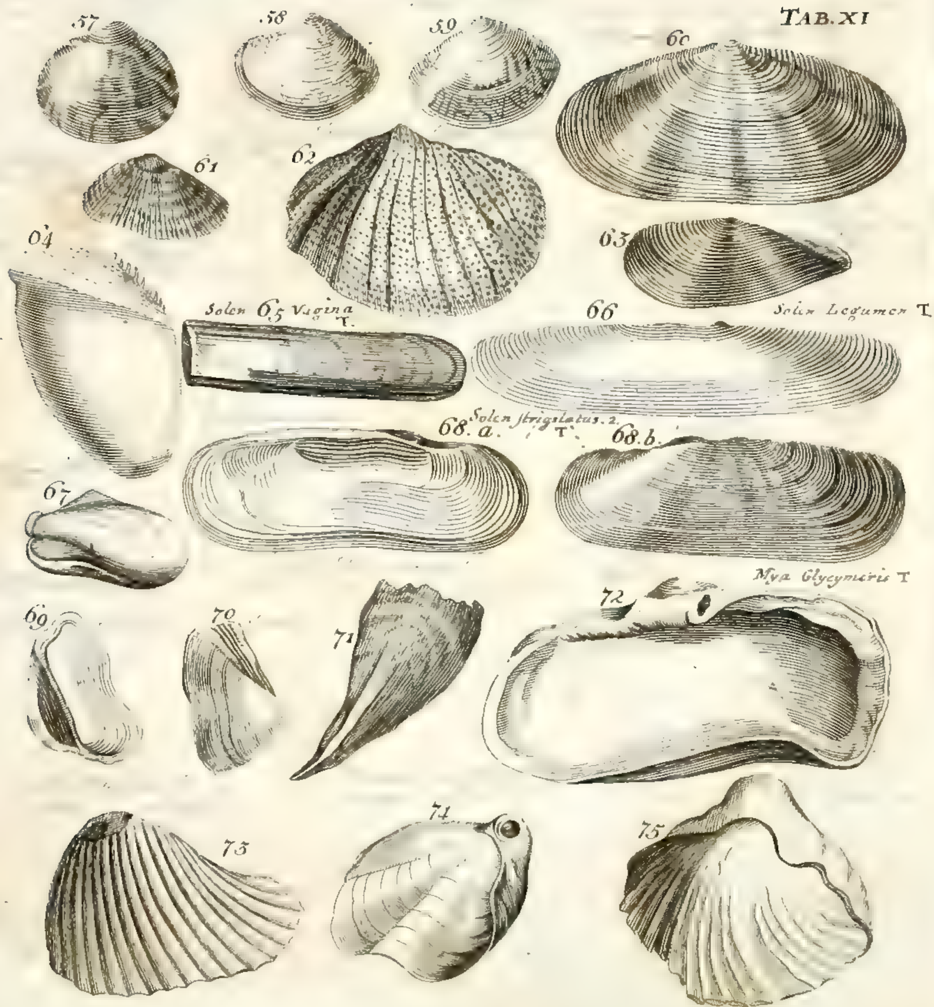

71

Mya Glycymeris T
72

73

74

75

TAB. XI
57
58
59
60
61
62
63
64
Solen 65 Vagina T.
66
Solen Legumen T.
Solen strigilatus. 2.
68. a.
T.
68. b.
67
Mya Glycymeris T
69
70
71
72
73
74
75

TAB. XII.
78
79
80
81
82
85
86
87
88
90
Lepas Scalpellum? T
91
93
Lepas porosa T
96
95
94
dema T
Lepas 99 Testudinaria T.
Lepas Mitella T.
100

TAB. XII.

70
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
Lepas Scalpellum? T
91
92
93
Lepas porosa T
96
95
94
Lepas Diadema T
98
97
Lepas 99 Testudinaria T.
Lepas Mitella T
100

